

Tirsdag den 5. april 2022 (D)

1

(Fremsættelse 01.04.2022).

86. møde

Tirsdag den 5. april 2022 kl. 13.00

Kl. 13:00

Dagsorden

**1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 51:
Forespørgsel til udenrigsministeren om udformningen af stemmesedlen til folkeafstemningen om afskaffelsen af det danske forsvarsforbehold.**

Af Søren Søndergaard (EL) m.fl.
(Anmeldelse 01.04.2022).

**2) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 16 [afstemning]:
Forespørgsel til beskæftigelsesministeren og sundhedsministeren om de akutte kapacitetsudfordringer i sundhedsvæsenet.**

Af Peder Hvelplund (EL) og Pernille Skipper (EL).
(Anmeldelse 01.12.2021. Fremme 14.12.2021. Omtryk 14.01.2022. Forhandling 31.03.2022. Forslag til vedtagelse nr. V 59 af Peder Hvelplund (EL). Forslag til vedtagelse nr. V 60 af Henrik Møller (S), Stinus Lindgreen (RV) og Susanne Zimmer (FG). Forslag til vedtagelse nr. V 61 af Martin Geertsen (V), Per Larsen (KF), Jens Henrik Thulesen Dahl (DF), Lars Boje Mathiesen (NB), Henrik Dahl (LA) og Liselott Blixt (UFG). Forslag til vedtagelse nr. V 62 af Kirsten Normann Andersen (SF)).

**3) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 27 [afstemning]:
Forespørgsel til justitsministeren om offentlighedsloven.**

Af Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) og Lisbeth Bech-Nielsen (SF).
(Anmeldelse 19.01.2022. Fremme 21.01.2022. Forhandling 01.04.2022. Forslag til vedtagelse nr. V 63 af Karina Lorentzen Dehnhardt (SF), Samira Nawa (RV), Rosa Lund (EL), Peter Skaarup (DF), Pernille Vermund (NB) og Sikandar Siddique (FG). Forslag til vedtagelse nr. V 64 af Bjørn Brandenborg (S), Jan E. Jørgensen (V) og Britt Bager (KF)).

4) 2. behandling af lovforslag nr. L 127:

Forslag til lov om ændring af lov om dansk indfødsret. (Frakendelse af statsborgerskab for strafbare forhold, som er til alvorlig skade for statens vitale interesser, m.v.).

Af udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye).
(Fremsættelse 10.02.2022. 1. behandling 02.03.2022. Betænkning 31.03.2022).

5) Udvidet partilederdebat.

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 158:

Forslag til lov om engangstilskud til husstande med lav indkomst og varmekilder omfattet af ekstraordinære prisstigninger i fyringssæsonen 2021-2022.

Af klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen).

Meddelelser fra formanden

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Uddannelses- og forskningsministeren (Jesper Petersen):

Lovforslag nr. L 159 (Forslag til lov om ændring af SU-loven. (Midlertidig suspension af SU-godkendelse af hele uddannelser i visse lande)).

Lise Bech (UFG), Karina Adsbøl (UFG), Liselott Blixt (UFG), Bent Bøgsted (UFG), Marie Krarup (UFG) og Hans Kristian Skibby (UFG):

Beslutningsforslag nr. B 195 (Forslag til folketingsbeslutning om at etablere en statslig ammunitionsvirksomhed under Forsvaret).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Finansudvalget har afgivet:

Betænkning og indstilling vedrørende den af Statsrevisorerne afgivne betænkning over statsregnskabet for finansåret 2020.
(Beslutningsforslag nr. B 196).

Betænkningen og indstillingen vil fremgå af www.folketingstidende.dk.

Det første punkt på dagsordenen er:

**1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 51:
Forespørgsel til udenrigsministeren om udformningen af stemmesedlen til folkeafstemningen om afskaffelsen af det danske forsvarsforbehold.**

Af Søren Søndergaard (EL) m.fl.
(Anmeldelse 01.04.2022).

Kl. 13:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hvis ingen gør indsigelse mod at fremme denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke som givet.

Det er givet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 16 [afstemning]:

Forespørgsel til beskæftigelsesministeren og sundhedsministeren om de akutte kapacitetsudfordringer i sundhedsvæsenet.

Af Peder Hvelplund (EL) og Pernille Skipper (EL).

(Anmeldelse 01.12.2021. Fremme 14.12.2021. Omtryk 14.01.2022.

Forhandling 31.03.2022. Forslag til vedtagelse nr. V 59 af Peder Hvelplund (EL). Forslag til vedtagelse nr. V 60 af Henrik Møller (S), Stinus Lindgreen (RV) og Susanne Zimmer (FG). Forslag til vedtagelse nr. V 61 af Martin Geertsen (V), Per Larsen (KF), Jens Henrik Thulesen Dahl (DF), Lars Boje Mathiesen (NB), Henrik Dahl (LA) og Liselott Blixt (UFG). Forslag til vedtagelse nr. V 62 af Kirsten Normann Andersen (SF)).

Kl. 13:01

Afstemning

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om de stillede forslag til vedtagelse. Der foreligger fire forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 60 af Henrik Møller (S), Stinus Lindgreen (RV) og Susanne Zimmer (FG), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 40 (S, RV og FG), imod stemte 61 (V, SF, EL, KF, DF, NB, LA, Bent Bøgsted (UFG), Karina Adsbøl (UFG), Liselott Blixt (UFG) og Marie Krarup (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Forslag til vedtagelse nr. V 60 er forkastet.

Der stemmes herefter om forslag til vedtagelse nr. V 59 af Peder Hvelplund (EL), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 10 (EL og FG), imod stemte 90 (S, V, SF, RV, KF, DF, NB, LA, Bent Bøgsted (UFG), Karina Adsbøl (UFG), Liselott Blixt (UFG) og Marie Krarup (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Forslag til vedtagelse nr. V 59 er forkastet.

Der stemmes herefter om forslag til vedtagelse nr. V 61 af Martin Geertsen (V), Per Larsen (KF), Jens Henrik Thulesen Dahl (DF), Lars Boje Mathiesen (NB), Henrik Dahl (LA) og Liselott Blixt (UFG), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 45 (V, KF, DF, NB, LA, Bent Bøgsted (UFG), Karina Adsbøl (UFG), Liselott Blixt (UFG) og Marie Krarup (UFG)), imod stemte 56 (S, SF, RV, EL og FG), hverken for eller imod stemte 0.

Forslag til vedtagelse nr. V 61 er forkastet.

Der stemmes endelig om forslag til vedtagelse nr. V 62 af Kirsten Normann Andersen (SF), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 9 (SF), imod stemte 92 (S, V, RV, EL, KF, DF, NB, LA, FG, Bent Bøgsted (UFG), Karina Adsbøl (UFG), Liselott Blixt (UFG) og Marie Krarup (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Forslag til vedtagelse nr. V 62 er forkastet.

Hermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 27 [afstemning]:

Forespørgsel til justitsministeren om offentlighedsloven.

Af Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) og Lisbeth Bech-Nielsen (SF). (Anmeldelse 19.01.2022. Fremme 21.01.2022. Forhandling 01.04.2022. Forslag til vedtagelse nr. V 63 af Karina Lorentzen Dehnhardt (SF), Samira Nawa (RV), Rosa Lund (EL), Peter Skaarup (DF), Pernille Vermund (NB) og Sikandar Siddique (FG). Forslag til vedtagelse nr. V 64 af Bjørn Brandenburg (S), Jan E. Jørgensen (V) og Britt Bager (KF)).

Kl. 13:03

Afstemning

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om de stillede forslag til vedtagelse. Der er to forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 64 af Bjørn Brandenburg (S), Jan E. Jørgensen (V) og Britt Bager (KF), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 56 (S, V og KF), imod stemte 43 (SF, RV, EL, DF, NB, LA, FG, Karina Adsbøl (UFG), Liselott Blixt (UFG), Marie Krarup (UFG) og 3 (V) (ved en fejl)), hverken for eller imod stemte 0.

Forslag til vedtagelse nr. V 64 er vedtaget.

Hermed er forslag til vedtagelse nr. V 63 af Karina Lorentzen Dehnhardt (SF), Samira Nawa (RV), Rosa Lund (EL), Peter Skaarup (DF), Pernille Vermund (NB) og Sikandar Siddique (UFG) bortfaldet.

Hermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 2. behandling af lovforslag nr. L 127:

Forslag til lov om ændring af lov om dansk indfødsret. (Frakendelse af statsborgerskab for strafbare forhold, som er til alvorlig skade for statens vitale interesser, m.v.).

Af udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye).

(Fremsættelse 10.02.2022. 1. behandling 02.03.2022. Betænkning 31.03.2022).

Kl. 13:04

Forhandling

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er stillet ændringsforslag.

Er der nogen, der ønsker at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:04

Afstemning

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der stemmes om ændringsforslag nr. 1 af et mindretal (DF), tiltrådt af et mindretal (NB og Marie Krarup (UFG)), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 11 (DF, NB, Karina Adsbøl (UFG), Liselott Blixt (UFG) og Marie Krarup (UFG)), imod stemte 90 (S, V, SF, RV, EL, KF, LA og FG), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 2 af et mindretal (DF), tiltrådt af et mindretal (Marie Krarup (UFG)), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 10 (DF, Bent Bøgsted (UFG), Karina Adsbøl (UFG), Liselott Blixt (UFG) og Marie Krarup (UFG)), imod stemte 89 (S, V, SF, RV, EL, KF, LA og FG), hverken for eller imod stemte 2 (NB).

Ændringsforslaget er forkastet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 3 af et mindretal (DF), tiltrådt af et mindretal (Marie Krarup (UFG)), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 10 (DF, Bent Bøgsted (UFG), Karina Adsbøl (UFG), Liselott Blixt (UFG) og fru Marie Krarup (UFG)), imod stemte 89 (S, V, SF, RV, EL, KF, LA og FG), hverken for eller imod stemte 2 (NB).

Ændringsforslaget er forkastet.

Endelig stemmes der om ændringsforslag nr. 4 af et mindretal (NB), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 8 (DF og NB), imod stemte 91 (S, V, SF, RV, EL, KF, LA, FG og Liselott Blixt (UFG)), hverken for eller imod stemte 3 (Bent Bøgsted (UFG), Karina Adsbøl (UFG) og Marie Krarup (UFG)).

Ændringsforslaget er forkastet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) Udvidet partilederdebat.

Kl. 13:09

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Jeg forstår, at vi har teknikken på plads. Vi kan nu gå i gang med partilederdebat. Det er en udvidet partilederdebat, så vi har også de nordatlantiske repræsentanter til stede. Det er sådan, at regeringen ikke deltager som regering, men deltager som parti. Derfor bruger vi heller ikke ministerbetegnelser, men hr. eller fru, først og fremmest.

Og så skal jeg sige, at hver partileder fra starten har 3 minutters taletid. Så skal man huske på, at der er to gange replik, men kun på ½ minut. Det forhindrer nu ikke, at vi har et par timer foran os, vil jeg gerne sige. Men man skal lige huske på, at det kun er ½ minut og ikke 1 minut og så ½ minut.

Det betyder, at vi nu er klar til at gå i gang. Nu skal jeg ikke sige velkommen til statsministeren, men sige velkommen til fru Mette Frederiksen.

Kl. 13:10

(Partileder)

Mette Frederiksen (S):

Tak for det. Krigen i Ukraine hænger som en skygge over vores kontinent, over hele Europa, og de rædselsvækkende og hjerteskrærende billeder, vi ser bl.a. fra Butja, viser den russiske invasions ufattelige brutalitet. Det, vi oplever nu, understreger behovet for at styrke sanktionerne mod Putin. Det arbejder vi på i EU sammen med vores vestlige allierede.

Samtidig har vi et stort fælles ansvar for at tage imod de tusindvis af ukrainere, der flygter fra krigen's rædsler. Danmark står sammen om at hjælpe. Det skal vi holde fast i. Det bliver en stor opgave at hjælpe ukrainerne, mens de er her i Danmark. Det vurderes, at op imod 30.000 ukrainere allerede er kommet til Danmark, og flere vil komme. Regeringen og myndighederne arbejder tæt sammen med kommunerne om at løfte opgaven bedst muligt. Men uanset hvad vi gør, vil en så stor tilstrømning så hurtigt kunne mærkes af os alle sammen. Vi står derfor også over for nogle både svære valg og dilemmaer.

Ude i kommunerne knokler man for at finde boliger. Det kommer til at udfordre i skoleklasser, daginstitutioner, sundhedsvæsen, alle dele af vores velfærd. Vi bliver nødt til at løse den her opgave ved at arbejde sammen, og vi får brug for alles hjælp, hvad enten man er myndighed eller man er civilsamfund.

Krigen i Ukraine kan også mærkes på pengepungen. I sidste uge blev vi enige om en forhøjet varmecheck til endnu flere husstande. Tak til partierne bag den aftale. Regeringen har selvfølgelig hele tiden overvejelser om, om vi kan gøre endnu mere. Jeg ved godt, at mange mennesker er presset på økonomien, og jo lavere indkomst man har, jo større er omkostningerne ved inflationen, både på grund af de høje energipriser og udviklingen i det hele taget. Alle her på Christiansborg ved godt, at vi ikke kan holde alle skadefri. Vi ved ikke, hvor lang tid den her konflikt står på, og hvor store konsekvenserne bliver, men vi ved omvendt også, at det gør ondt på mange menneskers økonomi allerede nu.

Vi skal blive ved med at fastholde det hårdest mulige pres på Rusland. Derfor skal Danmark så hurtigt som muligt være uafhæn-

gig af russisk energi. Efter påske vil regeringen præsentere udspillet »Danmark kan mere II«, hvor vi vil komme med nogle af vores forslag til en ambitiøs og hurtigere grøn omstilling, mere vedvarende energi, hurtigere uafhængighed af russisk gas – alt det her til gavn selvfølgelig for klimaet og for sikkerheden, men også for den enkelte forbruger og vigtigst af alt: for freden og for friheden i Europa.

I Grønland blev der i går aftalt en ny koalition mellem IA og Siumut, et nyt naalakkersuisut. Jeg ser frem til et fortsat godt samarbejde i rigsfællesskabet.

Kl. 13:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Jeg gør opmærksom på, at jeg tager spørgsmålene i den rækkefølge, de er blevet trykket ind her, og først er det hr. Jakob Ellemann-Jensen, Venstre. Værsgo.

Kl. 13:14

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det, formand, og tak til Socialdemokratiets formand. Krigsforbrydelserne i Ukraine er fuldstændig forfærdelige, og det, vi så fra Butja her i weekenden, er frygteligt. Samtidig har vi den situation, at vi jo er med til at finansiere noget af det gennem vores køb af russisk gas. Som vi aftalte i det nationale kompromis, er der derfor grund til, at vi hurtigst muligt slipper af med den afhængighed af en despot og krigsforbryder, som vi ikke har noget som helst ønske om at understøtte. Hvornår mener statsministeren vi kan være uafhængige af russisk gas?

Kl. 13:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Mette Frederiksen, værsgo.

Kl. 13:14

Mette Frederiksen (S):

Jeg tør ikke sætte en præcis dato på endnu, men det er selvfølgelig noget af det, vi skal kigge på sammen, altså partierne bag det nationale kompromis, men også andre, som også er optaget af, at vi kommer ud af at skulle bruge den russiske gas. Her tænker jeg bl.a. på et parti som Enhedslisten, som jeg ved har samme ønske. Og vi skal komme så tæt på så hurtigt som overhovedet muligt. Det skal vi i Danmark, men det skal man jo også i Europa, for vores gasforsyning hænger sammen med resten af kontinentets. Så det er en vigtig diskussion at have både i Danmark og i Europa, og heldigvis er en stor del af partierne her i Folketinget enige om, at det skal ske hurtigst muligt.

Kl. 13:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Jakob Ellemann-Jensen, værsgo.

Kl. 13:15

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det. I vores nationale kompromis var vi jo enige om, at det her også var noget, som aftalepartierne skulle tage fat på, og jeg glæder mig over at høre, at regeringen vil præsentere det straks efter påske. Jeg vil blot sikre mig, at det her er noget, som skal laves mellem aftalepartierne her, sådan som vi har lovet hinanden i det her kompromis.

Kl. 13:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Mette Frederiksen, værsgo.

Mette Frederiksen (S):

Det er en vigtig del af det nationale kompromis, at vi ønsker at gøre os uafhængige af russisk gas, og det er i mine øjne lige så vigtigt som de andre beslutninger, der er truffet som en del af det nationale kompromis, for tingene hænger sammen. Energipolitik er ikke kun energipolitik, det er også sikkerhedspolitik. Men jeg håber da, at vi vil være åbne for, at også andre partier i Folketinget kan være med i det her vigtige arbejde.

Kl. 13:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Pia Olsen Dyhr, SF.

Kl. 13:16

Pia Olsen Dyhr (SF):

De tragiske begivenheder i Ukraine gør jo også, at vi i de her dage modtager mange, mange flygtninge. Og udfordringerne er jo store ude i de forskellige kommuner. Vi kommer til at se det på børneområdet, især fordi halvdelen af de flygtninge, der er, er børn. Det bliver en stor opgave for os alle sammen.

Det betyder så også noget, hvordan vi finansierer den opgave, og lige nu har man jo valgt at bruge noget af udviklingsbistanden til at finansiere den. Men hvis vi snakker om 100.000 flygtninge, snakker vi om at tage 10 mia. kr. fra udviklingsbistanden. Og der vil jeg bare sige meget klart, at det er SF ikke villig til. Ser regeringen en mulighed for at kigge andre steder hen?

Kl. 13:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo.

Kl. 13:16

Mette Frederiksen (S):

Altså, hvis vi kigger ind i at skulle modtage op imod 100.000 ukrainske flygtninge, bliver det en opgave af et omfang, som vi, der sidder her i lokalet, knap kan forestille os. Den første og største udfordring er jo, at vi næsten ikke har nogen ledighed i vores samfund, hvad der er rigtig, rigtig positivt, men det betyder, at der ikke er arbejdsløse pædagoger og lærere, børnetandplejere eller teknikere eller andre at ansætte. Derfor skal vi have et velfærdssamfund til at kunne hjælpe mange flere mennesker end det, samfundet formår i dag med de udfordringer, der allerede er. Så opgaven er enorm, og det gælder også for finansieringsdelen.

Kl. 13:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Pia Olsen Dyhr, værsgo.

Kl. 13:17

Pia Olsen Dyhr (SF):

Ja, for finansieringen handler jo lidt om, om det er de allerfattigste i verden, der også skal finansiere nogle af dem, der er på flugt. Og udfordringen er ikke mindre, når man kigger på det afrikanske kontinent, som jo har været finansieret bl.a. af russerne og kineserne gennem deres investeringer. Russerne investerer så ikke så meget nu, så vi ser jo ind i stigende hungersnød; vi ser ind i stigende radikaliserings. Vi ser også ind i en mulighed for stigende migration fra det afrikanske kontinent. Det er dér, vores udviklingsbistand går hen. Så derfor vil jeg gerne have, at statsministeren kommer med lidt flere overvejelser i forhold til fremtidens udviklingsbistand og behovet i Afrika.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Mette Frederiksen, værsgo.

Kl. 13:17 fattigere, eller vil man skifte spor hos Socialdemokratiet og begynde at sænke skatterne til glæde og gavn for alle danskere?

Kl. 13:20

Mette Frederiksen (S):

Det er meget svært at gøre på kun 30 sekunder, så jeg vil erklære mig enig i, at de udfordringer, vi står over for på det afrikanske kontinent, også er meget, meget voldsomme. Det gælder i Sahelregionen, og det gælder omkring Nilen. Nu bliver der peget på radikaliserings og hungersnød; vi står måske også over for en fødevarekrise på grund af krigen i Ukraine. Så jeg er enig i analysen af, hvor vigtigt det er også at prioritere det afrikanske kontinent. Og det skal selvfølgelig afspejle sig i vores prioriteringer i det hele taget. Og så skal vi jo være meget opmærksomme på, at vi også har et velfungerende velfærdssamfund på den anden side af den her krise.

Kl. 13:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Alex Vanopslagh, LA.

Kl. 13:18

Alex Vanopslagh (LA):

Tak for det. Socialdemokratiets formand stod hernede i salen i sidste uge og sagde, at hun ikke havde nogen ambitioner om at hæve skatten for danskerne. Før sidste valg sagde den nuværende finansminister, at 95 pct. af danskerne ikke ville opleve skattestigninger under en rød regering. Men her står vi så et par år inde i valgperioden: Regeringen har hævet skatterne mere end 40 gange, og det har ramt alle indkomstgrupper i Danmark. Der er ikke en fugl, der er ikke en fisk, der er ikke en frø i Danmark, der ikke har oplevet skattestigninger, og mit spørgsmål er egentlig bare: Hvorfor står Socialdemokratiets formand ikke ved, at det her er en regering, der er glad for skattestigninger?

Kl. 13:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Mette Frederiksen.

Kl. 13:19

Mette Frederiksen (S):

Det er, fordi det ikke er en regering, der er glad for skattestigninger. Det er helt korrekt, at vi – i øvrigt i fællesskab med mange forskellige partier i Folketinget – nogle steder har valgt at hæve nogle skatter og afgifter, bl.a. på cigaretter. Det er ikke noget, jeg nogen sinde rigtig har været stor tilhænger af, men omvendt må jeg jo sige, at i folkesundhedens navn kan stigende afgifter på cigaretter være en god ting. Vi har også sænket skatten på en række områder, så billedet er heldigvis lidt mere nuanceret, end det bliver gengivet her.

Kl. 13:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Alex Vanopslagh.

Kl. 13:19

Alex Vanopslagh (LA):

Men hvis ikke man er glad for skattestigninger, håber jeg, at man vil lade være med at hæve skatterne 40 gange yderligere, som man har gjort indtil videre i den her periode. Når man beder regeringens økonomer i Finansministeriet om at regne på konsekvenserne af regeringens skattepolitik, viser det, at alle indkomstgrupper i Danmark er blevet ramt, og at de fattigste er blevet ramt hårdest, og af samme grund er den økonomiske ulighed steget i den her valgperiode. Det sidste spørgsmål lyder egentlig ganske enkelt: Kan vi forvente flere skatte- og afgiftsstigninger, der øger uligheden og gør alle danskere

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Mette Frederiksen.

Kl. 13:20

Mette Frederiksen (S):

Nu kan jeg jo ikke nå at svare fyldestgørende på det spørgsmål på 30 sekunder, men vi står over for at skulle forhandle en stor skattereform på hele klimaområdet med ensartet CO₂-afgift, og hvis man går alt for dogmatisk til den opgave, tror jeg ikke at man løser klimakrisen eller får indrettet afgifts- og skattesystemet, så det passer til dansk erhvervsliv. Så måske skal vi tage diskussionen også ved forhandlingsbordet.

Kl. 13:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det fru Pernille Vermund, Nye Borgerlige.

Kl. 13:20

Pernille Vermund (NB):

Tak for det. Jeg er ikke imponeret over, hvad fru Mette Frederiksen har gjort for danskerne, men jeg er imponeret over, hvad fru Mette Frederiksen er lykkedes med at få af magt over to af oppositionens partiledere, hr. Jakob Ellemann-Jensen og hr. Søren Pape Poulsen. Det er imponerende at se, hvordan de to herrer kommer, når der bliver kaldt, svarer med et ja, når der bliver spurgt, og stiller op på række til fotografering, når de skal skrive under. Jeg vil ikke spørge, hvordan fru Mette Frederiksen gør det, men jeg vil spørge, hvordan det føles.

Kl. 13:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Mette Frederiksen.

Kl. 13:21

Mette Frederiksen (S):

Jeg synes, det er en unødvendig kommentar i et samarbejdende folkestyre. Altså, der er en række partier, der har valgt at tage ansvar. Der er krig på det europæiske kontinent. Vi ønsker at styrke Danmarks sikkerhed og forsvar, og vi har så valgt i den forgangne uge at rejse ud for at bakke vores udsendte op. Jeg tror, at det, at vi kan finde ud af at arbejde sammen, måske betyder mere, end mange af os her en gang imellem forstår vigtigheden af, især når krisen er af den kaliber, som den er nu. Jeg synes ikke, tiden er til splittelse eller til de hårde ord mod hinanden. Jeg synes, tiden er til samarbejde.

Kl. 13:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Pernille Vermund, værsgo.

Kl. 13:21

Pernille Vermund (NB):

Jeg kan godt forstå, at statsministeren er glad og stolt, for med forsvarsaftalen er det jo lykkedes fru Mette Frederiksen at få både hr. Søren Pape Poulsen og hr. Jakob Ellemann-Jensen til at gældsætte Danmark og samtidig frigive et større milliardbeløb, som regeringen til efteråret kan slippe fri til venstrefløjen, og det er virkelig flot arbejde. Oven i det formåede fru Mette Frederiksen endda at få hr. Søren Pape Poulsen til efterfølgende at fortælle til pressen, at det der med skattelettelse ville det jo nok ligge lidt tungt med fremover. Kan fru Mette Frederiksen løfte bare lidt af sløret for, hvad der foregik bag kulisserne?

	Kl. 13:22		Kl. 13:24
Formanden (Henrik Dam Kristensen): Værsgo.		Mette Frederiksen (S): Det er jo altid sådan, at jeg selvfølgelig er involveret, når der laves lovforslag. Jeg har ikke været meget involveret i det her direkte, men selvfølgelig har det været forbi mig, hvad er helt naturligt, og det står jeg meget, meget gerne på mål for. Lige nu står der, som det ligger: lov om Danmarks deltagelse i det europæiske samarbejde om sikkerhed og forsvar. Det er jo faktisk det, vi skal tage stilling til den 1. juni.	
Mette Frederiksen (S): Det virker, som om der er nogle blå partier, der skal have en diskussion imellem hinanden. Den vil jeg ikke blande mig i, men når jeg ser på det som landets statsminister, hvad jeg jo også er i debatten i dag, så glæder det mig, at når der er krig i Ukraine, når der er en potentiel fødevarekrise under opsejling, når der er en flygtningekrise af et omfang, vi måske ikke har set i mange, mange år, og når der er stigende inflation, så er vi en række partier, der i stedet for at skændes med hinanden og være polemiske sætter sig ind til forhandlingsbordet. Det synes jeg klæder dem, der tager ansvaret.	Kl. 13:22	Formanden (Henrik Dam Kristensen): Fru Sofie Carsten Nielsen, Radikale Venstre.	Kl. 13:24
Formanden (Henrik Dam Kristensen): Hr. Morten Messerschmidt, Dansk Folkeparti.	Kl. 13:22	Sofie Carsten Nielsen (RV): Tak for det. Jeg vil gerne i forlængelse af hr. Jakob Ellemann-Jensens spørgsmål ind på det grønne, hvor det jo netop, som statsministeren også sagde om de her tragiske krigsforbrydelser i Butja, kræver, at vi, for at få stoppet alt det, får drænet Putins kasse. Det kan vi ikke gøre i morgen, det kan vi ikke gøre i næste uge, men vi kan træffe beslutningerne og vise også resten af Europa, at vi faktisk kan levere grøn strøm. Så med hensyn til de forhandlinger om den grønne skattereform eksempelvis og det, statsministeren annoncerer, vil der så blive indkaldt til det og hvornår?	Kl. 13:25
Morten Messerschmidt (DF): Tak, formand. Jeg skal ikke som den forrige spørger dvæle ved statsministerens følelsesliv. Til gengæld vil jeg gerne spørge lidt ind til det nationale kompromis og især dets lancering. På det pressemøde, hvor man lancerede den store aftale, benyttedes ordet forbehold 27 gange, der benyttedes ordet EU 54 gange. Ordet europæisk blev derimod kun nævnt 4 gange, og ordet afskaffe 10 gange. Alligevel har man valgt at udforme en stemmeseddel, som er lige det modsatte, hvor man taler om europæisk og ikke EU, og man nævner ikke forbeholdet. Kan statsministeren tage os lidt ind i, hvordan det er sket?	Kl. 13:23	Formanden (Henrik Dam Kristensen): Fru Mette Frederiksen.	Kl. 13:25
Formanden (Henrik Dam Kristensen): Værsgo.	Kl. 13:23	Mette Frederiksen (S): Jeg deler analysen; vi skal gøre os fri af russisk gas og i det hele taget af russisk energiforsyning. Det skal vi gøre sikkerhedsmæssigt og for at nå derhen, som også spørgeren vil. Og vi skal være fri af fossile brændstoffer i det hele taget af hensyn til klimaet. Vi kommer med vores overvejelser umiddelbart efter påske. De ligger i forlængelse af den aftale, vi har lavet omkring det nationale kompromis, og så går forhandlingerne i gang derefter, også hvad angår den grønne skattereform.	Kl. 13:26
Mette Frederiksen (S): Først og fremmest skal jeg sige, at jeg ikke har optalt ord, hverken inden aftalen blev lavet, i aftalens tekst, på pressemødet eller efterfølgende. Det, vi stemmer om den 1. juni, er grundlæggende, om vi vil være med, om vi vil være med til både at tage ansvaret, men også engagere os mere i vores egen sikkerhed og i den europæiske sikkerhed og dermed i forsvarssamarbejdet, og det vil jo kræve, at vi tager et opgør med forbeholdet. Så det er det, vi stemmer om den 1. juni.	Kl. 13:24	Formanden (Henrik Dam Kristensen): Fru Sofie Carsten Nielsen.	Kl. 13:26
Formanden (Henrik Dam Kristensen): Hr. Morten Messerschmidt.	Kl. 13:24	Sofie Carsten Nielsen (RV): Tak for det. Det ser jeg meget frem til. I forlængelse af fru Pia Olsen Dyhrs spørgsmål vil jeg gerne spørge om finansieringen af de mange flygtninge, der nu kommer – og formodentlig dobbelt så mange, viser det sig jo allerede nu, her efter påske, end der er finansiering til. Jeg er glad for den udmelding, der er kommet fra Finansministeriet om, at det nu er en ekstraordinær situation. Så vil jeg bare gerne have bekræftet, at det også er sådan, at vi så kan finansiere de mange flere flygtninge, der kommer, for at hele udviklingsbistanden ikke bliver udhulet.	Kl. 13:26
Morten Messerschmidt (DF): Men hvorfor står det så ikke på stemmesedlen? Hvorfor står ordet forbehold der ikke? Hvorfor står ordet EU der ikke? Kunne statsministeren i samme ombæring svare på, om hun har godkendt den tekst, som tilsyneladende nu ligger i lovforslaget?	Kl. 13:24	Formanden (Henrik Dam Kristensen): Værsgo.	Kl. 13:26
Formanden (Henrik Dam Kristensen): Værsgo.		Mette Frederiksen (S): Altså, for det første synes jeg, det er helt naturligt at DAC'e, som det hedder i politikersprog, altså at man kan tage en del af udviklingsbi-	

standen og bruge, når flygtninge er her, i de 12 første måneder, som jeg husker det. Det er jo noget, vi har gjort i Danmark igennem 30 år, så der er ikke noget nyt i det. Men det siger sig selv, at man ikke kan gøre det på en sådan måde, at der ikke er noget tilbage at lave udvikling for, både af hensyn til det afrikanske kontinent og vores ønske om fattigdomsbekæmpelse og andre meget, meget vigtige prioriteter, og i det skal vi jo finde en balance. Men i det hele taget handler den kommende tid om at finde de rette balancer i det hele, for vi har næsten kun svære spørgsmål foran os.

Kl. 13:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Edmund Joensen.

Kl. 13:27

Edmund Joensen (SP):

Tak, og tak for en god tale. Partilederen fra Socialdemokratiet har flere gange udtalt sig om, at Færøerne ville have en ny handelsaftale, og bakker op om det arbejde. Verden står i en ny situation, vi har krig i Europa, og det vil koste Færøerne dyrt. Så er mit spørgsmål, om det vil ændre forholdene, med hensyn til at Færøerne kan få en ny og bedre handelsaftale. Tak.

Kl. 13:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Mette Frederiksen.

Kl. 13:27

Mette Frederiksen (S):

Først glæder jeg mig over, at både Færøerne og Grønland har valgt at gå med i det sanktionsspor, vi har aftalt i EU sammen med vores allierede, og at man dermed selvfølgelig både fra færøsk og grønlandsk side har understreget, at man er en del af Vesten, og at det er der, man opfatter sig selv og arbejder ud fra. Og vi støtter varmt, hvad vi nu engang kan bidrage med for at sikre bedre handelsaftaler, og det samarbejde er allerede etableret.

Kl. 13:28

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Edmund Joensen, værsgo.

Kl. 13:28

Edmund Joensen (SP):

Tak for det. Som jeg sagde, ser det ud til, at det vil koste Færøerne dyrt, og Færøerne skal jo finde et alternativ til sine produkter. Så det er meget vigtigt med en bedre handelsaftale med EU. Tak.

Kl. 13:28

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Mette Frederiksen, værsgo.

Kl. 13:28

Mette Frederiksen (S):

Ja, det er vigtigt, og vi arbejder jo både på et stærkere samarbejde mellem EU og Grønland – det bidrager vi gerne til fra dansk side – og på, hvilket vi også gerne bidrager til, et endnu stærkere samarbejde mellem EU og Færøerne. Og det er rigtigt, at det koster, og hele diskussionen har jo indtil videre afspejlet, at det er dyrt, når vi har en aggressiv Putin, når der er krig på vores kontinent. Det kommer til at have afledte konsekvenser, alle kommer til at mærke.

Kl. 13:29

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det Mai Villadsen, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 13:29

Mai Villadsen (EL):

Tak. Statsministeren sagde i sin tale, at krigen kan ramme alle på pengepungen, og det tror jeg der er rigtig mange der går rundt og bekymrer sig om nu, ikke mindst de mennesker, som er på folkepension, førtidspension, kontanthjælp eller nogle af de andre overførselsindkomster, som hele tiden bliver mindrereguleret. Det har jo sin egen forhistorie her på Christiansborg. Der var en politisk ordfører for Enhedslisten, der for nogle år siden stod herude og sagde nogle meget lidt flatterende ting om en socialdemokratisk regering, fordi man valgte at mindreregulere overførselsindkomsterne. Men det rammer jo nu, det rammer de her folk, så skal vi ikke gøre noget ved det nu?

Kl. 13:29

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Mette Frederiksen, værsgo.

Kl. 13:29

Mette Frederiksen (S):

Jo, som jeg sagde før, er vi jo hele tiden i overvejelser om, hvordan vi griber den her opgave bedst an, og jeg er smerteligt bevidst om, at jo lavere indtægt man har, jo hårdere rammer det. Det gælder energipriserne, det gælder prisen på benzin, og det gælder også fødevarerpriserne, og lige nu bliver man jo ramt alle tre steder, altså både på energi, på brændstof og på sine fødevarer. Hvis man er folkepensionist og ikke har en stor pensionsopsparing eller en stor friværdi, bliver man ramt nu. Det er vi meget opmærksomme på, og noget af det, vi også kommer til at diskutere med hinanden, er jo, hvordan vi gør det her klogest.

Kl. 13:30

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Mai Villadsen, værsgo.

Kl. 13:30

Mai Villadsen (EL):

Ja, for der er et år tilbage af mindrereguleringen fra den skatteaftale, man lavede for omkring 10 år siden, men det kan blive et ret fatalt år, for priserne går bare op, og hvis ikke man får reguleret sin overførselsindkomst, sin pension eller kontanthjælp, derefter, kan man jo virkelig stå et svært sted. Så jeg håber virkelig, at det her er et signal fra regeringen om, at det er man også villig til at se på.

Kl. 13:30

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Mette Frederiksen.

Kl. 13:30

Mette Frederiksen (S):

Det er helt rigtigt, at mindrereguleringen rammer hårdere nu, end den har gjort de foregående år. Det er jo mange mennesker, der bliver ramt nu. Man kan også godt være i arbejde og måske bo et sted i provinsen og have behov for to biler for overhovedet at kunne passe sit arbejde, eller man har et oliefyr eller et gasfyr, og prisen er steget. Der kan man også mærke det i økonomien. Vi skal jo så finde en balance i, hvad vi har af muligheder, uden at bilde nogen ind, at vi kommer til at kunne løfte alle byrderne af deres skuldre, men så vi kan give en hjælpende hånd der, hvor behovet er allerstørst, og det ser jeg frem til en videre diskussion af.

Kl. 13:31

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Søren Pape Poulsen, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 13:31 lykkedes at gøre gennem 40 år, ved denne gang at sikre, at folk faktisk kommer i arbejde og netop forsørger sig selv og betaler skat.
Kl. 13:33

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det. Jeg er rigtig glad for, at Folketinget står last og brast med hinanden om at indføre sanktioner sammen med det øvrige EU. Vi står bag vores soldater, vi står stort set bag NATO og kæmper kampen sammen. Så har vi en flygtningesituation, der bliver mere og mere alvorlig, og som vi skal arbejde grundigt for at løse.

Nu synes jeg jo, at det sundeste, man kan her i verden, er at forsørge sig selv og sine, så skulle vi ikke gøre det sådan, at vi får afskaffet eller ryddet noget af bureaukratiet af vejen, så de ukrainere, der kommer hertil, hurtigere kan komme i arbejde, når der nu er rigtig mange, der står og gerne vil bruge dem, i stedet for at de skal vente 60-70 dage på overhovedet at kunne tage et job?

Kl. 13:32

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Mette Frederiksen, værsgo.

Kl. 13:32

Mette Frederiksen (S):

Jo, det skal ske så hurtigt som overhovedet muligt, og det har kommunerne et stort ansvar for. Vi skal gøre, hvad vi kan for at understøtte det, i øvrigt i et tæt samarbejde med virksomhederne. Vi skal lige huske på, at det jo også er sådan, at vi har valgt at sige, at når man er flygtning fra Ukraine, kan man komme ind i Danmark, og så er det først efterfølgende, at vi får den formelle proces på plads i forhold til ophold. Og vi kommer altså ikke uden om, at vi på et tidspunkt i den her proces skal være sikre på, hvem det er, der kommer hertil, hvem der er en del af familien, og hvordan vilkårene i øvrigt er, og det kan man ikke bare gøre fra den ene dag til den anden. Men jo, vi skal bestræbe os på, at det sker så hurtigt som muligt.

Kl. 13:32

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Søren Pape Poulsen.

Kl. 13:32

Søren Pape Poulsen (KF):

Selvfølger skal vi være sikre på det, men nu har vi jo lavet en særlov for ukrainerne, og det har vi selvfølgelig gjort, fordi vi mener, at det er noget særligt – det er vores nærområde. Så kunne man måske forestille sig, at vi kunne gøre lidt ekstra; det kunne være, at vi skulle tale med nogle flere ministre om, om vi kunne skrue endnu mere op for det og få endnu flere folk ud og tage de her prøver, der nu skal tages, så folk kommer i arbejde.

Altså, det her bliver jo dyrt, og i stedet for at folk, der kommer hertil, bliver en stor omkostning, så lad dem gå ud og tjene deres egne penge selv og betale noget skat.

Kl. 13:33

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Mette Frederiksen.

Kl. 13:33

Mette Frederiksen (S):

Vi skal have ukrainerne i arbejde, og jeg vil sige, at med hensyn til de ukrainere, jeg selv har haft lejlighed til at tale med, og det er også det, jeg har fået refereret fra andre, så er der tale om en gruppe mennesker, hvor mange allerede nu tilkendegiver, at de ønsker at vende hjem og være med til at opbygge deres fædreland – og stoltheden over Ukraine er tydeligvis meget, meget stor – men der er også et meget stærkt ønske om at arbejde. Så lad os love hinanden, at vi løser den her flygtningekrise på en anden måde, end det er

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Torsten Gejl, Alternativet.

Kl. 13:33

Torsten Gejl (ALT):

Tak, formand. I går kom der en ret dystre rapport fra FN's klimapanel, der siger, at vi har kortere tid til at stoppe udledningerne, end vi havde troet. Hvis det nu viser sig – selv om vi ligger godt i Danmark; vi er et af de førende lande – at vi faktisk er nødt til at forøge vores besparelser for at bidrage til at komme i mål, vil statsministeren så være med til at diskutere, om vi i virkeligheden bliver nødt til at sætte vores CO₂-besparelser til op til måske 75 eller 80 pct. i 2030, hvis det altså er nødvendigt for, at vi gør vores del?

Kl. 13:34

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Mette Frederiksen.

Kl. 13:34

Mette Frederiksen (S):

Vi skal absolut gøre vores del, og vi er i øvrigt et af de lande, der har de mest ambitiøse klimamål allerede. Jeg tror, at vi når hinanden på et meget tidligt tidspunkt i den her diskussion, fordi, som der er flere der allerede har spurgt ind til, vi skal gøre os fri af russisk gas og i det hele taget russisk energi så hurtigt som muligt, og den måde, man løser det bedst på, er jo via vedvarende energi. Her kommer jeg jo så nok til at stille et spørgsmål senere i dag den anden vej, for noget af det, der forsinker os i at opføre tilpas meget vedvarende energi, kan en gang imellem være nogle klimahensyn, hvor vi også kommer ind i nogle dilemmaer om, hvordan vi sikrer os, at den vedvarende energi faktisk bliver speedet op.

Kl. 13:35

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Torsten Gejl.

Kl. 13:35

Torsten Gejl (ALT):

Heldigvis siger klimarapporten, at den vedvarende energi er ved at blive billigere. Vind, sol osv. er ved at blive billigere. Det er jo en af de gode ting.

Jeg vil spørge statsministeren til den udledning, der foregår uden for Danmark. Når vores skibe, vores fly, vores lastbiler kommer uden for Danmark, får vi ikke afregnet den CO₂. Kunne man forestille sig, at vi er det land, der arbejder hårdest i FN for at sikre et globalt klimabudget, sådan at vi ovenfra får fordelt det ansvar, som de forskellige lande har for afregning af den CO₂, de står for, men som udledes uden for landets grænser?

Kl. 13:35

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Mette Frederiksen.

Kl. 13:35

Mette Frederiksen (S):

Det er jo en gammel diskussion, hvor man lægger CO₂-belastningen. Jeg er altid åben for at diskutere ting, men jeg er egentlig mest af alt optaget af, at vi løser den opgave, vi allerede har stillet os selv. Det er vi godt i gang med, men vi har behov for at gøre det hurtigere. Vi har behov for mere vedvarende energi nu, og vi har behov for, at

det bliver opført hurtigere end det, vi er lykkedes med indtil nu, på grund af den krise, vi har i Europa.

Kl. 13:35

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Sikandar Siddique, Frie Grønne.

Kl. 13:36

Sikandar Siddique (FG):

Tak for ordet. Det er jo derfor, at vi i Frie Grønne fremsatte forslaget om en klimalov 2.0, så vi netop kunne regne vores shippingimport osv. med i de her klimamål. Men i forlængelse af den her IPCC-rapport, som siger, at vi skal halvere vores globale udledninger i 2030, så vil jeg høre, om det giver regeringen, ministeren, fru Mette Frederiksen, anledning til at genoverveje og genåbne de aftaler, som man har indgået, f.eks. at lade al kul, gas og olie ligge i jorden, det vil sige fremrykke den oliestopafale, som jo nu er i 2050. Altså, giver rapportens konklusioner anledning til, at vi genåbner de aftaler, som man har indgået i Folketinget?

Kl. 13:36

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Mette Frederiksen.

Kl. 13:36

Mette Frederiksen (S):

Jeg må jo være helt ærlig og sige, at det, der giver mig mest anledning til overvejelser nu, er krigen i Ukraine, og hvordan vi løser det. Og vejen ud af det, vi står i i Ukraine, er uafhængighed af russisk gas. Det er en af vejene. Men vi har lavet et nationalt kompromis. Det er et rigtig, rigtig godt stykke politisk arbejde. Der står, at vi skal være uafhængige af russisk gas, men vi kommer jo ind i en diskussion i Europa af, om vi så hellere i en periode vil benytte os af fossile brændsler fra egne lande, altså potentielt øge produktionen i nogle af vores egne medlemslande i stedet for at være afhængige af russisk gas, hvad der ud fra en sikkerhedsvinkel ville være bedre.

Kl. 13:37

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Sikandar Siddique, værsgo.

Kl. 13:37

Sikandar Siddique (FG):

Jo, man kan sige, at det ene jo ikke udelukker det andet. Og selvfølgelig skal fru Mette Frederiksen været optaget af den invasion, vi oplever lige nu i Ukraine. IPCC-rapporten siger jo også, at hvis vi skal komme i mål, skal vi revolutionere landbruget. Man har jo indgået en aftale her i Folketinget, som freder den animalske produktion. Er det f.eks. noget, som fru Mette Frederiksen vil overveje, altså at åbne landbrugsaftalen, så man får den animalske produktion med også, og så vi kan revolutionere landbruget, som IPCC-rapporten anbefaler?

Kl. 13:37

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Mette Frederiksen.

Kl. 13:37

Mette Frederiksen (S):

Nu er det jo ikke så tit, at jeg er optaget af revolutionære ting. Vi valgte reformvejen for mange år siden i det parti, jeg repræsenterer. Der vil jeg gerne blive. Til gengæld er jeg utrolig optaget af, at vi når i mål med vores klimaambitioner. Vi har behov for en uafhængighed af russisk gas på et meget, meget tidligt tidspunkt. Det er det, vi arbejder med nu. Jeg synes, at vi har en god landbrugsaftale, og jeg vil gerne takke for, at så mange partier her i Folketinget har valgt at

tage ansvar for et af de sværeste klimaområder. For vi er der i den danske klimainsats, at nu begynder alle beslutninger at gøre ondt og have rigtig store konsekvenser. Så nej, jeg har ikke tænkt mig at opsigte landbrugsaftalen.

Kl. 13:38

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Aaja Chemnitz Larsen, værsgo.

Kl. 13:38

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak for ordet. Det har jo generelt været et meget begivenhedsrigt år i den her valgperiode. Der har været corona, der er krig, og Trump har jo også sagt, at han gerne ville købe Grønland, også i den her valgperiode. Jeg vil gerne benytte lejligheden til at takke partiformanden, statsministeren for at arbejde for et ligeværdigt samarbejde mellem Grønland og Danmark. Det synes jeg er supervigtigt at huske på.

Man kan jo sige, at jeg med den krig og den usikkerhed, der er rundtomkring i verden, og med den rolle, som Rusland også spiller i Arktis, så godt kunne tænke mig at spørge ind til: Hvordan ser partiformanden den sikkerhedspolitiske situation generelt i Arktis?

Kl. 13:39

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Mette Frederiksen, værsgo.

Kl. 13:39

Mette Frederiksen (S):

Den er jeg bekymret over, fordi vi også ser et mere aggressivt Rusland i det hele taget på den internationale scene. Det er ikke kun i og omkring Ukraine, det er også ind i Afrika, det er i forhold til Balkan, vi har set det via Belarus ind mod Polen, og vi ser det i forhold til Arktis.

Så jeg er bekymret, og jeg deler jo målsætningen om lavspænding, men it takes two to tango, og det må man nok ikke sige fra talerstolen, fordi det er engelsk, men når vi har et stadig mere aggressivt Rusland, skal vi jo også tage det ned i det arbejde, der foregår omkring Arktis, også i kongeriget.

Kl. 13:39

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Aaja Chemnitz Larsen, værsgo.

Kl. 13:39

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Det udfordrer i hvert fald arbejdet i Arktisk Råd og Arktiske Parlamentarikere, men jeg deler de tanker, som partiformanden giver udtryk for.

Statsministeren har jo givet en officiel undskyldning til eksperimentbørnene, og jeg ved også, at juridisk faderløse er i gang med at sagsøge staten. Og jeg kunne godt tænke mig at spørge ind til det her med Erstatningsnævnet, for jeg ved også, at der er flere partier, der har været inde på det her emne. Hvilke tanker gør partiformanden sig omkring, hvorvidt Danmark bør have et Erstatningsnævnet?

Kl. 13:40

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Mette Frederiksen, værsgo.

Kl. 13:40

Mette Frederiksen (S):

Jeg har ikke stærke holdninger til, om vi skal have et erstatningsråd. Det er ikke et forslag, jeg har tænkt mig at komme med. Jeg har været optaget af at tage nogle af de nødvendige opgør med vores historie og ved jo, at eksperimentbørnene, hvad angår både interne grønlandske forhold og ikke mindst relationen mellem Grønland og

Danmark, har spillet en meget, meget stor rolle. For mange taler om det som 22 børn, men konsekvenserne har jo været meget, meget dybere og meget bredere. Og derfor håber jeg jo med den undskyldning, der er givet først i Danmark og efterfølgende i Grønland, at vi har fået sat et punktum for et af de meget mørke kapitler i vores moderne historie.

Kl. 13:40

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Sjúrður Skaale, værsgo.

Kl. 13:40

Sjúrður Skaale (JF):

Tak for det. Så længe Rusland begår sine bestialske forbrydelser i Ukraine, kan EU selvfølgelig ikke slække på sanktionerne, og de må selvfølgelig strammes. Men der er ét punkt, hvor Storbritannien har taget et skridt, som EU ikke har taget, og det er, når det gælder lukning af havne. EU har slet ikke lukket havnene for russiske skibe, og det er et meget principielt og meget vigtigt spørgsmål og en sag, som kan have mange forskellige konsekvenser, og det er derfor, jeg spørger: Hvor står Danmark i den sammenhæng? I hvilken retning forsøger man at påvirke EU, når det gælder lukning af havne eller ej?

Kl. 13:41

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Mette Frederiksen.

Kl. 13:41

Mette Frederiksen (S):

Vi har hele vejen igennem – og det er jo kun blevet endnu mere aktualiseret af det, der er sket i den her weekend, som er noget af det voldsomste, vi endnu har oplevet i Ukraine – stået på det synspunkt, at vi ønsker de hårdest mulige sanktioner mod Rusland og i øvrigt med en bred opbakning i Folketinget, og tak for det. Og udenrigsministeren har også tidligere sagt, at et af de steder, som man kunne kigge på, er havneområdet.

Når det er sagt, vil jeg kraftigt appellere til, at vi følges ad på sanktionssporet i EU sammen med vores allierede. For det er der, vi er stærkest.

Kl. 13:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Sjúrður Skaale.

Kl. 13:42

Sjúrður Skaale (JF):

Tak for det. Nu nævnte formanden »sammen med de allierede«. En allieret er jo Norge, og hvis Norge bliver presset til at lukke havnene for de russiske skibe, kan det godt ske, at de mange årtier lange fiskeriaftaler mellem Rusland og mange lande i Arktis bliver opsagt af Rusland. Så vil de skrive deres egne kvoter, og så vil vi måske stå med en økologisk katastrofe i f.eks. Barentshavet, fordi vi ikke forvalter fiskebestandene i fællesskab. Det er bare en vinkel, som man skal have i mente, når man drøfter det spørgsmål. Tak.

Kl. 13:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Mette Frederiksen.

Kl. 13:42

Mette Frederiksen (S):

Jamen der er så uendelig mange dilemmaer i alt, hvad der sker som en konsekvens af krigen, og min klare fornemmelse er, at det herfra kun bliver sværere, hvad enten vi taler modtagelse af flygtninge, vi taler sanktionssporet, eller vi taler situationen i Ukraine og den

geopolitiske virkelighed, som bliver nødt til at være en anden efter den 24. februar. Herfra er der kun dilemmaer og svære beslutninger. Men heldigvis er det lykkedes indtil nu i et ret bredt flertal i det her Folketing – synes jeg – at træffe nogle meget, meget gode beslutninger, både hvad angår Ukraine, men også os selv.

Kl. 13:43

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Aki-Matilda Høegh-Dam, værsgo.

Kl. 13:43

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Tak for ordet. Nu er både Socialdemokratiet og Siumut ideologisk socialdemokratiske i deres værdisæt. Vi tror på ret og pligt, og at fællesskab og frihed går hånd i hånd, og først og fremmest er vi, som det også ligger i ideologien, demokratiske. Flere gange har Siumut gjort opmærksom på, at der kan forekomme demokratisk underskud i rigsfællesskabet. Og derfor mener vi igen i dag, at når vi sidder her og ikke er partiledere, burde man også give mulighed for, at vores reelle partileder i rigsfællesskabet også kan deltage i disse debatter. Hvad synes partilederen om det?

Kl. 13:43

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Mette Frederiksen, værsgo.

Kl. 13:43

Mette Frederiksen (S):

Det er ikke noget, jeg har overvejet, men jeg synes da som udgangspunkt, at det ville være mærkeligt, hvis personer, der ikke er medlemmer af Folketinget, indgik i en folketingsdebat. Altså, der er 179 medlemmer af Folketinget, og vi er jo de eneste, der kan komme til orde her. Så blev der gjort en meget særlig undtagelse i sidste uge via et videolink til Kyiv, hvor vi så havde præsident Zelenskyj med, men udgangspunktet må jo være, at det er de 179 medlemmer af Folketinget, der taler i den her sal.

Kl. 13:44

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Aki-Matilda Høegh-Dam, værsgo.

Kl. 13:44

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Tak for svaret. Nu kan vi også se, at en gang imellem kan det jo godt ske, at, lad os sige en minister, som egentlig ikke er valgt til Folketinget, også har mulighed for at tale i Folketingssalen, f.eks. fordi man er demokratisk valgt i et andet forum, lad os sige Europa-Parlamentet. Og derfor tænker jeg også, at hvis vi er demokratiske, som vi jo siger vi er, burde vi også kunne finde nogle muligheder for, at folk, der er demokratisk valgt i det danske kongerige, også kan deltage i debatter på ligeværdig vis.

Kl. 13:44

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Mette Frederiksen, værsgo.

Kl. 13:44

Mette Frederiksen (S):

Nu skal jeg jo ikke blande mig i Folketingets forretningsorden, det er jo et anliggende for Folketinget, men hvis en minister taler her, er det, fordi ministeren er udpeget af statsministeren til at være medlem af regeringen, og det er jo et andet forhold. Jeg synes, det er vigtigt, at vi har et ligeværdigt og respektfuldt samarbejde i rigsfællesskabet, og jeg synes sådan set i al beskedenhed også, at vi gør ganske meget for, at det er sådan, og jeg har indtryk af, at alle tre parter

har en oplevelse af et rigsfællesskab, der udvikler sig dynamisk, respektfuldt og ordentligt i den her tid, og det skal det også.

Kl. 13:45

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Jeg kan tilføje, at videolinket med Zelenskyj jo netop var i Landstingssalen og ikke i Folketingssalen. Tak til fru Mette Frederiksen, vi nåede igennem det hele.

Vi går videre i rækken af partiledere til hr. Jakob Ellemann-Jensen, Venstre. Værsgo.

Kl. 13:45

(Partiledere)

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det, formand. I søndags stod vi op til fuldstændig forfærdelige billeder fra den ukrainske by Butja – en by, mange af os nok ikke havde hørt om før. Putins soldater har trukket sig tilbage, de har efterladt død og ødelæggelse. Nu ligger der lig af civile mennesker i gaderne. De er blevet skudt, nogle af dem med hænderne bundet på ryggen, og der er også rapporter om massegrave. Butja er en by, der ikke ligger særlig langt væk, det er ikke særlig langt væk fra vores gader, fra vores hjem, fra vores familier. Det er uhyrligt, og det er dybt foragteligt. Først og fremmest er det en tragedie for de mange mennesker, for de familier, som nu skal begrave deres kære, hvis de ellers kan finde dem, og billederne fra Butja får i hvert fald mig til at tænke på nogle af de absolut mørkeste billeder, mørkeste kapitler i Europas historie, som vi alle sammen har talt om vi ikke troede vi skulle opleve igen i vores levetid.

Vi kommer ikke til at glemme, hvad der er sket i Butja, og hvad der er sket i andre byer i Ukraine, og alle de ansvarlige skal stilles for en krigsforbryderdomstol. Den frie verden må og skal fordømme de forbrydelser, som er begået. Krigen har nu været i over en måned, og ødelæggelserne og elendighederne bliver kun værre og værre hver eneste dag, og det rejser selvfølgelig igen og igen spørgsmålet om, hvad vi stiller op med Putins Rusland. Hvordan reagerer vi på hans invasion af et land, hvordan reagerer vi på hans trussel mod Europa, på hans trussel mod os? I Danmark har vi blandt flere andre initiativer reageret ved at indgå et nationalt kompromis om dansk sikkerhedspolitik. Det er en aftale, som vil styrke vores forsvar, det er en aftale, som vil sikre, at vi er stærkt forankret i de alliancer, som er med til at skabe tryk, stabilitet og frihed i Europa.

Nu er det ved at være en måned siden, vi indgik det nationale kompromis, og en væsentlig del af den aftale er, som vi har talt om tidligere, at Danmark skal være uafhængig af russisk gas. Vi skriver helt præcist, at regeringen og aftalepartierne er enige om hurtigst muligt at drøfte konkrete tiltag med afsæt i et kommende energi- og forsyningsudspil. Det vil sige, at i lyset af den eskalering, der sker på slagmarken i Ukraine, haster det med en ambitiøs plan, og derfor vil jeg bare gentage min opfordring til at sætte fart i det arbejde, og jeg ser frem til det, som regeringen præsenterer her efter påske.

Så vil jeg understrege, at jeg ikke mener, at arbejdet er gjort med at træffe nogle vigtige beslutninger om mere havvindenergi og andre initiativer, som får effekt på lang sigt. Vi har brug for at udfase russisk gas, vi har brug for at gøre det nu og ikke om flere år, og hvis krigen fortsætter på den måde, vi har set det i Butja, kan jeg kun se for mig, at alle europæiske lande bliver tvunget til at fremrykke planerne for udfasning af russisk gas nu. Det er en massiv opgave, den skal vi være forberedt på i Danmark, og jeg håber, at vi kan mødes på tværs af Folketinget for at tage fat på den opgave snart. Tak for ordet.

Kl. 13:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Fru Pia Olsen Dyhr, SF.

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg er jo glad for, at vi er så mange partier i det danske Folketing, der bakker op om NATO-samarbejdet og den indsats, der bl.a. foregår i de baltiske lande lige nu. Der er ingen tvivl om, at det er vigtigt, og vi bakker derfor også op om, at vi sender 800 soldater af sted, hvilket jeg også ved at Venstre gør. Men skal NATO's fokus i fremtiden – det er i virkeligheden et åbent spørgsmål – ikke være vores territorialforsvar? Er det ikke der, NATO i virkeligheden skal bruge de fleste ressourcer, i stedet for at kigge på angrebskrige rundt omkring i verden, altså fokusere på at forsvare vores territorium? Hvad siger Venstre til det?

Kl. 13:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Jakob Ellemann-Jensen, værsgo.

Kl. 13:49

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Det er jo den omstilling af det danske forsvar, som vi skal igennem, og det er det forhåbentlig også for NATO's vedkommende. Man kan jo sige, at verden har ændret sig, og betydningen af et stærkt territorialforsvar er meget, meget tydelig nu. Det har Putins invasion sørget for. Men man skal ikke afvise, at det kan være nødvendigt at tage ansvar i andre dele af verden. Vi gjorde det for år tilbage, da vores vigtigste allierede, USA, blev angrebet fra Afghanistan. Der var vi med til at tage ansvar for en NATO-allieret. Det er sådan, det er at være med i NATO.

Kl. 13:50

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Pia Olsen Dyhr, værsgo.

Kl. 13:50

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg er glad for, at Venstre også har fokus på territorialforsvar. Det tror jeg simpelt hen bliver fremtiden og det, vi selv skal investere i, når vi diskuterer en forsvarsaftale i Danmark. Noget af det, vi har fokus på, er også hele spørgsmålet om cybersikkerhed. Jeg ved godt, at der er nogle, der synes, det er lidt morsomt, men det er jo faktisk der, vi som et meget digitalt land virkelig er følsomme. Hvad ser Venstres formand som udsigterne i forhold til at investere i cybersikkerhed?

Kl. 13:50

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Jakob Ellemann-Jensen, værsgo.

Kl. 13:50

Jakob Ellemann-Jensen (V):

En prioritering, vi absolut bringer med os ind i forhandlingslokalet, når vi skal til at tale om det næste forsvarsforlig, er cybersikkerhed, men det er også hele Arktisområdet, og det er hele spørgsmålet om værnepligt. Der er mange ting, som vi kommer til at tale om. Og når vi er et gennemdigitaliseret land – og det er vi jo, selv om det kan godt være, at vi en gang imellem synes, at der er knas med det, men når vi sammenligner os med stort set alle andre lande, er vi meget, meget langt fremme – betyder det bare også, at vi er afsindig sårbare, netop fordi vi er så effektive på den front. Så med hensyn til cybersikkerhed er vi voldsomt bagefter.

Kl. 13:51

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Mette Frederiksen, værsgo.

Mette Frederiksen (S):

Det var så flot en tale fra Venstres formand, og jeg vil blot erklære mig enig og sige tak for beskrivelsen af det, vi oplever på vores kontinent lige nu.

Kl. 13:51

kommer med, altså at vi i forhold til de 5.000 milliarder, tror jeg det er, der er sat af som en genopretningspakke efter corona, som er øremærket til den grønne omstilling, i samlet flok fra Folketingets side siger til EU: Der vil vi gerne have, at de bliver lavet om til at være en uafhængighedsfond, som sikrer os nye investeringer, så vi bliver uafhængige af russisk gas.

Kl. 13:51

Kl. 13:53

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo.

Kl. 13:51

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Hr. Jakob Ellemann-Jensen, værsgo.

Kl. 13:53

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg er enig i statsministerens kommentar. Tak.

Kl. 13:51

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jamen i min optik kan man jo slå to fluer med et smæk her. Hensigten er jo sådan set at blive uafhængige af russisk gas, og det haster, men det er altså også at få en grøn omstilling. Og det er også noget, vi som land kan have gavn af, både for at der er et land til vores børn, men så sandelig også for at der er et velfærdssamfund for dem. For det her handler om danske virksomheder og deres mulighed for at sælge grøn omstilling i resten af Europa.

Kl. 13:54

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Jeg går ikke ud fra, at der er brug for at kommentere det en gang til. Så er det hr. Morten Messerschmidt, Dansk Folkeparti.

Kl. 13:51

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg vil også meget gerne erklære mig enig, men så let slipper hr. Jakob Ellemann-Jensen så ikke med mig, som han gjorde med statsministeren. For er der nogen, der ikke mener, at vi skal udfase russisk gas? Jeg har endnu ikke mødt nogen – det er i hvert fald meget, meget få. Det store spørgsmål, det vanskelige spørgsmål, som hr. Jakob Ellemann-Jensen jo så forsømmer at give et svar på, er: Hvad skal vi sætte i stedet? Han siger, at den grønne omstilling ikke kan klare det. Det er jeg meget enig i. Jeg tror, det er 3 pct. af EU's energiforbrug, der i dag kommer fra vedvarende energikilder. Så det er ikke en vej at gå. Så hvad er det? Kunne det f.eks. være, at man bruger en del af den genopretningsfond, som EU lavede i forbindelse med corona, til energiafhængighed, får bygget nye havne osv., så vi kan få gas ind fra USA?

Kl. 13:52

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det Mai Villadsen, Enhedslisten.

Kl. 13:54

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Jakob Ellemann-Jensen, værsgo.

Kl. 13:52

Mai Villadsen (EL):

Tak. Og tak for en rigtig, rigtig flot tale med nogle meget rørende og rigtige beskrivelser af det forfærdelige, vi ser lige nu, og som i virkeligheden også peger på det, som er det store problem, nemlig den energifafhængighed, der er, af russisk gas og af gas i det hele taget.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge til sanktionerne, for ét er gas, noget andet er olie og kul. Jeg ved godt, at der er mange, der advokerer for at gå fælles om det, men vi gik forrest nogle af de første dage med krav med hensyn til SWIFT og andre sanktioner, bl.a. at lukke det danske lufttrum. Burde man måske også gøre det i forbindelse med olie og kul?

Kl. 13:54

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Altså, der er to udfordringer med russisk gas – den er russisk, og det er gas. I forhold til gasdelen er udfordringen jo den grønne omstilling, og det skal vi svare på på lang sigt, men vi er nødt til at svare på den anden del, altså at den er russisk, på kort sigt. Noget af det, vi kan gøre, er at skruer op for biogas; noget af det, vi kan gøre, er at gøre det mere, hvad kan man sige, brugervenligt for virksomheder at anvende de erhvervsordninger, der er, for at udfase gas og også at gøre det nemmere for forbrugere at udfase deres naturgasfyrrer. Og så skal vi se på i fællesskab, hvordan vi styrker vores energiinfrastruktur i Europa. Hvordan sikrer vi, at vi bliver uafhængige hurtigst muligt?

Kl. 13:53

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Jakob Ellemann-Jensen, værsgo.

Kl. 13:54

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg tror, at vi deler opfattelsen af, at sanktioner virker bedst, hvis man er flest mulige, der kommer med dem. En gang imellem kan den bedste måde at få andre med på være at gå forrest, og en gang imellem er det at stille sig på høgenes side i de her diskussioner. Og min appel til den danske regering har hidtil været og vil fortsat være: Sørg for at stille jer på høgenes side. Vi skal have hårde sanktioner, og jeg mener i den optik ikke, at de kan blive hårde nok.

Kl. 13:55

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Morten Messerschmidt, værsgo.

Kl. 13:53

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Værsgo, Mai Villadsen.

Kl. 13:55

Morten Messerschmidt (DF):

Nu har vi jo bl.a. takket være hr. Jakob Ellemann-Jensens parti en solidaritetsklause, der gør, at dansk produceret energi er europæisk produceret energi. Så den lille slat, hvis jeg må sige det sådan, som biogas kan bidrage med, forslår jo ikke meget i en europæisk, i en EU-mæssig sammenhæng. Så jeg synes, det ville være godt, om hr. Jakob Ellemann-Jensen ville forholde sig til det konkrete forslag, jeg

Mai Villadsen (EL):

Tak. Min bekymring er, når jeg kigger rundt i det europæiske landskab, at der også er Orbán og andre kræfter, som måske ikke ønsker, at vi skal gå særlig meget længere. Derfor mener jeg, at man fra dansk side bør presse på; det er jeg ret overbevist om man gør, men det kan man også gøre ved at melde klart ud, at så går vi forrest i Danmark, hvad angår kul, olie og at lukke de danske havne. Kunne Venstre ikke være med på det?

<p>Formanden (Henrik Dam Kristensen): Jakob Ellemann-Jensen.</p>	<p>Kl. 13:55 Jeg tror bare, at det, vi skal huske på, er, at den ondskab, som vi står over for nu, er så massiv, at vi bliver nødt til at træde voldsomt i karakter. Så derfor er der også brug for, at vi træffer nogle svære beslutninger.</p>
<p>Jakob Ellemann-Jensen (V): Jo, det kan vi sagtens. Det med havnene foreslog jeg to dage efter invasionen, så det synes jeg sådan set er en god idé. Vi kan jo se, at der er nogle ting, hvor man ikke følges hundrede procent ad. Udvisningen af russiske spioner er jo sket sådan landevis, og nu er vi også kommet efter det, og det synes jeg er en god idé. Men altså, det er vigtigt, at jo mere vi kan stå i samlet flok, des stærkere virker de her sanktioner. Så lad os bestræbe os på det.</p>	<p>Kl. 13:55 Kl. 13:58</p> <p>Formanden (Henrik Dam Kristensen): Edmund Joensen, værsgo.</p> <p>Kl. 13:58</p> <p>Edmund Joensen (SP): Tak, og tak for en god tale. Det er positivt, at Færøerne og Grønland bliver inddraget i udenrigspolitik og sikkerhedspolitik. Hvordan har partilederen for Venstre tænkt sig at vi skal få indflydelse på udenrigs- og sikkerhedspolitikken, og hvordan vil man finde de røde linjer, som er så vigtige for sammenholdet i rigsfællesskabet?</p> <p>Kl. 13:58</p>
<p>Formanden (Henrik Dam Kristensen): Hr. Sjúrdur Skaale.</p>	<p>Kl. 13:56 Formanden (Henrik Dam Kristensen): Jakob Ellemann-Jensen, værsgo.</p> <p>Kl. 13:58</p>
<p>Sjúrdur Skaale (JF): Tak for det. Og tak for talen. Hr. Jakob Ellemann-Jensen talte meget om udfasningen af russisk gas, og det er selvfølgelig en god ting, men det er noget, som selvfølgelig kun kan opnås på den lange bane. Et andet tiltag, der lige er blevet talt om, som vil ramme den russiske økonomi og dermed indirekte den russiske krigsmaskine her og nu, er lukningen af havne for russiske skibe. Hr. Jakob Ellemann-Jensen går ind for det. Kan han give et bud på, hvorfor det ikke er sket?</p>	<p>Kl. 13:56 Jakob Ellemann-Jensen (V): Tak for spørgsmålet. Jeg tror, at oprettelsen af det her nye kontaktudvalg sådan set er ganske udmærket, for vi kan ikke stå tæt nok. Særlig i en situation som den, vi har nu, kan vi ikke stå for tæt i rigsfællesskabet, så det er der al mulig grund til. Jeg havde lejlighed til at besøge Færøerne her for et par uger siden og kunne jo konstatere, at den uenighed, der var mellem Danmark og Færøerne tilbage i 2014, om restriktioner mod Rusland er forsvundet som dug for solen, og at man fra Færøernes side i den grad går forrest. Det vil jeg sådan set bare kvittere for. Jeg synes, det er forbilledligt, når man tænker på den store afhængighed i færøsk økonomi. Tak.</p> <p>Kl. 13:59</p>
<p>Formanden (Henrik Dam Kristensen): Jakob Ellemann-Jensen, værsgo.</p>	<p>Kl. 13:56 Formanden (Henrik Dam Kristensen): Edmund Joensen, værsgo.</p> <p>Kl. 13:59</p>
<p>Jakob Ellemann-Jensen (V): Nej, det kan jeg ikke give et bud på. Jeg tænker, at det er drøftelser, som også har været i europæisk regi, men af uransagelige årsager bliver jeg ikke inviteret til rådsmøder.</p>	<p>Kl. 13:57 Formanden (Henrik Dam Kristensen): Edmund Joensen, værsgo.</p> <p>Kl. 13:59</p>
<p>Formanden (Henrik Dam Kristensen): Sjúrdur Skaale.</p>	<p>Kl. 13:57 Edmund Joensen (SP): Tak. Nu har regeringen og landsstyret på Færøerne og landsstyret i Grønland en aftale om et samarbejde. På samme måde er der tanker om, at der skal arbejdes på samme måde på parlamentarisk niveau. Jeg kunne tænke mig, at det var vejen frem, at man lægger vægt på det arbejde. Tak.</p> <p>Kl. 13:59</p>
<p>Sjúrdur Skaale (JF): Det er jo ikke forbudt, som hr. Jakob Ellemann-Jensen også sagde i sin tale, at gå forrest. Der er heller ikke noget påbud fra europæisk side om, at man skal udfase russisk gas; det er en dansk beslutning. Det kunne også være en dansk beslutning at sige, at vi lukker for havnene. Altså, det ville have impact her og nu, så hvorfor ikke træffe en beslutning om det?</p>	<p>Kl. 13:57 Formanden (Henrik Dam Kristensen): Jakob Ellemann-Jensen.</p> <p>Kl. 13:59</p>
<p>Formanden (Henrik Dam Kristensen): Jakob Ellemann-Jensen.</p>	<p>Kl. 13:57 Jakob Ellemann-Jensen (V): Det er jeg bestemt ikke uenig i. Jeg mener virkelig, vi har behov for at vide mest muligt om hinandens udenrigspolitiske, forsvarspolitiske, sikkerhedspolitiske interesser i rigsfællesskabet, også fordi de i en situation som den, vi står i nu, måske er tydeligere, end de har været tidligere.</p> <p>Kl. 14:00</p>
<p>Jakob Ellemann-Jensen (V): Det er der også mulighed for at gøre. Det, jeg også prøvede at sige med min tale, var jo, at det her fylder os med en pokkers masse dilemmaer. Det gælder vores afhængighed af russisk gas kontra medfinansieringen af en fuldstændig nådesløs og brutal krig. Samtidig er der det med at lukke for havnene over for at være verdens femte- eller sjette største søfartsnation. Der er bare nogle dilemmaer i det her, som ikke er nemme.</p>	<p>Kl. 14:00 Formanden (Henrik Dam Kristensen): Hr. Torsten Gejl, Alternativet.</p> <p>Kl. 14:00</p> <p>Torsten Gejl (ALT): Tak. Vi er selvfølgelig meget, meget enige i, at vi skal udfase russisk gas. Det er en kæmpe mulighed for at slippe fri af brug af noget</p>

fossil energi. Men i og med at hr. Jakob Ellemann-Jensen siger, at det skal være nu – og det er vi også meget enige i – så er vi jo nødt til at prøve at finde ud af hvordan, og der er forskellige forslag. Hvad med at prøve at involvere befolkningen? Hvad med at prøve at gøre det til en folkesag og give støtte til lokale folkemøller, solcelleanlæg og varmepumpefællesskaber og i det hele taget udvikle de her lokale energifællesskaber, der gør mange flere danskere selvforsynende med energi? Så er vi uafhængige af den russiske gas og alle andre typer fossil energi.

Kl. 14:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Jakob Ellemann-Jensen, værsgo.

Kl. 14:00

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg tror, at noget af det, man kan tage fat i, er nogle af de ordninger, man også i dag kan søge inden for. Der var en af dem, der lukkede her for et par dage siden, og som jo er blevet bestormet af gode mennesker, som gerne vil udskifte deres gasfyr. Jeg tror, vi bliver nødt til at se på, om vi kan skrue op for de her ordninger, og om vi kan fremrykke nogle af de her ordninger, sådan at det er noget, vi gør nu. For ved samme lejlighed hører vi, at de mennesker, der har søgt inden for de ordninger, får svar engang til efteråret. Det her skal have en højere prioritet, og det skal det have nu, både i forhold til privatkunder, men også i forhold til erhvervskunder.

Kl. 14:01

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Torsten Gejl.

Kl. 14:01

Torsten Gejl (ALT):

Det er jeg simpelt hen utrolig glad for at Venstre gerne vil være med til at se på, uden at jeg selvfølgelig synes, at der er blevet lovet noget. Det lykkedes os selv at få sat 20 mio. kr. af på finansloven til lokale energifællesskaber; det var før krigen. Det er selvfølgelig ikke nok, så tak for måske at ville være med til at diskutere, om vi kan give det et kæmpestort løft, så vi kan få danskerne med bredt i kampen mod Putins gas og for at sikre os via lokal energiproduktion, gerne i hele landet. Der er jo nogle byer, der er gået foran, f.eks. Hvide Sande, som har nogle folkemøller, som fungerer fantastisk godt og giver næring til byen.

Kl. 14:02

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 14:02

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Vi må og skal se meget fordomsfrit på, hvad vi kan gøre, både her og nu og på længere sigt. Jeg har i hvert fald ikke nogen fordomme med mig ind i det forhandlingslokale, det vil jeg gerne sige.

Kl. 14:02

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Sofie Carsten Nielsen, Radikale Venstre.

Kl. 14:02

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tusind tak for en virkelig, virkelig flot og rørende tale. Jeg deler sådan set alle følelserne, men jo også intentionerne om at blive uafhængige hurtigst muligt, og derfor vil jeg stille et konkret spørgsmål. Vi har i Radikale Venstre fremlagt en plan for, hvordan vi hurtigst muligt bliver uafhængige. Det kræver også, at vi sætter en dato på at blive 100 pct. fri af gas og selvfølgelig særlig russisk gas i Danmark.

Det er muligt, og derfor vil jeg spørge, om ikke Venstres formand er enig i, at det kræver fremrykning af de aftaler, vi allerede har om energiover og energi fra havvind- og landvind.

Kl. 14:03

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Jakob Ellemann-Jensen, værsgo.

Kl. 14:03

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg håber inderligt på, at vi er uafhængige af russisk gas, førend vi får etableret de her energiover, for ellers har det ærlig talt voldsomt lange udsigter. Det er derfor, jeg også siger, at vi er nødt til at gøre noget på lang sigt, men at vi også er nødt til at gøre noget på ganske kort sigt set i lyset af de forbrydelser, som vi ser. Jeg synes helt ærligt, at det er voldsomt svært at forsvare det her med, at vi siger, at vi hælder nogle penge tilbage i den her forfærdelige krigsmaskine for til gengæld at få noget gas, så vi kan holde varmen. Altså, vi *skal* gøre alt, hvad vi kan, for at slippe af med den.

Kl. 14:03

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Sofie Carsten Nielsen, værsgo.

Kl. 14:03

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det er jeg helt enig i, men hvis ikke vi træffer beslutningerne inden for meget kort tid i forhold til at få fremrykket de her ting, lukker vinduet, og så bliver vi ikke i stand til at levere, hverken på uafhængigheden eller på vores klimamål. Derfor håber jeg, at vi er fælles om det synspunkt, at det her skal ske, lige så snart vi kommer ind i forhandlingslokalet.

Kl. 14:04

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 14:04

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg glæder mig også til at komme ind i det forhandlingslokale og få sat skub i de her ting, og jeg tror egentlig, at netop det med hastigheden var noget af det, jeg også lagde vægt på i min tale, altså, at det er noget, som af flere årsager haster.

Kl. 14:04

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Alex Vanopslagh, Liberal Alliance.

Kl. 14:04

Alex Vanopslagh (LA):

Tak for det. Også tak herfra til hr. Jakob Ellemann-Jensen for en god tale. Venstre er indgået i det her nationale kompromis, hvor man forpligter sig på at bruge op til 18 mia. kr. ekstra hvert år på forsvaret. Det er nogle rigtig kloge udgifter at prioritere. Jeg er selvfølgelig ærgerlig over, at viljen til at prioritere i de eksisterende offentlige udgifter, der er på mere end 1.200 mia. kr. om året, ikke var til stede, og at man derfor lægger op til at finansiere det med underskud. Men alting har en ende – det sang Shu-bi-dua i hvert fald engang – og på et tidspunkt får vi også et blåt flertal. Så jeg vil egentlig høre: Er det hr. Jakob Ellemann-Jensens ambition, at de penge, vi skal finde til forsvaret, når der kommer et blåt flertal, er nogle, vi reelt finder gennem reformer, i stedet for bare at køre med underskud?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 14:05 kommende statsministerkandidat, når Venstres formand foretrækker at lave en aftale med de røde frem for os. Er der et svar på det?
Kl. 14:07

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg vil lige rette en tilsnigelse: Det er ikke op til 18 mia. kr. – det er minimum 18 mia. kr. Og når det er sagt, er det nationale kompromis et kompromis. Og det betyder, at der var ønsker i forhandlingslokalet, både om, at det skulle finansieres via skattestigninger, og om, at det skulle finansieres via reformer. Og nu er et kompromis jo lavet på den måde, at så må alle parter give sig lidt. Og jeg står ved de aftaler, som jeg er med til at indgå, særlig en aftale om noget så vigtigt som det her. Det betyder ikke, at reformdagsordenen er udtømt, og at vi ikke har en kamp mod skattestigninger. Den kamp deler vi.

Kl. 14:05 **Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Jakob Ellemann-Jensen, værsgo.

Kl. 14:07

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Man kan kigge rundt i salen her, og der er 179 pladser. De 90 af dem skal synes, at noget er en god idé, for at det bliver til noget. For mig er indholdet i det her nationale kompromis vigtigt – det er rigtig, rigtig vigtigt. For mig handler politik om, hvad vi aftaler, og ikke hvem vi aftaler det med. Det her gør en forskel for Danmark, og det er vigtigt for mig.

Kl. 14:07

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Alex Vanopslagh, værsgo.

Kl. 14:05 **Formanden** (Henrik Dam Kristensen):
Pernille Vermund, værsgo.

Kl. 14:07

Alex Vanopslagh (LA):

Jo, jeg helt med på, at der er et kompromis, og at det står man ved. Det vil jeg sådan set ikke ændre på. Men når der kommer et blåt flertal, for den dag kommer jo – den kommer måske snarere før end siden – ja, så skal vi stadig finde pengene til forsvaret. Og der spørger jeg så, om det er hr. Jakob Ellemann-Jensens ambition, at vi reelt finder pengene og ikke bare finansierer det med underskud. Hvis nu det er hr. Jakob Ellemann-Jensens ambition, at man finder pengene via et underskud, må man jo indgå et kompromis med Liberal Alliance og så finde nogle af pengene. Men jeg vil egentlig bare høre: Hvad er hr. Jakob Ellemann-Jensens ambitioner på den lange bane, når flertallet skifter?

Kl. 14:05 **Pernille Vermund** (NB):

Men det her var jo netop en aftale, der blev indgået, uden at alle partier, herunder tre borgerlige partier, som forhåbentlig skal pege på en borgerlig statsministerkandidat, var med til forhandlingerne, vi var holdt uden for døren. Og jeg synes egentlig, at hr. Jakob Ellemann-Jensen lige så godt kan sige det, som det er, nemlig at for Venstre og for hr. Jakob Ellemann-Jensen er EU vigtigere end det borgerlige samarbejde og et borgerligt Danmark. Alliancen med Radikale Venstre og SF og de øvrige røde partier betyder åbenbart mere for Venstre end at få løst udlændingepolitikken fra bunden sammen med DF og Nye Borgerlige. Er det ikke sådan, det er?

Kl. 14:08

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Jakob Ellemann-Jensen, værsgo.

Kl. 14:08

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 14:06

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jamen det er, at vi giver plads til den reformdagsorden, som både hr. Alex Vanopslagh og jeg mener er den rigtige og den vigtige og den ansvarlige. Og hvis vi ønsker at prioritere noget i fællesskabets økonomi i Danmark, jamen så er vi nødt til at finansiere det, og det er via reformer. Og i det ligger jo også, at vi – også i fællesskabet – har et ønske om, at det både ikke skal være dyrere at være dansker, men også at folk gerne må slippe lidt billigere. Og jeg tror, de prisstigninger, som folk mærker her og nu, er med til at sætte en tyk streg under det.

Kl. 14:06

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg tror, det er det, man journalistisk kalder en skarpvinkling. Nej, det er det ikke. Danmarks frihed, Danmarks sikkerhed og fred i Danmark er vigtigere for mig, end om jeg sidder på den der plads efter næste folketingsvalg. Det betyder *alt* for mig; det er derfor, jeg er medlem af det her Ting. Det handler om frihed, det handler om Danmark, det handler ikke om mine personlige ambitioner. Så håber jeg, at der vil være et borgerligt flertal, som peger på mig til at sidde på den plads, men det er ikke sådan, at jeg kommer til at sige, at så er jeg ligeglad med Danmarks frihed indtil da.

Kl. 14:09

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Aaja Chemnitz Larsen, værsgo.

Kl. 14:09

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Pernille Vermund, Nye Borgerlige.

Kl. 14:06

Pernille Vermund (NB):

Tak for det. For en måned siden valgte Venstres formand, hr. Jakob Ellemann-Jensen, at binde Venstre til en aftale med Socialdemokratiet, med Radikale Venstre, med socialisterne i SF. De tre borgerlige partier, som forsvarssagen ligger stærkt på sinde, DF, LA og Nye Borgerlige, valgte Venstre at ignorere og holde uden for døren, og det er mig en gåde, hvordan Venstres formand kan forvente, at jeg med Nye Borgerliges mandater skal pege på Venstres formand som

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Først og fremmest tak for talen, men jeg vil også sige tak for de ord, som du lige kom med. Jeg må sige, at i et demokrati er det bare super vigtigt, og særlig i en usikker situation, at der bliver skabt noget tryk. Så vi lytter i hvert fald med i den debat og bakker op der, hvor vi kan.

Jeg bemærkede også, at ordføreren talte om Arktis, da vi snakke- de om forsvaret. Og jeg vil gerne give mulighed for, at ordføreren måske lidt kan udfolde sine tanker, i forhold til hvad der skal fylde i et kommende forsvarsforlig med hensyn til Arktis. Og der er særlig det her, som hr. Edmund Joensen også spurgte ind til, nemlig hvor-

dan man vil sikre en inddragelse af Grønland og Færøerne, så det bliver en god proces for alle.

Kl. 14:12

Kl. 14:09

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Jakob Ellemann-Jensen.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo til Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 14:12

Kl. 14:09

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Der er jo ikke nogen tvivl om, at Grønlands beliggenhed er årsagen til, at kongeriget er en arktisk nation. Hele vores geostrategiske interesse i Arktis, som vi deler som rigsfællesskab, jamen den udspringer af Grønland, og derfor skal Grønland jo også involveres i den her proces. Vi ved til gengæld også, at det er et enormt område med nye sejlruiter osv., som vi ikke har kapaciteten til at dække fuldstændig, og det får vi aldrig, for så mange skibe kan man ikke producere. Men altså, vi skal være bedre til at dække hele det arktiske område, og det er en af de ting, vi tager med i forligsforhandlingerne.

Altså, jeg kender ikke det konkrete forslag. Det lyder som en udmærket idé, for jo mere vi ser til hinanden, des bedre er det i virkeligheden. Nu har vi jo heldigvis en grundlovssikret repræsentation af både Grønland og Færøerne i Folketinget, og hvis man skal tale om demokratisk overskud eller underskud, tror jeg, der er en overrepræsentation sådan forholdsmæssigt set. Det synes jeg er godt, og jeg synes, det er vigtigt, og jeg synes, det er rigtigt. Men jo mere vi kender til hinanden, des bedre vil vi også være til at samarbejde om fælles interesser.

Kl. 14:12

Kl. 14:10

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Aki-Matilda Høegh-Dam, værsgo.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Aaja Chemnitz Larsen, værsgo.

Kl. 14:13

Kl. 14:10

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Det deler vi sådan set, men vi ønsker jo også lavspænding i Grønland, og vi ved også godt, at det er udfordret med den situation, der er. Men derfor er dialog også supervigtigt, altså netop den her tætte inddragelse. Vi så jo med »Arktis Kapacitetspakke«, at det var en udfordring at sikre, at Grønland blev inddraget, og vi har også i Grønland forskellige politiske holdninger. Derfor synes jeg faktisk også, at hele den her diskussion om at lave forlig og lægge nogle partifarver lidt til side med henblik på at varetage landets interesser jo er noget, vi også kigger rigtig meget på gennem grønlandske briller. Men jeg kunne godt tænke mig at høre, hvordan man vil inddrage.

Nu er vores mandater, f.eks. de to folketingsmedlemmer fra Grønland, jo baseret på, at man i 1953 valgte, at Grønland skulle blive præcis som Danmark. Men det har vi jo senere fundet ud af ikke rigtig kunne lade sig gøre. Senere har vi fået vores eget parlament og vores egen regering, og det har så også resulteret i, at vi f.eks. har fem partier i Grønland, men der er kun to, der er repræsenteret i det danske Folketing, ergo er der nogle stemmer, der går tabt ved dette. Jeg håber, at man kan indgå et samarbejde med alle partier herinde i Folketinget om netop at styrke samarbejdet, måske bl.a. ved at invitere partilederne til en partilederdebat.

Kl. 14:13

Kl. 14:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Jakob Ellemann-Jensen, værsgo.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Hr. Jakob Ellemann-Jensen, værsgo.

Kl. 14:13

Kl. 14:11

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg synes, det er vigtigt, at vi inddrager alle parter af rigsfællesskabet. Jeg er også bare nødt til at sige, at jeg jo deler ambitionen om, at Arktis skal være et lavspændingsområde. Verden ser bare anderledes ud. Og for få måneder siden var det helt utænkeligt for mange af os at sige andet, end at Arktis selvfølgelig er et lavspændingsområde; andet ville have været utænkeligt. Vi er et andet sted i dag. Det bliver vi også nødt til at tage højde for, når vi taler om forsvarsforliget. Det håber jeg også er opfattelsen i naalakkersuisut og i Inatsisartut.

Jeg står bare lige og tæller; jeg tror, der er 15 partier repræsenteret her og nu i Folketinget, og jeg gruer for den kommende folketingsvalgkamp, hvor vi vil være en 52-53 stykker. Altså, jeg er enig i, at det er godt at have et tæt samarbejde, og at have det parlamenterne imellem tror jeg vil være en styrkelse for os alle sammen. Så det ser jeg meget gerne fordomsfrit på.

Kl. 14:14

Kl. 14:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så siger vi tak til hr. Jakob Ellemann-Jensen. Undskyld, undskyld. Hr. Sikandar Siddique fik trykket sig ind lige her til sidst. Værsgo.

Kl. 14:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Aki-Matilda Høegh-Dam.

Kl. 14:11

Sikandar Siddique (FG):

Ja, jeg er en af de nye partiledere. Tak for en meget rørende tale, en meget sympatisk tale, som fik mine tanker hen på vores asylsystem. Hvad er det, der får Venstre til at mene, at vilkårene i vores asylsystem er gode nok for flygtninge fra Afrika og Mellemøsten, men bestemt ikke er gode nok for ukrainere? I Frie Grønne mener vi ikke, at de er gode nok for nogen som helst.

Men hvad er det, der får Venstre til at mene det?

Kl. 14:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Jakob Ellemann-Jensen.

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Tak for talen. Partilederen siger, at man ønsker, at større inddragelse også skal finde sted i det nordatlantiske samarbejde i rigsfællesskabet. Vi har i nogle tilfælde et demokratisk underskud, når vi kigger på det samarbejde, der er mellem de parlamenter, vi har i rigsfællesskabet. Har partilederne gjort sig nogen tanker omkring, hvordan dette eventuelt kan styrkes? Bl.a. er Siumut jo kommet med et forslag til et folketingsråd, hvor de forskellige parlamentarikere fra andre parlamenter end Folketinget også kan mødes.

Kl. 14:14

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Det er, at vi mener, at vi har et særligt ansvar for vores nærområde – det mener vi at alle lande i verden har. Og der er forskel på, om det er flygtninge, der flygter fra lande, som geografisk ligger i nærheden af Danmark eller ikke ligger i nærheden af Danmark. Det må man gerne være imod, det må man gerne mene meget om, men det er derfor, vi ser sådan på det. Hvis bare alle lande i verden tog samme ansvar for deres nærområde, som Danmark gør, så var verden et bedre sted.

Kl. 14:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Sikandar Siddique.

Kl. 14:15

Sikandar Siddique (FG):

Vi er naturligvis uenige her. Har hele den her situation med ukrainske flygtninge fået Venstre til at genoverveje sit syn på flygtninge, sit syn på hele asylsystemet? Har det givet anledning til nogle genovervejelser, i forhold til om det nu er den rigtige måde, vi behandler vores flygtninge på?

Kl. 14:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 14:15

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg synes, at der er mange ting, som det giver anledning til sådan at reflektere over. Vores asylsystem er en af dem. Muligheden for at få arbejdstilladelse er en anden af dem. Det er også blevet nævnt tidligere, at det bliver meget tydeligt, når der er kommet så mange ukrainere til Danmark, hvor utrolig meget bureaukrati vi pakker mennesker ind i i det her land – formentlig ud fra gode hensigter. Men resultatet af det bliver altså, at folk bliver ramt af den offentlige sektor, og det er ikke altid det bedste, der kan ske for en – meget sjældent faktisk. Og det bliver vi nødt til at gøre noget ved.

Det skylder vi også de mennesker, der er kommet hertil, som gerne vil ud på arbejdsmarkedet. Arbejdsgiverne står og vil gerne tage imod dem; så skylder vi også at få dem igennem den her mølle, og det illustrerer situationen at vi ikke gør godt nok. Lad os lære af det.

Kl. 14:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Jakob Ellemann-Jensen. Nu er der ikke flere korte bemærkninger. Vi går videre til fru Pia Olsen Dyhr, SF.

Kl. 14:16

(Partileders)

Pia Olsen Dyhr (SF):

Tak. Jeg vil gerne sige et par ord om afmagt, om håb og om handling. Jeg havde indtil forleden ikke hørt om Butja i Ukraine, men billederne af kun nødtørftigt tildækkede massegrave, de mange likviderede i gaderne og husene har nu for altid indskrevet Butja som et af de mørkeste kapitler i moderne europæisk historie. Den by, jeg indtil for nylig ikke havde hørt om, og hvor menneskene bare for få uger siden levede et stille og fredeligt liv, har nu indskrevet sig i historiebøgerne som et af de mørkeste steder i europæisk civilisation siden Srebrenica.

Vi har ingen grund til at tro, at Putins brutale og næsten nådeløse tropper ikke har gjort og ikke fortsat gør det samme mange andre steder i Ukraine. Putins brutalitet og krigsforbrydelser er mere end konkrete. Men det er også ondskabens konkrete manifestation

af noget mere abstrakt, nemlig angrebet på selve tanken om den moralske struktur, vi troede var gældende i Europa. Civilisationen er et tyndt lag fernis.

De billeder, vi forleden fik fra Butja i Ukraine, fylder mange af os med lige dele rædsel og vrede og afmagt, for uanset hvor meget lyst man kunne have til at sende alverdens bomber ned over Putin, ved vi også, at det er vores – politikere i Vestens – lod ikke at udløse tredje verdenskrig. Det ansvar og den byrde påhviler Vestens ledere, hvor tungt det end er ikke at kunne gribe mere direkte ind.

Man siger, at håb ikke er en strategi, og det er sandt. God opførsel skåner ikke nogen fra bødlers og bøllers brutalitet. Lønlige håb om fred, nedrustning og dialog skåner ingen, når først verdenshistoriens krigsmaskiner sættes i bevægelse. Ikke desto mindre har vi brug for håb, og menneskets historie bærer da også på lige så mange eksempler på mennesker, der rejser sig igen og bygger op, hvor andre har væltet og ødelagt.

Men håb har også brug for at blive konkret; håb har brug for at blive omsat i handling – handling, der tager os væk fra afmagten, handling, der løfter os over det fromme håb, handling, der løfter os fremad og udvirker en reel forandring. Derfor står det mig også ganske klart, at det, vi har set fra Butja, må have en meget naturlig konsekvens. Som hr. Jakob Ellemann-Jensen sagde før, må og skal vi lukke for al import af olie og gas fra Rusland øjeblikkeligt med de omkostninger og konsekvenser, Europa vil skulle bære. Vi må solidarisk EU- og NATO-landene imellem deles om de muligheder, der er for at sikre boliger og virksomheder energi. Vi kan ikke fortsætte som nu. Vi må og skal slukke for pengestrømmen til Putin, også selv om vi vil opleve knaphed i en periode.

Vi skal have gang i det, som Robert Habeck fra SF's søsterparti i Tyskland har kaldt frihedsenergi, og at alle vedvarende energityper kommer i gang. Vi skal også acceptere en række kompromiser i et par år, men vi skal have gang i frihedsenergien for Ukraines skyld og for vores egen skyld. Tak.

Kl. 14:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Der er en kort bemærkning. Fru Mette Frederiksen.

Kl. 14:20

Mette Frederiksen (S):

Tak for endnu en meget, meget flot tale fra en af Folketingets partiledere. Jeg glæder mig over, hvordan vi evner at arbejde sammen i de her meget, meget svære spørgsmål, og er også glad for, at det bliver sagt fra SF's side, at herfra står dilemmaerne jo så i kø. Og der er en ting, jeg godt kunne tænke mig at spørge ind til. En af grundene til, at vi i hvert fald endnu ikke har kunnet få så meget vedvarende energi, som vi egentlig gerne vil have, er jo, at der ofte er meget lange ansøgningsperioder. Der kan være klageadgang, og der kan være forskellige miljøhensyn, og jeg har indtil nu sådan set anerkendt det hele, men hvis vi skal producere meget mere vedvarende energi, anerkender SF så, at vi nok også kommer ind i nogle dilemmaer der?

Kl. 14:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Pia Olsen Dyhr, værsgo.

Kl. 14:20

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg er ikke i tvivl om, at vi kommer til at diskutere det her. For hvis vi vil opsætte landvindmøller; hvis vi vil opsætte flere vindmøller til havs; hvis vi vil lave mere biogas, for at nævne eksempler på noget af det, som vi har brug for, eller for den sags skyld flere solceller, kommer vi også til at diskutere behandlingstiden. Derfor har det faktisk været ret vigtigt for SF at kigge på, om vi kan få det endnu hurtigere igennem systemerne og få noget bureaukrati

afskaffet. Men jeg vil stadig væk også sige, at det er vigtigt for os, at vi inddrager lokalbefolkningen i de høringsprocesser. Vi kan godt gøre det hurtigere, mere smidigt – det er vi villige til – men vi skal også have nogle balancer i det.

Kl. 14:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Mette Frederiksen.

Kl. 14:21

Mette Frederiksen (S):

Jamen det er jeg jo enig i. Balancerne er vigtige, og lokal inddragelse, som det også blev sagt fra Alternativets side før, er også utrolig vigtigt. Men jeg tror, at uanset vores opbakning til balancerne og at vi gerne vil have alle ordene med, havner det på et tidspunkt på vores bord. Hvis vi vil have meget mere vedvarende energi i Europa, hvis vi vil frigøre os reelt fra den russiske gas, skal vi jo opføre så mange solenergianlæg, så mange landvindmøller og så mange havvindmøller på så kort en periode, at vi sikkert kommer til at gå på kompromis med flere forskellige ting. Og der håber jeg bare, at vores ønske om at komme af med den russiske gas strækker hele vejen, også når vi skal til at træffe de lidt svære beslutninger.

Kl. 14:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Pia Olsen Dyhr, værsgo.

Kl. 14:22

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nu har SF siden 1970'erne faktisk stået på den side om, at vi skulle investere i vedvarende energi, og har også været opmærksom på, at det ikke kun handler om klimaet, det gør det også, og miljøet, det gør det også, men at det sådan set også handler om sikkerhedspolitik, og det har vi i virkeligheden glemt lidt i diskussionen i Danmark. Derfor er vi selvfølgelig klar til at give den fuld gas og også kigge på den grønne energi – som sagt: Det er frihedsenergi.

Kl. 14:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det hr. Morten Messerschmidt, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:22

Morten Messerschmidt (DF):

Fru Pia Olsen Dyhr siger, at hendes parti siden 1970'erne har slået på den her dagsorden, dvs. i 50 år. I dag er vi der, hvor 34 pct. af det danske energiforbrug kommer fra vedvarende energikilder, og det vil med lidt hovedregning sige, at skal det være samme frekvens fremadrettet, går der 100 år, før vi er oppe på 100 pct. I EU er det endnu værre. Der er vi helt nede på, at det kun er 3 pct. af energiforbruget, der kommer fra vedvarende energi. Hvor lang tid har fru Pia Olsen Dyhr til at vente på den grønne omstilling, mens Putin fylder lommerne med penge fra Europa?

Kl. 14:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Pia Olsen Dyhr, værsgo.

Kl. 14:23

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg har ikke tid. Jeg synes, vi skal gøre det nu.

Kl. 14:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 14:23

Morten Messerschmidt (DF):

Erkender fru Pia Olsen Dyhr overhovedet ikke, at det er at stikke vælgerne blår i øjnene at sige, at man på bare, hvad der minder om en kort eller mellemlang bane via den grønne omstilling, kan forhindre gaskøbet fra Putin, og at det selvfølgelig er nogle helt andre ting, der på den korte bane skal installeres, bl.a. gas fra USA, mere fra vores egne ressourcer osv., samtidig med at vi så på den længere bane sikrer den grønne omstilling? Alene tiden til at opbygge en havvindmøllepark tager længere tid, end vi kan tåle Putin sidder i Kreml.

Kl. 14:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Pia Olsen Dyhr, værsgo.

Kl. 14:23

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg er slet ikke uenig i, at det f.eks. vil tage tid at installere energioerne, det vil tage tid at installere flere solceller og for den sags skyld også at gøre det med landvindmøller. Men pointen er bare, at vi jo ikke skal bruge det her som undskyldning for så at importere anden sort gas, og det er den fra amerikanerne jo. I virkeligheden vil vi så skulle bygge store havne, og det vil i virkeligheden også tage tid.

Men først og fremmest er vi jo ikke afhængig af russisk olie i Danmark, siger de sidste rapporter, så der er vi i hvert fald et skridt foran. Hvad kan vi så kigge på med gassen? Der kan vi kigge på biogas. Det er vi villige til i SF – men der har vi stået ret alene med Venstre – og det vil vi stadig væk gerne med et større flertal.

Kl. 14:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Torsten Gejl, Alternativet.

Kl. 14:24

Torsten Gejl (ALT):

Det her er jo en situation, hvor vi alle sammen har hånden på kogepladen. Hvordan får vi dog erstattet den russiske gas? Biogas er jo en idé, men det er ikke nok. Der er mange ting, vi skal gøre, og vi skal gøre det hurtigt; flere partiledere siger nu. Hvad tænker fru Pia Olsen Dyhr om det her med at involvere befolkningen i højere grad i lokale varmepumper, lokale folkemøller, lokale solcellefællesskaber – altså at prøve at involvere folk bredt i udvikling af energi, som gør, at vi kan modstå den sorte gas fra Rusland med grøn dansk lokal energi?

Kl. 14:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo, fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 14:24

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg er åben for at kigge på det hele, og jeg vil i virkeligheden sige, at noget af det, vi har kunnet se sætter turbo på den grønne omstilling, især i 1980'erne på landvindenergi, har jo været folkeaktien. Jeg tror ikke, det er nok i forhold til det energiniveau, vi skal have, men det er også et godt supplement. Det er jeg enig med Alternativet i.

Kl. 14:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Torsten Gejl.

Kl. 14:25

Torsten Gejl (ALT):

Mit andet spørgsmål går på Lynetteholmen. Det er sådan, at budgettet er ved at skride, og finansieringen ser lidt speciel ud. Der er nu

kommet en ny minister på området, og vi har spurgt den minister, om vedkommende vil garantere, at det er selvfinansierende, i og med at det jo er det, som det er blevet solgt på – at det er selvfinansierende. Jeg har svært ved at få ministeren til at garantere det længere. Vil SF's partileder garantere, at Lynetteholmen bliver selvfinansierende?

Kl. 14:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Pia Olsen Dyhr.

Kl. 14:25

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg synes ikke, jeg skal overtage ministerens rolle. Det er transportministeren, der må svare på det spørgsmål. Det, der er afgørende for SF, er, at vi får lavet klimasikring af København. Det er jo det, der er idéen i Lynetteholmen. Vi er også optaget af, at opførelsen af Lynetteholmen sker på virkelig fornuftige principper i forhold til bæredygtighed i vores fælles hav. Det handler om, at vi skal sørge for, at der ikke sker så meget klapping i Køge Bugt bl.a., og at vi sørger for søjlegardiner og andet for at skabe den nødvendige luft i Køge Bugt. Så jeg er sådan set optaget af, at vi også laver de investeringer, der skal til miljømæssigt, og derfor kan jeg jo ikke sige, om det i sidste ende ikke kan komme til at koste nogle penge, for jeg synes egentlig også, at bæredygtighed godt må koste penge.

Kl. 14:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Mai Villadsen, Enhedslisten.

Kl. 14:26

Mai Villadsen (EL):

Tak, og tak for en rigtig, rigtig god tale endnu en gang. Jeg vil fortsætte lidt i samme spor som Alternativet, for der kom jo endnu en voldsom klimarapport i går, må man bare sige. Den gav spirer af håb, men den sagde også, at vi har endnu mere travlt end nogen sinde – at vores budgetter er ved at være brugt op. Derfor bekymrer det mig, at vi i Danmark lægger an til at lave sådan nogle store megaprojekter, som jo også udleder meget CO₂. Netop Lynetteholmen er jo blevet påklaget af Klimabevægelsen i Danmark, fordi det er så stor en CO₂-udleder, og med de nye klager, der er kommet fra Sverige, får det så ikke SF til at overveje sin stilling til netop det projekt?

Kl. 14:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Pia Olsen Dyhr, værsgo.

Kl. 14:27

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg vil sige, at vores udfordring i forhold til klimaet er lidt, at hver gang vi laver et infrastrukturprojekt, ligegyldigt hvad det må være, også i fremtiden, så vil der være en CO₂-belastning på det. Det vil der være på energiøerne på den korte bane, men det vil producere vedvarende energi på den lange bane, og det er jo lidt det regnskab, vi skal gøre op. Jeg er også optaget af, at vi fortsat bygger tog og kollektiv trafik i Danmark, selv om det vil skabe klimapåvirkning. Lynetteholmen handler helt konkret om at klimasikre København. Der er jeg optaget af, at det skal være miljømæssigt fornuftigt, og det vil nok også betyde, at vi får en CO₂-belastning på den korte bane.

Kl. 14:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Mai Villadsen, værsgo.

Kl. 14:27

Mai Villadsen (EL):

Det er jo fuldstændig rigtigt, at ved alle anlægsprojekter kommer der CO₂-belastning, om det er cykelstier, togbaner, en Lynetteholm eller en motorvej, men jeg synes godt nok, at der er noget, der må være mere væsentligt nu end andet midt i så alvorlig en klimakrise. Et er Lynetteholmen, noget andet er Kattegatforbindelsen, som vi jo kan se ind i meget snart, og der kunne jeg godt tænke mig at høre, om SF virkelig synes, at en ny firesporet motorvej over så fantastisk natur, som vil udlede så meget CO₂, er nødvendig i så voldsom en klimakrise.

Kl. 14:28

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Pia Olsen Dyhr.

Kl. 14:28

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nu afventer vi rapporten omkring Kattegatbroen. Transportministeriet er ved at lave den. Det er jo, fordi vi gerne vil se på klimaet, vi gerne vil se på miljøet, vi vil se på naturen og vi også vil se på økonomien, og jeg kan godt have mine tvivl, i forhold til hvordan man kommer til at håndtere det her. Min bekymring er naturen på Røsnæs. Min bekymring er Samsø, og om det er miljømæssigt forsvarligt, men jeg er også sådan indstillet, at jeg faktisk gerne vil have noget fakta at basere vores beslutningsgrundlag på, så jeg afventer rapporten, men jeg vil sige, at jeg ikke er ukritisk i forhold til den rapport, der kommer.

Kl. 14:28

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Jakob Ellemann-Jensen, Venstre.

Kl. 14:28

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det. Og tak for en god tale. Nu hørte vi før, at fru Pia Olsen Dyhr ikke er transportminister, men jeg har læst i avisen, at fru Pia Olsen Dyhr gerne vil være finansminister, og hvis man bliver det, skal man passe på skatteborgernes penge, man skal sikre, at pengene passer, og man skal føre en ansvarlig økonomisk politik, for ellers er man det ikke særlig længe.

Så jeg vil egentlig bare gerne bede fru Pia Olsen Dyhr bekræfte, at en central forudsætning for, at vi har råd til velfærd, og at vi har råd til grøn omstilling i fremtiden, er, at danskernes pensionsalder stiger, samtidig med at vores levealder stiger.

Kl. 14:29

Tredje næstformand (Trine Torp):
Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 14:29

Pia Olsen Dyhr (SF):

Det er jeg ikke nødvendigvis enig med hr. Jakob Ellemann-Jensen i. Når man kigger på de muligheder, der er i dansk økonomi på trods af hængekøjeffekten, der er i 2030-2032, så vil der på trods af det demografiske træk – og det har jeg også forstået at Venstre er indstillet på at vi skal dække – jo faktisk så også stadig væk være noget luft i dansk økonomi til f.eks. at spørge, om danskerne nødvendigvis skal arbejde, til de bliver 90 år. Det tror jeg egentlig bliver en ret vigtig diskussion, og det er også en vigtig principiel diskussion om, hvornår man skal have lov til at gå på pension. Jeg siger ikke, at vi alle sammen skal gå på pension, når vi er 50 eller 55 år, men den der automatiske stigning i pensionsalderen synes jeg er en udfordring.

Kl. 14:30

Kl. 14:32

Tredje næstformand (Trine Torp):
Hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 14:30

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Jeg kan høre på svaret, at grænsen så går ved 90 år, og det er jo trods alt at rykke sig et stykke vej. Kan fru Pia Olsen Dyhr så bekræfte, at forudsætningen for en stærk økonomi og for, at vi har råd til ting, vi gerne vil, hvis ikke det er en stigende pensionsalder, så er, at vi bliver ved med at gennemføre reformer i det danske samfund?

Kl. 14:30

Tredje næstformand (Trine Torp):
Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 14:30

Pia Olsen Dyhr (SF):

Det kan jeg bestemt. Vi er ikke afvisende over for at kigge på reformer, og en af de ting, vi gerne vil kigge på, er nogle af de mange deltidsansatte, vi har i vores offentlige sektor – det kan f.eks. være pædagoger, pædagogiske assistenter og sygeplejersker – som vi sådan set gerne løfter fra deltid til fuldtid. Det er jo faktisk også en reform. Reformen behøver ikke altid at være usolidariske eller vende den tunge ende nedad, som f.eks. hvis man gerne vil lave topskattelettelser eller mindske ydelserne. Reformen kan være mange ting, så det er jeg ikke afvisende over for.

Kl. 14:31

Tredje næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det fru Pernille Vermund.

Kl. 14:31

Pernille Vermund (NB):

Tak for det. Fru Pia Olsen Dyhr har sagt, at hverken de stigende priser, styrkelsen af forsvaret eller udgifterne til de ukrainske flygtninge må koste på velfærden. Det er jo let nok at sige, men så må det jo koste et andet sted. Og det får mig til at spekulere på – igen – hvor folkesocialister eller socialister tror pengene kommer fra. Kan fru Pia Olsen Dyhr fortælle mig, hvor socialister tror pengene til velfærd kommer fra, når de er brugt på noget andet?

Kl. 14:31

Tredje næstformand (Trine Torp):
Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 14:31

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg er simpelt hen ikke sikker på, at jeg forstår fru Pernille Vermunds spørgsmål, for jeg hører jo fru Pernille Vermund igen og igen sige, at vi jo bare kan fyre et antal medarbejdere – er det 10.000 eller 100.000? – og så kan vi stadig væk gøre det samme i den offentlige sektor. Det betyder så, at det er sygeplejersken, politibetjenten, soldaten, eller hvem det nu er, vi skal fyre i den offentlige sektor, og så vil vi alle sammen blive rigere.

Jeg mener, det skaber et fattigere samfund. Jeg mener, at velfærden er forudsætningen for, at vi har en stærk privat sektor. Hvis det, Pernille Vermund spørger mig om, er, om vi stadig væk skal have en privat sektor, så er svaret ja. Jeg tror aldrig, at jeg har været imod den private sektor – men jeg forstod simpelt hen ikke spørgsmålet.

Kl. 14:32

Tredje næstformand (Trine Torp):
Fru Pernille Vermund.

Pernille Vermund (NB):

Så prøver jeg igen. Hvis man bruger penge på velfærd, hvis man bruger penge på styrkelse af forsvaret – flere ting på én gang – hvor skal de penge så komme fra? Altså, fru Pia Olsen Dyhr siger, at det ikke må gå ud over velfærden, at vi styrker forsvaret. Det må ikke gå ud over velfærden, at vi tager ukrainske flygtninge hertil. Hvor skal pengene komme fra, hvis ikke det skal gå ud over velfærden?

Kl. 14:32

Tredje næstformand (Trine Torp):
Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 14:32

Pia Olsen Dyhr (SF):

Det er jo derfor, det er så godt, at dansk økonomi er så robust og solid, som den har været. Det har den bl.a. været, fordi SF har taget et økonomisk ansvar gennem mange år og været med til at sørge for, at der er et råderum i dansk økonomi. Der er penge til at sørge for velfærden og til at løfte forsvaret. Det ville fru Pernille Vermund jo vide, hvis hun havde læst den aftale, vi har lavet i Statsministeriet.

Det er rigtigt, at vi kommer til at lave et underskud på de offentlige finanser, men jo ikke på den lange bane, for allerede i 2035 er der et overskud på de offentlige finanser på grund af det råderum, vi har skabt.

Kl. 14:33

Tredje næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 14:33

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det. Og tak for talen. Jeg var enig i langt det meste, som jeg hørte det. Jeg vil godt følge lidt op på det, jeg også spurgte statsministeren om. Nu har vi mange ukrainere, der kommer hertil; dem vil vi jo gerne have i arbejde hurtigt; der er et vist bureaukrati for at få dem i arbejde. Da der for nogle uger siden blev forhandlet en aftale her blandt nogle partier omkring udenlandsk arbejdskraft, syntes jeg, at det var lidt mere fodslæbende, og man havde ikke så travlt med at komme af med bureaukratiet. Men vil SF være klar til, når det gælder ukrainerne, at vi får gjort noget ved det, at vi får arbejdstilladelserne hurtigt ud, at vi får folk til at komme ud og blive selvforsørgende hurtigst muligt?

Kl. 14:33

Tredje næstformand (Trine Torp):
Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 14:33

Pia Olsen Dyhr (SF):

Ja, og jeg synes ikke, der er nogen grund til, at folk fragtes fra Vestjylland til Næstved, fordi de skal have lavet biometri, eller hvad det nu er. Lad os nu bare få gjort det her hurtigt og smidigt. Lad os få ukrainerne i arbejde. Det er SF bestemt villige til.

Kl. 14:34

Tredje næstformand (Trine Torp):
Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 14:34

Søren Pape Poulsen (KF):

Det er jeg overordentlig glad for. Så håber jeg, at vi i fællesskab kan lægge et pres oven i Udlændingeministeriet for, at det her kommer til at gå hurtigt, og at arbejdstilladelserne kommer. Jeg er meget glad

for, at man i forhold til den fodslæbende tilgang, som jeg følte der var i de tidligere forhandlinger, fordi man også har en dansk fagbevægelse, der ser spøgelser alle steder, lige så snart der kommer en udlænding ind at arbejde, her er klar til at give ukrainerne mulighed for at komme i arbejde hurtigt. Så tak for det.

Kl. 14:34

Tredje næstformand (Trine Torp):
Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 14:34

Pia Olsen Dyhr (SF):

Nu håber jeg, at hr. Søren Pape Poulsen er opmærksom på, at den diskussion, vi havde i Finansministeriet, ikke kun handlede om ukrainere, men generelt om en åbning af det danske arbejdsmarked. Og det, jeg og SF er optaget af i den forbindelse, er selvfølgelig ordentlige løn- og arbejdsvilkår. Det skal der ikke være nogen tvivl om.

Kl. 14:34

Tredje næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det hr. Alex Vanopslagh.

Kl. 14:34

Alex Vanopslagh (LA):

Tak, og tak for en rigtig god tale. Jeg vil spørge ind til konsekvenserne af den politik, som regeringen, SF og flertallet i Danmark fører i den her valgperiode, hvor uligheden i Danmark er steget som følge af de forskellige skatter og afgifter, man har indført. Og selv hvis man fjerner tobaksafgiften, er uligheden stadig væk steget, fordi afgifterne rammer de fattigste i Danmark allerhårdst. Så jeg vil egentlig bare høre fru Pia Olsen Dyhr om noget: Hvordan kan danskerne mærke i den her valgperiode, at Danmark er blevet et dårligere land som følge af regeringens ulighedsskabende politik?

Kl. 14:35

Tredje næstformand (Trine Torp):
Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 14:35

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg synes, det er et problem, at uligheden er steget. Det skal der ikke være nogen tvivl om. Og derfor er det jo godt, at vi allerede nu sidder ovre i Beskæftigelsesministeriet og forhandler et nyt ydelsessystem, for jeg er optaget af, at dem, der er fattigst i Danmark, får en bedre behandling, end de gør i dag. Jeg synes ikke, at børn skal vokse op i fattigdom. Når det er sagt, vil jeg også sige, at nogle af de ting, der skaber øget ulighed, f.eks. er, at vi har afskaffet partnerindkomstafhængigheden, noget, SF er meget stolte af at være med til, for det betyder, at partnere til folk på førtidspension kan arbejde lidt mere. Det tænkte jeg Liberal Alliance også har en interesse i.

Kl. 14:36

Tredje næstformand (Trine Torp):
Hr. Alex Vanopslagh.

Kl. 14:36

Alex Vanopslagh (LA):

Jeg er fuldstændig enig med fru Pia Olsen Dyhr i, at der nogle gange er ting, man skal gennemføre, også selv om det øger uligheden, fordi det er godt for samfundet. Men uligheden er steget i den her valgperiode, og jeg ved, at ulighed ligger SF meget på sinde, så spørgsmålet er egentlig bare ganske enkelt: Hvordan kan danskerne mærke den stigende ulighed i den her valgperiode, hvordan er livet blevet dårligere for danskerne som følge af den stigende ulighed, der

er sket de sidste par år? Det er egentlig bare det, jeg gerne vil have svar på.

Kl. 14:36

Tredje næstformand (Trine Torp):
Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 14:36

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg synes, at hr. Alex Vanopslagh i virkeligheden skal møde en af de familier, som Næstehjælperne laver opslag om hver eneste dag på Facebook. De kan godt mærke, at deres ydelser er små, og det er i virkeligheden det, der er udfordringen i Danmark med, at der er stor ulighed. Det er derfor, vi lige nu kæmper for et bedre ydelsessystem, og det kommer vi til at kæmpe indædt for, for vi synes ikke, at de fattigste danskere skal kunne mærke, at de nu skal have flere penge op af lommen for f.eks. at sørge for ordentlig varme derhjemme eller for at få fødevarer og andet. Og de kan jo virkelig mærke, at der er stigende ulighed.

Kl. 14:37

Tredje næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det hr. Sikandar Siddique.

Kl. 14:37

Sikandar Siddique (FG):

Tak for ordet. Og tak til fru Pia Olsen Dyhr for en god tale. I forlængelse af det med ulighed er der også en anden ulighed, der er stigende, nemlig demokratisk ulighed. Vi har lige nu i Danmark 440.000 mennesker, som bor her og arbejder her, men som ikke kan stemme, fordi de ikke har stemmeret. Og vi kunne forleden læse, at hvert tiende barn, der fødes i Danmark – og jeg ved, at ordføreren er optaget af børns ve og vel – ikke har et dansk statsborgerskab. Så den her gruppe bliver jo større og større og større. Hvad vil SF og fru Pia Olsen Dyhr gøre for at komme den her demokratiske ulighed til livs?

Kl. 14:37

Tredje næstformand (Trine Torp):
Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 14:37

Pia Olsen Dyhr (SF):

Vi har jo sammen med Radikale Venstre, Enhedslisten, Alternativet og måske Frie Grønne fremsat et forslag om, at børn, der er født og opvokset i Danmark, og som ikke har nogen pletter på straffeattesten m.v., skal have mulighed for at få automatisk statsborgerskab, når de er 18 år. Og det mener vi sådan set stadig væk de skal have.

Kl. 14:38

Tredje næstformand (Trine Torp):
Hr. Sikandar Siddique.

Kl. 14:38

Sikandar Siddique (FG):

Det støtter vi absolut i Frie Grønne. Men så er også den her del med de voksne. Altså, 440.000 voksne mennesker – jeg tror, det er hver femte københavnere, man møder på gaden – har ikke et dansk statsborgerskab. Og der er ikke tale om nogen, der kommer hertil på et turistvisum; det er altså nogle, der bor her, arbejder her og lever her.

Den her gruppe bliver jo større og større, og jeg er bange for, at vi på et tidspunkt, hvis vi laver en fremskrivning, har et hold A og et hold B, altså nogle mennesker, der sidder og styrer, og så en kæmpestor gruppe, som bor i demokratiet, men som er tilskuere til demokratiet. Hvad vil SF gøre ved den del?

Tredje næstformand (Trine Torp):
Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 14:38 for at være det Folketing, der gennemfører de historiske energi- og klimahandlinger. Vi kan ikke bare lukke for gassen i morgen, men vi kan heller ikke bare vente.
Kl. 14:42

Pia Olsen Dyhr (SF):

Først og fremmest håber jeg, at de stemmer ved lokale valg. Det synes jeg er vigtigt; man skal bruge den stemmeret, man nu har. Men hvis de skal have stemmeret til nationale valg, skal de søge om statsborgerskab, og der skal vi selvfølgelig gøre det muligt for dem at søge om statsborgerskab. Jeg mener også, at vi har kigget på noget af det der med, at det er svært at få et statsborgerskab, hvis man har fået en bøde for at brænde sin hæk ned, for jeg synes, det er lidt skørt, at vi er havnet der.

Men jeg vil også sige, at der er en grund til, at vi har nogle regler i forhold til statsborgerskab, altså at det er en udfordring at få dansk statsborgerskab, for det er også noget særligt at få dansk statsborgerskab.

Kl. 14:38

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Og den første korte bemærkning er fra fru Pernille Vermund.

Kl. 14:42

Pernille Vermund (NB):

Tak for det. Det har været beskrevet lidt uklart i medierne, hvad Radikale Venstre mener om flertalsafgørelser i udenrigs- og sikkerhedspolitikken i EU. I dag kræves der jo enstemmighed, men traktaten åbner mulighed for at overgå til flertalsafgørelser. Vil Radikale Venstre støtte en overgang til flertalsafgørelser på det her område?

Kl. 14:43

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 14:43

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Og der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til fru Pia Olsen Dyhr. Og så er det den næste partileder, som er fra det Radikale Venstre. Værsgo, fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 14:39

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det. Jeg tror, vi alle sammen er enige om, at Butja er afmagt og rædsel, og jeg kan mærke et dybtfølt ønske hos os alle sammen om at stille krigsforbrydere til ansvar. Men hvis vi skal bevare håb, som fru Pia Olsen Dyhr også var inde på, så skal der også ses handling. I sidste spørgetime spurgte jeg statsministeren, om hun var enig i, at vi skal fremrykke udbygningen af den vedvarende energi, så vi kan blive hurtigere fri af russisk gas, som vi også debatterer i dag. Og jeg spurgte statsministeren, om ikke der var brug for en hurtig og konkret udfasningsplan. Og hun svarede, at hun var fuldstændig enig.

Men vi har jo ikke, siden krigen brød ud, endnu truffet de beslutninger på klima- og energiområdet, der reelt vil gøre en forskel. Derfor er jeg rigtig glad for, at fru Mette Frederiksen i dag har givet lovning på handling efter påske. Det er godt nyt. Vi har endnu ikke truffet beslutninger, der konkret vil accelerere den grønne omstilling og gøre Danmark – og jo også Europa – uafhængigt af fossile brændsler. Og jeg tror, det står krystalklart for alle nu, at energipolitik er sikkerhedspolitik.

Vi kender godt svarene på udfordringerne; vi har også løsninger. Svaret er at fremrykke de konkrete energi- og klimaprojekter nu. Det er konkrete her-og-nu-investeringer i energigør og i vind- og solenergi på hav og på land, for med de svar kan vi sikre en grøn fremtid, en grøn frihed for Danmark og Europa. Vi fremlagde i Radikale Venstre en plan den 5. marts med bud på svar – også svar på finansiering. Og det er en måned siden. Så jeg vil derfor bare appellere indtrængende til os alle sammen om, at vi får skred i det her nu, for træffer vi beslutningerne nu, kan vi bare som eksempel reducere vores samlede fossile gasforbrug med 50 pct. inden 2025, og vi kan helt komme fri med 100 pct. i 2028. Vi kan altså give danske klimaløsninger det europæiske vingefang, som hr. Jakob Ellemann-Jensen også talte om, som rækker langt ud over vores egne landegrænser.

Så det er ikke et spørgsmål om, om vi skal træffe historiske energi- og klimabeslutninger i de her dage og uger; det er jo et spørgsmål om, at hver dag tæller. Og det blev også understreget af IPCC's rapport, der kom i går. Vi vil alle sammen fred; vi vil frihed; vi vil en fossilfri fremtid, men vi har faktisk mulighed nu

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Ikke for nuværende. Det kan godt være, at vi, når vi om 20 år kigger ind i et europæisk projekt, vil spørge: Hvad har vi så behov for? Men det, vi skal stemme om, nemlig om vi vil afskaffe forbeholdet over for at være med i EU's forsvars- og sikkerhedspolitik, handler om et mellemstatsligt samarbejde, hvor hvert land har vetoret. Det vil være her i Folketinget, vi skal beslutte det, hver eneste gang det er aktuelt. Og det støtter vi.

Kl. 14:43

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Pernille Vermund.

Kl. 14:43

Pernille Vermund (NB):

Måske om 20 år, siger fru Sofie Carsten Nielsen. Jeg kunne egentlig godt tænke mig et klart svar – ikke for min egen skyld, men for danskernes skyld. Altså, kan vi være sikre på for evigt at have vetoret på det her område, eller ønsker Radikale Venstre, hvis vi først har afgivet vores ret til at have det her forbehold, så at fjerne den vetoret?

Kl. 14:44

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 14:44

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Nej, det ønsker Radikale Venstre ikke.

Kl. 14:44

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så er det fru Mette Frederiksen.

Kl. 14:44

Mette Frederiksen (S):

Jeg er meget, meget glad for ordene fra den radikale leder omkring nødvendigheden af at gøre os fri af russisk gas. Det er også en vigtig del af det nationale kompromis. Vi er enige om, at det er nødvendigt med store klimaambitioner og også om, at de her beslutninger haster. Det gør de på dansk niveau, og det gør de på europæisk niveau. Det er også nogle vældig, vældig komplicerede beslutninger at træffe. Det lyder let, men er selvfølgelig utrolig kompliceret.

En af de ting, som vi kan se vi i hvert fald kommer til at skulle forholde os til sådan dilemmamæssigt, er jo, at de store udbygninger af vedvarende energi ofte bliver forsinket på grund af meget lange sagsbehandlingstider, klageadgang og miljøhensyn. Anerkender Radikale Venstre, at her er der nogle dilemmaer, som vi kommer til at skulle forholde os til?

Kl. 14:45

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 14:45

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det anerkender vi i høj grad i Radikale Venstre, og jeg er nødt til sige, at vi også er klar til at gå ind i de dilemmaer. Vi er nødt til at have fart på her. Det gælder vores klimafremskrivning – IPCC gav os i går få år til at løse den her opgave – og desuden er der krig i i Europa. Så det må være nu, at vi alle sammen – jeg tror også, det er med opbakning fra befolkningen – kan se, at det ikke kan gå til i bureaukrati.

Kl. 14:45

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Der er ikke nogen opfølgende korte bemærkninger, så nu er det fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 14:45

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg synes, det er rigtig positivt med den hjælpsomhed og villighed, som danskerne lige nu viser over for ukrainerne og de ukrainske flygtninge, der kommer til Danmark. Men på sigt vil det sådan set også belaste dansk økonomi, og vi kan allerede se, at krigen gør det i forhold til danskernes økonomi generelt. Der er så også nogle danskere, der er særlig udsatte, og som bliver særlig hårdt ramt, nemlig nogle af dem, der har allermindst, og jeg vil gerne høre, hvilke refleksioner De Radikales leder gør sig i forhold til det, og hvordan vi kan hjælpe dem.

Kl. 14:46

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 14:46

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det er helt rigtigt, at det nu rammer rigtig hårdt med stigende priser for alle, og der er vi nødt til at kigge ind i, også på længere sigt, om der er steder, vi skal lette det. Det kunne være elafgiften, som vi allerede har lettet en gang, og det vil komme rigtig mange til gavn. Men det må være nødt til at gå hånd i hånd med den grønne omstilling, sådan at det netop bliver et tilskud til at komme over på en billigere og derfor grøn varmekilde. Det skal vi gøre alt for at hjælpe med og også gerne endnu mere, end vi allerede gør nu.

Kl. 14:46

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 14:46

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg tror, at SF og Radikale Venstre er helt enige i hasten omkring den grønne omstilling. Jeg er så samtidig også optaget af, hvad vi gør med de allermest udsatte i Danmark, nogle af dem, der har allerfærrest penge, altså de ældre, der ikke har andet end deres folkepension, de familier, børnefamilier, der er på kontanthjælp.

Kunne Radikale Venstre måske – lidt ligesom SF – se, at vi kunne gøre et eller andet særligt i forhold til dem? Og jeg snakker

ikke om at kompensere alle, men jeg tænker sådan meget at målrette kompensationen. Hvad vil Radikale Venstre sige til det?

Kl. 14:47

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 14:47

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Ja, nu er vi jo faktisk gået med til – modvilligt, er vi nødt til at sige – den her varmecheck, fordi vi ikke vil være med til at understøtte endnu mere forbrug af gas, men vi jo omvendt netop ser, at der er grupper, der har behov for hjælp her og nu, og det er vi altid villige til i Radikale Venstre.

Så det vigtige er, at det bliver på en bæredygtig måde, noget, der kan holde, også længere frem i tiden, og at vi ikke med den ene hånd understøtter et yderligere fossilt forbrug eller elementer, der ikke kan rettes op igen, men at vi med den anden hånd selvfølgelig hjælper dem, der er allermest udsatte.

Kl. 14:47

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. Torsten Gejl.

Kl. 14:47

Torsten Gejl (ALT):

Tak. Jeg har været medlem af Folketinget i snart 7 år, men der er en ting, jeg ikke har prøvet før. Det er det her med, at der er en aftalekreds, som laver en aftale om en finansiering, hvor man så bagefter ikke længere vil garantere, at det bliver sådan. Det er det, der sker med Lynetteholmen i øjeblikket. Altså, Lynetteholmen blev bl.a. af De Radikale solgt på, og det blev garanteret, at projektet var selvfinansierende. Så alle partier bag den aftale har selvfølgelig hånden på kogepladen i forhold til at sige, at det her er selvfinansierende. Kan jeg få den radikale leder til at sige, at hun garanterer, at Lynetteholmen er selvfinansierende og kører rundt af sig selv?

Kl. 14:48

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 14:48

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg udsteder ikke garantier for noget, der ikke er på mit bord. Men det er klart, at det bliver enormt vigtigt at følge det projekt meget, meget tæt. Jeg er personligt ekstremt optaget af det her med klappning i Køge Bugt, altså at vi får en anden løsning på det. Og i forhold til hele det store Lynetteholmprojekt, som er et ekstremt langvarigt projekt, er det jo interessant at dykke ned i elementerne og selvfølgelig også i finansieringen.

Kl. 14:49

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Torsten Gejl.

Kl. 14:49

Torsten Gejl (ALT):

Men partierne bag aftalen har jo solgt det på, at det er selvfinansierende. Altså, den forrige transportminister ville knap nok snakke med B.T., hvis de ikke bekræftede, at det var selvfinansierende. Alle skal bekræfte, at det er selvfinansierende. Men vil partierne bag aftalen ikke bekræfte det, som partierne lovede, dengang man solgte hele Lynetteholmprojektet, nemlig at det vil blive selvfinansierende ved salg af jord?

	Kl. 14:49		Kl. 14:51
Tredje næstformand (Trine Torp): Fru Sofie Carsten Nielsen.		Tredje næstformand (Trine Torp): Tak. Så er det hr. Sikandar Siddique.	
	Kl. 14:49		Kl. 14:51
Sofie Carsten Nielsen (RV): Det kan jeg ikke redegøre for her. Jeg har ikke udstedt nogen garantier, men det er da helt åbenlyst, at det skal efterforskes og undersøges, og ministeren må jo redegøre for, hvordan sagerne hænger sammen nu.		Sikandar Siddique (FG): Tak for ordet, og tak for en god tale. Radikale Venstre er jo med til at droppe budgetloven for det her nationale kompromis. Vil man også i Radikale Venstre være med til at droppe budgetloven for klimaet og for at bekæmpe ulighed?	
	Kl. 14:49		Kl. 14:52
Tredje næstformand (Trine Torp): Tak. Så er det hr. Jakob Ellemann-Jensen.		Tredje næstformand (Trine Torp): Fru Sofie Carsten Nielsen.	
	Kl. 14:49		Kl. 14:52
Jakob Ellemann-Jensen (V): Tak for det. Forleden kunne jeg læse i Berlingske, at fru Sofie Carsten Nielsen ikke ville afvise at hæve skatten for danskerne for at finansiere de flygtninge fra Ukraine, der kommer til Danmark. Det er vel at mærke på et bagtæppe af, at regeringen altså har hævet skatterne 42 gange for knap 11 mia. kr. Mener fru Sofie Carsten Nielsen virkelig – jeg giver sådan en mulighed for at udtrykke et dementi her – at skatterne skal stige yderligere for nogle af de hårdest beskattede mennesker i hele verden, nemlig danskerne?		Sofie Carsten Nielsen (RV): Det er ikke korrekt, at vi er med til at droppe budgetloven. Det, der sker, er, at man går til kanten ved at sænke underskudsgrænsen til 1 pct. for netop at finansiere forsvarsaftalen 10 år frem. I Radikale Venstre er vi ret optaget af, at vi får en lidt mere fleksibel budgetlov, men vi er ikke optaget af at annullere budgetloven. Den har været med til at sikre en ansvarlig økonomi i Danmark i en årrække, og det vil vi også stå fast på fremover.	
	Kl. 14:50		Kl. 14:52
Tredje næstformand (Trine Torp): Fru Sofie Carsten Nielsen.		Tredje næstformand (Trine Torp): Hr. Sikandar Siddique.	
	Kl. 14:50		Kl. 14:52
Sofie Carsten Nielsen (RV): Det næstværste, der kunne ske for Radikale Venstre, var, at vi hævede skatterne. Det allerværste, der kunne ske for Radikale Venstre, var, at vi udhulede udviklingsbistanden. Det er sådan, man skal forstå den artikel.		Sikandar Siddique (FG): Vil Radikale Venstre så være med til at gøre det samme, som Radikale Venstre nu har gjort her, når det kommer til ulighed, og når det kommer til klimaet? Så vil jeg spørge på den måde. Den anden ting, jeg vil spørge om, handler om klimaet. Det er fedt at høre entusiasmen hos Radikale Venstre, men hvad betyder det i praksis? Betyder det, at man f.eks. samstemmende med med IPCC's konklusioner siger: Okay, vi skal kigge på landbruget igen, den animalske produktion skal være en del af landbrugsaftalen; vi dropper infrastrukturen, fordi vi ikke vil have flere motorveje og mere cement? Betyder det, at man vil stoppe Nordsøaftalen osv.? Hvad betyder det i praksis?	
	Kl. 14:50		Kl. 14:53
Tredje næstformand (Trine Torp): Hr. Jakob Ellemann-Jensen.		Tredje næstformand (Trine Torp): Fru Sofie Carsten Nielsen.	
	Kl. 14:50		Kl. 14:53
Jakob Ellemann-Jensen (V): Det vil sige, at fru Sofie Carsten Nielsen ser alle andre finansieringsmuligheder end udviklingsbistanden som værende mere fordelagtige end at hæve skatten. Det vil jo berolige mig en hel del. Det var det, jeg hørte i svaret.		Sofie Carsten Nielsen (RV): Det betyder i praksis, at vi har fremlagt en plan, hvor vi kan nå 110 pct. reduktioner, og det betyder, at vi kan være med til at hjælpe resten af Europa og verden med også at reducere. Vi har også finansieret vores plan. Vi har f.eks. et bud på en finansiering af en grøn fond, så vi virkelig kunne rykke på det her nu. Det betyder i praksis, at vi er rede til, hver eneste gang vi kan flytte 90 mandater fremad i Folketinget, at være med til at rykke der. Også hvis det kræver åbning af aftaler, gør vi det gerne. Vi stiller os ikke udenfor, vi er interesserede i at rykke fremad.	
	Kl. 14:51		Kl. 14:53
Tredje næstformand (Trine Torp): Fru Sofie Carsten Nielsen.		Tredje næstformand (Trine Torp): Tak. Så er det hr. Morten Messerschmidt.	
	Kl. 14:51		Kl. 14:53
Sofie Carsten Nielsen (RV): Stort set alle andre finansieringsmuligheder. Nu vil jeg ikke hænges op på enhver finansieringsmulighed, som hr. Jakob Ellemann-Jensen foreslår, men det er korrekt forstået – hvilket jeg i øvrigt også listede op i interviewet, hvis man vil læse alle detaljerne – at der er en række andre muligheder, jeg hellere ser. Det var for at sætte det på spidsen, hvor vigtigt – og det kan jeg ikke understrege nok – det er for Radikale Venstre, at modtagerne af udviklingsbistanden, altså de allerhårdest ramte i verden, ikke skal betale yderligere, for det vil i sidste ende skade os selv og medføre yderligere flygtningestrømme.			

Kl. 14:53 forvirret. Altså, hvad er det, Radikale vil? Er det, at der er færre, der skal betale topskat, eller er der flere, der skal betale topskat?

Kl. 14:56

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg bemærkede, at ordføreren over for fru Pernille Vermund tilkendegav, at flertalsafgørelser i forsvarspolitikken i EU var noget, man måske kunne forestille sig om 20 år. Med andre ord er det ikke et spørgsmål om, at man ikke kan forestille sig det, det er et spørgsmål om tid, altså hvornår man kan forestille sig det. Der vil jeg bare bede fru Sofie Carsten Nielsen bekræfte, at en sådan ændring i EU-traktaten, hvor man afskaffer vetoet og så går over til den flertalsafgørelsesmodel, som hun forestiller sig, er noget, der kan gennemføres uden en folkeafstemning.

Kl. 14:54

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 14:54

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det er der jo mange ting der kan. Vi kunne også afskaffe forsvarsforbeholdet uden en folkeafstemning, hvis vi ønskede det, men det gør vi ikke.

Kl. 14:54

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 14:54

Morten Messerschmidt (DF):

Joh, men det var ikke det, jeg spurgte om. Det, jeg spurgte om, var, at når man går fra vetoet til kvalificeret flertal, er der ikke tale om suverænitetsafgivelse i grundlovens forstand, og derfor holder man ikke folkeafstemning – altså f.eks. som dengang Radikale Venstre, det er 14 år siden, stemte Lissabontraktaten igennem. Der afskaffede man jo vetoet på 19 områder uden at spørge befolkningen. Så helt firkantet vil jeg bare gerne have at ordføreren bekræfter, at det kan man gøre uden folkeafstemning.

Kl. 14:55

Tredje næstformand (Trine Torp):

Ordføreren.

Kl. 14:55

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg er klar over, at det er helt firkantet, og jeg synes også, jeg svarede ret firkantet, at det kan man jo godt. Vi afskaffer f.eks. ikke forsvarsforbeholdet uden en afstemning. Men det kunne man jo også vælge at gøre, hvis man kom dertil.

Kl. 14:55

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. Alex Vanopslagh.

Kl. 14:55

Alex Vanopslagh (LA):

Tak for det. Jeg kom i går til at tænke på en gammel vittighed, der siger, at hvis man vil sulte en radikal, skal man bare sætte den radikale foran en buffet, for så ved vedkommende ikke, hvad vedkommende skal vælge. Det kom jeg til at tænke på, fordi jeg så den her radikale melding om, at man er villig til de facto at hæve skatterne, altså at fastfryse indkomstgrænserne for skatterne, og det betyder jo de facto, at man sænker topskattegrænsen og dermed øger topskatten. Og det er ikke mere end nærmest få uger siden, at vi jo næsten i fællesskab kæmpede for at sænke topskatten, øge topskattegrænsen. Så jeg er egentlig bare gået hen og blevet sådan ganske, ganske

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 14:56

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg synes ellers, jeg svarede ret klart på hr. Jakob Ellemann-Jensens enslydende spørgsmål. Det er da helt åbenlyst et radikalt ønske, at der er færre, der skal betale topskat, fordi det ville betyde, at der var flere, der lagde flere timer – flere håndværkere, flere sygeplejersker, flere af de mennesker, vi i den grad har brug for i arbejdsstyrken. Men når jeg gav det interview til Berlingske, er det, fordi det er ekstremt vigtigt for Radikale Venstre, at vi ikke udhuler udviklingsbistanden og på den måde lader de fattigste i verden i stikken, fordi det i sidste ende vil skade os selv.

Kl. 14:56

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Alex Vanopslagh.

Kl. 14:56

Alex Vanopslagh (LA):

Ja, det er jo i relation til diskussionen om, hvad vi gør i forhold til de midlertidigt øgede udgifter, der er til ukrainske flygtninge. Men det er jo midlertidige udgifter. Da vi havde midlertidige udgifter under coronakrisen, hævdede vi ikke skatterne. Vi kan jo godt midlertidigt gøre noget. Så hvad i alverden kan få et parti som Radikale Venstre til at droppe ambitionen om lavere skat på grund af nogle midlertidige udgifter? Jeg har svært ved at forstå logikken. Hvorfor skal skatterne øges varigt, når der er nogle midlertidigt stigende udgifter i en kort periode?

Kl. 14:57

Tredje næstformand (Trine Torp):

Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 14:57

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det skal de heller ikke. Og det er fortsat Radikale Venstres ambition at lette skatten – det har vi lige gjort i en reformaftale – og det vil vi gerne være med til igen, når det kan give mening. Det var en illustration af, hvor ekstremt vigtigt det er for Radikale Venstre, at vi ikke udhuler udviklingsbistanden, og det var en illustration af, hvor helt ekstremt langt vi er villige til at gå.

Kl. 14:57

Tredje næstformand (Trine Torp):

Så er det fru Mai Villadsen.

Kl. 14:57

Mai Villadsen (EL):

Tak for en flot grøn tale – og et rigtig flot grønt udspil for nylig. Jeg vil spørge om noget helt andet.

Ligesom Enhedslisten mener Radikale Venstre jo også, at man bør indføre kvalificeret flertal for at kunne sende folk i krig, sende danskere i krig, fordi det er nogle af de allermest alvorlige beslutninger, man kan træffe. Hvis forsvarsforbeholdet bliver afskaffet, vil det jo betyde, at et simpelt flertal i Folketinget kan sende danskere til forskellige EU-missioner. Bakker Radikale Venstre stadig op om, at der i virkeligheden ideelt set bør være et kvalificeret flertal, altså et tredjedelsflertal, for at sende folk af sted?

Tredje næstformand (Trine Torp):
Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 14:58

og kaldt for absurd, og det er enormt tragisk, for nu står vi jo i fællesskab med regningen – et dansk samfund og et Europa, som er gjort afhængige af olie, kul og gas, som både ødelægger kloden og finansierer Putins krigsmaskine. Det er et stort – faktisk gigantisk – politisk svigt.

Kl. 14:58

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Vi går ind for at afskaffe det her forsvarsforbehold, så vi kan være med i de missioner, som vi i Folketinget synes giver mening. Det er ikke for at gå ind i en krig, det er for at forsvare Europa. Det er de missioner, som giver mening, og som vi vil kunne støtte op om, og derfor synes jeg ikke, der er grund til at ændre på det forhold i den sammenhæng. Men jeg er fuldstændig enig med ordføreren i, at hvis Danmark selv sender soldater ud i krig, altså bilateralt, så skal der være totredjedeles flertal.

Kl. 14:58

Tredje næstformand (Trine Torp):
Fru Mai Villadsen.

Kl. 14:58

Mai Villadsen (EL):

Okay, så jeg må forstå, at der i De Radikales øjne er forskel på de forskellige slags missioner. Så kunne jeg bare godt tænke mig at høre, om det er alle de missioner, som EU har sendt mandskab til – Mali, Den Centralafrikanske Republik. Har man fra radikal side set på dem og tænkt: Dem bakker vi op om, det synes vi er en god idé, og dem bør man også på sigt sende danskere af sted til?

Kl. 14:59

Tredje næstformand (Trine Torp):
Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 14:59

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Det er ikke sådan, at der er en automatik for Radikale Venstre, og det er også derfor, jeg siger, at det giver god mening at stå fast på, at det selvfølgelig er Folketinget, der godkender det hver eneste gang. Det er et bilateralt samarbejde, og hver eneste gang danske soldater skal sendes med i missioner, er det selvfølgelig Folketinget, der godkender det. Ja, vi synes, at de nævnte missioner giver god mening. Det giver god mening, at EU også er aktiv på det afrikanske kontinent og hjælper til der, for ellers er der andre magter, der er mindre demokratisk indrettet, der overtager.

Kl. 14:59

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Og tak til den radikale partileder. Den næste partileder er fru Mai Villadsen fra Enhedslisten.

Kl. 15:00

(Partileder)

Mai Villadsen (EL):

Den grønne omstilling er den vigtigste politiske opgave, som vores generation har. Det kan hverken siges ofte eller tydeligt nok. For tiden ser vi alle sammen ængsteligt, vredt og forfærdet på den russiske invasion af Ukraine, på Butja, udviklinger i krigen, fredsforhandlinger, og vi ser reaktionerne fra landene omkring os. Krigen er uhyrlig, og den understreger samtidig behovet for en grøn omstilling af vores samfund og af hele verden.

I Enhedslisten har vi igennem årtier talt for klimahandling og et bæredygtigt samfund, som er helt uafhængigt af fossil energi, både fordi det netop er det, kloden skriger på, men selvfølgelig også, fordi det er det, der gør os uafhængige af alverdens diktaturer og slyngelstater. Vi er længe blevet grinet af og kaldt klimatosser og økohippier, og vores vision for et helt grønt samfund er blevet hånet

Den russiske invasion af Ukraine minder os i al sin forfærdelighed om, at den grønne omstilling er et globalt geopolitisk kardinalpunkt. Det er nu, tiden er til at smide alt, hvad vi har i hænderne, og lave en planlagt og altomfattende grøn omstilling af samfundet. Zelenskyj talte til Folketinget i sidste uge, og hans budskab var klart: Drop olien og kullet fra Rusland. Det synes jeg vi bør gøre med det samme.

Vi skal sætte fart på opsætning af solceller og vindmøller, styrke elnettet, lade de store forurenende virksomheder betale, omlægge landbruget og stoppe flere af de forurenende megaprojekter, der udleder tonsvis af CO₂. For klimakrisen skaber krige, kriser, enorm ulighed og klimaflygtninge i millionvis. Derfor skal vi sende mere klimabistand, og derfor bør vi ikke skære i vores udviklingsbistand, og derfor skal vi lave verdens mest ambitiøse grønne omstilling, så de fattigste ikke endnu en gang betaler prisen. Det er vejen til at gøre os uafhængige af verdens værste stater. Det er vejen til fred og frihed. Tak for ordet.

Kl. 15:03

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det, og den første korte bemærkning er fra hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 15:03

Søren Pape Poulsen (KF):

Tak for det, og tak for talen. Vi kigger alle sammen på de uhyrligheder, der foregår i Ukraine lige i øjeblikket, og jeg tror, at hvis der var én ting, ukrainerne kunne ønske sig, så var det, at de var medlemmer af NATO.

Jeg er efterhånden blevet mere og mere uklar på, hvad det lige præcis er, Enhedslisten mener om NATO. Jeg forstod, at man ikke vil være medlem af det, men at man ikke skal ud af det lige nu.

Hvad er det egentlig, man mener, og anerkender ordføreren, at vi, hvis vi ikke var medlemmer af NATO, så havde vi en grund til at sove ekstremt uroligt i de her dage?

Kl. 15:03

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Mai Villadsen.

Kl. 15:03

Mai Villadsen (EL):

Jeg anerkender i hvert fald, at situationen havde været en anden, havde Ukraine været medlem af NATO, og derfor er det, der foregår lige nu, og det, vi må se på, jo også så skrækkeligt, og jeg er glad for, at vi har gjort så meget, ja, sendt alt fra våben til nødhjælp.

I Enhedslisten kunne vi godt tænke os, at der kom en anden sikkerhedsstruktur i Europa og i verden, som byggede mere på nogle af de andre strukturer, der allerede er, FN, et reformeret FN, et nordisk forsvarssamarbejde og andet, som ikke søger oprustning, men det modsatte.

Kl. 15:04

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 15:04

Søren Pape Poulsen (KF):

Det synes jeg er en uhyre smuk tanke, som jeg aldrig nogen sinde kan se gennemført i verden. Altså, forestiller fru Mai Villadsen sig,

at Putin tænker, at vi skal have en ny tilgang til sikkerhed og strategi? Når vi nu kommer til enden af dagen, hvad er så alternativet til NATO i virkeligheden? Der er jo ikke noget alternativ, hvis vi vil leve i fred og frihed. Det kunne jeg bare godt tænke mig at Enhedslisten ville forholde sig til.

Man kan godt ønske sig meget her i verden, men tror ordføreren, at Putin tænker: Nå, der må vi gå med Enhedslisten og have en ny forståelse af sikkerhed i verden?

Kl. 15:04

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Mai Villadsen.

Kl. 15:05

Mai Villadsen (EL):

Det skal jeg da ved gud ikke gøre mig klog på. Men der er jo ingen tvivl om, at alternativerne ikke er der lige nu, og det er også derfor, vi stiller os, som vi gør.

Men jeg forstår sådan set heller ikke, at der ikke er andre partier, der har visioner for, at vi skal et andet sted hen. For det, som NATO står for, er jo en oprustningsspiral med 2 pct. i al evighed, og jeg kan høre partier i det her danske Folketing ikke være afvisende over for, at nogle NATO-lande stiller atomvåben på dansk jord. Det er det, der gør mig bekymret, også når jeg lægger mig til at sove om natten.

Kl. 15:05

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det fru Mette Frederiksen.

Kl. 15:05

Mette Frederiksen (S):

Jeg er meget enig i ordene fra den konservative leder her om spørgsmålet om NATO. Jeg vil egentlig spørge om noget andet. Når vi nu står i den situation, at vi på tværs af partierne i Folketinget er enige om at hjælpe de ukrainske flygtninge, der kommer til Danmark – på et tidspunkt, hvor vi heldigvis ikke har nogen arbejdsløshed, og derfor heller ikke har nogen ledige medarbejdere i vores velfærds-samfund, som vi kan ansætte til at tage den opgave – er det så ikke godt, at vi også fra et samlet Folketing får signaleret meget, meget klart, at det her også kommer med en pris, at man vil komme til at mærke det i vores velfærdssamfund, og at vi får behov for, at alle virkelig er fleksible og yder en ekstraordinær indsats i den her ekstraordinære situation?

Kl. 15:06

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Mai Villadsen.

Kl. 15:06

Mai Villadsen (EL):

Jo, kommer der 20.000, 50.000 eller 100.000 ukrainske flygtninge til vores land, kommer det jo næsten til at påvirke hver eneste skoleklasse, hver eneste fødegang – det kommer til at påvirke hele vores velfærd. Det kan vi jo ikke bare blindt lukke øjnene for. Og det er rigtigt, at der mangler hænder derude. Så det er noget, vi alle sammen kommer til at skulle tage bestik af, i særdeleshed her i den her Folketingssal. Det er der ingen tvivl om. Jeg talte selv for nogle uger siden med familiemedlemmer og pensionerede lærere, som jeg tror var klar til at kaste sig ind i noget af arbejdet, og sådan må det være. Jeg er ked af, at det igen er velfærden, der skal holde for, men vi bliver nødt til at finde løsninger i fællesskab.

Kl. 15:07

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Fru Mette Frederiksen.

Kl. 15:07

Mette Frederiksen (S):

Tak for den tilkendegivelse. Jeg tror jo, det er vigtigt at sige, at det ikke er sådan, at velfærden er det, der primært kommer til at holde for. Vi kommer alle sammen til at kunne mærke det her, hvad enten det er via stigende energipriser, inflationen eller prisen på benzin, hvis man skal passe sit arbejde og har behov for at køre. Det er klart, at med både en krig på eget kontinent og en meget, meget stor flygtningestrøm kommer det til at have meget direkte konsekvenser. Og det, der bliver alles dilemma, er, at vi ikke kan betale os ud af det her, når vi kigger på vores velfærd og på de velfærdstilbud, der gælder for danskerne. Derfor kommer vi også i nogle meget svære dilemmaer. Jeg tager fru Maj Villadsens ord som udtryk for, at det anerkender Enhedslisten allerede nu.

Kl. 15:07

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Mai Villadsen.

Kl. 15:07

Mai Villadsen (EL):

I Enhedslisten kan vi klart se dilemmaerne. Der kommer et pres på os alle sammen. Det er på velfærden, privat, i økonomien og på pengepungen. Vi skal jo fra Folketingets side gøre alt, hvad vi kan, for at det bliver et så mildt slag som muligt, men det bliver hårdt. Noget, jeg er rigtig glad for, er, at man fra Folketingets side har valgt at sige: Vi hjælper de her ukrainere med så hurtigt som muligt at komme i arbejde, få børnene ud i folkeskolen, eller i hvert fald ind i uddannelsessystemet, og blive en del af samfundet. Jeg tror, det er det, der er det klogeste at gøre for alle flygtninge.

Kl. 15:08

Tredje næstformand (Trine Torp):

Så er det fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 15:08

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg noterede mig, at fru Mai Villadsen i svaret til hr. Søren Pape Poulsen havde meget fokus på amerikanske a-våben på dansk jord. Det er SF sådan set også imod, men jeg synes ikke, det er den største sikkerhedstrussel, vi står med. Jeg synes, at den største sikkerhedstrussel mod Danmark faktisk er Putin og Ruslands aggressioner. Det vil jeg bare gerne høre om fru Mai Villadsen er enig i. Og når vi så kigger ind i det billede, hvad er det så, vi skal stille op imod det? Hvis vi ikke skal være en del af NATO, skal vi så forsvare os selv i Danmark, eller hvilken forsvars- og sikkerhedspolitik ser Enhedslisten skal forsvare Danmark?

Kl. 15:08

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Mai Villadsen.

Kl. 15:08

Mai Villadsen (EL):

Putin er den store trussel mod freden i Vesten, i Europa. Jeg tror ikke – og det kan jeg jo kun gisne om eller tage Forsvarets Efterretnings-tjenestes ord for – at det er Danmark, der ligger først for i Putins drømme; det er de baltiske lande eller det gamle Sovjetunionen. Det er jo enormt bekymrende, og jeg synes også, at vi skal være bekymrede for Kina og mange andre trusler – det er der ingen tvivl om – men det ændrer bare ikke ved, at vi i Enhedslisten, modsat andre, arbejder for nedrustning og fred, og det synes vi er væsentligt at holde fast i, også selv om der er aggressorer derude.

Tredje næstformand (Trine Torp):
Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 15:09

alternativerne langt ude i fremtiden. For hvad skal vi så gøre? Skal vi blive ved med at opruste for evigt – i Danmark, i Europa, i USA? Så gør Kina det også, så gør Rusland det også, og så ender vi i noget, der er rigtig farligt.

Kl. 15:09

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg tror også, man kan sige, at SF ønsker fred i verden. Jeg tror faktisk, at alle partier herinde ønsker fred i verden. Pointen er bare, om man tror, at det sker ved at give vores soldater blomster i geværene, eller om man tror på, at når der er nogen, der skyder på os, så skal vi være klar til at forsvare os selv. Jeg vil egentlig gerne – og jeg vil sætte meget stor pris på det – have et svar på mit spørgsmål: Hvad er det, der skal forsvare Danmark? Hvad er det? Jeg har hørt Enhedslisten sige et nordisk samarbejde. Sverige og Finland er på vej ind i NATO og har store diskussioner om det. Jeg forestiller mig ikke, at Litauen, Letland eller Estland melder sig ud af NATO og ind i et Østersøsamarbejde. Så hvad er det lige nu og her – ikke det, man drømmer om – der skal forsvare Danmark?

Kl. 15:10

Tredje næstformand (Trine Torp):
Fru Mai Villadsen.

Kl. 15:10

Mai Villadsen (EL):

Jeg synes måske også, det er lidt groft sagt, at Enhedslisten bare ønsker at gå og sætte blomster i geværene. Det er ikke vores politik. Vores politik er, at vi skal stræbe efter noget andet. Vi ønsker ikke, at Danmark skal ud af NATO i dag eller i morgen, som jeg har gentaget det rigtig mange gange, men vi mener, at man politisk skal arbejde for at reformere FN og lave et styrket nordisk forsvarssamarbejde og andre initiativer, som ikke peger på oprustning, på flere a-våben og på alt det, som på sigt, tror jeg, kan blive rigtig farligt for fremtiden. Det troede jeg sådan set også at SF mente, og jeg troede, at man var imod de 2 pct.s oprustning, som vi i hvert fald stadig er det i Enhedslisten.

Kl. 15:11

Tredje næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 15:11

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det. Jeg bliver lidt ved samme emne, for ordføreren sagde for: Jeg drømmer om, at verden er anderledes indrettet. Altså, jeg drømmer om, at det er solskin hver dag og det kun regner om natten, men det kommer jo ikke til at ske. Det er jo ikke noget, jeg er herre over; det er jo ikke noget, jeg kan gøre noget ved. Og det, som Enhedslisten sætter sin lid til, er, at en kæmpe krigsforbryder, Vladimir Putin, lige pludselig tænker: Jeg har da tænkt mig at nedruste, fordi Enhedslisten vil foreslå, at vi har fredsbevarende styrker i FN. Hvornår er det, at vi skal melde os ud af NATO? Hvornår skal Danmark melde sig ud af NATO? Det er ikke i dag, det er ikke i morgen, hvornår er det så?

Kl. 15:11

Tredje næstformand (Trine Torp):
Fru Mai Villadsen.

Kl. 15:11

Mai Villadsen (EL):

Vi skal melde os ud af NATO eller lave et andet sikkerhedspolitisk samarbejde, når strukturerne er der, og det er de ikke lige nu. Men jeg undrer mig over – jeg undrer mig over – at der er så mange andre partier i det her Folketing, som heller ikke tør pege på eller se

Jeg er helt enig i, at lige nu står vi med meget, meget store udfordringer, med en aggressiv Putin, men der er sådan set forsvarsbudgetter, der er meget store, i NATO, i Europa, allerede, så jeg synes, at en øget oprustning simpelt hen er den forkerte vej at gå.

Kl. 15:12

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. Jakob Ellemann-Jensen.

Kl. 15:12

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Ja, og det kunne man jo ønske at nogen havde sagt til Vladimir Putin for 10 år siden. For den rækkefølge, som fru Mai Villadsen skitserer, er jo ikke den rækkefølge, som det er sket i. Det her er jo ikke noget, der risikerer at ske. Det er noget, vores fjende, Europas fjende, den frie verdens fjende, har gjort. Så er løsningen da ikke, at vi bare sætter os over i et hjørne og lader som ingenting og venter på, at der kommer en anden struktur. Så bliver vi rullet over. Svaret er da, ulykkeligvis, at ruste op. Hvis man gerne vil undgå en voldelig konfrontation med nogen, skal man sætte sig i stand til at kunne svare igen hårdt og kontant og på den måde, som, ulykkeligvis, er den eneste, de respekterer.

Lad mig spørge om noget andet: Hvad siger Enhedslisten til det, hvis Finland gerne vil være medlem af NATO? Det taler jo for et nordisk samarbejde.

Kl. 15:13

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Fru Mai Villadsen.

Kl. 15:13

Mai Villadsen (EL):

Selvfølgelig skal man kunne svare igen, men hvor ender det henne? Det kunne jeg godt tænke mig at Venstre eller nogle af de andre partier, som er med i det nationale kompromis, svarede på. Jeg kan høre partier, bl.a. Venstre og Konservative, ikke være afvisende over for, at vi stiller amerikanske atomvåben på dansk jord, og hvornår stopper vi så den oprustning? Når vi har et forsvarsbudget, der på NATO-plan er dobbelt så stort som Ruslands og Kinas, eller fire gange så stort? Hvornår stopper det? For lige nu har I bare en plan, der hedder mere og mere, og det tror jeg simpelt hen kan blive rigtig farligt på sigt.

Kl. 15:13

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. Sikandar Siddique.

Kl. 15:13

Sikandar Siddique (FG):

Tak til ordføreren. Jeg kommer ikke til at stille et spørgsmål omkring NATO. Det, jeg gerne vil høre ordføreren om, handler om: Under den her regering er den økonomiske ulighed stigende, og man kan også sige, at det jo foregår på Enhedslistens vagt, for Enhedslisten er støtteparti. Kan ordføreren godt forstå, hvis der sidder nogle vælgere og borgere derude, som er skuffede over, at den økonomiske ulighed er stigende i en periode med en socialdemokratisk regering med Enhedslisten som støtteparti?

Kl. 15:14

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Mai Villadsen.

Kl. 15:14

Kl. 15:16

Mai Villadsen (EL):

Jeg tror, jeg vil svare det samme, som fru Pia Olsen Dyhr svarede heroppe fra talerstolen tidligere, nemlig at vi selvfølgelig er imod, at den økonomiske ulighed er steget. Vi er rigtig, rigtig bekymrede over den situation, vi står i nu, og derfor knokler vi benhårdt i forhandlingslokalet for at få gjort noget for de fattigste i vores samfund. Jeg synes, det er forfæjlet, og derfor var vi i Enhedslisten heller ikke med i den reformaftale, der var, »Danmark kan mere I«, som jo er med til at tage penge bl.a. fra den grønne check og fra kon-tanthjælpsmodtagere. Det synes jeg er helt forkert, men der er også initiativer, som jeg sådan set er stolt af, som jeg synes er rigtige, og som godt nok øger uligheden i forhold til Ginikoefficienten, men det synes jeg man bør gøre i forhold til nogle elementer.

Kl. 15:15

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Sikandar Siddique.

Kl. 15:15

Sikandar Siddique (FG):

Uligheden er stigende, vi har ingen reelle reduktioner – man har lavet aftaler omkring reduktioner i fremtiden – og udlændingepolitikken er desværre i store hovedtræk stadig den samme, som Anders Fogh Rasmussen og Lars Løkke Rasmussen førte med Inger Støjberg og Pia Kjærsgaard. Det giver jo selvfølgelig anledning til at spørge ordføreren, om der er en rød-grøn grænse. Eller er sandheden bare, at den ikke findes, og at man bare, uanset hvad regeringen gør, støtter den?

Kl. 15:15

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Fru Mai Villadsen.

Kl. 15:15

Mai Villadsen (EL):

Nej, og det ved hr. Sikandar Siddique også udmærket godt. Det er derfor, vi har lavet et forståelsespapir efter tidligere ret store frustrationer med socialdemokratiske regeringer, og der er kommet resultater: Rigtig store investeringer i velfærd, rigtig store grønne initiativer, om end vi ikke synes, at de rækker langt nok. Der er også kommet en midlertidig børneydelse for de fattigste børnefamilier, og så har vi lavet nogle forbedringer, om end de er uendeligt små – og det gør ondt i mit hjerte – på udlændingeområdet, og det er derfor, vi er parlamentarisk grundlag for den her regering og ikke for en højrefløjtsregering, som vil det stik modsatte af, hvad Enhedslisten vil.

Kl. 15:16

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. Alex Vanopslagh.

Kl. 15:16

Alex Vanopslagh (LA):

Tak. Jeg vil også tale om NATO. Vi har jo talt en del om det, men jeg tror stadig væk ikke helt, jeg forstår det. Så mit spørgsmål er sådan helt ganske enkelt: Hvorfor i alverden er det, at Enhedslisten og fru Mai Villadsen vil have Danmark ud af NATO?

Kl. 15:16

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Mai Villadsen.

Mai Villadsen (EL):

NATO synes vi på nogle punkter har ageret meget, meget forkert i de seneste år, man har været den aggressive part i en såkaldt forsvarsalliance, i angrebskrige, som vi jo set er endt fuldstændig horribelt. Der tænker jeg på Afghanistan og Libyen, og det kan vi selvfølgelig ikke bakke op om. Desuden står NATO jo for oprustning, og det er vi modstandere af i Enhedslisten. Det kan godt være, at man på nogle punkter bør omlægge og ændre nogle dele af forsvaret, men en aggressiv oprustning med flere kampfly og flere angrebskrige er vi imod.

Kl. 15:17

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Alex Vanopslagh.

Kl. 15:17

Alex Vanopslagh (LA):

Men så forstår jeg bare ikke, hvorfor i alverden det er, Enhedslisten mener, at vi skal forblive medlem af NATO i de kommende år, og at det ikke er nu, vi skal melde os ud. For der har jo været de her angrebskrige, og der er en markant oprustning. Altså, jeg kan godt afsløre, at det, som NATO kommer til at handle om de næste 10 år, handler om oprustning og oprustning og afskrækkelse, og problemet set med Enhedslistens øjne er jo, at NATO opruster, og så er problemet vel endnu større nu og her, end det er i fremtiden. Det haster vel med at få Danmark ud af NATO, hvis oprustningen er problemet. Jeg kan simpelt hen bare ikke finde hoved og hale i Enhedslistens NATO-politik.

Kl. 15:17

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Mai Villadsen.

Kl. 15:17

Mai Villadsen (EL):

Det, der haster, er at lave en anden sikkerhedsarkitektur i Europa og i verden og få reformeret FN – for lige nu kan enkeltlande jo blokere for væsentlige initiativer – og få gjort alt det, som vi har behov for for at få en mere fredelig og deeskaleret verden. Det er det, vi mener haster, og vi har haft den samme holdning til NATO i 30 år og ikke fremsat noget beslutningsforslag om at melde os ud, fordi de andre ideelle forhold endnu ikke er der. Men dem arbejder vi for.

Kl. 15:18

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det fru Pernille Vermund.

Kl. 15:18

Pernille Vermund (NB):

Tak for det. Jeg vil spørge til noget helt andet. Regeringen og venstrefløjten har jo aftalt at gennemføre en ydelsesreform, og for Enhedslisten handler det jo som altid om at belønne dem, der ikke bestiller noget, med penge fra dem, som bestiller noget. Det er jo socialismen, det er kendt stof.

Men bekymrer det ikke fru Mai Villadsen, at det, når Enhedslisten kræver ydelserne sat op, som vi jo hører, så i vidt omfang vil være indvandrere fra muslimske lande, som vil få penge – og flere penge – udbetalt uden at bestille noget? Er det en ansvarlig omgang med danskernes penge?

Kl. 15:19

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Mai Villadsen.

Kl. 15:19

Kl. 15:21

Mai Villadsen (EL):

Nu bliver jeg lidt forvirret. For et af mine partimedlemmer var i torsdags i Debatten med hr. Lars Boje Mathiesen fra Nye Borgerlige, som pegede på, at man i Nye Borgerlige gerne vil lade være at regulere ydelserne så hårdt, og at man gerne ville hjælpe nogle af de arbejdsløse og folk på kontanthjælp, som var ramt så hårdt af pristigningerne. Så jeg troede sådan set, at vi havde en fælles sag her, og at det ikke kun var os, der synes, at nogle af dem, der er ramt hårdt, har et problem.

Kl. 15:19

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Pernille Vermund.

Kl. 15:19

Pernille Vermund (NB):

Vi har en fælles sag, når det gælder danske statsborgere. I Nye Borgerlige mener vi, at udenlandske statsborgere skal forsørge sig selv, og kan de ikke det, må de rejse ud. Og jeg bliver nødt til at spørge: Bekymrer det slet ikke fru Mai Villadsen, at vi oven i de godt 30 mia. kr., vi i forvejen bruger på ikkevestlige indvandrere og efterkommere i Danmark, lægger en yderligere regning, som danskerne skal betale? Bekymrer det slet ikke fru Mai Villadsen?

Kl. 15:20

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Mai Villadsen.

Kl. 15:20

Mai Villadsen (EL):

Nej, det, der bekymrer mig, er, at der er partier i Folketinget, som på den måde har tænkt sig at diskriminere mellem, hvilken baggrund man har, og om man så skal have ydelser eller have hævet sine ydelser. Det mener Nye Borgerlige så angiveligt at nogle skal have, at vi skal regulere kun for danske statsborgere, og at alle andre så ikke skal have reguleret deres ydelser på en anden måde. Det er det, der bekymrer mig mest, og så selvfølgelig den fattigdom, som vi kan se særlig rammer børn rigtig hårdt, og som jeg er meget, meget trist over at der ikke er blevet gjort meget mere ved.

Kl. 15:20

Tredje næstformand (Trine Torp):

Så er det hr. Torsten Gejl.

Kl. 15:20

Torsten Gejl (ALT):

Nu har Enhedslisten og Alternativet stået sammen i kampen imod Lynetteholmen, altså imod at anlægge den store ø i Københavns Havn og bygge en kæmpe by på den. Vi har på det sidste undret os over, at det ser ud, som om de garantier, der er for, at det er selvfinansierende, ligesom er ved at forsvinde. Den radikale leder refererer videre til transportministeren, SF's leder gør det samme, og transportministeren refererer videre til By & Havn, så det er, som om den garanti, vi havde i forbindelse med at finansiere et af Danmarks allerstørste byggeprojekter, er ved at smuldre. Har fru Mai Villadsen den samme undren, og hvad tænker hun der vil ske?

Kl. 15:21

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Mai Villadsen.

Mai Villadsen (EL):

Ja, jeg har jo haft samme oplevelse og læst samme artikler og undret mig over svarene fra adskillige, for argumentet for at lave et så stort både miljø- og klimaskadeligt projekt var dels at bygge nogle boliger – det anerkender jeg – dels at det hvilede i sig selv, at det var økonomisk selvfinansierende. Det var godt nok ved at lade en del byggepriser stige, men ikke desto mindre var det selvfinansierende. Men det her eroderer jo fuldstændig det fundament, så jeg undrer mig meget over det og over meget andet, og jeg håber virkelig, at det får en del partier til at stoppe netop Lynetteholmen.

Kl. 15:21

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Torsten Gejl.

Kl. 15:21

Torsten Gejl (ALT):

Det vender vi stærkt tilbage til. Mit andet spørgsmål går på noget andet. Det ser ud til, at også kravene til Danmark, selv om vi er klimaførende i verden og dygtige til at begrænse CO₂, også kommer til at skærpes. Der er flere videnskabsfolk, der siger, at vi måske skal højne vores CO₂ målsætning og måske helt op at reducere vores CO₂-udslip med 78-80 pct. i 2030. Vil Enhedslisten være med til at bakke op om at hæve barren, hvis det bliver nødvendigt?

Kl. 15:22

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Mai Villadsen.

Kl. 15:22

Mai Villadsen (EL):

Det er der ingen tvivl om. Klimakrisen er den mest presserende krise for os. Jeg har selv læst et summary af den rapport, der kom i går, og det er jo bare alvorligt. Vi bliver nødt til i verdenssamfundet inden for meget, meget få år at reducere vores udledninger meget drastisk, og det betyder også, at vi i Danmark, et af verdens rigeste lande, bliver nødt til at bidrage. Noget, der kan gøre mig rigtig, rigtig bekymret, er, når jeg hører og ser nogle politikere, særlig internationalt, sige, at vi bliver nødt til at skruer op for den fossile energi i de her dage.

Kl. 15:22

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 15:22

Morten Messerschmidt (DF):

Vi hørte for lidt siden den radikale leder sige, at man jo godt kan holde folkeafstemninger, også selv om det ikke er et decideret krav efter grundloven. Der kunne jeg godt tænke mig at høre, om Enhedslisten ville være med på et ændringsforslag til det lovforslag om afvikling af forsvarsforbeholdet, som regeringen har fremsat – nemlig et ændringsforslag, der gør, at hvis et flertal her i Folketinget på et tidspunkt ønsker at aktivere artikel 42, stk. 2, altså det, der handler om et fælles EU-forsvar, så kræver det en ny folkeafstemning. Er sådan et ændringsforslag noget, som Enhedslisten, ville være med på?

Kl. 15:23

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Mai Villadsen.

Mai Villadsen (EL):

Helt generelt synes vi, det er fornuftigt, at folket bliver hørt så meget som muligt, og at der er folkeafstemninger, så derfor ville jeg da umiddelbart bakke op, særlig hvis der sker noget så drastisk, som at der kommer det, som i folkemunde er blevet kaldt en fælles EU-hær, og som desuden er blevet kritiseret. Det synes jeg da kun ville være fornuftigt at de partier tilsluttede sig.

Kl. 15:23

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 15:23

Morten Messerschmidt (DF):

Det er jeg glad for. Altså, enhver kan jo gå ind på EU-oplysningens hjemmeside og hente Lissabontraktaten og slå op i artikel 42 og se, at målet er et fælles forsvar. Jeg er glad for, at i hvert fald Dansk Folkeparti og Enhedslisten og måske også andre – Nye Borgerlige nikker; se, hvordan bevægelsen ruller – kan være enige om, at hvis det sker, for det er jo det, EU-partierne siger de ikke vil, men som de vil få lov til at kunne, så skal man spørge befolkningen en gang til. Det kvitterer jeg for.

Kl. 15:23

Kl. 15:24

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Mai Villadsen.

Kl. 15:24

Mai Villadsen (EL):

Ja, det synes jeg kun ville være fornuftigt – helt sikkert – og det glæder jeg mig da til at høre svarene fra de andre partier på.

Kl. 15:24

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så er der ikke flere korte bemærkninger. Tak til fru Mai Villadsen fra Enhedslisten, og så er det er partilederen fra Det Konservative Folkeparti, hr. Søren Pape Poulsen. Værsgo.

Kl. 15:24

(Partiledere)

Søren Pape Poulsen (KF):

Før krigen var byen Butja en fredelig forstad til Kyiv. Nu har russiske soldater trukket sig ud af byen og efterladt helvede på jord. Hvor der før var liv og frihed, er der nu lig i gaderne og henrettelser af bagbundne. Vi ser massegrave, hører beretninger om tortur og voldtægter. Beretningerne derfra er forfærdelige, billederne er endnu værre. Putin og hans soldater er krigsforbrydere, og vi skal sikre stærke konsekvenser mod russerne. Vi må øge alle former for leverancer til ukrainerne, og vi må få overblik over, hvilke yderligere økonomiske sanktioner vi kan iværksætte mod Rusland, også selv om det er økonomiske sanktioner, som gør ondt på europæerne og danskerne selv.

Jeg er glad for, at vi i Folketinget står sammen om støtten til Ukraine. Jeg er glad for, at vi næsten alle sammen står sammen om støtten til NATO. Jeg besøgte den ukrainske ambassadør på ambassaden i sidste uge. Ingen er i tvivl om, at Ukraine ville have ønsket, at de havde været medlemmer af NATO. I morgen rejser jeg til Stockholm. Jeg er inviteret af henholdsvis den svenske og den finske oppositionsleder, som har oprettet et fælles NATO-kontor for hurtigst muligt at få de to lande meldt ind i NATO. Jeg er inviteret for at give det danske perspektiv som et glad NATO-medlem. Jeg foreslår, at Danmark gør alt, hvad vi kan, og aktivt arbejder for at støtte, at både finnerne og svenskerne, vores gode naboer, bliver en

del af NATO-fællesskabet. Det er en opgave, som jeg er sikker på at regeringen også vil kaste sig ind i og prioritere højt.

Imens er der jo andre ministre, som kan fortsætte den indenrigs-politiske dagsorden. Jeg er glad for, at Danmark tager sit ansvar for at hjælpe de, det kan være op mod 100.000 ukrainske flygtninge, som forventes at komme hertil. Men det kommer også med en regning, som vi skal gøre, hvad vi kan, for at nedbringe ved at få dem i arbejde og selvfølgelig få dem i arbejde, som kan arbejde. TV 2 viste i går en historie om hotel- og restaurationsbranchen, der mangler 10.000 ansatte. De er lykkelige over, at de nu kan få ukrainere i arbejde. Desværre tager det lige nu omkring 2 måneder at få en arbejdstilladelse, og det er ikke godt nok. Bureaucrati må ikke stå i vejen for de ukrainere, som både kan og vil bidrage. Det er i Danmarks interesse, og det er et ansvar, vi må tage på os.

Det er også et ansvar, at danskernes penge bliver brugt rigtigt. Danskernes udgifter til brændstof er dyrere, mad er dyrere, el er dyrere, varmeregningen er dyrere, stort set alt er blevet dyrere. Krigen i Ukraine gør, at regningen kan blive endnu højere, og det har vi også et ansvar for at adressere her i Folketinget. Vores svar er jo, at vi ikke bare blindt skal bruge ekstra 69 mia. kr. i den offentlige sektor. Vi mener, at danskerne skulle kunne betale deres egne regninger selv, og at vi skulle lade dem beholde nogle flere af deres egne penge.

Kl. 15:28

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Den første korte bemærkning er til hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 15:28

Morten Messerschmidt (DF):

Tak for det. Jeg vil gerne vende tilbage til det første tema, som hr. Søren Pape Poulsen nævnte, nemlig spørgsmålet om EU og forsvarsforbeholdet. En af de bestemmelser, som hr. Søren Pape Poulsen gerne vil have Danmark med i, er EU-traktatens artikel 42, herunder stk. 2, der siger:

»Den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik omfatter gradvis udformning af en fælles EU-forsvarspolitik. Denne vil føre til et fælles forsvar, når Det Europæiske Råd med enstemmighed træffer afgørelse herom.«

Hvad vil tidsperspektivet for hr. Søren Pape Poulsen, når han nu ønsker, at Danmark skal være med i den her bestemmelse, der taler om et fælles EU-forsvar, være med hensyn til hans tanker om dansk deltagelse heri?

Kl. 15:28

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 15:28

Søren Pape Poulsen (KF):

Vi har den meget klare holdning, at det eneste sted, man beslutter, om danske soldater går på missioner og i krig, er i det danske parlament. Det er ganske enkelt. Og derfor kommer der ikke nogen EU-hær – det er et skræmmebillede. Vi har heller ikke nogen NATO-hær; vi har selvstændige lande, der beslutter sig for at tage på missioner sammen, og det er også det, vi mener i den her sammenhæng.

Kl. 15:29

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 15:29

Kl. 15:31

Morten Messerschmidt (DF):

Det, jeg spurgte til, er det, der står i traktaten, som hr. Søren Pape Poulsen gerne vil have Danmark med i. Det er jo ikke mig, der ønsker Danmark med i artikel 42, stk. 2, det er jo hr. Søren Pape Poulsen. Derfor synes jeg ikke, det er helt urimeligt, at jeg spørger, når der står i traktaten, at den politik vil føre til et fælles forsvar, altså et fælles EU-forsvar – hr. Søren Pape Poulsen har mig bekendt ikke undtaget den bestemmelse fra afstemningen; det ville i hvert fald være en nyhed, og så kunne den ensomme journalist, der følger med her, jo skrive om det. Men derfor er det jo rimeligt nok at spørge: Hvad er så tankerne i forhold til det her fælles forsvar, når nu hr. Søren Pape Poulsen vil have Danmark med i artikel 42, stk. 2?

Kl. 15:29

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 15:29

Søren Pape Poulsen (KF):

Men det her foregår på mellemstatsligt niveau, og skal det ændres, skal der en traktatændring til, og vi har den klare holdning, at der er ét sted, hvor man bestemmer, om soldater sendes ud i verden, og det er i det danske Folketing.

Kl. 15:29

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 15:29

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg vil spørge lidt ind til De Konservatives holdning til, hvad det er, vi i Danmark skal investere i på forsvarsområdet. Hvad er det for nogle trusler, vi ser ind i? Jeg kan jo se, at regeringen har nedsat en kommission til at kigge på det trusselsbillede, der er, og de kommer jo lige om lidt med deres rapport. Men det kan jo godt være, at De Konservative har et særligt indblik i, hvad der er interessant at investere i. Så jeg vil gerne spørge den konservative partiformand om det.

Kl. 15:30

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 15:30

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg tillader mig lige ikke at give det fulde billede, for vi vil jo i mit eget parti også gerne diskutere lidt, altså hvad det så er, der er brug for. Jeg tror, vi alle sammen skal passe meget på med at sætte os i nogle positioner, inden vi overhovedet har fået, hvad skal man sige, et godt grundlag for de beslutninger, og de forskellige værn vil nok også have nogle forskellige holdninger til, hvor man skal investere.

Så vil jeg også godt have en drøftelse med NATO. Altså, hvad er det, NATO har brug for at vi skal kunne? Spørger fru Pia Olsen Dyhr mig, vil jeg sige, at jeg jo gerne vil have langt flere kampfly, ubåde og masser af værnepligtige og det hele. Men der kommer jo en dag, hvor vi skal prioritere: Hvad er det bedste for det danske forsvar? Og der vil jeg godt have lov til at blive klogere, inden jeg binder mig til masten på noget.

Kl. 15:31

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Pia Olsen Dyhr.

Pia Olsen Dyhr (SF):

Det synes jeg er en rigtig klog indstilling til det her, eftersom jeg har noteret mig, at De Konservatives forsvarsordfører, hr. Rasmus Jarlov, har latterliggjort, at SF sagde, at man måske også skulle investere i cybersikkerhed, at et af de mest digitale lande i verden, nemlig Danmark, godt kunne have brug for at beskytte vores infrastruktur noget bedre; det gælder vores energiforsyning, vores vandforsyning, vores sundhedsvæsen, bare for at nævne noget af det, der er digitaliseret. Det latterliggjorde forsvarsordføreren og sagde: Det, vi har brug for, er alene kampfly bum, bum, bum! Jeg er glad for, at De Konservatives partiformand sætter rammen og siger: Vi må se, hvad vi har brug for.

Kl. 15:31

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 15:31

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg husker i hvert fald et forsvarsforlig for et par gange siden, hvor der skulle købes kampfly, og hvor vi syntes, der kom alt for lidt. Det betød, at vi var lidt ude i en periode. Nu er vi jo med igen. Nu ved jeg ikke, hvilken kontekst det er sagt i. Jeg er helt sikker på, at der ikke har været tale om en latterliggørelse, men der skal jo udstyr til. Men jeg er da enig i, at cybersikkerhed er helt afgørende vigtigt, også i forhold til det fremtidige trusselsbillede.

Kl. 15:32

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det fru Mette Frederiksen.

Kl. 15:32

Mette Frederiksen (S):

Jeg er meget glad for ordene fra den konservative leder om NATO. Danmark er jo et meget glad NATO-land, og det er der heldigvis ikke nogen, selv om der er nogle, der er uenige, der nogen sinde får lov til at rokke ved, for NATO er garanten for danskernes sikkerhed og tryghed, og sådan har det i øvrigt været i 73 år og en enkelt dag eller to. Så jeg er meget, meget glad for det. Må jeg ikke i den forbindelse spørge – der skal jo nok komme nogle påstande undervejs i den diskussion, der er frem mod den 1. juni – om ikke vi i dag fra Folketinget kan få sagt meget, meget klart, at vi ikke via EU kommer til at gøre noget på forsvarsområdet, der på nogen som helst måde underminerer den stærke tilknytning, som vi har til NATO.

Kl. 15:32

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 15:32

Søren Pape Poulsen (KF):

Det kan jeg bekræfte. Jeg er rigtig ærgerlig over, at man ligesom blander det sammen og siger, at hvis vi fjerner forsvarsforbeholdet, svækker vi NATO eller deler NATO op. Nej, NATO er hjertet og kernen i vores forsvarspolitik. Det er der, vi hører hjemme. Men hvorfor i alverden skal det afholde os fra i Europa, når f.eks. amerikanerne ikke er med, sammen med andre lande at bekæmpe bl.a. pirateri i Guineabugten? Vi er en kæmpe søfartsnation. Det forstår jeg ikke. NATO er kernen, men derfor kan vi jo alligevel godt melde os fuldt og helt ind i den vestlige frie verden.

Tredje næstformand (Trine Torp):
Fru Mette Frederiksen.

Kl. 15:33 Danmark, eller hvor de kommer til. Vi mener bare, at man skal skelne mellem at lave en regel for ukrainere og en for alle andre.
Kl. 15:36

Mette Frederiksen (S):

Lige præcis – det er NATO, der er kernen, og det er NATO, der er hele grundforudsætningen for danskernes tryghed og sikkerhed. Men vi er jo samtidig i en situation, hvor vi i flere omgange fra amerikanerne har fået at vide, at der på den anden side af Atlanten er en klar forventning til, at vi i et fortsat stærkt samarbejde Europa og det nordamerikanske kontinent imellem samtidig påtager os et større ansvar. Derfor er det at ville være med på vores eget kontinent, samtidig med at vi også styrker vores forhold til NATO, ikke et modsætningsforhold – det er lige præcis et både-og.

Kl. 15:33 **Tredje næstformand** (Trine Torp):
Fru Mai Villadsen.

Kl. 15:36

Mai Villadsen (EL):

Skal jeg forstå det på den måde, at folk, der flygter fra Putins bomber, ikke er lige? Folk med syrisk baggrund, der bliver bombet i Ukraine, og som flygter til Danmark, skal ifølge Konservative simpelt hen have en anden behandling end folk med ukrainsk baggrund og et ukrainsk pas. Jeg synes simpelt hen, det er helt uhyggeligt, at Danmarks uofficielle statsministerkandidat kan mene sådan noget. Det forstår jeg ikke.

Kl. 15:34

Kl. 15:36

Tredje næstformand (Trine Torp):
Hr. Søren Pape Poulsen.

Tredje næstformand (Trine Torp):
Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 15:34

Kl. 15:36

Søren Pape Poulsen (KF):

Det er jeg meget enig i, og det vil jeg gerne tilføje noget til. Vi er jo nogle, der virkelig synes, at det her mål på 2 pct. er helt fantastisk. Det er jo ikke noget loft, men det er et mål, vi skal nå. Vi går hele tiden og siger: Nu er det tid til at betale vores egen forsikringspræmie, nu er det tid til, at vi betaler vores eget forsvar selv. Det er jo hele grunden til det, altså at det ikke længere er amerikanerne, der skal komme, hver eneste gang der er en udfordring. Når det så kommer til Europa og EU, siger vi: Der synes vi nu, det er rart, at der er nogle andre, der lige tager regningen for os. Det forstår jeg simpelt hen ikke, og derfor mener jeg, at vi har en forpligtelse til også at være med fuldt og helt i de missioner, vi så vælger at være med i på europæisk plan.

Kl. 15:34

Kl. 15:37

Tredje næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det fru Mai Villadsen.

Tredje næstformand (Trine Torp):
Så er det fru Pernille Vermund.

Kl. 15:34

Kl. 15:37

Mai Villadsen (EL):

Tusind tak. Jeg kunne godt tænke mig at spørge lidt ind til det om flygtninge fra Ukraine. Det har der jo været en del polemik om i forbindelse med Det Konservative Folkepartis holdning. Jeg kunne godt tænke mig at spørge: Skal det forstås på den måde, at ikke alle, der flygter fra Ukraine, skal have den samme hjælp i Danmark? Selv hvis de har status som flygtning fra Syrien eller er flygtet fra et andet land og er kommet ind i Ukraine og flygter fra Putins bomber, så mener Konservative ikke, at de skal have den samme hjælp. Er det sådan, vi skal forstå den udmelding, vi har kunnet høre komme fra De Konservative?

Kl. 15:35

Pernille Vermund (NB):

Tak for det. Da hr. Søren Pape Poulsen sad med regeringsmagten, tog man ansvaret for at gøre finanserne robuste. Det råderum fik den røde regering desværre sat over styr, og nu har hr. Søren Pape Poulsen så lavet en aftale, som gældsætter danskerne og frigiver 13 mia. kr. mere, som den røde regering kan ødsle bort sammen med venstrefløjen. I Nye Borgerlige er vi enige i, at vi skal op på de 2 pct. af vores bnp, som vi har lovet NATO at bruge på vores forsvar, men vi er dybt uenige i, at vi skal gøre det ved at gældsætte danskerne og forære venstrefløjen 13 mia. kr. yderligere, som de kan bruge på deres velfærdsløfter. Kan hr. Søren Pape Poulsen forklare mig logikken i det?

Kl. 15:37

Tredje næstformand (Trine Torp):
Hr. Søren Pape Poulsen.

Tredje næstformand (Trine Torp):
Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 15:35

Kl. 15:37

Søren Pape Poulsen (KF):

Vi har jo tilladt os at være lidt upopulært nuancerede, har jeg set forskellige steder. Vi har jo den holdning, at Ukraine er vores nærområde – punktum – og der har vi ifølge vores holdninger til asyl- og flygtningepolitik en særlig forpligtelse. Så skal vi jo ikke efterlade nogen. Så hvis der er folk, der bor i Ukraine, som er flygtet fra Syrien, Afghanistan eller Somalia, så kan de selvfølgelig på lige vilkår med alle andre asylansøgere søge asyl i Polen, Rumænien,

Søren Pape Poulsen (KF):

Logikken ligger i, at vi har indgået et nationalt kompromis, hvor vi er enige om, at vi om nogle år vil bruge 2 pct. af bnp på det danske forsvar. Det indvirker på vores økonomi. Men hvis vi nu havde et borgerligt flertal, ville jeg selvfølgelig sige, at vi jo ikke skal bruge de muligheder, der ligger i den aftale. Der ville jeg jo sige, at vi selvfølgelig skal diskutere nogle reformer, for vi har brug

for reformer i det her land. Det ved jeg i hvert fald at vi er enige om. Så jeg håber stadig væk på, at den økonomiske ansvarlighed er til stede, også selv om man har fået den her mulighed. Det får vi jo så testet. Jeg vil da holde øje med, hvad regeringen har tænkt sig at gøre.

Kl. 15:38

Tredje næstformand (Trine Torp):
Fru Pernille Vermund.

Kl. 15:38

Pernille Vermund (NB):

Nu er det jo bare sådan, at vi har et stort rødt flertal, og den mulighed med at have de ekstra 13 mia. kr. har man foræret til venstrefløjen. Og jeg tror ikke på, at venstrefløjen – fru Mette Frederiksen, Socialdemokratiet og de øvrige røde partier – har tænkt sig at lave borgerlige reformer. Faktisk står der i Socialdemokratiets partiprogram, at man skal ansætte 50.000 flere i den offentlige sektor, og jeg ved, at det ikke er konservativ politik at gøre verdens største offentlige sektor endnu større. Så hvordan kan man forsvare i en tid med et stort rødt flertal og med udsigt til et stort rødt flertal efter næste valg at forære så mange penge til en venstrefløj og gældsætte danskerne?

Kl. 15:39

Tredje næstformand (Trine Torp):
Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 15:39

Søren Pape Poulsen (KF):

Men, må jeg sige til fru Pernille Vermund, skulle vi så ikke være enige om at gøre alt, hvad vi kan, for at der ikke er et rødt flertal efter næste valg, for så bliver alt det her jo ikke aktuelt?

Kl. 15:39

Tredje næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det hr. Edmund Joensen.

Kl. 15:39

Edmund Joensen (SP):

Tak. Vi må desværre konstatere, at narkokriminalitet for alvor er kommet til Færøerne. Og her i Danmark tales der en hel del om nærpoliti, men ikke så meget på Færøerne. Mener ordføreren ikke, at man burde tale om hele rigsfællesskabet, når man snakker om nærpoliti? Problemerne er de samme. Det gælder specielt, når det er en ny form for kriminalitet og en kriminalitet, som specielt går ud over ungdommen. Tak.

Kl. 15:40

Tredje næstformand (Trine Torp):
Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 15:40

Søren Pape Poulsen (KF):

Det vil jeg meget gerne diskutere med hr. Edmund Joensen. Det vigtigste for mig er sådan set, at uanset om man bor på Færøerne eller i Grønland eller i Danmark, så kan man være tryk, og at der er politi og betjente nok til at sikre borgernes tryghed. Så kan vi kalde det mange ting. Det vigtigste for mig er, at der er en politistyrke til stede, der gør, at borgerne jo også i hele vores rigsfællesskab kan leve i tryghed.

Kl. 15:40

Tredje næstformand (Trine Torp):
Hr. Edmund Joensen.

Kl. 15:40

Edmund Joensen (SP):

Tak for et godt svar. Specielt når det er en ny form for kriminalitet, som specielt går ud over de unge mennesker, så er der meget, der taler for, at et politi på den måde kunne hjælpe en hel del. Tak.

Kl. 15:40

Tredje næstformand (Trine Torp):
Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 15:40

Søren Pape Poulsen (KF):

Jamen jeg er enig, og jeg synes, at det allervigtigste er, at vi har det politi, der skal til, for også at bekæmpe de kriminalitetsformer, der hele tiden udvikler sig. Vi må sige, at vi har et dansk politi og et færøsk politi og et grønlandsk politi, der bliver dygtigere og dygtigere. Udfordringen er bare, at det gør de kriminelle også. De finder hele tiden nye veje, og jeg er meget enig i, at vi der hele tiden skal være oppe på dupperne for at følge med og bekæmpe den form for kriminalitet, uanset hvor det foregår.

Kl. 15:41

Tredje næstformand (Trine Torp):
Tak. Så er det hr. Sjóður Skaale.

Kl. 15:41

Sjóður Skaale (JF):

Tak for det, og tak for talen. Det Konservative Folkeparti er et parti, som går meget op i forsvar, og som brander sig selv på at være sådan et forsvarsparti. Det er jo en god ting. Man er med i forsvarsforligene. Man var også med i den såkaldte arktiske kapacitetspakke, som drejer sig om at opsætte radarsystemer i bl.a. Nordatlanten. Men når man bruger penge på at opsætte en tyverialarm i sit hus, så må man også være rede til at gribe ind, hvis tyven viser sig; hvis tyven kommer. Hvad forestiller ordføreren sig vil ske og skal ske, hvis der f.eks. er et fjendtligt fly i færøsk luftrum?

Kl. 15:41

Tredje næstformand (Trine Torp):
Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 15:41

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg forestiller mig, at vi forsvarer kongeriget, ganske enkelt. Jeg er ikke helt sikker på, hvad spørgeren mener med sit spørgsmål. Jeg er bare helt ærlig. Men selvfølgelig, vi har et kongerige, som skal forsvares, og det skal vi gøre, uanset hvor friheden bliver knægtet.

Kl. 15:42

Tredje næstformand (Trine Torp):
Hr. Sjóður Skaale.

Kl. 15:42

Sjóður Skaale (JF):

Spørgeren mener, at der på Færøerne ikke er nogen lufthavn, hvor der står militærfly – der er ikke noget at sende op i luften. Siden 2005 har Royal Air Force 136 gange bortvist russiske fly fra det britiske luftrum. Vi har ikke de kapaciteter. Derfor er det uklart, hvad der skal ske, hvis og når vi ser et russisk fly i færøsk luftrum.

Kl. 15:42

Tredje næstformand (Trine Torp):
Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 15:42

Kl. 15:44

Søren Pape Poulsen (KF):

Okay, men så tænker jeg, at det giver god mening, når vi er medlem af NATO, at vi også samarbejder der og ser, hvordan vi i det samarbejde gør det bedst muligt og effektivt. Det er jo ikke sikkert, at det bedste og mest effektive er, at vi har x antal kampfly stående på Færøerne. Det er jo ikke sikkert, at det er det, der er godt. Men hvis vi har et samarbejde, kan det sikre det. For der er NATO jo en forsvarsalliance, hvor vi står last og brast med hinanden. Det vigtigste for mig er, at nogle fra alliancen passer på os, uanset hvem det er.

Kl. 15:43

Tredje næstformand (Trine Torp):

Så er det fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 15:43

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak for det. Jeg vil også gerne spørge hr. Søren Pape Poulsen om det, jeg har spurgt om tidligere, nemlig om behovet for virkelig at fremrykke de grønne investeringer med bl.a. udbygning af energi fra havvind. Vi venter også på at blive indkaldt til forhandlinger om en grøn skattereform, som både hr. Søren Pape Poulsens parti og mit eget parti er med i. Så vil hr. Søren Pape Poulsen også være med til at finde finansieringen – det har vi også diskuteret her – til at gennemføre den her grønne skattereform? Det tror jeg der bliver behov for, så vi kan kompensere virksomhederne – og snarest muligt, så vi kan komme i gang.

Kl. 15:43

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 15:43

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg har den tilgang til en grøn skattereform, at det er en bunden opgave, og at det er noget, vi skal løse i fællesskab. Det har vi simpelt hen en forpligtelse til. Hvordan den så skal skrues sammen, tror jeg godt at både spørgeren og jeg ved bliver lidt komplekst at løse, men det skal løses, og vi har kun én interesse, og det er at sætte fart på den grønne omstilling, og uanset hvor meget fart vi sætter på den, ved vi også alle sammen, at vi har nogle udfordringer, som på grund af konflikten i Ukraine skal løses på kort sigt. Men vi må ikke glemme det lange sigt om at blive uafhængig af bl.a. russisk gas.

Kl. 15:44

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 15:44

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Jeg er rigtig glad for tilsagnet om, at det skal gå hurtigt, og at vi har brug for at træffe beslutninger, men også om at finde fælles finansiering. Vi har i Radikale Venstre foreslået en grøn fond til at accelerere den her omstilling, men også til at finansiere den grønne skattereform, for jeg tror ikke, det går, hvis vi bare pålægger virksomheder afgifter, uden at der er hjælp til, at omstillingen kan ske hurtigt – så kommer det i hvert fald ikke til at ske hurtigt nok.

Kl. 15:44

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Søren Pape Poulsen.

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg er meget enig i, at vi sådan set skal prøve at have et meget åbent sind, med hensyn til hvordan det her skal hænge sammen og finansieres, for vi opnår jo intet for verdens klima, hvis det betyder, at vores virksomheder flytter andre steder hen. Der har vi jo en fælles interesse i at sikre, at vi allokerer ressourcer til, at man kan investere i den grønne omstilling.

Kl. 15:45

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det fru Aaja Chemnitz Larsen.

Kl. 15:45

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak for en god tale, og tak for det gode samarbejde også generelt. Der bliver talt rigtig meget om NATO, og det gør vi sådan set også i Grønland, og man er i gang med at forhandle en udenrigs- og sikkerhedspolitik for Grønland, så vi forhåbentlig også kan få en fælles en for kongeriget. I forhold til NATO ved vi også, at der skal laves et styrkemål næste år, i forhold til hvad man skal fokusere på. I NATO taler man jo meget om High North, og det her med at få defineret, hvor meget man egentlig skal blande sig i Arktis, synes vi det er superspændende at vi har en debat om. Så jeg kunne godt tænke mig at høre: Hvor meget skal Arktis fylde i et kommende forsvarsforlig, hvis det står til Konservative?

Kl. 15:45

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 15:46

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg synes, vi må kigge på, hvilke udfordringer vi står over for i dag. Og med de udfordringer, vi står over for i dag, er Arktis jo mindst talt et rigtig, rigtig vigtigt og interessant område også på den sikkerhedspolitiske dagsorden, og derfor kommer det også til at være noget, vi skal adressere i et forsvarsforlig. Jeg synes, det er afgørende vigtigt, at vi har en fokus på Arktis.

Kl. 15:46

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Aaja Chemnitz Larsen.

Kl. 15:46

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak. Jeg ved også, at Konservative er interesserede i at sikre, at der er et ligeværdigt eller i hvert fald et styrket samarbejde imellem Grønland og Danmark. Jeg kunne godt tænke mig at høre, om I har gjort jer nogle tanker fremadrettet, i forhold til hvordan man kan styrke rigsfællesskabet og samarbejdet internt i rigsfællesskabet, herunder også at få noget mere viden om hinanden.

Kl. 15:46

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 15:46

Søren Pape Poulsen (KF):

Vi har mange idéer. Og vi har faktisk brugt noget tid på at lave et udspil om rigsfællesskabet. Det har vi ikke præsenteret endnu, og så skal jeg jo ikke lige komme med det herfra. Men vi har faktisk nogle tanker om, at vi jo skal sikre – og det skal starte, fra børnene er små – at vi får et langt bedre kendskab til Grønland og til Færøerne. Jeg tror, at man på Grønland og Færøerne har et langt bedre kendskab til

Danmark end omvendt. Det synes jeg vi har en forpligtelse til. Hvis der skal være en stærkere sammenhæng i rigsfællesskabet, skal vi simpelt hen vide noget mere om hinanden. Og det handler både om skoler, det handler om medier, det handler om en lang række ting.

Kl. 15:47

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det hr. Sikandar Siddique.

Kl. 15:47

Sikandar Siddique (FG):

Tak, formand, og tak til ordføreren. I forlængelse af det, som Radikale spurgte om, har Konservative jo været ude at sige, at man ønsker en høj og ensartet CO₂-afgift. Der blev jeg bare nysgerrig på, om det så gælder alle drivhusgasser, og om det gælder alle sektorer.

Kl. 15:47

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 15:47

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg tror, vi er nødt til at være meget åbne med, at vi gerne vil have en ensartet CO₂-afgift, men det kan jo også få nogle konsekvenser for sektorer eller brancher eller ned på virksomhedsniveau, der gør, at vi er nødt til at finde nogle andre løsninger. Det tror jeg vi skal være åbne med. Altså, ja, vi kunne gøre det så svært for Aalborg Portland at lave cement, at de ville lukke i morgen. Er det så 2 mio. t CO₂, vi ville spare? Men hvor skal den cement så produceres?

Det skal den sikkert et andet sted, hvor forureningen ville være stor. Derfor har vi en interesse i at finde nogle løsninger, så vi beholder vores arbejdspladser og gør noget godt for vores klima.

Kl. 15:48

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Sikandar Siddique.

Kl. 15:48

Sikandar Siddique (FG):

Selv om ordføreren ikke svarede direkte på spørgsmålet, fik jeg faktisk fornemmelsen af, at ordføreren forsøgte at svare på det, og jeg tolker svaret, som at det med den samme ensartede CO₂-afgift ikke nødvendigvis gælder alle sektorer. Det er sådan, jeg tolker svaret.

Kan ordføreren komme med et bud på, hvad Konservative arbejder med at den her CO₂-afgift som minimum skal være – ikke maksimum, men som minimum skal være?

Kl. 15:48

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 15:48

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg synes, det er alt for kompliceret til at stå og stikke beløb ud herfra. Det handler jo om den diskussion, vi må have på baggrund af den rapport, der er lavet, om, hvordan vi sikrer en CO₂-afgift, som skubber på den grønne omstilling, men samtidig sikrer, at vi ikke sender vores virksomheder ud af landet. Det bliver en balancegang.

Så ved jeg godt, at Frie Grønne og vi i Det Konservative Folkeparti nok har nogle forskellige holdninger til, hvor hårdt de forskellige brancher kan blive ramt, og hvad omkostningen må være for de brancher. Det må vi jo tage i forhandlingslokalet.

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så er det hr. Torsten Gejl.

Kl. 15:49

Kl. 15:49

Torsten Gejl (ALT):

Tak for det. Det var egentlig det færøske medlem hr. Edmund Joensen, der ledte mig på sporet af det her spørgsmål. Han spurgte til narkotika og hård narkotika. Jeg er sikker på, at hr. Søren Pape Poulsen deler Alternativets bekymring om misbrug af både cannabis og hård narkotika. I Danmark er forbruget jo ikke faldende, det er faktisk et kæmpestort problem i øjeblikket. I Portugal har man prøvet at afkriminalisere det, og det betyder ikke, at man bare gerne må indtage det. Det betyder, at når man bliver fanget, bliver man ikke sendt i spjældet; så bliver man sendt til sundhedsmyndighederne. Det betyder også, at forbruget af hård narkotika i Portugal efterhånden er halveret, i og med at det nærmest bliver set som en sygdom i stedet for et misbrug. Hvad tænker hr. Søren Pape Poulsen om at prøve at tænke nyt i den her sag?

Kl. 15:50

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 15:50

Søren Pape Poulsen (KF):

Jeg tænker, at man vel aldrig skal sige, at man aldrig vil tænke nyt, og så skal jeg bryde sammen og tilstå, at jeg ikke kender Portugals løsning. Det må jeg bare være ærlig og sige. Jeg har det jo meget, meget svært med den her debat, og jeg tror også, at spørgeren kender mit politiske ståsted her. For jeg synes jo, at vi med alle midler skal bekæmpe, at unge mennesker får ødelagt deres liv, og at der er kriminelle, der tjener store, store summer på det her. Kan der findes alternative løsninger, diskuterer jeg dem gerne, men jeg er nu ikke lige der, hvor jeg tænker, at vi skal have en legalisering af den her slags ting. Det er nok ikke mit første bud.

Kl. 15:50

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Torsten Gejl.

Kl. 15:50

Torsten Gejl (ALT):

Det havde jeg nok heller ikke lige satset på. Jeg har også et andet spørgsmål. Jeg har nogle gange nævnt det med at blive uafhængig af Putins gas og det med at involvere folket, det med at involvere rigtig mange mennesker i at komme videre med at lave lokale energifællesskaber – lave solcelleanlæg på tagene, folkemøller, varmepumpefællesskaber. Der er rigtig mange danskere, som gerne vil have lokal energiforsyning, hvilket jo både er hjælpsomt i forhold til 70-procentsmålsætningen, men også giver et alternativ til den fossile gas. Hvad tænker partilederen om at brede kampen mod Putins gas ud til folket på den her måde?

Kl. 15:51

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Søren Pape Poulsen.

Kl. 15:51

Søren Pape Poulsen (KF):

Uden at binde mig til masten på nogen som helst måde vil jeg bare sige, at i den situation, Europa og verden står i i øjeblikket, tror jeg, at vi skal være meget udogmatisk i alt det her og simpelt hen se på alle tænkelige muligheder. Ethvert lille skridt hjælper i forhold til at kunne blive uafhængige af Putins gas. Vi skal så også bare

være ærlige over for hinanden og sige, at det ikke lige er noget, vi gør med et snuptag. Men lad os da få alle med om bord, lad os da fordomsfrit tage diskussionen om, hvordan vi løser det her. Jeg tror, at tiden nu er til at have et meget åbent sind på det her område.

Kl. 15:51

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så er der ikke flere korte bemærkninger til den konservative partileder, så tak til hr. Søren Pape Poulsen. Den næste partileder er fra Dansk Folkeparti. Værsgo, hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 15:52

(Partileder)

Morten Messerschmidt (DF):

Tak, formand. »Something is rotten in the state of Denmark«, siger Marcellus i Shakespeares kendte skuespil, der foregår på Kronborg. Der er noget råddent i Danmark. Beskuer man de seneste uger og måneder i dansk politik, skulle man nærmest tro, at man befandt sig på Shakespeares tid, for der er sandelig ting, der ikke tåler dagens lys, men som alligevel kommer frem.

Først er der hele diskussionen om den måde, man – måske bevidst, måske ubevidst – har lavet en stemmeseddel til en afstemning, der for tredje gang skal forsøge at afvikle et EU-forbehold, hvor ordlyden entydigt er formuleret med henblik på at nøde folk til at stemme på en bestemt måde.

Dernæst er der hele diskussionen om vores eventuelle vetoret i EU-traktaten, hvor man dysser ned, at vetoret er noget, man i EU-sammenhæng kan afskaffe uden at spørge befolkningen, fordi vi ikke i Danmark betragter det som suverænitetsoverdragende, hvordan stemmeprocedurerne er. Så prøver man at tale ambitionerne ned ved at sige: Jamen det er jo et mellemstatsligt samarbejde. Man glemmer, at der inden for det mellemstatslige samarbejde i Lissabontraktaten allerede er mere end ti områder, hvor man har flertalsafgørelser, og så prøver man febrilsk at få den debat, der foregår uden for Danmarks grænser – i Frankrig, i Tyskland, i Bruxelles og andre steder – om en regulær EU-hær til nærmest at være sådan et fatamorgana, der slet ikke eksisterer. Så når Angela Merkel i Europa-Parlamentet taler om en ægte europæisk hær, når Macron i Frankrig taler om det samme, når von der Leyen, når Michel osv. taler om det, så findes det ikke. Så er det bare noget, der eksisterer oppe i hovedet på os EU-kritikere og EU-modstandere.

Der er i sandhed noget råddent, der er noget galt, ikke mindst fordi det, som EU for tiden har gang i netop med sin opbygning af militær kapacitet, ikke bare er et fatamorgana. Det er en reel trussel imod Europas frihed og vores demokrati og dermed også imod Danmark, fordi det uvægerlig vil føre til en splittelse af NATO, som NATO's generalsekretær, Stoltenberg, selv har sagt det. Laver man et europæisk forsvar med egen kommandostruktur, kan det ikke andet end udfordre og dele NATO. Hvordan skulle man kunne have et EU-forsvar – det, som står fuldstændig klart i traktaten – med seks EU-medlemmer, der ikke er NATO-medlemmer, uden at have en selvstændig kommandostruktur? Det giver ikke mening.

Derfor vil det være min opgave, flere partiers opgave og forhåbentlig et flertal af danskeres opgave frem mod den 1. juni og kulminerende den 1. juni at få ryddet bare en lille smule op i den her råddenskab. Den udgår fra EU, men den bliver flot båret videre af EU-partierne på Christiansborg. Tak, formand.

Kl. 15:55

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak. Der er en kort bemærkning fra fru Pia Olsen Dyhr.

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg ved, at hr. Morten Messerschmidt interesserer sig meget for EU-historie, og derfor vil jeg i virkeligheden gå tilbage til det nationale kompromis, da det blev lavet i 1992. Dengang var der jo en diskussion omkring Vestunionen. Grunden til, at vi skulle have det danske forbehold, var jo i virkeligheden, at det var et forbehold over for Vestunionen, som Frankrig var en stor interessent i, fordi de ikke var medlem af NATO. Kan hr. Morten Messerschmidt gøre os alle sammen opmærksomme på, hvad der er sket med Vestunionen siden hen og europæisk forsvar i den henseende, og hvad der er sket med Frankrig i forhold til Vestunionen?

Kl. 15:55

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 15:55

Morten Messerschmidt (DF):

Der er mig bekendt ikke sket meget med Vestunionen. Det er ikke meget, den har været engageret i. Frankrig er til gengæld engageret i NATO og er jo nu inden for EU-forsvarssamarbejdet en aktiv røst i forhold til netop at lave en EU-hær. Jeg har oplevet, ikke bare Macron selv, men multiple franske parlamentarikere i Europa-Parlamentet på tværs af de forskellige grupper tale meget varmt om, hvordan det ville være bedre, at et EU-forsvar, en EU-hær, engagerer sig i de mange afrikanske krige, som fransk militær i øjeblikket gør – Mali, Somalia osv. Det er det, der foregår i Frankrig, vil jeg sige til fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 15:56

Tredje næstformand (Trine Torp):

Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 15:56

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jamen jeg tror så, at jeg selv vil svare på spørgsmålet. Det er jo altid fordelene ved at stille et spørgsmål, nemlig at man kan svare på det. Vestunionen er jo reelt blevet nedlagt. Og i forhold til det forbehold og den diskussion, vi havde dengang, mente man – og jeg ved godt, at Dansk Folkeparti ikke eksisterede dengang, men det gjorde Fremskridtspartiet – at det var et ligegyldigt forbehold. Men Vestunionen er jo senere hen blevet nedlagt. Den eksisterer ikke i dag. Frankrig har meldt sig ind i NATO, i NATO-regi. Ergo er der jo nogle andre interesser på spil, også for fransk deltagelse. Jeg synes bare, at det er vigtigt i det billede og i den historiske kontekst i forhold til et EU-forsvar. Vi står jo i en anden diskussion i dag. Jeg synes, at det må være fair at sige i diskussionen.

Kl. 15:57

Tredje næstformand (Trine Torp):

Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 15:57

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg skal på enhver måde erkende, at vi ikke befinder os i 1993. Men jeg kan måske som et svar på fru Pia Olsen Dyhrs spørgsmål så læse op af de bestemmelser, som forbeholdet altså dækker over i dag, et af dem, nemlig artikel 42, stk. 2, som jeg også nævnte for hr. Søren Pape Poulsen tidligere:

»Den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik omfatter gradvis udformning af en fælles EU-forsvarspolitik. Denne vil føre til et fælles forsvar ...«.

Det første forsvar kom i øvrigt ind med Lissabontraktaten. Så der sker hele tiden noget nyt.

Kl. 15:57

Kl. 15:59

Tredje næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så er det fru Sofie Carsten Nielsen.

Kl. 15:57

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Tak. Jeg kunne godt tænke mig at spørge hr. Morten Messerschmidt, om hr. Morten Messerschmidt erkender, at amerikanske regeringer og ledelser igennem flere administrationer har udtrykt særskilt ønske om, at EU tager større ansvar for eget forsvar og egen sikkerhed.

Kl. 15:58

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 15:58

Morten Messerschmidt (DF):

Nej, det kan jeg ikke genkende, men jeg kan genkende, at flere på hinanden følgende amerikanske administrationer har bedt Europa om at tage et større ansvar for sin egen sikkerhed. Og der er jo en ganske stor forskel på netop EU og Europa. Europa består for det første af dobbelt så mange lande som EU, og for det andet består Europa af nationalstater med en række fordele, bl.a. demokrati. Det er helt fremmed i EU. Men jeg kan genkende amerikanernes ønske om, at vi i Europa tager en større del af vores ansvar for nærområder. Det synes jeg skal ske inden for NATO, og det er der jo ikke noget til hinder for. Fru Sofie Carsten Nielsen vil være bekendt med, at bl.a. de første operationer i Bosnien var NATO-operationer uden USA's deltagelse. Så der er intet til hinder for, at et øget militært bidrag kan ske inden for NATO, men bestående af de europæiske lande.

Kl. 15:58

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, spørgeren.

Kl. 15:59

Sofie Carsten Nielsen (RV):

Hr. Morten Messerschmidt anerkender simpelt hen ikke, at amerikanske administrationer mener, at det også kan ske gennem en styrkelse af EU's forsvars- og sikkerhedspolitik, og at det er derigennem, at den styrkelse skal ske. Mener hr. Morten Messerschmidt, at amerikanske administrationer tror, at det vil splitte NATO, hvis EU's styrker sin forsvars- og sikkerhedspolitik og Danmark bliver en del af det?

Kl. 15:59

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 15:59

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg tror i virkeligheden, at amerikanerne vil afholde sig rimelig meget fra den slags institutionelle debatter. Jeg tror også, at amerikanerne vil betakke sig for, at vi begynder at råde dem til, hvordan de skal indrette deres forfatning. Det, amerikanerne er interesserede i, er, at vi i Europa i højere grad militært bliver i stand til at håndtere konflikter, der er tættere på os end på amerikanerne. Det er derfor, at vi skal bruge de 2 pct. af bnp. Det er derfor, at vi skal bruge meget mere på militæret. Men at det skal ske inden for et EU-samarbejde, der gerne vil have et fælles forsvar og en fælles EU-hær, som vil splitte NATO, har jeg meget svært ved at se er i en dansk, amerikansk eller sådan set global interesse.

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Den næste korte bemærkning er til statsministeren. Værsgo.

Kl. 16:00

Mette Frederiksen (S):

Der var mange ting i hr. Morten Messerschmidts indledning, jeg faktisk er uenig i, men det får vi rig lejlighed til at diskutere. Det, jeg egentlig synes er bemærkelsesværdigt, er, at Dansk Folkeparti slet ikke finder anledning til at nævne det, når vi har været igennem en weekend med så voldsomme overgreb på en civilbefolkning i Ukraine og en så brutal fremfærd af Putin. Altså, vi står med en krig på vores eget kontinent og bestræber os på i forskellige sammenhænge at gøre alt, hvad vi kan, fra dansk side for at hjælpe Ukraine bedst muligt – og i øvrigt styrke NATO og styrke NATO's beredskab, så vi kan håndtere den her situation. Det fandt formanden for Dansk Folkeparti slet ikke anledning til at nævne med bare ét ord.

Kl. 16:00

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 16:00

Morten Messerschmidt (DF):

Nu har statsministeren jo været sådan ind og ud af salen i løbet af debatten og har måske derfor ikke haft lejlighed til at høre, hvad jeg har sagt i spørgsmål til nogle af de andre partiledere. Men det har jeg nævnt i mange andre sammenhænge.

Når jeg her vælger at bruge min tid på forsvarsforbeholdet og den, vil jeg sige uklædelige fremfærd, som statsministeren også i den sammenhæng har valgt, skyldes det selvfølgelig, at det her – som jeg forstår det – er den første og sidste gang, vi mødes som partiformænd i Folketingssalen inden den 1. juni. Altså, statsministerens parti har jo allerede været med til at blokere for, at vi kunne have en hasteforespørgsel om forsvarsforbeholdet. Derfor er jeg da lidt forundret over det, men jeg bemærker dog alligevel, at statsministeren synes, det er underligt, at jeg bruger min taletid på det.

Kl. 16:01

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Der er endnu en kort bemærkning til fru Mette Frederiksen.

Kl. 16:01

Mette Frederiksen (S):

Jeg synes, det er mere bemærkelsesværdigt, at man slet ikke føler trang til og har noget behov for at gå ind i den diskussion, der handler om Ukraine. Det synes jeg er bemærkelsesværdigt. Det er den ene ting, som jeg i virkeligheden har svært ved at begribe i den meget, meget særlige tid, vi er i Europa, og den anden er, at man har behov for at bruge voldsomme ord og komme med så voldsomme påstande. Man kunne jo sådan set bare diskutere substansen og indholdet.

Kl. 16:01

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 16:02

Morten Messerschmidt (DF):

Jamen ord er jo substans, især hvad angår dem, som statsministeren har valgt i forhold til afstemningssedlen. Ord betyder jo noget, og derfor belægger jeg selvfølgelig også mine ord med den alvor, som jeg mener det er, at man rent faktisk prøver at vildlede den danske befolkning til at tro, at de ikke stemmer om afskaffelsen af et EU-forbehold, men om et europæisk samarbejde, der lige så vel kunne

være NATO. Jeg synes virkelig, det er uklædeligt. Men jeg er ked af, hvis statsministeren finder Shakespeares og Marcellus' ord for alvorlige til Folketingssalen. Jeg synes, de er meget rammende og passende.

Kl. 16:02

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Den næste korte bemærkning er til fru Mai Villadsen. Værsgo.

Kl. 16:02

Mai Villadsen (EL):

Tak. Der har jo været meget diskussion og polemik i forbindelse med ordlyden på den stemmeseddel, vi alle sammen skal krydse enten ja eller nej ved om blot et par måneder. Ordlyden går jo på, at Danmark kan deltage i europæisk samarbejde om sikkerhed og forsvar, og derfor vil jeg egentlig bare høre, om partilederen ikke kan nikke genkendende til, at vi allerede betaler til en europæisk forsvarsfond, at vi allerede nu kan deltage i en masse civile operationer, men også operationer, som handler om at træne politibetjente og andet, og om partilederen ikke mener, at det har med sikkerhed at gøre.

Kl. 16:03

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Værsgo.

Kl. 16:03

Morten Messerschmidt (DF):

Det gør jeg i høj grad, og det er vi jo i øvrigt også med i på EU-plan, fordi forsvarsforbeholdet alene dækker artikel 42-46. Og så er der jo meget, der kan betragtes som europæisk samarbejde, også om forsvar. Jeg mener f.eks., at NATO er et europæisk samarbejde om forsvar – der er i hvert fald nogle europæiske NATO-lande, som jeg er rigtig glad for at Danmark står skulder ved skulder med, som f.eks. Storbritannien. Man kunne også nævne OSCE og vel egentlig også Nordisk Råd – det er jo også europæisk samarbejde.

Det er jo derfor, det er så vildledende, at man, når man egentlig vil have en afstemning om at afskaffe EU-forsvarsforbeholdet, så hverken nævner EU eller forsvarsforbeholdet.

Kl. 16:03

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til hr. Morten Messerschmidt. Den næste taler er fru Pernille Vermund – undskyld, der kom et ønske om en kort bemærkning fra hr. Sjúrdour Skaale her i sidste øjeblik. Værsgo.

Kl. 16:03

Sjúrdour Skaale (JF):

Tak for det. Nu er jeg ikke nødvendigvis enig med partilederen i alt, men tak for talen. Partilederen nævnte, at det ikke er alle lande i Europa, der er med i EU. Det er heller ikke hele Danmark, der er med i EU, og nu forventer jeg selvfølgelig at få et polemisk svar, men hvordan mener partilederen konsekvenserne vil blive for rigsfællesskabet, hvis der stemmes ja den 1. juni?

Kl. 16:04

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 16:04

Morten Messerschmidt (DF):

For det første vil jeg sige, at jeg meget ofte ser med en længselsfuld misundelse til Færøerne netop som et område, der for rigsfællesskabets vedkommende er uden for EU. Det må være dejligt at have sin frihed, også selv om den så ofte bliver udøvet igennem rigsfællesskabet her i denne sal.

Men jeg vil da oprigtigt være bekymret for, hvordan forsvarspolitikken vil udvikle sig, hvis et flertal her i Folketinget får fri adgang til at udleve deres hede drømme om, at det meste skal foregå igennem EU, som Færøerne jo netop er lykkeligt forskånet for medlemskab af.

Kl. 16:04

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til hr. Morten Messerschmidt. Der er ikke flere korte bemærkninger. Den næste taler er fru Pernille Vermund fra Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 16:05

(Partileder)

Pernille Vermund (NB):

Det er blevet dyrtid for danskerne. Priserne stiger, og regningerne vokser, men lønnen er den samme. Sådan er situationen for de fleste danske familier. Hvad gør man så? Man sætter sig ned og kigger i sit budget. Man skærer noget væk og noget andet ned; man sparer, hvor man kan.

Sådan gør man ikke herinde i Folketinget. Når man endelig erkender, at forsvaret skal styrkes, sparer man ingen steder. Man låner bare pengene af de kommende generationer. Det må de tage sig af. Når udgifterne til de ukrainske flygtninge skal betales, lyder der straks et krav om, at skatterne skal sættes op. Også den regning ender nu i børneværelset. Den naturlige besparelse et andet sted, på ulandsbistanden, bliver udråbt som nærmest umoralsk. Der er derimod ingen, der overvejer moralen i, at politikerne lader de danske familier betale for stigende priser og voksende regninger, mens staten fortsætter med at skovle penge ind og ønsker at stramme skatteskruen endnu en gang.

Jeg synes, det er umoralsk at lade danskerne spare, mens politikerne bare bruger løs. Det rigtige ville være at deles om regningen. Pengene skal tilbage til danskerne, ikke i form af tilfældige tilskud, men i form af varige fornuftige lettelser i skatter og afgifter. Når danske familier skal spare, så skal politikerne også. Når de danske familier skal skære i budgettet og prioritere mellem det sjove og det nødvendige, skal politikerne selvfølgelig lave den samme øvelse med de offentlige udgifter. Men det vil man ikke.

Kan det virkelig passe, at der ikke kan skæres blot 1 pct. ud af de offentlige udgifter, men godt kan skæres 7 pct. ud af familiernes budget? Nej, det passer selvfølgelig ikke. Der er frås alle vegne i den offentlige økonomi, og udlændingehjælpen er et godt sted at begynde. Den er i bedste fald virkningsløs og i værste fald direkte skadelig i forhold til økonomisk vækst i udviklingslandene. Danmarks Radio er et forældet statsmedie, som sagtens kunne klare sig på en abonnementsordning. Jobcentrene gør ingen gavn for nogen bortset fra de 12.000 ansatte. Jobcentrene kan lukkes og erstattes af noget meget bedre og meget billigere. Og ved at løse udlændingepolitikken fra bunden kan vi begynde at vende en fast udgift på mere end 30 mia. kr. om året til en indtægt. Det er kun et tose godt land, der fører en udlændingepolitik, der giver underskud. Udlændingepolitikken skal naturligvis være en god forretning for Danmark. Tak for ordet.

Kl. 16:08

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til fru Pernille Vermund. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Jo, der er en kort bemærkning fra fru Mette Frederiksen. Værsgo.

Kl. 16:08

Mette Frederiksen (S):

Det er bare et enkelt spørgsmål: Glæder det ikke fru Pernille Vermund, at der nu endelig er et politisk flertal i Danmark, der faktisk effektuerer Danmarks tilslutning til de 2 pct.? Jeg er helt med på, at der er flere partier, der har haft det ønske, men det er jo ikke lyk-

kedes tidligere at sætte pen til papir og faktisk træffe beslutningen. Så hvis man er glad for NATO-medlemskabet, og det bifalder jeg at Nye Borgerlige er, og man mener, det er vigtigt, at vi opruster på et tidspunkt, hvor vores sikkerhedsstruktur er truet udefra, hvor der er krig i Ukraine, kan man så ikke anerkende og glæde sig over, at det faktisk er lykkedes nu endelig at få truffet den beslutning i Danmark?

Kl. 16:08

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo til fru Pernille Vermund.

Kl. 16:09

Pernille Vermund (NB):

Jo, det er vi i Nye Borgerlige meget glade for. Det er klart, at når man fremsætter et beslutningsforslag om, at vi skal hæve vores forsvarsbudget til de 2 pct. af bnp, som vi har lovet NATO, og det bliver nedstemt, så er det brandærgeligt. Det blev jo bl.a. nedstemt af Socialdemokratiet og de øvrige partier, der nu står bag aftalen. De partier, der dengang stemte for, DF og Liberal Alliance, blev ikke engang inviteret til forhandlingerne den her gang. Men selv om vi ikke har været inviteret til forhandlingerne, glæder det mig, at man har besluttet sig for at nå det mål.

Det, der ikke glæder mig, er, at man ikke er villig til at finde pengene til det i et offentligt budget på 1.100 mia. kr. i en tid, hvor danskerne må spinke og spare. Det synes jeg ikke er rimeligt.

Kl. 16:09

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til fru Pernille Vermund. Der er ikke flere spørgsmål. Den næste taler er hr. Sikandar Siddique. Værsgo.

Kl. 16:09

(Partileder)

Sikandar Siddique (FG):

Tak, formand, og tak til mine kollegaer. Den forfærdelige situation i Ukraine har fyldt rigtig meget, og vi har passende nok talt om det. Men den konflikt har også en anden side, som jeg vil forsøge nu med min resterende tid at sætte noget fokus på. Ingen kan være i tvivl om, at der er meget stor forskel på, hvordan vi som partiledere ser på flygtningepolitikken. Men uanset hvordan man mener at politikken skal se ud, håber jeg inderligt, at situationen her også har vist os, at vi kan blive enige om, at vi i Danmark er gået alt for langt i flygtningepolitikken.

Danmark var det første land til at tiltræde flygtningekonventionen. Nu bliver vores asylsystem kritiseret både i Europa-Parlamentet og af europæiske organer, og forholdene bliver sammenlignet med torturlignende tilstande. Vi er simpelt hen et sted, hvor vi sender mennesker tilbage til Assads tyranni og Putins bomber uden at blinke. Og vi hører hele tiden historier om unge kvinder på 18 og 19 år, der er kommet hertil som børn, f.eks. som 10-årige, og har boet her hele deres unge liv, og så vil vi gerne sende dem tilbage til Assads rædselsregime, til Putins bomber og i hænderne på Taleban. Vi har glemt, at det er rigtige mennesker, der sidder i vores asylsystem. Det virker i hvert fald sådan på mig.

Med særloven for de ukrainske flygtninge har Folketinget bevist, at man godt ved, hvordan man behandler flygtninge ordentligt, hvordan man giver dem de bedste muligheder for at lykkes i livet og hjælpe sig selv. Derfor har jeg også svært ved at forstå, at vi fortsætter ufortrødent med at holde resten af vores flygtninge fanget i det her umenneskelige asylhelvede, som de kalder det derude, hvor folk ødelægges af usikkerhed, og hvor børn i tide og utide må se politiet komme buldrende og fysisk tvinge folk med sig. Familier med børn rådner op på vores asylcentre i årevis, hvor de er låst fast i en hverdag uden rettigheder. De må ikke arbejde, de må ikke at

uddanne sig, og de må ikke selv bestemme, hvor de vil bo – ja, faktisk må de knap selv bestemme, hvornår de vil lave mad. Det er ikke kun en uværdig tilværelse; det ødelægger også mennesker, nedbryder dem og flår alt håb ud af hænderne på dem.

Vi tillader, at børn vokser op i det danske asylhelvede – børn, som skal hjem til livet i asylfængslet, når vennerne mødes for at spille PlayStation. Vi stjæler børnenes liv, den barnlige glæde og det evige brændende håb, som alle vi forældre elsker at opleve hos vores egne børn. Det håb og den glæde har vi slukket for de her asylbørn.

Når man taler om at stå på den forkerte side af historien, taler man om et Danmark, der gik fra at være et humanitært lys i en mørk verden til at være et land, som krigsflygtninge flygter fra. Vil vi huskes som de politikere, der tillod, at familier blev revet fra hinanden – som dem, der tvang ægtefæller til at vælge imellem at følge deres mand eller kone eller give deres børn en chance for et liv i sikkerhed? Vi har lige bevist, at vi kan gøre det rigtige, så der er ikke nogen undskyldning for at lade børnene rådne op i de her umenneskelige asylfængsler hele deres opvækst. Vi kan og skal være bedre. Tak for ordet, venner.

Kl. 16:13

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Der er en kort bemærkning fra hr. Torsten Gejl.

Kl. 16:13

Torsten Gejl (ALT):

Tak for en som altid indigneret og entusiastisk tale. Forleden så vi et eksempel fra et dansk hjemsendelsescenter, hvor en kurdisk-iransk kvinde blev fastholdt, og det virkede som nogle meget voldsomme og brutale scener. Det er det, vi sætter politiet til at gøre, så det er egentlig ikke dem, jeg retter skytset mod i det her spørgsmål. Men hvad tænker hr. Sikandar Siddique at den politiske løsning på den type sager kunne være?

Kl. 16:13

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 16:13

Sikandar Siddique (FG):

Tak for spørgsmålet. Frie Grønne og Alternativet har jo netop kaldt ministeren i samråd, så vi kan få en redegørelse for, hvad der ske-te, for det virker enormt brutalt. Jeg tror på – og nu har jeg 19 sekunders taletid – at vi bliver nødt til at erkende, at der er nogle flygtninge, som vi af juridiske og andre årsager, fordi vi ikke har udleveringsaftaler, ikke kan sende tilbage. Og når vi er i den situation, vi er i, bliver vi også bare nødt til at sige, at når vi er en retsstat, og når vi er et humanistisk samfund, så kan vi ikke have systemer, hvor vi nedbryder folk. Derfor må folk komme ud og få en hverdag som os andre, så vi ikke nedbryder mennesker, herunder børn.

Kl. 16:14

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, hr. Torsten Gejl.

Kl. 16:14

Torsten Gejl (ALT):

Jeg er egentlig meget enig i, at sagen skal løses politisk. Jeg tror, der sker det, at desperationen kan blive meget stor, når man risikerer at blive sendt hjem til et sted, hvor man er i fare, hvor man bliver forfulgt, hvor man risikerer fængsel, og derfor er jeg egentlig meget enig i, at det måske handler om at sikre, at i hvert fald de mennesker, som risikerer lige præcis den type forfølgelse, bliver sparet til at starte med.

Kl. 16:14

Kl. 16:17

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 16:14

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Den næste spørger er fru Mette Frederiksen. Værsgo.

Kl. 16:17

Sikandar Siddique (FG):

Ja, også fordi vi helt berettiget og rigtigt siger, at vi skal hjælpe ukrainerne, som flygter fra Putins bomber, men det er jo også Putins bomber, som bliver brugt i Syrien, og dem, der flygter derfra, skal også have hjælp. Jeg tror, tiden er til, at vi en gang for alle i dansk politik siger: Okay, hvor vi er kommet til i dansk flygtningepolitik, og kan vi ikke gøre det her bedre? Det er min appel til min kollegaer.

Kl. 16:15

Mette Frederiksen (S):

Vi kan vel blive enige om, at etniske minoriteter er kraftigt overrepræsenteret på Danmarks kvindekrisecentre. Det er sådan set i mine øjne et af de helt store problemer ved den manglende integration i Danmark.

Det var egentlig noget andet, jeg ville spørge til – noget, vi har været inde på før, også med andre partiledere, og som jeg tror vi kan blive enige om – nemlig at vi har behov for mere vedvarende energi både for at komme ud af den russiske gas, men også af hensyn til klimaet, og de to ting møder jo hinanden. Er partilederen enig i, at for at speede den grønne omstilling op og skabe endnu mere vedvarende energi bliver vi også her nødt til at gå lidt pragmatisk til det, med hensyn til hvad det kommer til at kræve af forskellige beslutninger?

Kl. 16:17

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Den næste korte bemærkning er til hr. Alex Vanopslagh. Værsgo.

Kl. 16:15

Alex Vanopslagh (LA):

Tak for det. Jeg har et ganske enkelt spørgsmål til partilederen. Hvad mener partilederen om synet på kvinder og seksuelle minoriteter inden for islam?

Kl. 16:15

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 16:17

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 16:15

Sikandar Siddique (FG):

Så har vi den igen. Jeg står heroppe som politisk leder for et sekulært parti. Jeg står ikke heroppe som imam, og derfor har jeg ikke tænkt mig at redegøre for islam på nogen måder. Hvis partilederen er interesseret i at vide, hvad synet på kvinder og homoseksuelle er, så vil jeg foreslå, at man hiver fat i en imam.

Kl. 16:16

Sikandar Siddique (FG):

Ja, vi mener jo i Frie Grønne, at vi skal sætte ind på alle mulige måder i forhold til klimaet. Der var en af mine kollegaer, der fik spørgsmålet: Hvem er den største trussel mod vores sikkerhed? Og det var vist SF's formand, der sagde, at sikkerhedspolitik også er klimapolitik. Klimakrisen er den største fjende, vi står over for. Så jo, vi skal gøre alt, hvad vi overhovedet kan, for at nå i mål.

Kl. 16:18

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo, Mette Frederiksen.

Kl. 16:18

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 16:16

Alex Vanopslagh (LA):

[Udfald af lyd] ... fair. Men så lad mig stille et andet spørgsmål på en lidt anden måde. Hvad mener partilederen om synet på seksuelle minoriteter og kvinder i muslimske miljøer i Danmark, altså i de områder, hvor der er en overvægt af indvandrere og flygtninge fra Mellemøsten? Hvad er partilederens vurdering af, hvad synet på seksuelle minoriteter og kvinder er i de områder?

Kl. 16:16

Mette Frederiksen (S):

Men betyder det også, at der, hvor der kan være nogle miljøhensyn og nogle klimahensyn, der støder sammen, bliver vi nødt til at gå til det med åbne øjne, fordi vi har behov for at få speedet op for den vedvarende energi?

Så glemte partilederen lige at bekræfte: Er det ikke korrekt, at etniske minoritetskvinde er kraftigt overrepræsenteret på landets kvindekrisecentre, og at det understreger, at vi har nogle meget, meget særlige problemer i dele af indvandrer miljøet i Danmark, desværre, som primært går ud over kvinder?

Kl. 16:18

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 16:16

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo, Sikandar Siddique.

Kl. 16:18

Sikandar Siddique (FG):

Jeg var på besøg på et krisecenter i går i Vordingborg, der hedder Haven. Der gik jeg fra med to ting. Den ene ting er, at kvindeundertrykkelse, kvinde vold ingen religion har, ingen etnicitet har. Det findes i alle farver, i alle religioner – ikke i alle religioner, men i den måde, vi udøver religioner på. Det har én fælles faktor, nemlig patriarkatet. Det findes alle de steder, hvor der er en mandsdomineret kultur, hvor patriarkatet dominerer, om det så er i muslimske kredse eller andre kredse. Det er det, der er det afgørende, og ikke en bestemt hudfarve eller en bestemt religion. Det er sådan, jeg oplever det.

Sikandar Siddique (FG):

Så lad mig lige sige det fuldstændig klart og tydeligt her: Uanset hvor vi finder det her, skal det bekæmpes. Jeg ved ikke, om det er sådan ifølge statistikkerne, men hvis det er sådan, at de er overrepræsenterede, uanset hvem det er, uanset hvor det er, skal det bekæmpes. Det er vigtigt for mig at understrege her. Patriarkatet, kvindeundertrykkelsen, volden mod kvinder skal bekæmpes, uanset hvilket miljø det er i, muslimske miljøer, ikkemuslimske miljøer. Det skal bekæmpes.

Kl. 16:19

Kl. 16:21

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Den næste spørger er fru Pernille Vermund. Værsgo.

Kl. 16:19

Pernille Vermund (NB):

Tak for det. Jeg har to spørgsmål. 1: Mener ordføreren, at muslimske miljøer i Danmark i højere grad end kristne eller ikke-religiøse er patriarkalske? 2: Anerkender ordføreren, at cirka en fjerdedel af de indvandrere og efterkommere fra de muslimske lande, som blev spurgt i en undersøgelse i 2007, sagde, at de gerne ville have homoseksualitet forbudt i Danmark?

Kl. 16:19

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 16:19

Sikandar Siddique (FG):

Jamen det, jeg hæfter mig ved, er, at idet jeg kommer herop, skal jeg svare på spørgsmål om muslimske miljøer. Det er i hvert fald noget, jeg hæfter mig ved, og det tror jeg også at borgerne derude hæfter sig ved. Min tale handlede ikke om muslimer, min tale handlede om flygtninge. Det synes jeg siger rigtig meget om stemningen herinde i forhold til muslimer, stemningen herinde i forhold til det at være brun, altså det med at blive behandlet anderledes. Her har vi 12-13 partiledere, der kommer op og taler om NATO, taler om Ukraine og taler om flygtninge, og når jeg så kommer herop som brun partileder, får jeg spørgsmål om islam og muslimer. Det siger jo i virkeligheden det hele.

Kl. 16:20

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Værsgo, fru Pernille Vermund.

Kl. 16:20

Pernille Vermund (NB):

Jamen sikke noget pjat. Hudfarven har intet med islam at gøre, og når vi spørger ind til det her, er det jo, fordi partilederen får et spørgsmål, som partilederen ikke svarer på. Partilederen er den eneste her i salen, der ikke vil svare på det, og i virkeligheden fornægter han nærmest, at der er problemer i forhold til flere muslimske minoriteter i Danmark i forhold til kvindeundertrykkelse og i forhold til synet på homoseksualitet. Så det har intet at gøre med hudfarve. Det har noget at gøre med politik og det, at islam jo også er en politisk ideologi, som har betydning for vores samfund.

Kl. 16:21

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 16:21

Sikandar Siddique (FG):

Jeg sagde det klart og tydeligt: Uanset hvor den undertrykkelse finder sted, skal den bekæmpes. Frie Grønne er et feministisk parti. Vi kæmper benhårdt mod kvindeundertrykkelse. Jeg har haft flere forslag her i Folketingssalen, som skal bekæmpe det, bekæmpe kvindedrab og bekæmpe kvinde vold. Jeg kan kun sige det her klart og tydeligt: Uanset hvilke miljøer det findes i, skal det bekæmpes. Findes det i alle miljøer? Ja, det gør det. Skal det bekæmpes? Ja, det skal det.

Kl. 16:21

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Næste spørger er fru Pia Olsen Dyhr. Værsgo.

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg havde faktisk ikke tænkt mig at stille et spørgsmål, men på grund af svaret bliver jeg altså nødt til at stille et spørgsmål, for jeg mener, at hovedparten af muslimer i Danmark fungerer velintegreret og fungerer godt i vores samfund, men vi har også grupper, der ikke gør det. Jeg har en ven, der hedder Ahmad Mahmoud, som har skrevet en bog, der hedder »Sort land«. Han er sprunget ud som bøsse som voksen og er blevet forfulgt, fordi han er bøsse. Og hvis man spørger ham, siger han, at det ikke kun er, fordi han er bøsse, for hvis han havde været etnisk dansk, havde han ikke haft problemet. Anerkender partilederen, at der er forskel?

Kl. 16:22

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Værsgo.

Kl. 16:22

Sikandar Siddique (FG):

Jeg anerkender, at der også i nogle muslimske miljøer er homofobi, det anerkender jeg, og det er også derfor, jeg hele tiden prøver at sige: Pas nu på med at være biased; hør mig sige det, jeg siger. Jeg siger, at der findes homofobi og kvindeundertrykkelse også i de muslimske miljøer, og det skal bekæmpes. Det siger jeg fuldstændig klart og fuldstændig tydeligt. Men jeg har det nogle gange, som om det ikke er det, man hører mig sige. Man vil helst høre mig sige noget andet, som jeg ikke siger. Og det er i virkeligheden også det, jeg italesætter her – at her har vi haft en debat hele eftermiddagen, og så kommer jeg herop som partileder, og så skal jeg svare på spørgsmål om islam og muslimer. Jeg synes, det er uærligt, det synes jeg.

Kl. 16:22

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo til fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 16:22

Pia Olsen Dyhr (SF):

Men jeg spørger jo bare, fordi jeg blev forvirret over svaret. Og det synes jeg jo sådan set må være rimeligt nok uden at jeg skal behæftes med et eller andet. Det er jo sådan, når vi har en debat i Folketinget, at vi følger op på hinanden. Jeg tror også, jeg fulgte op på et spørgsmål om NATO til fru Mai Villadsen efter hr. Søren Pape Poulsen. Det er jo, fordi der også skal være en fri debat. Det må man også anerkende. Og jeg blev bare overrasket, for jeg ved, at der er æresrelateret vold i Danmark. Det er ikke etnisk danske, det er folk af anden etnisk herkomst, vi snakker om, når vi snakker om æresrelateret vold. Det tager jeg alvorligt, ligesom jeg tager al anden vold alvorligt. Og det var bare derfor, jeg rejste mig op, for jeg tænkte, om der var noget, jeg ikke havde hørt. Jeg er ikke fordomsfuld, jeg er faktisk meget åben i den henseende, vil jeg altså sige.

Kl. 16:23

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 16:23

Sikandar Siddique (FG):

Så håber jeg også, hvis fru Pia Olsen Dyhr er åben over for det, at hun hører mig sige klart og tydeligt, at jeg tager afstand fra al slags vold, æresvold, kvinde vold, ligesom fru Pia Olsen Dyhr gør – jeg tager klart og tydeligt og utvetydigt afstand fra al kvinde vold, der findes, uanset hvilket miljø det findes i. Jeg tager klokkeklart afstand fra det, selv om jeg er muslim, selv om jeg er brun – lige meget

hvad, så tager jeg afstand fra det. Jeg håber, at jeg har fået sagt det tydeligt en gang for alle her: Jeg tager afstand fra al slags vold.

Kl. 16:26

Kl. 16:24

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Næste spørger er hr. Sjúrdur Skaale. Værsgo.

Kl. 16:24

Sjúrdur Skaale (JF):

Tak for det. Jeg plejer at holde mig uden for interne indenrigspolitiske danske debatter, men jeg synes, at Frie Grønne er et interessant fænomen, en interessant bevægelse, og jeg vil gerne stille et spørgsmål helt åbent og uden nogen polemik: Hvem mener partilederen at Frie Grønne repræsenterer? Hvordan vil partilederen beskrive det segment, som Frie Grønne repræsenterer i Danmark?

Kl. 16:24

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 16:24

Sikandar Siddique (FG):

Jeg håber på, at Frie Grønne repræsenterer alle de unge mennesker, der ønsker meget mere klimahandling end det, vi får nu. Jeg håber, at Frie Grønne taler til unge, stærke kvinder. Jeg håber, at Frie Grønne taler til alle de bedsteforældre, som har set, hvordan Danmark har udviklet sig i en retning i forhold til udlændingepolitikken, som er forkert. Jeg håber, at vi repræsenterer alle de minoritetsborgere, som er en del af Danmark, og som bor her, arbejder her, lever her, men føler sig klemte i den offentlige debat. Så jeg håber, at vi repræsenterer alle de progressive vælgere, der er derude.

Kl. 16:25

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Sjúrdur Skaale, værsgo.

Kl. 16:25

Sjúrdur Skaale (JF):

Jeg spørger bare, for de fleste ved mere eller mindre, altså de håber ikke, for de ved, hvem de repræsenterer. Jeg ved nogenlunde, hvem jeg repræsenterer – jeg håber det ikke, for jeg ved det simpelt hen. Jeg spørger, for der er nogle, der vil sige, at Frie Grønne repræsenterer et meget venstreorienteret miljø og et muslimsk miljø, som i nogle sammenhænge passer dårligt sammen. Det er et åbent spørgsmål, så der er ikke nogen polemik om det. Er der noget om det? Er der tale om to sammensatte grupper, som er lidt forskellige?

Kl. 16:26

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 16:26

Sikandar Siddique (FG):

Vi er et venstrefløjsparti, og vi plejer gerne at sige, at vi ligger til venstre for Enhedslisten. Vi er et antiestablishmentparti, vi ønsker en helt anden tilgang til vores demokrati. Jeg talte lige før om et demokratisk underskud, og jeg ønsker langt flere borgere involveret, langt mere medbestemmelse. Jeg mener ikke, der er nogen diskrepans i at være venstrefløj, og at borgere med muslimsk baggrund støtter en. Det mener jeg ikke der er.

Kl. 16:26

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Næste spørger er hr. Morten Messerschmidt. Værsgo.

Morten Messerschmidt (DF):

Hr. Sikandar Siddique undrer sig over, at han bliver spurgt til så mange ting vedrørende islam og muslimer osv., men jeg har da for 4 dage siden modtaget en ramadansang fra hr. Sikandar Siddique. Den er godt nok udsendt den 1. april, men jeg tror ikke, det var en aprilsnar. Når hr. Sikandar Siddique på den måde udsender sådan en ramadansang, ovenikøbet til en postkasse, jeg ikke engang vidste fandtes, nemlig en, der hedder alle i Folketinget, undrer det så i det lys hr. Sikandar Siddique, at han også bliver taget som repræsentant for islam og ramadanen?

Kl. 16:27

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 16:27

Sikandar Siddique (FG):

Jeg tænker bare: Hr. Bertel Haarder udsender også en julesang hvert evig eneste år, men jeg har aldrig hørt hr. Bertel Haarder få stillet spørgsmål til hans syn på kristendommen her på Folketingets talerstol. Jeg har i hvert fald ikke hørt det. Jeg siger bare, venner, at jeg tror, at folk bemærker det derude, og jeg tror i virkeligheden, det bekræfter den politiske kamp, som jeg tit forsøger at italesætte her. Du møder bare den forskelsbehandling og diskrimination, uanset hvilket lag du befinder dig i, om det er ude i samfundet, eller om det er her i Folketinget. Der er bare et andet syn på en, når man er brun eller muslim, og det synes jeg kommer meget fint til udtryk her i Folketingssalen i dag. Det var ikke det, det skulle handle om i dag, men pludselig kom det til at handle om det.

Kl. 16:28

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 16:28

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg har selv haft det privilegium at diskutere kristendom med hr. Bertel Haarder og gjort det her i Folketingssalen, så jeg kan ikke genkende det, hr. Sikandar Siddique siger. Jeg kender til gengæld ikke nogen, der går så meget op i race, racisme og forskelsbehandling som hr. Sikandar Siddique. Det tror jeg at enhver Google- eller Infomediasøgning vil bekræfte. Kan hr. Sikandar Siddique godt forstå, at når man selv taler så meget om det spørgsmål, jamen så er det også det, der naturligt påkalder sig interesse? Og mit egentlige spørgsmål er: Er det egentlig noget, der ærgrer hr. Sikandar Siddique så meget, for er det ikke netop interessen for den specifikke gruppe, hr. Sikandar Siddique forsøger at leve af, ved at man bliver et egentligt muslimsk parti eller indvandrerparti?

Kl. 16:28

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Værsgo.

Kl. 16:28

Sikandar Siddique (FG):

Jamen se igen: Her skærer man bare det hele over en kam. Jeg taler om minoriteter og muslimer. Jeg taler ikke om islam. Hr. Morten Messerschmidt vil sjældent høre mig tale om islam. Det taler jeg ikke om. Vil hr. Morten Messerschmidt tale om islam, må han have fat i en imam. Jeg taler om den undertrykkelse, som bl.a. DF har stået i spidsen for i 20-25 år, af vores muslimske minoriteter, af andre minoriteter. Det er det, som jeg taler om her fra talerstolen. Det andet er kun noget, der fylder hos DF.

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Den næste spørger er fru Mai Villadsen. Værsgo.

Kl. 16:29

indgåede landbrugsaftale at spare et eneste gram CO₂ i dyreproduktionen, så det er noget, vi skal have taget op igen, for her er der mulighed for at spare noget ekstra, i og med at vi nok er nødt til at stramme vores sparemål.

Kl. 16:29

Mai Villadsen (EL):

Jeg kommer ikke til at spørge til hr. Sikandar Siddiques holdning til vold og alt muligt andet, men måske hr. Sikandar Siddiques egen politiske sådan, hvad kan man sige, opvågningen eller udvikling. Jeg tror sådan set, vi kan være fuldstændig enige i den kritik, vi har i fællesskab, af Socialdemokratiet, men hr. Sikandar Siddique har jo selv været medlem af Socialdemokratiet indtil for relativt nylig. Så hvad skete der, hvad var det i Socialdemokratiets politik, der gjorde, at hr. Sikandar Siddique ikke ville være med længere?

Kl. 16:30

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 16:30

Sikandar Siddique (FG):

Det er et fantastisk spørgsmål – fantastisk spørgsmål. I 2009 – det er meget længe siden, jeg har været socialdemokrat – meldte jeg mig som 22-årig ud af Socialdemokratiet. Jeg skrev et brev til den daværende formand Helle Thorning-Schmidt, og jeg skrev:

Kære Helle. Jeg melder mig simpelt hen ud af Socialdemokratiet, fordi jeg ikke kan stå inde for jeres højredrejning på udlændingeområdet.

Det var i 2009. Så var jeg ikke medlem af noget parti i 10 år, og så kender I resten af historien.

Kl. 16:30

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo til fru Mai Villadsen.

Kl. 16:30

Mai Villadsen (EL):

Så vil jeg bare opfordre hr. Sikandar Siddique til at få ændret sin Wikipediaside, hvor der står, at det var indtil år 2018, hvilket i hvert fald fik mig til at undre mig lidt over, at man kunne være med så langt på rejsen og så stå med de holdninger, som vi jo langt hen ad vejen deler nu. Så den opfordring skal lyde herfra.

Kl. 16:31

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo til hr. Sikandar Siddique.

Kl. 16:31

Sikandar Siddique (FG):

Jeg kan sige, at det simpelt hen er faktuel forkert. Det var i 2009, jeg meldte mig ud af Socialdemokratiet, og så har jeg ikke været medlem af noget parti i 10 år, og så meldte jeg mig ind i Alternativet, og så kender I resten af historien.

Kl. 16:31

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til hr. Sikandar Siddique. Den næste partileder er hr. Torsten Gejl fra Alternativet. Værsgo.

Kl. 16:31

(Partileder)

Torsten Gejl (ALT):

Tak, formand. I går kom FN's Klimapanel med en rapport, der giver os tid til 2025 til at få gjort noget ved verdens CO₂-udledninger.

Desværre lykkedes det ikke regeringen og støttepartierne i den nyligt

Men ud over CO₂-udledning, naturødelæggelse og forgiftning af miljøet er der også et andet aspekt, der bliver diskuteret meget i øjeblikket, og det er dyrenes velfærd i dyreproduktionen. Hvis man giver sig til at kigge på de forhold, mange dyr, ikke alle, men mange dyr lever under i landbruget, tror jeg, man skal være meget hårdhudet for ikke at blive forfærdet over, at vi ikke gør særlig meget ved det. Vi vil f.eks. ikke lave et dansk forbud, så vi undgår, at over 80 pct. af danske høns brækker brystbenet, når de lægger æg, eller at over 90 pct. af alle smågrise bliver halekuperet. Vi er klar til at starte minkerhvervet op igen uden overhovedet at vurdere de dyrevelfærdsmæssige forhold, og desuden har vi faktisk en lignende udfordring med over 34.000 chinchillaer, som vi også holder i små bure. Det er bare nogle af de ting, vi i Alternativet har spurgt fødevarerministeren om her på det sidste, og vi er kun lige startet.

Vi kommer til at høre, hvad ministeren mener om, at 27.000 smågrise dør om dagen i den danske griseproduktion, at kalve tages fra deres mor under et døgn efter fødslen, at der bliver produceret såkaldte turbokyllinger, som er slagtekyllinger, der vokser så hurtigt, at tre fjerdedele af dem har problemer med at gå – og vi kommer til at spørge ind til mange andre kritisable forhold i dyrekødbeskyttelsen.

Men det er svært for os at stille os op og være frelst og sige, at det er for dårligt, at ikke alle er veganere og landbruget ikke har ændret forholdene for dyrene, for langt de fleste af os er selv en del af problemet. Personligt er jeg jo en del af den kultur, som tillader, at forholdene i landbruget er på den måde. Jeg har jo selv spist kød det meste af mit liv, og det er først nu, at jeg for alvor er begyndt at udfase kød i min kost. Det er først nu, at organisationer som World Animal Protection, Anima, Dansk Vegetarisk Forening, Dyrenes Beskyttelse og partier som Veganerpartiet for alvor er lykkedes med at skubbe dyrevelfærd og dyrerettigheder ind på lystavlen hos os alle sammen og hos unge i særdeleshed.

Derfor er tiden kommet til at spørge: Er det sådan her, det skal være at være produktionsdyr i Danmark? Er det her den endelige løsning, eller kan vi gøre det bedre? Vil vi acceptere de lidelser, der er i dyreproduktionen, som forbrugere, som politikere, som mennesker? Svaret er selvfølgelig nej. Vi skal finde måder at skabe bedre liv på for de dyr, vi producerer, og jeg tror, tiden er moden. Jeg tror, at det her bliver dyrenes årti. Jeg tror, at det de næste 10 år kommer til at handle mere om dyrevelfærd. Vi bliver nødt til at sikre bedre forhold for de dyr, der er i dyreproduktionen. Det gør vi ikke ved at demonisere landmændene og jage dem fra hus og hjem; det gør vi ved at lave politiske programmer, som hjælper landbruget med at finde de fremtidige markeder, hvor der er afsætning for plantebaserede fødevarer, og ved at støtte dem i at omlægge deres produktionsformer.

Kl. 16:34

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Den første spørger er fru Mai Villadsen. Værsgo.

Kl. 16:34

Mai Villadsen (EL):

Tusind tak for det. Og tak for en tale, som sætter fokus på et problem, jeg synes vi diskuterer alt for lidt herinde. Jeg tror og håber, at hr. Torsten Gejl har ret i, at det her bliver dyrenes årti, og at vi kommer til at gøre noget og omlægge det konventionelle landbrug, sådan at så mange dyr ikke skal lide overlast. Tak for det.

Vi har jo i Enhedslisten og Alternativet en fælles kæphest med hensyn til Lynetteholmen, så derfor kunne jeg godt tænke mig at

spørge, ikke til finansieringen, som hr. Torsten Gejl har været meget inde på, men til selve stormflodssikringen. For er det ikke rigtigt, at der er en del eksperter, som faktisk er ude at betvivle, hvorvidt det, man er i gang med at etablere, faktisk stormflodssikrer?

Kl. 16:35

Kl. 16:37

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo, hr. Torsten Gejl.

Kl. 16:35

Torsten Gejl (ALT):

Altså, lad os sige det sådan: Vi stormflodssikrer rigtig, rigtig meget i en lillebitte prik i Københavns Havn. Gud, hvor bliver der dog stormsikret der. Til gengæld kommer vi formentlig til at mangle jord til stormsikring af forskellig slags op og ned ad kysten. Så jeg vil nok sige, at de eksperter, der anfægter det, har ret. Nogle gange kan man komme til at tænke på, om det egentlig overhovedet var stormsikring, der var tænkt på, eller om det var vigtigt at få bygget en ny stor by derude.

Kl. 16:36

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo, fru Mai Villadsen.

Kl. 16:36

Mai Villadsen (EL):

Tak. Summeret op kan man sige, at der er økonomiske problemer, at der er problemer i forhold til stormflodssikring andre steder, og at der er rigtig store miljøproblemer, bl.a. med den slam, man lige nu dumper i tonsvis i Køge Bugt. Jeg kan godt, når jeg nu kommer frem til det, se, at der ikke rigtig er et spørgsmål i det, jeg siger, men bare en konstatering af, at det, man har gang i med Lynetteholmen, altså er helt galt, og at vi fællesskab må forsøge at gøre, hvad vi kan for at få det bremsset.

Kl. 16:36

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo, hr. Torsten Gejl.

Kl. 16:36

Torsten Gejl (ALT):

Det er vi selvfølgelig rigtig enige i. Jeg synes, det ser ud, som om finansieringen er ved at smuldre, for der skal simpelt hen skaffes så meget jord til finansieringen, i og med at man finansierer det ved at tage imod jord, og det er næsten helt urealistisk, når vi ser fremad. Samtidig er budgettet overskredet, og det er svært at få nogen til at tage ansvar for det. Så spørgsmålet er, om vi faktisk ser frem mod endnu en kæmpestor skandale, der kommer til at rulle i mange år.

Kl. 16:36

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Den næste spørger er hr. Morten Messerschmidt. Værsgo.

Kl. 16:37

Morten Messerschmidt (DF):

Tak for det. Jeg har bare et lille spørgsmål, for jeg er jo sådan set meget enig i det, som hr. Torsten Gejl sagde om dyretransporter. Det er en sag, som jeg bl.a. i Europa-Parlamentet havde det privilegium at arbejde for sammen med den nuværende klimaminister, Dan Jørgensen, for at nedbringe transporttiden, men hvor EU-systemet jo var en vedvarende modstander. Der undrer jeg mig så bare over, hvorfor hr. Torsten Gejl falder ud til den modsatte side, for jeg er jo bl.a. af den årsag modstander af EU, og jeg forstår, at hr. Torsten Gejls parti er varme tilhængere af EU. Hvordan kan det være?

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 16:37

Torsten Gejl (ALT):

Altså lige den her sag får mig nok ikke til at melde mig ind i Dansk Folkeparti. Men der kan jo godt være områder, hvor jeg kan være enig i, at EU mudrer det til, for de der dyretransporter er da det mest vanvittige; altså, det at transportere dyr så langt for så at slagte dem, eller hvad man nu gør, og så transportere dem tilbage igen, er vanvittigt. Lige der har vi nok et fælles standpunkt, men det får mig ikke til alt i alt at være EU-modstander, for jeg kan simpelt hen ikke se, hvordan vi skal møde de globale problemer uden at have en så stærk organisation som EU.

Kl. 16:38

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo, hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 16:38

Morten Messerschmidt (DF):

Det forstår jeg ikke helt, for EU er jo ikke noget globalt. EU er kun 27 lande og i øvrigt lande, der i forhold til mange andre lande økonomisk osv. fylder stadig mindre. Så når dyrevelfærd ligger hr. Torsten Gejl så meget på sinde, hvilket det jo også gør for Dansk Folkeparti, hvorfor er man så villig til at acceptere det for at have en institution, der jo ikke kommer til at være den bærende i at løse problemet med klimaforandringerne? Hvorfor gør man ikke ligesom Enhedslisten, som, sådan som jeg har forstået det, leder efter mere globale institutioner, når det gælder det med klimaet, men som også tager konsekvensen i forhold til dyrevelfærd og siger, at EU er noget skidt?

Kl. 16:38

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 16:38

Torsten Gejl (ALT):

Jamen der er jo mange ting, vi kan gøre herhjemme, når det drejer sig om dyrevelfærd. Altså, næsten alle de ting, som jeg nævnte, kan vi jo ordne med dansk lovgivning. Til det om EU: Når jeg siger, at vi har globale udfordringer, er det, fordi de store, globale problemer, som vi f.eks. ser nu i Ukraine, eller når det drejer sig om narkotika eller om mange andre ting, ikke har pas. Det er jo netop globale og store problemer, som jeg synes skal mødes af en stærk organisation, og den organisation er EU. Og jeg kan ikke se noget bedre. Altså, sådan et samarbejde mellem England og Norge osv. tror jeg bliver for småt til at have den kampkraft, der skal til

Kl. 16:39

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Den næste spørger er fru Pernille Vermund. Værsgo.

Kl. 16:39

Pernille Vermund (NB):

Tak for det, og tak for at tale dyrevelfærd trods de meget alvorlige emner, som i øvrigt er væsentlige at diskutere i øjeblikket. Jeg kunne godt tænke mig at høre om Alternativets forhold til dyrevelfærd, når det handler om rewilding. For mig bekendt har Alternativet været med til at stemme for loven om naturnationalparker. En del af den lov er jo, at I har givet miljøministeren ret til og mulighed for at dispensere fra dyreværnsloven. Hvordan kan det hænge sammen med, at man ønsker bedre dyrevelfærd?

Kl. 16:39

Kl. 16:42

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 16:39

Kl. 16:42

Torsten Gejl (ALT):

Tak for det spørgsmål. Det, som det bl.a. handler om der, er, at vi gerne vil udsætte hesteflokkene på arealer, der er enorme – tusinder af hektar. De skal leve så selvstændigt som muligt, og de skal blive så vilde, som de nu kan. Det er for en dyreværnsforkæmper som mig et drømmescenarie. Flokke af heste på enormt store vidder, som kan leve deres eget liv sommer som vinter. Derfor vil jeg ikke kræve, at man skal tilse hver enkelt hest hver dag. Jeg tror simpelt hen, at det ville skræmme livet af dem, hvis man skulle følge efter dem med en jeep og gøre det hver eneste dag. Så det er derfor.

Kl. 16:40

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo, fru Pernille Vermund.

Kl. 16:40

Pernille Vermund (NB):

Har ordføreren set nogle af de heste og noget af det kvæg, som er udsat, og som jo ikke har fået ekstra foder om vinteren? De er fuldstændig udmagrede. De går med store, åbne sår. Det er jo netop en konsekvens af den lov, man har vedtaget, nemlig en ret til, at Miljøministeriet har mulighed for at dispensere fra dyreværnsloven. Det er da helt vildt, at dyr på statens arealer bliver behandlet dårligere, end vi kræver af private – eller landmænd for øvrigt.

Kl. 16:41

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 16:41

Torsten Gejl (ALT):

Tak for opmærksomheden omkring dyrevelfærd. Der er ikke lavet nogen naturnationalparker endnu, så man kan ikke referere til, at de forhold har skabt nogen som helst resultater i naturnationalparker endnu. Det, vi laver, er en forvaltningsplan, hvor vi sikrer, at størrelsen af parken passer til antallet af dyr. Hvis det så skulle vise sig, at der kommer en særlig hård vinter, så må vi tage dyr ud. Der må ikke være sult i de danske naturnationalparker, og det skal vi være med til at sikre.

Kl. 16:41

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Den næste spørger er fru Pia Olsen Dyhr. Værsgo.

Kl. 16:41

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg blev simpelt hen så glad for hr. Torsten Gejls fokus på dyrevelfærd og i virkeligheden også for svaret om rewilding, for noget af det, vi har brug for, er jo mere natur i Danmark – det er mere sammenhængende natur, det er vilde dyr. Det er jo egentlig lidt vildt, for vi er et så opdyrket land.

Men jeg vil egentlig spørge til det her med kystsikring, for i Danmark har vi jo generelt hele tiden haft en diskussion om, om vi ikke skulle lave sådan et landkort for kystsikring. Det er jeg sådan set enig i at vi bliver nødt til at gøre over hele Danmark, men hvad forestiller Alternativet sig så vi skal gøre med f.eks. København som by, hvis vi ikke skal lave Lynetteholmen? Jeg kunne egentlig godt tænke mig at vide, hvad I har af tanker. Er det en dæmning? Eller hvad er det, I ønsker for at kystsikre København?

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Torsten Gejl (ALT):

Det er et stort, stort spørgsmål at svare på på meget få sekunder. Altså, man kunne jo godt lave den kystsikring lige på det område med Lynetteholmen uden også at bygge en by. Man kan jo gøre det med diger, og man kan gøre det med, hvad kan man sige, en væg, uden at man så bagved skal bygge en enorm by. Det kan være, det bliver nødvendigt at lave diger f.eks. op og ned langs kysten, men jeg er ikke ekspert i kystsikring. Det må jeg tilstå.

Kl. 16:42

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo, fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 16:42

Pia Olsen Dyhr (SF):

Grunden til, at jeg spørger, er, at jeg er oprigtigt nysgerrig, for vi har kigget ind i, hvad man kunne gøre for København, og noget af det, der ligger i projektet Lynetteholmen, er jo ikke, at man automatisk har sagt, at der skal være en by. Det er faktisk ikke besluttet endnu. Det, der er besluttet, er, at vi laver en ø, og det er jo netop for at få den der kystsikring. Så tror jeg, at vi kommer til at have mange diskussioner om infrastrukturen i den forbindelse og om, hvor meget byudvikling der skal være, og sådan noget. Der tror jeg, der vil være nogle forskellige synspunkter. Men jeg kan stadig væk ikke se, hvad vi kommer til at se ind i i København. Hvis vi får en vandstigning på 2 eller 3 m i Københavns Havn, vil det have ret store konsekvenser for vores by og også for noget af den natur, vi har. Så derfor vil jeg bare gerne høre jeres idéer til, hvad vi så kunne gøre.

Kl. 16:43

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 16:43

Torsten Gejl (ALT):

Jamen i det konkrete tilfælde kan vi jo godt kystsikre der, hvor Lynetteholmen skal ligge, uden at bruge rigtig, rigtig meget jord til at bygge en rigtig, rigtig stor by. Så den lille smule kystsikring er jo fin nok. Det er bare synd at bruge jord, som måske skal bruges andre steder, til at lave den by. Mens transportministeren stod og snakkede om øen Lynetteholm, stod boligministeren et andet sted i København og snakkede om den by, der skulle bygges derpå. Jeg vil da være utrolig glad, hvis SF vil være med til at sikre, at den by ikke kommer, men det hænger jo politisk set sammen, så vidt jeg kan se.

Kl. 16:44

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til hr. Torsten Gejl. Der er ikke flere korte bemærkninger, så ... hov, undskyld. Fru Mette Frederiksen.

Kl. 16:44

Mette Frederiksen (S):

Tillad mig lige at vende tilbage til det spørgsmål, jeg har rejst, også over for nogle af de andre ordførere. For jeg oplever jo, at der generelt er bred opbakning til, at vi skal videre nu i forhold til den vedvarende energi, både af hensyn til klimaet – det ved jeg Alternativet vil være enige i – men også af hensyn til sikkerhedssituationen, altså at vi skal sikre uafhængighed af russisk gas. Hvordan forholder Alternativet sig til det dilemma, som vi ved kommer lige rundt om hjørnet nu, nemlig at hvis vi skal have meget mere vedvarende

energi, vil det i nogle situationer kunne støde sammen med andre hensyn, f.eks. på miljøområdet – et svært dilemma?

Kl. 16:44

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 16:44

Torsten Gejl (ALT):

Nu kender jeg ikke det konkrete eksempel, fru Mette Frederiksen refererer til, men det er jo nogle gange en afvejning, f.eks. kan naturnationalparkerne koste CO₂ for at få mere natur. Andre steder er spørgsmålet: Skulle man ofre lidt biodiversitet for at få mere alternativ energi? Og der må man jo gå pragmatisk til det og finde en vej hver gang.

Kl. 16:45

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, fru Mette Frederiksen. (*Mette Frederiksen*: Jeg nikker bare). Så siger jeg tak til hr. Torsten Gejl. Næste ordfører er fru Aaja Chemnitz Larsen fra IA.

Kl. 16:45

(Partileders)

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Der er blevet sagt meget i dag, og det har været en lang debat, så jeg vil egentlig rigtig gerne starte et positivt og lidt opløftende sted. Statsministeren var også inde på, at der er kommet en ny koalition i Grønland, og det synes jeg sådan set er enormt positivt. For noget af det, vi efterlyser i Grønland, er politisk stabilitet, og at vi har fokus på bolden og der kommer noget politisk ro til at have fokus på de politiske sager. Så jeg har i hvert fald store forhåbninger til, at det samarbejde kan løfte noget i forhold til det grønlandske samfund.

Når det er sagt, følger vi jo også med i situationen i forhold til Ukraine, og mens vi står her og taler om, hvordan vi synes verden kan blive bedre, så ved vi, at verden et andet sted ikke kunne være værre for en ret stor gruppe, nemlig i Ukraine. Og som grønlandsk folketingsmedlem kan jeg ikke undgå at bekymre mig for, hvordan situationen kan udvikle sig i Arktis, ikke mindst fordi Rusland fylder 40 pct. af det arktiske område, men også på grund af Grønlands størrelse og beliggenhed. For Rusland er en spiller i Arktis, men med krigen i Ukraine kan vi ikke fortsætte samarbejdet med Rusland for nu.

Samtidig har jeg også en ro i maven, fordi vi står sammen med Danmark, fordi vi er et rigsfællesskab, og fordi vi dermed også er en del af NATO. Rigsfællesskabet er på mange måder på vej hen mod en skillevej, og det fylder meget i det politiske landskab i begge lande, Grønland og Danmark. Jeg mærker også en oprigtig interesse fra regeringen i forhold til at begynde at se Grønland mere ligeværdigt, ikke mindst i det politiske arbejde, og det er jeg meget forhåbningsfuld og meget taknemmelig over. Den gode relation skal vi nemlig dyrke, og den skal vi fremelske dér, hvor vi også ved at der stadigvæk kan være forhindringer. Vi skal blive klogere på hinanden, og vi er nødt til at kere os om hinanden for at kunne fortsætte det gode samarbejde og fortsætte fællesskabet i de kommende år.

De fleste grønlandske børn derhjemme ved rigtig meget om Danmark, men omvendt ved vi, at mange danske børn, unge og voksne ikke ved særlig meget om Grønland. Og så længe det bliver ved med at være sådan, ved vi også, at der er fordomme og der er diskrimination, og det mener vi at vi er nødt til at ændre, både i skolerne og i medierne, og det har vi også fremført over for regeringen. Og det, jeg mødes med, er sådan set en lydhørhed. Men den lydhørhed skal vi have omsat til handlekraft.

Jeg tror, at vi sammen kan skabe nogle bedre beslutninger for et fremtidigt forhold mellem Grønland og Danmark, som bliver endnu

bedre end det, der er i dag. Jeg ser også en regering, som er ydmyg over for sin egen historie og endda endnu mere ydmyg, end man har været tidligere. Undskyldningen til eksperimentbørnene er et rigtig godt eksempel på det: Man tør kigge de mørke kapitler i øjnene. Vi ved, at det samme gælder for juridisk faderløse, og her håber jeg, at regeringen vil være lige så ydmyg og give dem den anerkendelse, den undskyldning og den erstatning, som de også i lige så høj grad fortjener. Tak for ordet. Qujanaq.

Kl. 16:48

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Den første korte bemærkning er til fru Mai Villadsen. Værsgo.

Kl. 16:48

Mai Villadsen (EL):

Tusind tak. Tak for talen, og også tillykke til den nye regeringskonstellation. Jeg kunne rigtig godt tænke mig at spørge ind til den grønne omstilling og Grønland. Det er jo noget, vi både på grund af diverse tv-programmer lige for tiden, men jo også i det hele taget bør have enormt meget fokus på, fordi I i Grønland bliver ramt så hårdt og så voldsomt af de klimaforandringer, der er, men jo også har lagt politikken om, i hvert fald sådan, som jeg forstår det nu, og bakker op om Parisaftalen. Så derfor kunne jeg rigtig godt tænke mig at høre, også set i lyset af den nye konstellation: Er der nogle nye ting på tegnebrættet i forhold til den grønne omstilling?

Kl. 16:49

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 16:49

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Jeg ser sådan set en meget lige grøn linje, kan man sige, i Grønlands politik, hvor vi har meget mere fokus på netop at være bæredygtige og i højere grad at sætte klimaet forrest. I Grønland er det meget det politiske, der driver den grønne dagsorden, men det gør sådan set ikke noget, så længe der sker noget. Bl.a. da statsministeren var i Grønland, indgik man jo en aftale med henblik på netop at se på finansieringen, også fra dansk side, af endnu mere vandkraft og grøn energi i Grønland, og det synes jeg er en god vej at gå.

Kl. 16:50

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, fru Mai Villadsen.

Kl. 16:50

Mai Villadsen (EL):

Bestemt. Jeg håber også, at fru Aaja Chemnitz Larsen vil delagtiggøre resten af Folketinget, hvis der er noget eller nogle områder, hvor vi bør samarbejde i langt højere i forhold til grøn omstilling og udvikling; vi har jo også haft diskussionen i forhold til et forsknings-samarbejde.

Et andet spørgsmål, jeg har, er i forhold til viden om Grønland, for som fru Aaja Chemnitz Larsen også sagde, bliver man fortalt og forklaret meget i skolen i Grønland, men ikke så meget herhjemme. Hvad mener fru Aaja Chemnitz Larsen vi kan gøre for at udbrede mere viden om Grønland til børn, unge og voksne i Danmark?

Kl. 16:50

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 16:50

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Jeg kunne sådan set rigtig godt tænke mig en kobling mellem det grønne og det blå, altså det at skabe bæredygtig økonomisk udvikling, for det har Grønland også brug for, og der ser jeg sådan set også Danmark spille en rolle. Så det vil jeg gerne prøve at uddybe, når jeg har lidt flere sekunder til det.

Men det, vi helt konkret gerne ser, er, at danske unge både i folkeskolen og gymnasiet får noget viden om Grønland og ikke kun om det historiske, fordi det sådan set er med til at regenerere fordommene. Og når man bliver mødt med spørgsmål, som går ud på, om man bor i igloer eller rider på isbjørne, som er reelle spørgsmål, der bliver stillet til grønlandere, så har vi et vidensgab, vi er nødt til at fylde ud, og som i høj grad også er en dansk opgave. Og jeg tror på, at hvis vi har børn og unge som et strategisk fokus, også i relationen mellem Grønland og Danmark, både i skoler og i medier, kan vi jo nå rigtig langt også i forhold til fremtiden.

Kl. 16:51

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Næste spørger er fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 16:51

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jeg kunne godt tænke mig at spørge lidt til Arktis mere sådan generelt og måske især militært i øjeblikket. Med Ruslands rumlen i verden og aggression mod Ukraine er det jo også et Grønland, der har grænse til Rusland. Hidtil har den grønlandske regerings fokus jo været på lavspænding – og det forstår jeg bestemt også godt ønsket om – men hvordan ser IA på en fremtid med et meget aggressivt Rusland lige på den anden side? Begynder I også at overveje sikkerhedspolitik, hvad det kan betyde for Grønland?

Kl. 16:52

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak, værsgo.

Kl. 16:52

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak for spørgsmålet. Jeg tror, at det i virkeligheden er et af de vigtigste spørgsmål at stille i den her tid, fordi meget af den viden, vi får i Folketinget, får man ikke nødvendigvis i Inatsisartut, så jeg tror egentlig, at der hjemme i Grønland sådan set er et vidensgab, i forhold til hvad Rusland gør rundtomkring i verden, og ikke kun at man får viden om Arktis. Så vi er også nødt til følge med i krigen i Ukraine, for hvad Rusland gør andre steder rundtomkring i verden, er også noget, vi er nødt til at have meget mere bevågenhed omkring.

Så jeg efterlyser sådan set hjemme i Grønland flere diskussioner om forsvarspolitik – både i folkeskolerne, men i hvert fald på gymnasier og dér, hvor vi på en eller anden måde kan få det inkorporeret generelt i det grønlandske samfund. Vi er nødt til at tale meget mere om det, og vi er nødt til at vide meget mere, end vi gør i dag

Kl. 16:53

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo til fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 16:53

Pia Olsen Dyhr (SF):

Tak, og tak for vores partiers meget, meget gode og lange venskab og samarbejde – det har jeg været rigtig glad for, også som partiformand. Og jeg vil sige, at noget af det, jeg i hvert fald kan se begge steder, jo er den der diskussion af sikkerhedspolitik, der er kommet langt højere op på dagsordenen. Hvordan ser I i Grønland på hele

spørgsmålet omkring NATO? I har amerikanerne til stede i Thule – bliver det også aktualiseret lige nu, eller er den diskussion slet ikke til stede?

Kl. 16:53

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 16:53

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Først og fremmest vil jeg sige, at Grønland og sådan set også Færøerne står skulder ved skulder med resten af Vesten, og det synes jeg sådan set er enormt vigtigt at huske på. Der har ikke været de der diskussioner om, om det er det, vi skal eller ikke skal – også på trods af at det måske rammer vores økonomi ekstremt hårdt. Så det synes jeg sådan set er positivt.

Jeg tror, man skal skelne mellem NATO-tilstedeværelse og så dansk tilstedeværelse i Grønland, for det handler jo om at forsøge at fastholde den her lavspænding. Det er jo det, vi alle sammen gerne vil i forhold til Arktis, og det er man nødt til at gøre meget klogt, men tiden tillader desværre ikke en større udredning af et meget komplekst, men vigtigt spørgsmål.

Kl. 16:54

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Næste taler er fru Mette Frederiksen. Værsgo.

Kl. 16:54

Mette Frederiksen (S):

Jeg synes faktisk, at der blev sagt utrolig mange gode ting både i indledningen og også her i svarene; selvfølgelig først og fremmest den meget klare understregning af, at Grønland står skulder ved skulder med resten af Vesten – det er det, der er helt afgørende i den situation, vi befinder os i i dag.

Men jeg bed også mærke i noget, som jeg egentlig vil opfordre til at vi tænker yderligere over i Folketinget, nemlig at hvis vi først og fremmest betoner de historiske bånd i rigsfællesskabet i undervisningsammenhænge og i oplysningssammenhænge og i det hele taget i det ønske, vi har om at bringe vores tre lande tættere på hinanden, så kan vi i virkeligheden komme til at reproducere noget af det, vi *ikke* ønsker. Derfor bliver vi nødt til at efterstræbe et øget kendskab til rigsfællesskabet de tre lande imellem, hvad angår nuværende forhold; det er også en meget, meget vigtig pointe.

Kl. 16:55

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Værsgo.

Kl. 16:55

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Og den vigtigste pointe er måske, at man er nødt til også at undervise i det moderne Grønland. Det er jo den spejling, jeg ser, når jeg kommer hertil og bliver mødt af nogle, hvad skal man sige, uvidende spørgsmål. Så føler jeg mig jo slet ikke set, i forhold til hvordan jeg ser mig selv som grønlander.

Jeg fik flest stemmer de seks største steder rundtomkring i Grønland, og jeg ser også mig selv som en storbygrønlander, og jeg synes sådan set, at man i Grønland er ekstremt god til både at have det traditionelle og det moderne – og det er man sådan set også i Nuuk. Altså, man kan arbejde i et højhus om formiddagen og tage ud på jagt om eftermiddagen. Det er meget naturligt i Grønland. I forhold til nogle af de her billeder – særlig det her ung til ung – synes jeg der er rigtig meget at hente. De unge skal vide noget mere om hinanden generelt.

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo, fru Mette Frederiksen.

Kl. 16:56

hinanden. Fra et grønlandsk perspektiv tror jeg i hvert fald, at vi har rigtig meget at lære af Færøerne, bl.a. om brugen af fiskeriet, hele fiskeriet, forvaltningen af fiskeriet og generel økonomisk vækst. Så det er sådan set nogle af de helt konkrete områder, som jeg ser vi bør samarbejde noget mere om.

Kl. 16:59

Mette Frederiksen (S):

Jeg synes, det er en meget, meget interessant diskussion, for jeg ønsker jo også, at vi skal sætte barren højt. Vi er i de senere år gået i gang med at reformere vores rigsfællesskab for at få en større grad af ligeværdighed og respekt – et nyt kontaktudvalg i forhold til udenrigspolitikken og en række andre beslutninger. I det ligger også et nødvendigt opgør med noget af det, der ligger i vores historie, for hvis ikke vi tør se den i øjnene og erkende og vedkende os de fejl, der er blevet begået – også alvorlige fejl, der har haft store menneskelige omkostninger – så tror jeg ikke, at vi når derhen, hvor vi får et ligeværdigt og respektfuldt forhold.

Men gør vi det her samtidig, er jeg meget, meget enig i, at det er det moderne Grønland, som danskerne skal forholde sig til, for det er det Grønland, man oplever og ser, ikke mindst når man besøger jer.

Kl. 16:56

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 16:56

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Jeg er meget enig. Noget af det, som jeg vil sige, er, at i forhold til mange af de sager, der er i Folketinget, har jeg lidt en opfattelse af, at man i Grønland venter på Danmark – og Danmark venter måske i virkeligheden på Grønland. Jeg synes sådan set, at det drejer sig om den her diskussion, altså om det er Grønland eller Danmark, der skal tage et initiativ til en lovændring. Og hvad gør vi egentlig, når det er et delt ansvar? Jeg mener, at Grønland også er nødt til at sætte sig lidt mere i førertøjen, i forhold til hvad det egentlig er, vi gerne vil, fordi det primært er i vores interesse at sikre, at lovgivningen er opdateret, og at den er det på de områder, som vi er optaget af. Så det er også lige så meget for at sige, at hvis vi bygger bro, er det også begge parter, der skal gøre deres – og tage lidt større ansvar.

Kl. 16:57

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Næste spørger er hr. Edmund Joensen. Værsgo.

Kl. 16:57

Edmund Joensen (SP):

Tak. Sidste uge besøgte Færøernes lagmand og partileder IA's partileder og landsstyreformand, og så vidt jeg har hørt, fik de en god snak om relevante sager af forskellig slags. De snakkede også om et samarbejde mellem Færøerne og Grønland. Så mit spørgsmål er: Hvordan vil fru Aaja Chemnitz Larsen foreslå vi får et bedre samarbejde mellem Grønland og Færøerne?

Kl. 16:58

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Værsgo.

Kl. 16:58

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Helt lavpraktisk synes jeg jo, at vi, der sidder i Folketinget, har et ansvar til også at forsøge at samarbejde, og jeg synes, at det er rigtig godt, at lagmanden besøgte Grønland her i sidste uge, og at der blev indgået en aftale. For lige så meget som at Danmark skal vide noget mere om Grønland og i øvrigt også om Færøerne, skal vi jo også internt mellem Grønland og Færøerne vide noget mere om

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Tak. Et opfølgende spørgsmål. Værsgo.

Kl. 16:59

Edmund Joensen (SP):

Jeg savner et samarbejde direkte mellem Færøerne og Grønland. Jeg er sikker på, at der kunne ske en hel del udvikling. Der er masser af færinger, som kender forholdene i Grønland, har sejlet i Grønland, har fisket i Grønland, har lavet udbygninger i Grønland. Så Grønland ville sikkert få stor nytte af et samarbejde af den slags. Tak.

Kl. 16:59

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 16:59

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak. Jeg er helt enig. Derudover kan man jo også sige, at vi i fællesskab mellem Sambandspartiet og IA jo fik afsat 3 mio. kr. til, at DUF, Dansk Ungdoms Fællesråd, sammen med grønlandske og færøske foreninger netop kan sikre noget mere viden om Grønland og Færøerne i Danmark. Og jeg tror netop, at det her ung-til-ung-samarbejde er supervigtigt. Vi har også i fællesskab, alle fire nordatlantiske mandater, fået afsat 27 mio. kr. til en filmpulje, der handler om Grønland og Færøerne. Sådan nogle eksempler tror jeg vi skal blive meget bedre til også her i huset at samarbejde om, altså de steder, hvor vi er enige.

Kl. 17:00

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak til fru Aaja Chemnitz Larsen. Der er ikke flere korte bemærkninger. Den næste taler er fru Aki-Matilda Høegh-Dam. Værsgo.

Kl. 17:00

(Partiledet)

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Tak. Qujanaq. Det her er en udvidet partilederdebat – jeg er jo ikke formand for partiet Siumut, men alligevel står jeg her og taler for mit parti, der har hovedsæde i Nuuk og i øvrigt er kommet i regeringskoalition igen efter et års pause og nu i samarbejde med Inuit Ataqatigiit.

Det viser den pragmatiske tilgang til politik i Grønland. Hvor vi for blot et år siden stod stejlt over for hinanden, er vores to partier nu enige om at være uenige og stå sammen om Grønland i en svær tid i verdenshistorien. Dette karakteriserer vort folk og vor kultur, og i det parti, som jeg repræsenterer i dag, Siumut, et parti med en socialdemokratisk ideologi, tror vi på, at ret og pligt går hånd i hånd.

Vi tror på medansvar, og at vi alle skal have styrke for at bevare det fællesskab, man har i sit land. Men først og fremmest tror vi nemlig også på demokrati, og nu med krig i Europa er det troen på demokrati, fred og frihed, der fylder i dagens partilederdebat. Det er derfor også meget relevant – mere end nogen sinde før – at vi også sikrer en styrkelse af demokratiet i det danske kongerige. Da man f.eks. tilbage i januar 2019 skabte partilederdebat, glemte man endnu en gang fra dansk side, i dansk politik, at trække de nordatlantiske realiteter med i skabelsen af denne udvidede partilederdebat. Og jeg må desværre konstatere, at det er et symptom på et grundlæggende problem i form af manglende parlamentarisk inddragelse. Vi

står med en realitet, hvor det danske kongerige er utrolig komplekst, og før vi ender med at revolutionere det hele, må vi også give plads til den kompleksitet og give plads til de demokratiske processer – nu mere end nogen sinde før.

Alt det, som Siumut jo har kæmpet for, siden partiet blev stiftet, bliver mere og mere sat i fokus og ikke blot internt i kongeriget; det er holdninger, der bliver større på et globalt plan. Vi har aldrig afvejet fra den politik om mere selvbestemmelse eller vores tro på og tillid til det grønlandske folk. Nogle grønlandske partier har sagt, at de havde samme tro, men har handlet anderledes, også her i Folketinget, men med den nye tidsånd og det nye koalitionsamarbejde i Grønland bliver det mere relevant end nogen sinde før at holde sig for øje, at den grønlandske befolkning kan og vil tale for sig selv. Forskellige grønlandske partier, der har været enige, har senere afvejet denne holdning, men én ting er sikker: Det står Siumut fast på, og det er det, vi gang på gang kommer til at nævne i Folketinget.

Kl. 17:03

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Mange tak. Der er en kort bemærkning fra hr. Morten Messerschmidt. Værsgo.

Kl. 17:03

Morten Messerschmidt (DF):

Tak for talen, og især tak for gentagne gange at betone, at Danmark er et kongerige. Det kan jeg godt lide. Det, jeg bare vil spørge til, er den her antagelse om, at der skulle være tale om diskrimination eller en forskelsbehandling, derved at ordførerens partiformand ikke kan deltage i dag. Jeg vil bare minde om, at der også var en periode, hvor Det Konservative Folkepartis formand – nu er han her ikke lige nu, han er lovligt undskyldt – ikke var medlem af Folketinget, og han kunne jo heller ikke deltage. Så er det ikke sådan, at der sådan set gælder de samme regler både for de nordatlantiske mandater og for de danske mandater, og hvordan kan det så være forskelsbehandling?

Kl. 17:04

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo. Ordføreren.

Kl. 17:04

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Ordet forskelsbehandling er på dette tidlige tidspunkt ikke kommet frem. Her snakker vi om, at der er et demokratisk parlamentarisk underskud. Lige nu har vi et samarbejde mellem regeringer, som der står i selvstyreløven om netop samarbejdet mellem Grønland og Danmark. Men det er ikke blevet grundlagt, hvordan de forskellige parlamenter inde i kongeriget skal samarbejde, og det er det, vi gang på gang kritiserer, bl.a. ved også at komme med forskellige konkrete forslag, f.eks. at man kan skabe et Folketingsråd fra Folketinget, så man netop kan lave en sammenkobling.

Kl. 17:04

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo, hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 17:04

Morten Messerschmidt (DF):

Jamen jeg synes, det lyder enormt spændende, hvis man kan lave et organ, hvor de tre parlamenter i rigsfællesskabet kan mødes. Det ville jeg sådan set synes var spændende at udvikle.

Det, jeg anholder, er, hvorfor vi trods alt skulle ændre den her institutions praksis. Jeg tror faktisk også, det gælder for Alternativet, blev jeg lige hvisket i mit øre – i hvert fald i en periode – at partiets formand ikke var medlem af Folketinget og følgelig ikke kunne deltage i de her debatter. Hvorfor ændre institutionens praksis i stedet

for bare at sige, at der gælder de samme regler for alle, uanset om man er valgt i Grønland eller i Danmark?

Kl. 17:05

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 17:05

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Jeg tænker, at når man gerne vil bruge ordet det danske kongerige, kan man godt blive ved med at bruge det ord i stedet for ordet rigsfællesskab.

Men jeg er enig i, at man selvfølgelig skal bevare den samme lovgivning for alle. Men her har jeg også bidt mærke i, at når man f.eks. er minister, men ikke folkevalgt, så får man stadig mulighed for at snakke fra Folketingssalen og ytre sig på forskellig vis. Her prøver jeg bare at gøre opmærksom på, at de grønlandske partiledere også er parlamentarisk valgt, bare et andet sted fra kongeriget, men vi er stadig under den danske stat teknisk set. Så hvordan fungerer det lige med vores samarbejde, når det er, at vores partileder ikke kan fungere som partileder i partilederdebatter for kongeriget? Det er det, jeg prøver på at gøre opmærksom på.

Kl. 17:06

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Næste korte bemærkning er til hr. Torsten Gejl. Værsgo.

Kl. 17:06

Torsten Gejl (ALT):

Jeg vil godt komme med lidt opbakning. Jeg synes, vi skal få det her løst. Altså, ministre, der heller ikke er medlem af Folketinget, kan jo godt stille sig op på den talerstol. Vi oplever også, at andre mennesker valgt i andre politiske fora kan. Så hvis der er et stort ønske om at lade sig repræsentere af sin partileder over for de andre partiledere i det samme rigsfællesskab, så mener jeg i hvert fald, at vi skal prøve at få det løst. Der er sværere ting end det, som vi har løst i den her sal.

Kl. 17:06

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 17:06

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Jamen jeg håber også på en eller anden form for opbakning til, at der kan laves en løsning, som vi alle kan være enige om. Jeg synes i hvert fald, det er vigtigt, at vi prøver at holde os for øje, at vi godt nok er folketingsmedlemmer, men vi er ikke partiledere, og det er også vigtigt, at partilederne får den her taletid, når det er, at muligheden er der.

Kl. 17:07

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Mange tak til fru Aki-Matilda Høegh-Dam. Er der en kort bemærkning mere? Ja, værsgo, fru Mette Frederiksen.

Kl. 17:07

Mette Frederiksen (S):

Tak. Nu har jeg lige haft lejlighed til selv at opholde mig over flere dage i Grønland, bl.a. i Ilulissat, og når man er der, som vel er et af de smukkeste steder overhovedet på jordkloden, så er klimaforandringer jo ikke noget fremtidigt. Det er jo ikke noget, vi diskuterer kommer til at ske. Isen er smeltet, den har trukket sig tilbage. Det er anderledes. Klimaforandringerne er der med potentielt rigtig, rigtig store konsekvenser. Det tager vi jo meget alvorligt i Danmark med vores klimalov og alt det, vi er i gang med i fællesskab, og jeg er

også rigtig glad for, at vi i rigsfællesskabet i højere og højere grad sætter fokus på klimaforandringerne. Men må jeg ikke her spørge til, hvad ordføreren har af yderligere overvejelser sådan set med grønlandske øjne og briller?

Kl. 17:07

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):
Værsgo.

Kl. 17:07

Aki-Matilda Høegh-Dam (SIU):

Jeg vil sige, at det er et utrolig godt samarbejde, der bliver skabt i det regi mellem statsministeren og den grønlandske regering på nu-værende tidspunkt, idet fru Mette Frederiksen også tidligere sagde, at energipolitik også er sikkerhedspolitik, og at de to ting hænger sammen, og at vi også bliver nødt til at kigge på det som et langvarigt problem at løse. Men internt i Grønland, især i ungdomskredse, bliver der også kigget meget på, hvordan vi kan gøre mad mere bæredygtigt, så vi ikke altid skal have f.eks. grønsager hele vejen fra Europa til Grønland, ved at skabe nogle nye iværksættelsesmuligheder.

Kl. 17:08

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Vi siger tak til fru Aki-Matilda Høegh-Dam. Den næste taler er hr. Edmund Joensen.

Kl. 17:09

(Partiledet)

Edmund Joensen (SP):

Formand, tak for ordet, og tak for en god debat i dag. Verden står i en tragisk situation. Der er krig i Europa, noget, som vi troede hørte fortiden til. Det er ingen hemmelighed, at Færøerne igennem årtier har haft en god handelsrelation til Rusland, og ligeledes at Færøerne ikke altid efter min mening har taget de rigtige udenrigspolitiske beslutninger, når der har været konflikter i verden. Vi har simpelt hen været for naive, men nu er jeg overbevist om, at vi er kommet på rette spor og ser, at vi må handle, altså så at sige melde os på banen og melde os klart på Vestens side.

Det færøske Landsstyre har ad flere omgange på det stærkeste fordømt Ruslands invasion af Ukraine. Landsstyret har meldt ud, at man ønsker at iværksætte de samme sanktioner mod Rusland, som EU gør, vel vidende at vore økonomiske tab er en del større end mange andre landes. Det har konsekvenser at have et standpunkt. Det koster at beskytte de demokratiske værdier.

En stor del af vores eksport er de seneste år gået til Rusland, og vi må i dag sige, at vi har været for afhængige af det russiske handelssamarbejde. Det er af stor betydning, at Færøerne udvikler handelsforhold og styrker samarbejdet med lande, som bygger på deres værdier og demokrati og frihedsrettigheder, først og fremmest med EU. Vi er på vej ind i en ny tidsalder i en sikkerhedspolitisk sammenhæng. Færøernes standpunkt skal ikke længere være præget af afstand til sikkerheds- og forsvarspolitik, og vi skal væk fra bevidst ikke at vide noget. Færøerne har fået en vigtig rolle på den internationale scene, og vores strategiske placering i Nordatlanten sætter også Færøerne i en nøgleposition.

Lad mig slå fast: Færøerne er ikke til salg for højstbydende. Vi er og skal fortsat være en sammenvokset del af Vesten og NATO. NATO er vores sikkerhedsnet i den nuværende situation, og rigsfællesskabet er garant for denne sikkerhed. Tak for ordet.

Kl. 17:12

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Mange tak. Den første korte bemærkning er til fru Mette Frederiksen. Værsgo.

Kl. 17:12

Mette Frederiksen (S):

Tak for en rigtig fin tale. Jeg er jo, som ordføreren er bekendt med, utrolig glad for, at Færøerne så entydigt har stillet sig på Vestens side i det her spørgsmål. Det er nødvendigt, at vi alle sammen gør det, og at vi sådan set gør op med os selv på så kritisk et tidspunkt i vores historie, hvordan vi placerer os det rigtige sted. Så tak for, at Færøerne har gjort det.

Jeg ved jo også, at ordføreren er meget optaget af – det indgik også i spørgsmålet tidligere – hvordan man kan sikre sig bedre handelsaftaler med andre aktører end Rusland for også ad den vej at sikre sig en uafhængighed eller i hvert fald en øget uafhængighed. Så må jeg ikke bare høre om, hvad der er af yderligere overvejelser i den sammenhæng?

Kl. 17:13

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 17:13

Edmund Joensen (SP):

Tak, og tak for bemærkningerne. Det er helt rigtigt, som det er blevet sagt, at det er meget vigtigt med de frie markeder, og vi har for stor en andel af handelen bundet til Rusland. Det har næsten været en fjerdedel af vores eksport. Men skal vi så stoppe det? Det så jeg de havde som en overskrift i radioen.

Kl. 17:13

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Det næste spørgsmål er til hr. Jakob Ellemann-Jensen. Værsgo.

Kl. 17:13

Jakob Ellemann-Jensen (V):

Tak for det, og tak til ordføreren for talen. Jeg besøgte Færøerne og Sambandsflokkurin her for et par uger siden – og tak for sidst, det var hyggeligt – og noget af det, vi talte om, var i sagens natur sanktionerne mod Rusland, og som hr. Edmund Joensen også siger, har man i Færøerne været bundet meget op på eksporten til Rusland. Noget af det, jeg særlig har bidt mærke i, er en stor færøsk lakseeksportør, som siger: Vi bliver nødt til at stoppe med det her, vores værdier byder os det. Man siger altså, at det ikke kan blive ved med at gå. Hvad er det så for nogle andre markeder, vi taler om, hvad er det for adgange, der skal åbnes for Færøerne, og hvad vil det betyde for Færøerne at have en øget adgang til det europæiske marked?

Kl. 17:14

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 17:14

Edmund Joensen (SP):

Vi kan sige det meget kort i dag. Færøerne eksporterer næsten udelukkende råvarer. Hvis det ikke er råvarer, er det fileter af fisk. Det er, fordi vi ikke har den åbne handelsaftale med EU-markedet, men vi ønsker så hjerteligt, at vi kunne være en del af dem, der solgte til det her store marked, som har 500 millioner mennesker. Vi har nogle af verdens bedste fisk, vi har en halv million tons af verdens bedste fisk, så det er både en ulempe for os ikke at kunne sælge færdigvarer til EU, men det er også en ulempe for EU-borgerne ikke at kunne spise den bedste fisk.

Kl. 17:15

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Den næste korte bemærkning er til hr. Morten Messerschmidt.

Morten Messerschmidt (DF):

Færøerne spillede jo igennem NATO en central rolle under den kolde krig. Jeg mener, det var ved Sornfelli, man havde en særlig radar, som leverede informationer til amerikanerne og vores NATO-allierede i bred forstand. Jeg betragter derfor Færøerne som et land, der er meget engageret i NATO, og det er også det, jeg hører hr. Edmund Joensen sige. Derfor er det jo spændende at høre, hvilke overvejelser man gør sig, både hos hr. Joensen, hans parti, men også i bred forstand på Færøerne, i forhold til folkeafstemningen den 1. juni, hvis EU-partierne får det, som de ønsker det, og en stadig større del af Danmarks militære engagement skal gå igennem EU, som Færøerne ikke er medlem af.

Kl. 17:15

vil vi reagere på et fremmed, fjendtlighedsindet fly i færøsk luftrum, og hvem skal gøre det? Er der nogen, der ved – er der nogen, der ved? Tak.

Kl. 17:20

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Den første korte bemærkning er til fru Mette Frederiksen. Værsgo.

Kl. 17:20

Mette Frederiksen (S):

Tak for en som altid interessant tale fra ordføreren, hvor der jo, synes jeg, både var nogle antydninger og tilkendegivelser, men også nogle spørgsmål, og nu vil jeg jo så efterlyse nogle svar. Hvis jeg forstår det, der bliver sagt, er der også en erkendelse af, at den nye sikkerhedspolitiske situation, som vi alle sammen kan iagttage efter den 24. februar, også gælder for Færøerne. Men hvad er konsekvensen af det? Hvordan ser man fra ordførerens side på den nye sikkerhedspolitiske situation?

Kl. 17:20

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 17:16

Edmund Joensen (SP):

For det første vil jeg sige, at det ikke er en debat, der foregår på Færøerne, altså om man har det forbehold i Danmark, eller om man ikke har det. Det er min fornemmelse, at det ikke betyder særlig meget, om det er den ene vej eller den anden vej. Det er sådan, min opfattelse er.

Kl. 17:16

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Godt. Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak til hr. Edmund Joensen. Næste taler er hr. Sjúrdur Skaale. Værsgo.

Kl. 17:17

(Partileder)

Sjúrdur Skaale (JF):

Tak for det. Salomon, Davids søn, kongen af Jerusalem, taler i Prædikerens Bog i Det Gamle Testamente stadig ind i vor tid og vor politik. Han taler også ind i sagen om den radar, der skal opsættes på Færøerne og være en del af NATO's varslingsystem. Radaren vil give os mere kundskab, og om det siger Salomon som bekendt, at jo større visdom, des større kval; den, der øger sin kundskab, øger sin smerte.

I en ny rapport fra Center for Militære Studier står der, at øget overvågning risikerer at gøre os bekendt med russisk aktivitet. »Risikerer« er en meget præcis beskrivelse af det bibelske dilemma; man risikerer at få kundskab, for med kundskab følger kval og smerte. Ifølge britiske kilder har Royal Air Force 136 gange igennem de sidste 17 år bortvist russiske fly, der nærmede sig britisk luftrum nordfra, altså der, hvor Færøerne ligger. Men når jeg har spurgt regeringen, om disse fly har været i færøsk luftrum, har man svaret: formentlig ikke. Og det har man kunnet svare, fordi man ikke har set dem. Det, der har været ude af øje, har ligesom også været ude af vores sind. Jeg kunne kigge op i luften og sige med gamle Salomon: endeløs tomhed, endeløs tomhed, alt er tomhed – vel vidende at det nok ikke har været tilfældet.

Når så en eller anden vil se et fly på den kommende radarskærm, vil vedkommende sige: Se, her er der noget nyt, et militærfly. Man hører så igen Salomons vise røst. Hvis nogen siger: Se, her er noget nyt, så har det, vi ser for vort øje, allerede været der for længst. Vi har nok vidst det med flyene, vi har bare ikke bevist det. Vi har kunnet holde det bag nogle gardiner, der bestod af usikkerhed. Radaren vil fjerne gardinerne fra det vindue, som vender op imod den færøske himmel, og hvad gør vi så, den dag vi kan se en fremmed rovfugl af metal oppe i det blå? Er vi rede til at påtage os den kval, den smerte og den opgave, som sandheden kan medføre? Hvordan

Sjúrdur Skaale (JF):

Den ser ordføreren ganske alvorligt på, og derfor støtter ordføreren også hundrede procent, at der bliver opsat en radar, det er da klart, og jeg har været med i mange debatter om det for at få beslutningen til at gå i den rigtige retning.

Men det, jeg efterlyser, er et svar på, hvad vi skal gøre, når vi får informationer – jeg ved ikke, hvad vi skal gøre ved det. Er det briterne, der skal gøre noget? Der er ikke nogen militærfly på Færøerne, så hvem skal bortvise fly fra en færøsk lufthavn? Det ved vi simpelt hen ikke. Så vi har sagt a, men mangler at sige b.

Kl. 17:21

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Den næste korte bemærkning er fra hr. Morten Messerschmidt. Værsgo.

Kl. 17:21

Morten Messerschmidt (DF):

Først vil jeg sige tak for en fremragende tale, der perspektiverede de store dilemmaer, som vi jo alle sammen i øjeblikket står i. Jeg er dog også glad for, at hr. Sjúrdur Skaale kommer frem til, at man gerne vil vide noget og ikke bare fastholdes i uvidenhed, således at man ikke ved, hvilke farer der måtte lure.

Hr. Sjúrdur Skaale stiller spørgsmålet: Hvem skal man ringe til? Jeg vil stille et modspørgsmål: Hvem vil hr. Sjúrdur Skaale være mest tryk ved – Washington, D.C., London eller Europa-Kommissionen?

Kl. 17:22

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 17:22

Sjúrdur Skaale (JF):

Som jeg sagde i min tale, har Royal Air Force 136 gange været på vingerne for at bortvise russiske fly. Derfor er det mest oplagte vel, at det er London, man ringer til.

Kl. 17:22

Kl. 17:25

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Mange tak til hr. Sjørður Skaale. Der er ikke flere korte bemærkninger. Den næste taler i rækken er hr. Alex Vanopslagh fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 17:22

(Partiledere)

Alex Vanopslagh (LA):

Tak. Højtærede kolleger og partiledere, jeg kommer med ét budskab i dag, og det er: Frygt ej, vær ikke bange. Jeg tror godt, I ved, hvad jeg taler om. Jeg taler om den handlingslammelse og apati, som har ramt dele af Folketinget og regeringen som følge af den her altoverskyggende angst. Det er en angst, der æder vores mod og vores visioner op, og som tærer på vores handlekraft og sætter os ude af stand til at gøre de rigtige, men svære ting. Det er selvfølgelig vælger- og reformangsten, som jeg taler om.

Det er en angst, vi ser, når der ikke er modet til at finde pengene til forsvaret, selv om man gerne vil sige sig i at sige, at man gerne vil bruge pengene. Det er en vælgerangst, vi ser, når vi står med en enorm mangel på arbejdskraft, men af frygt for bestemte vælgergrupper får man ikke løst problemerne. Det er den vælgerangst, vi ser, når den offentlige sektor er sandet til i bureaukrati, i mangel på innovation, mangel på konkurrence, men af frygt for en stor offentlig fagbevægelse får man ikke gjort noget ved det. Jean-Claude Juncker – ham skal man jo passe på med at citere – sagde engang: Vi ved godt, hvad der skal gøres, vi ved bare ikke, hvordan vi bliver genvalgt bagefter. Og jeg tror, at det her med vælgerangsten og reformangsten altid har været en udbredt sygdom i politik, men jeg tror aldrig, sygdommen har haft så stærkt fat i dansk politik, som den har nu.

I hele min levetid har regeringer trodsset angsten og er sprunget ud i det skræmmende, men meningsfulde, givende og kloge reformarbejde, der skulle gøre Danmark til et bedre land i fremtiden. Poul Nyrup Rasmussen trodsede frygten for at blive anklaget for løftebrud og foretog et indgreb i efterlønnen. Anders Fogh Rasmussen var jo hele tiden bange for at lyde, ligne og handle som en socialdemokrat, men han fandt modet til den store velfærdsaftale i 2006. Lars Løkke Rasmussen tog tæskene for at reformere både dagpenge og efterløn. Helle Thorning-Schmidt-regeringen førte en klog politik. De kaldte den selv nødvendigheds politik med lavere topskat og lavere selskabsskat. Jeg husker endda, at den daværende beskæftigelsesminister, Mette Frederiksen, foretog nogle kloge ændringer af kontanthjælpssystemet. Og VLAk-regeringen forsøgte også, men manglede opbakning. Det var ikke modet, der manglede, det var de 90 mandater. Hvis man så ser på den her regering og det flertal, der er nu i Folketinget, kan man spørge: Hvad er der udrettet af reformer, der væsentligt øger arbejdsudbuddet, og som virkelig gør noget ved produktiviteten i den offentlige sektor og fremtidssikrer velfærdssamfundet? Jamen absolut intet, der er værd at skrive om, eller som vil gå over i historiebøgerne.

Så kære gode kolleger, lad os finde modet til reformerne frem igen. Der er brug for markante reformer, der gør, at det bedre kan betale sig at arbejde, og at vi bliver mere velstående i fremtiden. Der er brug for markante reformer, der sikrer, at velfærden fremover bliver leveret på borgernes betingelser og ikke på systemets præmisser. Det er kun, hvis vi har modet til at trods vælgerangsten og modet til at forandre Danmark, at vi kan skabe et bedre Danmark i fremtiden. Så det er min opfordring.

Kl. 17:25

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Tak. Den første korte bemærkning er til fru Mette Frederiksen. Værsgo.

Mette Frederiksen (S):

Tak for talen, som jeg desværre ikke har sekunder nok til for alvor at gå ind i, så jeg vil egentlig blive ved noget helt andet – noget, vi var inde på tidligere i debatten. Hvis jeg forstår det rigtigt, anbefaler den politiske leder et ja den 1. juni, og hvis jeg husker ret, anbefalede man et nej, sidste gang vi gik til folkeafstemning, i hvert fald fra partiets side.

Kan ordføreren ikke lige fortælle os, hvad det er for en rejse, man har været på, eller hvad det er, der har skabt forandringen fra et nej til et ja?

Kl. 17:26

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 17:26

Alex Vanopslagh (LA):

Vores politik har altid været, at vi skulle fastholde retsforbeholdet og euroforbeholdet, og har altid været, at vi skulle afskaffe forsvarsforbeholdet. Vi er jo ikke sådan et parti, der siger, at alt fra EU er godt, og så skal vi sige ja, eller at alt fra EU er noget bras, og at vi har nok i os selv i Danmark. Altså, vi tager stilling fra sag til sag, og jeg synes, at det åbenlyst er i Danmarks interesse at afskaffe forsvarsforbeholdet. Det forhindrer os i at deltage i fælles militære operationer, som vi kan have en følelse af pligt til at deltage i, og den pligt skal vi da selvfølgelig have mulighed for at opfylde.

Det ærgrer mig, at debatten bliver forplumret af snak her om et EU, der ikke findes og ikke kommer til at findes. Og det ærgrer mig egentlig også, at jāsiden ofte siger, at det handler om at melde os ind i hjertet af Europa. Nej, det handler jo bare om at kunne deltage i det fælles forsvarssamarbejde. Det er en god idé, og selvfølgelig skal vi gøre det.

Kl. 17:26

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Den næste korte bemærkning er til fru Mai Villadsen. Værsgo.

Kl. 17:26

Mai Villadsen (EL):

Tak. Jeg kunne også have lyst til at kommentere talen, som nærmest var en ren gyser set med Enhedslistens briller, men det må jeg hellere lade være med. Men jeg vil dog alligevel forsøge at begive mig ud i noget lidt mere ideologisk, som jeg jo sætter pris på at formanden for Liberal Alliance også ofte gør, og tale om profit på velfærd. For der er vi jo om noget uenige, og vi havde en debat for nogle uger siden, som vi ikke rigtig fik afgjort.

Så jeg kunne godt tænke mig at høre: Er der ingen grænser for, hvor meget profit man må trække ud af vores velfærd, altså hvor meget man må tjene på velfærden, hvis man spørger Liberal Alliance?

Kl. 17:27

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 17:27

Alex Vanopslagh (LA):

Nej.

Kl. 17:27

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo til fru Mai Villadsen for et opfølgende spørgsmål.

Kl. 17:27

Kl. 17:31

Mai Villadsen (EL):

Tak. Det var et enormt konkret svar. Man kan sige, at set med mine briller bør man slet ikke kunne trække noget som helst profit ud. Bevares, man må gerne tjene penge som skoleleder for en friskole eller som lærer, eller hvad ved jeg, men der bør ikke trækkes profit ud. Og jeg synes faktisk, at der er en sag, der understreger det ret konkret, nemlig om krisecentrene, hvor en masse krisecentre er gået sammen og har klaget til offentligheden og politikerne over de folk, der kommer ind nu og uden ordentlig faglighed, men bare for at tjene penge, driver rovdrift på voldsudsatte kvinder og børn. Synes Liberal Alliance virkelig, at man skal kunne tjene et fedt overskud på det?

Kl. 17:28

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Værsgo.

Kl. 17:28

Alex Vanopslagh (LA):

Liberal Alliance mener, at der skal være så meget konkurrence på velfærdsområderne, at sådan et tilbud ville gå konkurs, hellere i morgen end senere end det.

Der er også et andet godt eksempel på, at Enhedslistens politik er skadelig for Danmark – jeg ved ikke, hvad det passende ord er for det, men det er vist et venligt ord for det – og det er Dagmarsminde, det private demensplejehjem, som er voldsomt populært. Jeg tror, at alle os, der har set dokumentaren om Dagmarsminde, blev utrolig rørt. Det har kostet mange millioner kroner at bygge Dagmarsminde op. De havde et beskedent overskud sidste år på 0,5 mio. kr., og derfor er konsekvensen af Enhedslistens politik, at de skal tvangs-lukkes, altså fordi de har en lille profit. Det mener jeg er meget skadeligt for danskernes velfærd.

Kl. 17:28

Fjerde næstformand (Rasmus Helveg Petersen):

Vi siger tak til Alex Vanopslagh og Liberal Alliance. Der er ikke flere på talerlisten, og det vil sige, at dette punkt er overstået.

Inden vi går videre til næste punkt, skal vi lige have alle tilbage på deres normale pladser, og så vil mødet fortsætte om et øjeblik.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 158:**Forslag til lov om engangstilskud til husstande med lav indkomst og varmekilder omfattet af ekstraordinære prisstigninger i fyringssæsonen 2021-2022.**

Af klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen).
(Fremsættelse 01.04.2022).

Kl. 17:30

Forhandling**Den fg. formand (Christian Juhl):**

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er fru Anne Paulin fra Socialdemokratiet. Værsgo.

(Ordfører)

Anne Paulin (S):

Tak for det. Lovforslaget, som vi behandler nu i dag, handler om varmecheck og om at give en målrettet håndsrækning til de danske, som mærker de stigende energipriser allerhårdst. Det er ikke en perfekt lov, der får alle de aktuelle udfordringer med stigende inflation og høje energipriser til at forsvinde, men det er en mærkbar håndsrækning til ca. 419.000 husstande.

Varmechecken er målrettet husstande med en indkomst på under 650.000 kr., som har gasfyr, fjernvarme med en høj gasandel eller el eller elvarme. Disse energikilder er valgt, fordi det er de opvarmningsformer, der er steget mest i pris. Indkomstgrænsen er sat ud fra den betragtning, at checken skal målrettes de husstande, hvor de stigende energipriser påvirker det daglige budget allermest.

Det siger sig selv, at hvis hjælpen skulle gives til alle uden nogen skelen til indkomst, ville beløbet ende med at blive væsentlig lavere og effekten ligeså. Det samme kan i øvrigt siges om nogle af de alternative forslag, der har været på banen, som eksempelvis at bruge 2,7 mia. kr. på at sænke elafgifterne for alle danskere. For en husstand med et forbrug på omkring 3.000 kWh om året ville det betyde en årlig besparelse på lige under 1.000 kr. For dem, der har det største behov for varmemhjælp, ville 1.000 kr. ikke række særlig langt. Her er jeg glad for, at den opjusterede varmecheck på 6.000 kr. vil være af reel betydning, om end det er langt fra at kunne dække de stigende priser.

Desværre ser vi ind i en tid, hvor vores økonomi er udfordret af de voldsomme begivenheder, vi ser med Ruslands modbydelige krig i Ukraine. Vi står over for at skulle omstille energiforsyningskæder, som vi indgår i, med en uset hast, for det er helt og aldeles uholdbart, at vi i Europa er så afhængige, som vi er, af russisk gas, olie og kul. Det må og skal vi ud af. Inflationen er vendt tilbage som et fænomen. Energi- og brændstofpriserne er høje, og vi ser også ind i en potentiel global fødevarerkrise, som kan blive en realitet inden for få måneder. Vi mærker konsekvenserne, og at skulle holde danskerne fuldstændig frie for omkostningerne ved inflation ville koste mere end 38 mia. kr. Det er ikke muligt, men vi kan og vi skal hjælpe dem, der bliver ramt allerhårdst, og det er netop det, vi gør med lovforslaget om varmechecken, som Socialdemokratiet selvfølgelig støtter.

Kl. 17:33

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak for det. Der er et teknisk problem heroppe, så jeg vil sige til ordførerne, at hvis I ønsker ordet til en kort bemærkning, må I gerne række hånden op, indtil vi får teknikken til at fungere igen.

Fru Marie Bjerre, værsgo.

Kl. 17:33

Marie Bjerre (V):

Tak for det. Jeg har også trykket mig ind hernede. Ordføreren siger, at det ikke er en perfekt ordning, man har lavet her, og det må jeg give ordføreren ret i. Eksempelvis kommer varmechecken ikke til at tage hensyn til husstandens størrelse, altså om man har børn, om man er forsørger, eller om man er studerende. Og der må alt andet lige være forskel på, hvor stort et varmebehov man har. Man tager heller ikke hensyn til, hvad det er for en ejendom, altså om det er en gammel villaejendom, der koster noget mere at varme op, eller om det er en spritny ejendom.

Derfor kunne jeg godt tænke mig at høre ordføreren, om man har overvejet andre udbetalingsmodeller.

Kl. 17:34

Kl. 17:37

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 17:34

Kl. 17:37

Anne Paulin (S):

Vi har jo været vidt omkring i drøftelserne af, hvordan man skulle give den her varmhjælp – der har været forskellige modeller. Og det er kompliceret, fordi det jo så er forskellige parametre, der skal køres sammen på forskellige måder. Her har vi valgt at ende på husstandsindkomst som en vigtig ting og så selvfølgelig også, hvad det er for en opvarmningskilde, man har. For det har rigtig meget at sige, i forhold til om man oplever store prisstigninger, eller om man måske oplever nogle prisstigninger, som er lidt lettere at leve med.

Så det er rigtigt nok, at det ikke er perfekt. Man vil helt sikkert kunne finde cases, som vi jo også har set i medierne, på nogle, der tænker, at de da var berettigede, men ikke får varmhjælp, eller på folk, der omvendt måske ikke har behovet, men som får hjælp. Men jeg tror ikke, at Ekstra Bladet skriver en masse historier om de 419.000 husstande, hvoraf det her for langt de fleste vil falde på et tørt sted og være en reel og vigtig håndsækning.

Kl. 17:35

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Marie Bjerre (V):

Ordføreren siger, at man har været vidt omkring. Jeg kan i hvert fald sige, at det ikke er min oplevelse, at man var vidt omkring. Min oplevelse var, at man fik præsenteret en løsningsmodel, og så kunne man acceptere den eller lade være. Men hvis ordføreren sammen med de røde støttepartier har været vidt omkring, kunne jeg da godt tænke mig at høre: Hvad er det så for nogle andre løsningsmodeller, man har drøftet?

Kl. 17:36

Anne Paulin (S):

Jamen man kan f.eks. tage den løsningsmodel, som jeg også ved at Venstre har været optaget af, som har været at give 2,7 mia. kr. i elafgiftsnedsættelser til alle, en såkaldt simpel model. Og der er der bare at sige til det, at det jo ikke er en model, der i så fald hjælper de husstande, som har det allerstørste behov, og som har det allersværest. For det ville være en model, hvor man ville sprede det tyndt ud på alle husstande, også dem i de højere indkomstlag, som måske ikke har behov for en varmhjælp.

Kl. 17:36

Den fg. formand (Christian Juhl):

Nu kan I trykke jer ind igen på almindelig vis. Computeren fungerer. Den første er hr. Ole Birk Olesen fra Liberal Alliance.

Kl. 17:36

Ole Birk Olesen (LA):

Danmark er jo et dyrt land at leve i. Vi har formentlig en af verdens højeste momser. Vi har de højeste forbrugsafgifter og punktafgifter på diverse ting og sager. Og vi har også forholdsvis høje indkomstskatter i Danmark, som starter tidligt. Tænker Socialdemokratiet nogen sinde over, at vi nu er nået så langt, at danskerne for at betale alle deres skatter og afgifter skal have en check af det offentlige, som man udskriver, ved at man jo opkræver skatter og afgifter hos folk, altså at det er en lidt absurd situation? Man tager så mange penge fra danskerne, at de ikke kan betale deres daglige fornødenheder, så man bliver nødt til at uddele en check til dem bagefter.

Anne Paulin (S):

Nu er det jo ikke afgiftsniveauet på eksempelvis gas, der gør, at folk har svært ved at betale deres regninger for gas. Det er selve prisen for gas, der gør, at folk har svært ved at betale deres gasregninger. Det er den situation, som vi står i nu. Og så kan vi diskutere det. Det er jo fair nok at have det ideologiske synspunkt, at man synes, at skatter og afgifter skal sænkes. Det mener vi i Socialdemokratiet ikke som udgangspunkt er løsningen på alle verdens udfordringer, for vi mener også, at det er vigtigt at have en stærk velfærdsstat, hvor vi har mange gode funktioner, som betales over skatten. Så det er ikke vores synspunkt, at skatter og afgifter skal løse det hele alene.

Kl. 17:38

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 17:38

Ole Birk Olesen (LA):

Ja, den almindelige forbrugspris på gas er steget meget voldsomt, og det er det, der er problemet her. Men årsagen til, at folk ikke kan betale deres egne regninger, er jo, at de skal betale meget store summer af deres indkomst i indkomstskat og afgifter og moms til den danske stat. Hvis nu vi lod folk, der går på arbejde hver dag og tjener deres egne penge, beholde lidt flere af deres egne penge, så kunne de jo stå imod selv, i stedet for at de skal vente på en gavmild check fra det offentlige – og håbe på en gavmild check fra det offentlige, som kommer i det her tilfælde, men som måske ikke kommer, næste gang der er en prisstigning på et eller andet.

Er det ikke en lidt dårlig situation, at vi gør folk afhængige af det offentlige på den måde, som Socialdemokratiet har gjort?

Kl. 17:39

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 17:39

Anne Paulin (S):

Jamen jeg er med på hr. Ole Birk Olesens generelle synspunkter, når det kommer til afgifter. Jeg forholder mig så også bare til, at det redskab, som vi har valgt med varmechecken, sådan set er i overensstemmelse med også det, som Nationalbanken anbefaler, nemlig at man i den her situation, hvor vi har høj inflation, især på energiområdet, så ikke bruger generelle afgiftsnedsættelser som det primære redskab, men at vi i stedet for sætter målet ind hos dem, som har det største behov for en hjælp.

Kl. 17:39

Den fg. formand (Christian Juhl):

Hr. René Christensen, Dansk Folkeparti.

Kl. 17:39

René Christensen (DF):

Tak for det. Dansk Folkeparti er jo heller ikke enige i, hvordan den her aftale er skruet sammen. Det tror jeg godt man ved. Jeg skal dog lige sige til ordføreren, at regeringen ikke er imod alle afgiftsnedsættelser. Regeringen lavede jo i januar en aftale med Dansk Folkeparti, hvor vi bl.a. sænkede elafgiften fra 90 til 73 øre. Det er også noget, man kan mærke derude, når den bliver implementeret. Dem ville vi

jo gerne have haft fremrykket, men det har ikke været muligt at få den aftale på plads med regeringen.

Kl. 17:42

Men jeg har egentlig et spørgsmål, og det er bare for forståelsen. Når man læser den igennem, ser man, at udtrykkene boligen og husstanden bruges meget. Jeg skal bare spørge ordføreren: Hvis man er folkepensionist og bor i sin fritidsbolig som fast bolig, kan man så få en varmecheck, hvis man eksempelvis har elvarme?

Kl. 17:40

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 17:40

Anne Paulin (S):

Jeg vil lige starte med at sige, at jeg jo ikke har sagt, at Socialdemokratiet er imod alle afgiftsnedsættelser, og jeg er fuldstændig med på den aftale, som vi har lavet, og som jo i øvrigt træder i kraft den 1. juli, og som er en del af de generelle overvejelser omkring vores grønne omstilling, og når vi får en grønnere elforsyning, giver det selvfølgelig også mening, at vi overvejer afgifter, men som sådan et redskab i en krisesituation. Det var sådan set mere det, som jeg var inde på.

Så stiller ordføreren et konkret spørgsmål omkring fritidsboligerne. Som jeg husker det, tæller det, hvis det er ens primære bolig, og hvis man er en af de pensionister, der bor der, også med, og jeg beklager, hvis det ikke er korrekt. Men det er, som jeg husker det. Og ministeren nikker.

Kl. 17:41

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 17:41

René Christensen (DF):

Dansk Folkeparti var jo en del af forhandlingerne, indtil vi ikke kunne blive enige til sidst, i hvert fald i den første runde. Det havde måske været nemmere til sidst, da man så også fordoblede beløbet, men sådan er det jo nogle gange i et forhandlingsforløb. Men da havde man nemlig store problemer med at få fritidsboligerne med, når de blev brugt som ens faste bolig. Men jeg vil så gerne rose regeringen for, at man trods alt har fået løst det, og at en folkepensionist, som bor i sin fritidsbolig, også kan få del i varmechecken. Vi synes dog, at det er alt for få borgere, som får glæde af det her, men sådan er det. Men man skal også rose det, som trods alt er lykkedes også i anden omgang.

Kl. 17:42

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 17:42

Anne Paulin (S):

Det vil jeg bare sige at jeg er glad for. Det var et dejligt spørgsmål, som jeg siger tak for.

Kl. 17:42

Den fg. formand (Christian Juhl):

Fru Katarina Ammitzbøll, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 17:42

Katarina Ammitzbøll (KF):

Tak. Da vi startede med at rejse det her i november 2021, kunne vi jo se ind i et scenarie med høje energipriser, og det scenarie fortsætter også næste vinter. Hvad vil regeringen gøre, og vil de så udbetale en ny check til oktober eller november? Hvordan vil man håndtere de stigende energipriser også næste vinter?

Anne Paulin (S):

Der er ikke nogen tvivl om, at det er en udfordrende situation, som vi står i, og det er jo rent faktisk også svært at kunne se helt frem til næste vinter, og hvad der præcis kommer til at ske med bl.a. situationen i Ukraine, men jo også hvordan vi formår at håndtere de problemer, som vi har med vores forsyningskæder, og jeg ved jo også, at der arbejdes intensivt i EU-regi for at finde nogle løsninger, der gør, at Europa står bedst rustet også i forhold til en ny vinter.

Jeg håber bestemt ikke, at varmechecken skal være sådan en tilbagevendende ting, som er kommet for at blive i dansk politik. For det skal jo helst ikke være sådan, at der er nogle, der sidder derhjemme og generelt har svært ved at betale deres varmeregninger og ikke tør at skrue op for radiatoren, når det er koldt udenfor. Men jeg tror også bare, vi må sige, at det er en ekstraordinær og svær situation, som vi ser ind i, og at det derfor er meget svært at sige helt konkret, hvad vi kommer til at gøre næste vinter i den situation, vi står i.

Kl. 17:43

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 17:43

Katarina Ammitzbøll (KF):

Men kommer man ikke nemt til at skabe nogle forventninger om det her? Og der er mange, der ikke får glæde af den, bl.a. også pensionister, der opvarmer deres hus med elpaneler. Der bor et par i Rønne, som har skrevet til mig, og de har en høj elafgift nu. Den er steget med næsten 9.000 kr., og de har været på pension i 7 år, men med deres samlede pension ryger de lige over den der indkomstgrænse, og de vil gerne have en hånd.

Der er rigtig mange derude, der gerne vil have en hånd, og skal vi også have en benzincheck til dem, som bor uden for byerne, som har en lang transport, og som også siger: Vi skal passe vores arbejde, og vi skal også have en kompensation? I forhold til det spor, som man er ved at gå ned ad med at lave en check, vil jeg bare spørge: Hvor er det, man stopper? Og hvor exceptionel en situation skal det være, før det udløser en ny check?

Kl. 17:44

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 17:44

Anne Paulin (S):

Til spørgsmålet vil jeg sige, at som jeg ser det, er det i højere grad ordførerens eget parti, som bidrager til at puste falske forventninger op i forhold til den situation, vi står i – eksempelvis når ordførerens formand på bagsædet af sin Volvo harcelerer over de høje benzinpriser og pointerer, at det skulle være regeringens skyld, at vi er i den situation, som vi er i. Så jeg mener ikke, at regeringen gør sig skyldig i at puste nogle falske forhåbninger op for folk – det synes jeg snarere er Konservative selv, der gør det.

Kl. 17:45

Den fg. formand (Christian Juhl):

Hr. Søren Egge Rasmussen, Enhedslisten – De Rød-Grønne.

Kl. 17:45

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jamen Enhedslisten er glad for, at vi er endt med en model, som ikke er sådan en asocial model, hvor man sænker elafgiften, men at vi gør noget meget mere målrettet. Men vi er jo også i en speciel situation, når f.eks. Ældre Sagen er ude at sige, at nu er folkepensionen blevet

udhulet på grund af stigende energipriser, stigende varmepriser, stigende priser på fødevarer, og gør opmærksom på, at folkepensionen egentlig burde hæves med 5 mia. kr. om året. Det synes jeg vi skal tage alvorligt. Jeg er godt klar over, at det er energipolitikere, der her mødes for at behandle et forslag om varmhjælp, men det her er jo socialpolitik.

Jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre ordføreren, når nu Socialdemokratiet har været med til at gennemføre, at den grønne check bliver afskaffet for en række personer i Danmark, bl.a. de lavtlønnede og dem, der er på kontanthjælp, fra nytår. Ville det ikke være en fordel at bibeholde den grønne check, så man kan bruge den som redskab til at hjælpe nogle mennesker med deres høje elregning?

Kl. 17:46

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 17:46

Anne Paulin (S):

Som jeg forstår det: Hvis man skulle give en hjælp, som ville være i det samme niveau som varmechecken, men via den grønne check, så ville det være markant dyrere, fordi den grønne check også går ud til andre grupper end dem, som vi med varmecheckaftalen har rammet ind som dem, der får den her ekstra økonomiske håndsrækning. Derfor kan jeg ikke umiddelbart se, at den grønne check ville være det bedste alternativ i forhold til den aftale, der ligger her.

Kl. 17:47

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 17:47

Søren Egge Rasmussen (EL):

Nej, det kunne være et tillæg. Det var sådan set elregningen, jeg spurgte til, og ikke varmeregningen, for det er jo ikke alle fattige, der får stigende varmeomkostninger. Det er helt afhængigt af, hvilken kommune de bor i.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge ind til en anden ting, for nu har vi jo en aftale, hvor der står:

»Aftaleparterne er samtidigt enige om at mødes snart igen og forhandle om de konkrete tiltag for at komme af med gassen.«

Altså, altså når jeg læser sådan noget som »snart igen«, så mødes man lige om lidt. Det var den 29. marts, vi sådan set indgik den aftale; og »snart igen« er for mig allerede i den her uge, for i næste uge arbejder Folketinget ikke. Er ordføreren enig med mig i, at »snart igen« må være meget snart?

Kl. 17:47

Anne Paulin (S):

Ja, det tror jeg bestemt også er det, som alle arbejder hen imod, altså at vi kommer til at sætte os ned meget snart og kigge på det her område. For det er jo også helt afgørende, at vi får det andet ben med, som netop er, at vi skal være fri af gassen, og at vi skal hjælpe danskerne med at komme fri af gassen som en individuel opvarmningsform.

Kl. 17:48

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til fru Anne Paulin – der er ikke flere korte bemærkninger. Derfor vil jeg gerne byde velkommen til fru Marie Bjerre fra Venstre, Danmarks Liberale Parti.

(Ordfører)

Marie Bjerre (V):

Tak for det. Vi synes, det er godt og rigtigt at hjælpe danskerne med de helt ekstraordinært høje varmepriser. Det er en helt særlig situation, vi står i, med uhørt høje prisstigninger. Rigtig mange danskere har svært ved at betale de højere priser, vi ser lige nu, på gas og el. Og så skal man jo huske, at rigtig mange jo altså har været bundet til en bestemt energikilde, som har været politisk bestemt; derfor har vi også et politisk ansvar for nu at hjælpe de danskere, der er kommet i klemme.

Samtidig står vi i en situation, hvor den danske stat nyder særdeles godt af de her høje priser. Allerede nu ved vi, at staten sparer over 5 mia. kr. bare i år. Derfor har vi også i Venstre sagt, at vi synes, at det er rimeligt at give flere penge tilbage til danskerne. Vi har sagt, at vi er klar til at bruge minimum 2,7 mia. kr.

Men den her aftale, som regeringen har lavet med sine røde støttepartier, er desværre bare rigtig dårlig. Jeg vil tillade mig at kalde den for noget makværk. Den er administrativt bøvlet. For at imødegå de høje prisstigninger vil man lave en automatisk gavecheck til visse danskere under en vis indkomstgrænse. Paradoksalt nok har regeringen netop gået utrolig meget op i at gøre varmechecken så administrativt nem som muligt, men det nye administrative setup koster 50 mio. kr., og det er så teknisk bøvlet, at de første danskere tidligst kan få udbetalt varmechecken til september. Den model giver betydelige problemer, og det skygger for intentionerne, hvilket Ældre Sagen i øvrigt også har skrevet i deres høringsvar.

Lad mig da bare lige nævne ti af de urimeligheder og de mange problemer, som den her varmecheck giver:

For det første tager varmechecken ingen hensyn til husstandens størrelse. Det vil sige, at en studerende får samme check som den enlige mor med tre børn, og som alt andet lige må have et andet varmebehov.

For det andet tager varmechecken udgangspunkt i husstandsindkomsten i 2020, men den kan jo altså være ændret markant siden da. Det kan være en kandidatstuderende eller en arbejdsløs, som havde en lav indkomst i 2020, men som nu har fået et godt, velbetalt job. Han eller hun får så en check. Omvendt kan det være for pensionisten, der gik på pension sidste år, men som i 2020 tjente over indkomstgrænsen. Nu er der så ingen hjælp at hente.

Og for det tredje indregnes hele husstandens indkomst i indkomstgrænsen. Det gælder også en loggerende, og selv om ejendommens ejer er under indtægtsgrænsen, er der ingen hjælp.

For det fjerde bliver checken automatisk udbetalt til den ældste i ejendommen, men nogle gange er det en lejer eller en fremlejer. Vedkommende er måske i virkeligheden slet ikke den, der afholder varmeudgiften, fordi man betaler en fast leje.

For det femte tages der heller ikke hensyn til dem, der bor i sommerhus som helårsbeboelse, hvor der ofte ikke er registreret i BBR-registeret.

For det sjette er der ikke taget hensyn til, om der er indgået en fastprisaftale. Det vil sige, at man kan få checken, selv om man ikke har oplevet nogen stigning på ens regning.

Hvis man endelig – for det syvende – vil have en indtægtsgrænse, virker det altså lidt skævt, at der ikke tages hensyn til formue. Det vil sige, at folkepensionisten, der har en millionindtægt via aktieindkomst, også kommer i betragtning til en varmecheck.

Hvis man for det ottende har fået udbetalt feriepenge i 2020, som Folketinget og regeringen jo opfordrede til, og dermed akkurat lige kom over indtægtsgrænsen, ja, så er der altså heller ingen varmhjælp at hente.

Og for det niende vil der med varmechecken ikke blive taget hensyn til, om der er fejl i BBR-meddelelsen, og det ved jeg som tidligere advokat at der er ret ofte er. Hvis en bolig fejlagtigt er regi-

streret med en af de omfattede varmekilder, får man en varmecheck. Og modsat: Hvis boligen fejlagtigt ikke er registreret med en af de omfattede varmekilder, men boligen rent faktisk bliver opvarmet med de her kilder, så får man altså ikke noget.

For det tiende tages der med checken heller ikke engang hensyn til, hvor meget ens regning er steget med; man får den samme check, uanset om man bor i en gammel, stor ejendom, som er svær at opvarme, eller i en lille, spritny lejlighed med minimalt varmekonsum.

Kort sagt synes vi, at det er en dårlig aftale, der er i mange tilfælde slet ikke hjælper de rette. Vi ville gerne have haft en anden model, der mere simpelt havde hjulpet flere danskere, eksempelvis ved nedsættelse af elafgiften, betaling til værkerne og forsyningsselskaberne, ligesom vi også gerne havde set en opjustering af de eksisterende varmeordninger i kommunerne. Men den her varmecheck er uigennemtænkt, og det er dårligt håndværk.

Tilmed er det kritisabelt arbejde rent demokratisk. Jeg synes, det er beklageligt, at Folketinget kun får 3 dage til at behandle lovforslaget. Den politiske aftale om varmechecken blev indgået den 11. februar, og ministeriet har haft 6 uger til at forberede lovgivningen, og nu giver man så Folketinget 3 dage til at behandle det. Vi har frist i aften – om ganske få timer – til at stille spørgsmål, og på torsdag skal vi anden- og tredjebehandle lovforslaget. Det er ikke meget tid til at være grundig. Det er ikke meget tid til at søge input udefra og til at høre interessenter. Det synes vi er et problem. Tak for ordet.

Kl. 17:54

Den fg. formand (Christian Juhl):

Selv tak. Der er et par korte bemærkninger, og den første er fra fru Signe Munk, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 17:54

Signe Munk (SF):

Det var rart endelig at høre, hvad Venstres såkaldte simple model er. Den ene model er en sækelse af elafgiften på 2,7 mia. kr., og der vil jeg bare gerne spørge fru Marie Bjerre: Hvor meget vil det give en familie med et gennemsnitligt elforbrug, f.eks. i en bolig på 100 m²? Men der var også en anden model, og den gik ud på, at det skulle udbetales igennem forsyningsselskaberne, og der vil jeg bare høre fru Marie Bjerre: Er det en mere kompliceret model end det, der er blevet vurderet af embedsmænd, eller en mindre kompliceret model end den varmecheck, der er blevet fremlagt nu? For der er jo lavet en notits på det her – det er blevet løftet ind i forhandlingerne.

Kl. 17:55

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 17:55

Marie Bjerre (V):

Ja, vi har sådan set været villige til at kigge på mange forskellige modeller og har spillet konstruktivt ind i forhandlingerne, men man har jo ikke været villig til at kigge på nogen af modellerne. Vi har bl.a. foreslået, at man kunne sænke elafgiften, men det er ikke det eneste. Vi har også, som Signe Munk siger, foreslået, at man lader det gå igennem værkerne og sørger for at udbetale pengene til dem, og så kunne de nedsætte regningen for de danskere, som har fået en stigning i varmeregningen over et bestemt beløb. Det synes vi ville være en mere fair model og administrativt også en nemmere model.

Kl. 17:55

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 17:55

Signe Munk (SF):

Så kan jeg jo oplyse fru Marie Bjerre om, hvad konsekvensen af fru Marie Bjerres politik er. For det er blevet vurderet, at det er 1.300 kr., man ville få i en husstand, hvis man sænkede elafgiften for det her år med, hvad der ville svare til at trække 2,7 mia. kr. fra statskassen. Det er altså mindre end varmechecken. Og forslaget om at betale igennem forsyningsselskaberne er jo blevet vurderet af Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet; Venstre har fået svar på det spørgsmål, og det klare svar er: Det vil tage længere tid, det er enormt besværligt, og det vil i virkeligheden belønne dem, der sparer mindst på varmen. Så til ordførerens oplysning er det jo blevet vurderet.

Kl. 17:56

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 17:56

Marie Bjerre (V):

Vi har bl.a. foreslået en lempelse af elafgiften, men det er jo sådan set ikke det eneste, vi vil, og det er også det, jeg siger her – vi vil sådan set gerne have flere løsningsmodeller. Jeg oplyste tre løsningsmodeller: Det var både sænkelse af elafgiften, det var også betaling direkte til varmekværkerne og forsyningsselskaberne – og ja, det er rigtigt, at vi så har fået at vide i ministeriet, at man ikke var tilhænger af den model, og så har man i stedet lavet det her makværk; det synes vi ikke er fornuftigt, og det er meget administrativt bøvl – og så havde vi sådan set også foreslået, at man kunne opjustere de allerede eksisterende, velkendte ordninger, der er i kommunerne, til at hjælpe de danskere, som har allermindst.

Kl. 17:56

Den fg. formand (Christian Juhl):

Så er det hr. Søren Egge Rasmussen. Værsgo.

Kl. 17:57

Søren Egge Rasmussen (EL):

Ja, og for det ellefte er der altså 419.000 husstande, som får en skattefri varmecheck på 6.000 kr. Det synes jeg da også at man skal have med, når ordføreren nu har fundet ti hår i suppen eller mener at have fundet ti hår i suppen.

Den her nedsættelse af elafgiften ville jo sådan set præmiere nogle, som havde et højt elforbrug. Her er vi sådan set landet på en aftale, som meget målrettet går ind og hjælper nogle, som er blevet ramt af, at gaspriserne er høje, og de bliver så imødekommet med, at vi laver den her engangscheck. Vi har så også fået med, at dem, som har elopvarmning, også bliver omfattet af forslaget. Så egentlig er vi jo endt på noget, som er ret målrettet til at hjælpe de husstande med de laveste indtægter. Kan ordføreren ikke se, at der sådan set er et socialt sigte i det, der er blevet landet her?

Kl. 17:57

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 17:57

Marie Bjerre (V):

Jo, vi kan godt se, at der er 419.000 husstande, der bliver hjulpet, og vi synes, det er godt at hjælpe. Det var sådan set også det, jeg startede min ordførertale med: Der er behov for hjælp til danskerne. Det er helt urimelig høje prisstigninger, vi ser, og nogle danskere har været bundet til en bestemt energikilde. Derfor er det også rigtigt at tage politisk ansvar og hjælpe.

Men det er altså også nødvendigt at problematisere den model, der er her. Jeg har sjældent set så mange udfordringer med en model, og det håber jeg også at ordføreren anerkender. Der vil jo være rigtig mange danskere, som egentlig ville være i målgruppen, men på grund af alle mulige teknikaliteter får de så ikke nogen varmecheck. Vi synes da, det er ærgerligt, at man med den her varmecheck går ind og hjælper alt for få – og i øvrigt skævt.

Kl. 17:58

Den fg. formand (Christian Juhl):
Hr. Søren Egge Rasmussen.

Kl. 17:58

Søren Egge Rasmussen (EL):

Det er jo ikke nemt at hjælpe med 2 mia. kr. uden at få skældud for det, og der vil helt sikkert dukke nogle eksempler op, f.eks. om en ældre, der har været fremlejer i en bolig og så er flyttet på det rigtige tidspunkt og alligevel får 6.000 kr. i varmehjælp, selv om vedkommende er flyttet. Der skal nok komme sådan nogle historier op i bestemte kulørte blade i Danmark. Men det skal jo ikke afholde os fra at forsøge at lave noget, som har et godt socialt sigte. Og det synes jeg faktisk at vi rammer godt her. Og det er godt, at ordføreren anerkender, at der sådan set er gode elementer i det, vi har landet. Og det er jo altså ikke et samlet beløb, der er ret langt væk fra de 2,7 mia. kr., som ordføreren nævner.

Kl. 17:59

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 17:59

Marie Bjerre (V):

Ja, der skal nok dukke eksempler op på folk, der ikke får den hjælp, de egentlig burde have, eller nogle, som får hjælp, selv om det egentlig ikke var tilsigtet. Problemet er bare, at der er alt for mange eksempler. Det er en dårlig aftale, der er blevet lavet. Det er noget makværk, og man har ikke villet lytte til de input, der er kommet. Vi synes, det er rigtig ærgerligt, at man så er endt med den her model, som er administrativt meget bøvl, og at hjælpen først kommer til udbetaling til september måned og tilmed rammer så skævt, som den gør, med alt for mange eksempler på folk, der ikke får den hjælp, de burde have.

Kl. 17:59

Den fg. formand (Christian Juhl):
Fru Anne Paulin, værsgo.

Kl. 18:00

Anne Paulin (S):

Ja, det er jo lidt komisk at høre ordføreren på talerstolen på den ene side sige, at varmechecken ikke tager højde for nok ting og det ene og det andet osv. osv., og så på den anden side sige, at det skulle være langt simplere og langt hurtigere. Jeg tror simpelt hen ikke, de hensyn kan forenes.

Det fremstår jo også meget tydeligt, når ordføreren så kommer i gang med at redegøre for den meget simple model, at den meget simple model åbenbart indeholder forskellige initiativer, hvor penge bliver brugt ad flere omgange. Så måske kan ordføreren gøre os klogere på den her simple model: Hvor meget er det så, der skal gå til de generelle elafgiftsnedsættelser, som vi jo har set ikke giver særlig meget til de husstande, der virkelig har brug for det? Hvor meget skal der så være tilbage til at give til selskaberne, og hvor meget skal så gå til kommunerne, som jeg i øvrigt også lige vil påpege over for ordføreren at vi også har ydet hjælpen til med tillægsaftalen

om varmechecken? Kan vi få en oversigt over, hvordan den simple model egentlig hænger sammen?

Kl. 18:01

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 18:01

Marie Bjerre (V):

Jeg har jo sådan set forklaret mange gange, at vi gerne vil have en mere simpel model, og jeg har forklaret de løsningsforslag, som vi har spillet ind med. Ja, vi har spillet ind med flere ting, fordi vi er gået konstruktivt ind til de forhandlinger, men man har så ikke ønsket at have Venstre med. Men vi har bl.a. peget på en lempelse af elafgiften. Vi har peget på det her med, at man giver pengene direkte til varmegæderne, og vi har peget på, at man kunne opjustere de kommunale ordninger. Vi har også sagt, at vi er åbne over for andre modeller. Lad os nu diskutere det her med hinanden.

Men problemet er jo, at vi har fået fremlagt den her model, og så har vi kunnet tage den eller lade være uden at få lov til at problematisere det. Man har ikke haft en interesse i at have Venstre med i de forhandlinger, og det er da ærgerligt. Vi synes også, der er blevet lavet en rigtig dårlig aftale. Vi ville langt hellere have haft en mere simpel model, og der ville vi have været åbne over for at diskutere forskellige løsningsforslag. Jeg har peget på tre, som kunne være helt oplagte at få løftet sløret for, og jeg ville da ønske, at regeringen havde lyst til at regne på de modeller, men det har man jo ikke villet.

Kl. 18:02

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 18:02

Anne Paulin (S):

Vi har jo sådan set regnet på bl.a. spørgsmålet om en generel nedsættelse af elafgiften. Og jeg synes, det bliver meget tydeligt her, at den her såkaldte simple model er alt andet end simpel, når ordføreren ikke engang selv kan prøve at skabe et overblik for os andre, der gerne vil forstå Venstres simple model, over, hvordan det egentlig er, at tingene skal hænge sammen. Hvor mange penge skal bruges på det ene, hvor mange penge skal bruges på det andet?

Men lad mig så stille et simpelt spørgsmål: Har den enlige mor, som ordføreren problematiserer i sin tale, mest ud af at få en elafgiftsnedsættelse på 1.300 kr. eller at få en varmecheck på 6.000 kr.?

Kl. 18:02

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 18:02

Marie Bjerre (V):

Jeg synes egentlig, det er meget simpelt. Vi vil gerne have en mere simpel model. Det, man har lavet her, er langt fra simpelt. Det er en administrativt bøvl model, som rammer helt skævt, hvad jeg allere-de har redegjort for. Vi har så spillet ind med, hvad der kunne have været en mere simpel model, og det ville have været mere simpelt at sænke elafgifterne, fordi det vil ramme alle danskere. Det ville også have været mere simpelt og mere rimeligt at betale direkte til værkerne. Det havde også været rigtigt at give en hjælpende hånd til de danskere, der har mindst, via de eksisterende ordninger. Det synes jeg sådan set er meget simpelt forklaret. Og så er der det i forhold til mit eksempel: Jamen tager vi den enlige mor, der forsørger tre børn i en ejendom, der måske er gammel og dyr at opvarme, så er det da urimeligt, at vedkommende skal have samme check som den

studerende, der bor i en spritny kollegielejlighed, som har haft en minimal stigning på varmeregningen.

Kl. 18:07

Kl. 18:03

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tusind tak til fru Marie Bjerre. Der er ikke flere korte bemærkninger. Og jeg vil derfor gerne byde velkommen til fru Signe Munk fra Socialistisk Folkeparti.

Kl. 18:04

(Ordfører)

Signe Munk (SF):

Mange danskere har i længere tid set på varmeregningen blot for at konstatere, at den er blevet dyrere og dyrere. Det skete allerede før jul, at priserne på energi steg, og det er kun blevet forværret, siden Putin invaderede Ukraine og bragte krig til Europa. Særlig naturgassen har drevet priserne op, og jeg er jo egentlig grundlæggende optaget af, at vi får sendt naturgassen på pension og får grøn varme, både for klimaets skyld, for pengepungens skyld og også for den sikkerhedspolitiske situations skyld.

Men samtidig er det også helt nødvendigt, at vi giver en økonomisk håndsækning til dem, der rammes ekstraordinært hårdt af de stigende priser på energi. Så nu giver vi en økonomisk håndsækning dér, hvor prisstigningerne rammer hårdest, og hvor indtægterne er lavest. Det er en økonomisk håndsækning, som vil komme 419.000 danske hjem til gavn, og lad os være ærlige: Det løfter ikke hele byrden af den stigende varmeregning. Det er en økonomisk håndsækning til det.

Det betyder, at vi nu sender 2 mia. kr. ud i varmhjælp. Samtidig løfter vi også de hjælpeordninger, der er i kommunerne, til at hjælpe danskere på overførselsindkomster akut med f.eks. varmeregningen eller elregningen. Der putter vi 200 mio. kr. i ordningerne til at hjælpe med at dække de stigende udgifter. Det er et bedre valg end uigennemtænkte sænkelse af energifgifterne, der bliver smurt ud i et tyndt lag, og som også vil gå til dem med de højeste lønninger i det her land, og jo også til dem, hos hvem varmeregningen ikke nødvendigvis er steget mest.

Samtidig er det ikke det værktøj, som situationen tilsiger lige nu. Det er et instrument, der kan bruges med andre begrundelser, og vi har faktisk også i aftalen »Danmark kan mere I« jo sænket elafgiften per 1. juli. Det er en sænkelse og en aftale, de fleste blå partier faktisk ikke er med i – på trods af at der bliver talt meget om sænkelse af elafgiften.

Der kan siges meget om og meget om at lave nye udbetalingsmodeller. Det korte af det lange er, at det ikke er nemt, og at det ikke er simpelt, og der er allerede sket mange forsinkelser i processen, hvilket jo er frustrerende. Når vi er flere, der har afsat milliarder til varmhjælp, har vi jo kun én interesse, og det er, at de kommer ud og hjælper dér, hvor de er tiltænkt. Og derfor hastebehandler vi også lovforslaget i dag.

Når varmhjælpen er vedtaget, stopper indsatsen ikke her. I SF holder vi stadig fast i, at der skal ske en gennemgribende grøn omstilling af danskernes varme, samtidig med at vi sparer på energien, og vi må jo også erkende, at med de stigende priser i samfundet er der også brug for at komme flere danskere med de laveste indkomster til undsætning.

Kl. 18:07

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak for det. Der er tre, der har bedt om korte bemærkninger. Den første er fru Marie Bjerre. Værsø.

Marie Bjerre (V):

Tak for det. SF's ordfører siger, at man gerne vil hjælpe danskerne i den her situation med de ekstraordinært høje varmepriser. Jeg kunne godt tænke mig at høre, om SF mener, at det er tilstrækkeligt, at man har afsat 2 mia. kr. nu med tillægsaftalen, eller om SF mener, at man burde bruge mere.

Kl. 18:07

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 18:07

Signe Munk (SF):

Vi er glade for, at vi kan sende 2 mia. kr. ud i varmecheck til 419.000 husstande. Det er en check på 6.000 kr. Det er jo en del af den aftale, som de partier, der gerne ville være med i aftalen, kunne blive enige om.

Hvis du spørger, om varmhjælpen og varmechecken her i sig selv er nok i den situation, vi oplever nu, hvor priserne generelt stiger i samfundet, er svaret nej, og vi er også klar til at se på anden hjælp til lavindkomstgrupperne i det her samfund. Men det er jo en bredere diskussion end bare den varmediskussion, vi har her.

Kl. 18:08

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 18:08

Marie Bjerre (V):

Jamen det, jeg spørger til, er, om det er et tilstrækkeligt beløb, al den stund at staten jo nyder ganske godt af de stigende energipriser. Bare i år sparer staten 5 mia. kr., og derfor vil jeg gerne spørge SF, om man synes, beløbet, der er afsat til den her varmhjælp, er tilstrækkeligt, eller om SF har presset på og fortsat presser på for, at man skal bruge yderligere midler til varmhjælp.

Kl. 18:08

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 18:08

Signe Munk (SF):

Altså, jeg tror desværre ikke, fru Marie Bjerre har set den seneste vurdering fra Skatteministeriet af, hvad de samlede indtægter faktisk er i forhold til energifgifter, moms m.v. Og der er vurderingen jo, at staten ikke kommer til at tjene mere.

I forhold til om vi godt kan diskutere en øget hjælp, vil jeg sige, at det kan vi godt, men det er jo en aftale, der ligger her, på de 2 mia. kr., som vi kunne finde et flertal for, og jeg synes, det er ret centralt, at vi får sendt en økonomisk håndsækning på 6.000 kr. ud, og det er jeg glad for.

Kl. 18:09

Den fg. formand (Christian Juhl):

Fru Katarina Ammitzbøll.

Kl. 18:09

Katarina Ammitzbøll (KF):

Tak. Den her varmecheck er jo desværre ikke godt nyt for børnefamilierne. Hvis man er sygeplejerske, får man et tillæg, og med pension oveni ligger man på 38.000 kr., og er man folkeskolelærer, er det ca. det samme. Det vil sige, at dem, som arbejder i frontlinjen i vores velfærdssektor, dem, som har knoklet under corona og måske også har to børn, ikke får en krone. Synes ordføreren, det er rimeligt,

at børnefamilier, hvor forældrene arbejder i velfærdssektoren, ikke får glæde af den her varmecheck, selv om de har høje energiregninger?

Kl. 18:10

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 18:10

Signe Munk (SF):

Jamen altså, indkomstgrænsen er jo sat for en husstand, og der kan der jo være forskellige kombinationer af, hvordan indkomsten er sammensat, og den er så sat til 650.000 kr. før arbejdsmarkedsbidrag. Det er rigtigt, at der ikke bliver taget hensyn til, hvorvidt det er en børnefamilie eller ej, men til, hvad den samlede indkomst for husstanden er.

Der er jo bare den grundlæggende udfordring, at lægger man flere og flere elementer til, som jeg kan høre at partier, der foreslår simple modeller, er tilhængere af, altså både hvad kvaliteten af boligen er, og hvor mange børn der bor der, jamen så får man en endnu mere kompliceret model. Og derfor er vi egentlig tilfredse med, at vi har valgt, set i lyset af at det jo dermed bliver mere kompliceret, at det er rimeligt nok at sige, at der er en husstandsindkomstgrænse, og med det indkomstgrundlag, der bruges til at beregne det her ud fra, er det jo en helt traditionel måde at gøre det på, og der indregnes pension ikke.

Kl. 18:11

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 18:11

Katarina Ammitzbøll (KF):

Man kan sige meget om den her model, men det er bare overraskende, at det skulle tage 4 måneder at lave noget, der er med så bred pensel, når vi i de indledende drøftelser havde mange flere faktorer med, da det blev drøftet, hvordan man egentlig kunne gøre det. Men man har valgt en meget, meget enkel løsning med et meget, meget lavt niveau.

Men det, jeg så vil spørge ordføreren om, er: Hvis man nu skal beregne den her check, hvilken varmeregning tager man så? Tager man så de sidste 3 måneder? Nu skal den udbetales til maj, så det bliver august og altså hen over sommermånederne. Eller hvilken periode tager man? For det er der jo også forskel på. Tager man de sidste 3 måneder, op til man kan få varmechecken, så er ens energiforbrug sikkert faldet, fordi det er blevet varmere.

Noget andet er jo også i forhold til indtægt. Sidste år var der rigtig mange, der fik deres feriepenge udbetalt. Hvordan forholder ordføreren sig til det? Er der nogen, der har en kunstigt højere indtægt, end de normalt har?

Kl. 18:12

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 18:12

Signe Munk (SF):

Det står klart og tydeligt i lovforslaget, at lovforslaget forholder sig til fyringssæsonen 2021-22. Så det er jo ret tydeligt i lovforslaget. Det næste er, at i forhold til hvilket indkomstår man tager udgangspunkt i, så havde jeg da også håbet, at vi kunne tage udgangspunkt i 2021. Men vurderingen er jo bare, at der ikke er årsopgørelser nok, der er færdige, til at kunne bruges fra det år, og derfor er 2020 det bedst anvendelige år.

I forhold til problematikken med feriepenge har vi jo netop også hævet grænsen her i forhold til husstandsindkomsten, og derfor er der flere i den første varmecheckaftale, der kan komme med.

Men det er træls, at det ikke kan være 2021. Men det bedst anvendelige grundlag er altså 2020, og det er jo også klarlagt i lovforslaget.

Kl. 18:13

Den fg. formand (Christian Juhl):
Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 18:13

Ole Birk Olesen (LA):

Når verdensmarkedspriserne på gas stiger, fungerer det jo som en tilskyndelse til forbrugerne af gas til at finde nogle andre varmekilder end gas. Det kan man jo vælge at glæde sig over – at tilskyndelsen til at gå over til grønnere varmekilder end afbrænding af fossil gas blev større. Der vælger SF altså sammen med regeringen og andre røde partier at sige: Nej, det kan vi sandelig ikke have, så skal folk have et tilskud til fortsat at afbrænde fossil energi. Hvorfor egentlig? Det er da noget underligt noget, at når markedet hjælper med en tilskyndelse til, at man laver en grøn omstilling ude i hjemmene, så vælger SF altså at sige, at så må vi komme med noget statstilskud, som forhindrer, at folk skifter energiform.

Kl. 18:13

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 18:13

Signe Munk (SF):

Jeg er jo heldigvis medlem af et parti, der grundlæggende står på to ben. Det ene er at tage hånd om dem i samfundet, som har mindst i pengepungen, og det andet er at skabe en grundlæggende grøn og bæredygtig omstilling af vores samfund. De to hensyn mener jeg sagtens den her varmecheck kan bære. Vi giver 6.000 kr. i en økonomisk håndsrækning til familier med de laveste indkomster i det her land til en akut hjælp til varmeregningen, men det dækker jo ikke den fulde stigning af varmeregningen. Samtidig vil ordføreren jo også kunne se af lovforslaget, at der ikke er en vurdering af, at det her vil have klimamæssigt negative konsekvenser, al den stund at man ikke fremadrettet vil kunne indregne det som en del af betalinger til ens varmeregning, men at det er et engangstilskud.

Det, vi jo kan se helt generelt, er, at der er mange danskere, som reagerer på, at gasprisen stiger, hvis de kan, og skifter til billigere varmeformer, f.eks. kobler sig på fjernvarme eller på varmepumper.

Kl. 18:15

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 18:15

Ole Birk Olesen (LA):

Så stigende markedspriser må ikke føre til, at folk tilskyndes til at vælge en anden form for energikilde. Der skal de kompenseres, så de kan fortsætte med afbrænding af gas via statstilskud, hvorimod SF gerne lægger afgifter på cigaretter, så de laveste indkomstgrupper mærker på pengepungen, at hvis de ikke gør det, som SF gerne vil have, så skal de betale for det. Uligheden er ikke et problem, når afgifterne sættes op af SF, men uligheden er et problem, når markedspriserne sørger for, at det bliver dyrere at fyre med gas.

Kl. 18:15

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Signe Munk (SF):

Man kan godt synes, at den sammenligning retorisk giver mening. Men det mener jeg ikke, når man bare kigger på den situation, vi står i lige nu. Vi har haft nogle ekstraordinære, umiddelbare prisstigninger på særlig naturgasen, og det betyder altså, at der er nogle mennesker, der bliver sat i en benhård økonomisk situation. Dem giver vi nu en økonomisk håndsækning. Dermed ikke sagt, at de skal holdes fast i naturgas, de skal jo selvfølgelig hjælpes til at komme væk fra naturgas. For det er jo helt rigtigt, at den grundlæggende grønne omstilling og den grundlæggende, langsigtede hjælp i forhold til at få både grønnere varmeforsyning, men også billigere varmeforsyning er at komme af med naturgasen og få en langt mere elbaseret varmeforsyning.

Kl. 18:15

Petersen kan garantere, at hvis vinteren 2022-23 går i møde med de samme gaspriser som nu, vil Det Radikale Venstre ikke deltage i at uddele en varmecheck en gang til?

Kl. 18:19

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 18:19

Rasmus Helveg Petersen (RV):

Tak. Det er ikke indeholdt i det her, dette er ikke en tilbagevendende udbetaling, det er en engangsting, vi står her og aftaler, på basis af en engangssituation, en unik situation – vi har jo heldigvis ikke set noget lignende. Så jeg kan forsikre hr. Ole Birk Olesen om, at det, vi sætter fuld turbo på, er ikke at institutionalisere en varmecheck, men at afskaffe brugen af gas og olie i vores rumvarme.

Kl. 18:19

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til fru Signe Munk. Der er ikke flere korte bemærkninger. Velkommen til hr. Rasmus Helveg Petersen fra Radikale Venstre.

Kl. 18:16

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 18:19

(Ordfører)

Rasmus Helveg Petersen (RV):

Tak for det. Dette er et lovforslag, der jo altså giver et engangsbeløb til de laveste husstandsindkomster med de dyreste varmekilder. Det er, skal det indrømmes med det samme, en upræcis lov. Den er ikke millimeter-, den er ikke engang centimeterretfærdig, men den gør én ting rigtigt for en lov af sin art: Hvis man skal give et fossilt subsidie, skal det være målrettet, og det skal ikke være generelt.

Det er en ulykkelig situation, vi står i, jo selvfølgelig udløst af den rædselsfulde situation i Rusland og Ukraine. Der er folk, der har oplevet endog meget store prisstigninger på deres varme og deres gas. Vi giver en lille kompensation, men med velberåd hu ikke en fuld kompensation og med velberåd hu ikke en kompensation til alle. Det gør vi, for at priserne stadig væk kommer til at slå igennem og stadig væk kommer til at opmuntre folk til at spare på gassen, hvilket er godt både for klimaet og for egen pengepung og i modsat retning for eksporten fra Rusland af gas.

Jeg kan imidlertid ikke være i en sådan aftale her, hvis ikke den er koblet op med en politisk aftale, og det er det her. Det er en politisk aftale, der lægger sig i tillæg til aftalen om den her varmecheck, der bestemmer, at vi helt skal udfase olie og gas i vores rumvarme i Danmark. Det er noget, der nytter, både for klimaet og for varmeregningen og for gasimporten fra Rusland, og det er den betingelse, der har gjort, at vi er gået med til den her varmecheck. Jeg har selv i en rolle som klimaminister stået på internationale talerstole og tordnet mod fossile subsidier, men her går det hånd i hånd med en meget, meget ambitiøs udfasning af de fossile brændstoffer i vores varme.

Vi ønsker en varmeplan inden sommerferien, så vi får givet folk en sikkerhed for den fremtidige varmekilde og vi får sat superturbo på udrulningen af fjernvarme og varmepumper. Det er det, der langsigtet både kan gøre noget ved det ene og det andet og det tredje af vores problemer. Radikale Venstre støtter forslaget. Tak.

Kl. 18:18

Den fg. formand (Christian Juhl):

Selv tak. Den første korte bemærkning er fra hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 18:18

Ole Birk Olesen (LA):

Hr. Rasmus Helveg Petersen hænger sin grønne hat på, at det er et engangsbeløb, for hvis det nu var et tilbagevendende beløb, ville det jo i endnu højere grad forhindre folks tilskyndelse til at skifte til en grønnere energikilde end gas. Vil det sige, at hr. Rasmus Helveg

Ole Birk Olesen (LA):

Ja, der er en juridisk virkelighed, og der er en politisk virkelighed. Jeg spørger til den politiske virkelighed, og hr. Rasmus Helveg Petersen svarer med den juridiske virkelighed. Den juridiske virkelighed er, at lovforslaget her er et engangsbeløb. Den politiske virkelighed, som jeg spørger til, er: Hvis gaspriserne gentager sig på et højt niveau i vinteren 2022-23, vil Radikale Venstre så betragte det her som en præcedens, der er sat for den politiske virkelighed, hvor man gentager at uddele en varmecheck, eller vil Radikale Venstre sige nej til den tid?

Kl. 18:20

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 18:20

Rasmus Helveg Petersen (RV):

Tak. Dette er et engangsbeløb, og det siger jeg med velberåd hu, for det er meget vigtigt, at det her ikke kommer til at fremstå som et permanent arrangement, der netop giver det modsatte incitament til at skifte varmekilder end det, vi ønsker. I den her aftale har Radikale Venstre jo altså betinget sig nogle politiske aftaler, der gjorde, at vi sagde ja til varmechecken. Jeg vil ikke udelukke, at vi kunne indgå en lignende handel en anden gang, men det signal, jeg ønsker at sende nu, er, at vi hermed har opfyldt vores del af en aftale.

Kl. 18:20

Den fg. formand (Christian Juhl):

Hr. Søren Egge Rasmussen.

Kl. 18:20

Søren Egge Rasmussen (EL):

Tak. Ordføreren nævnte et ønske om en varmeplan inden sommerferien. Det ønske deler vi i Enhedslisten. Vi havde jo en deputation i KEF-udvalget i sidste uge fra Dansk Fjernvarme, som jo bl.a. på sin liste havde, at man skulle lave sådan en national screening af de områder, som har gasopvarmning, for at finde ud af, i hvilket omfang fjernvarmeområderne kan udvides. Det var noget, som de italesatte som noget, der kunne ske på 2-3 måneder. Er det element noget, som er med i De Radikales ønske til en varmeplan inden sommerferien? Og er der andre elementer, som ordføreren allerede nu kan se skal puttes ind i sådan en varmeplan, som kan give vished om, hvad det er for en omstilling, vi skal prioritere?

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Rasmus Helveg Petersen (RV):

Ja, det er præcis et af de elementer. Der er jo allerede på Aalborg Universitet lavet et udmærket forslag til varmeplan. Det vigtigste lige nu og her er jo sådan set at give folk, der sidder derhjemme og er lænket til en fossil, dyr varmekilde, som de egentlig ønsker at komme af med, en sikkerhed for, hvad de skal have i stedet for. Der er det min holdning – baseret på økonomi og klima – at de, som kan få fjernvarme, skal have fjernvarme. Det skal vi give dem en sikkerhed for. Så vi fortæller folk – overvejende dem, der bor i et naturgasområde – at her vil vi altså komme med fjernvarmen inden for en overskuelig årrække. Alle andre skal så vide: I bor i et område, hvor der formentlig ikke kommer fjernvarme inden for en overskuelig periode. Og så kan vi begynde at udrulle varmepumper i højt tempo til dem, som sidder med gasfyr, men som ikke kan forvente at få fjernvarme.

Så den her vished i form af en varmeplan er nummer et, før vi for alvor kan begynde at fyre kanonerne af, om man så må sige, med henholdsvis varmepumper og fjernvarme. Tiden gik. Jeg beklager. Det var overhovedet ikke meningen.

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jamen det er rart at høre, at kanonerne skal fyres af de rette steder. Nu står der jo her i vores sidste aftale, at aftaleparterne samtidig er enige om at mødes snart igen og forhandle om de konkrete tiltag for at komme af med gassen. Så har vi en aftale om, at vi mødes allerede på fredag for at prioritere 250 mio. kr., som var i den sidste aftale. Jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre ordføreren om noget. Når man sådan skal mødes snart igen og der er udsigt til en ferie i næste uge, er det så ikke i den her uge, at »snart igen« skal tolkes i retning af, at vi også i dag ligesom kan komme frem til, at vi altså skal mødes i den her uge for snart igen at komme videre med de grønne elementer i vores aftaler?

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Rasmus Helveg Petersen (RV):

Jeg vil altid gerne mødes om det her emne, hellere før end siden. Men hvis det skulle blive umiddelbart efter påske, vil jeg også kunne leve med det, bare resultatet bliver knaldgodt.

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til hr. Rasmus Helveg Petersen. Der er ikke flere korte bemærkninger. Derfor går vi over til hr. Søren Egge Rasmussen fra Enhedslisten – De Rød-Grønne.

(Ordfører)

Søren Egge Rasmussen (EL):

Det er selvfølgelig en interessant tilgang, hvis det at acceptere, at man mødes lidt senere, så medfører, at resultatet bliver det bedre. Så kan jeg godt forstå, at man kan acceptere en vis tålmodighed i nogle

Kl. 18:21 forhandlinger, som man kan være utålmodig omkring. Det kunne jeg da se ministeren tog ned. Men jeg vil jo sådan set gerne mødes i denne uge om disse vigtige emner.

Kl. 18:21

Enhedslisten kan støtte det her lovforslag om en højere varmecheck på 6.000 kr. skattefrit til de husstande, som har gasopvarmning eller elopvarmning. Det er en væsentlig hjælp til over 400.000 husstande. Men det er jo ikke nok i den her specielle situation. Ældre Sagen gør opmærksom på, at folkepensionen bør hæves med 5 mia. kr. om året for at kompensere for de stigende priser, der er, og det er jo stigende priser både på varme, el og fødevarer m.m. Jeg synes faktisk, det er et rimeligt krav, og jeg synes også, at de ydelsesforhandlinger, der kører, bør blive præget af, at man kigger ind i, at den fattigste del af befolkningen har en udhuling af deres indtægter.

Når man så ser, at andre partier – Socialdemokratiet, SF, Radikale, DF og Kristendemokraterne – vil afskaffe den grønne check for de lavestlønnede og for kontanthjælpsmodtagere fra nytår, synes jeg virkelig, at man afskaffer et godt redskab, som man burde bibeholde, sådan at man f.eks. kunne give en forøgelse af den grønne check ud fra stigende elpriser, altså ikke varmepriser, men elpriser, som jo rammer alle med lave indtægter. Den forhandling her har givet 2 mia. kr. til varmhjælp, men den har altså også givet 200 mio. kr., som kommunerne kan bruge til at imødekomme de borgere med energihjælp, og det er altså både til el og varme, man vil kunne lave ansøgninger. Og så har vi fået sikret de 250 mio. kr. til grøn fjernvarme, som vi skal mødes og forhandle om på fredag. Det giver altså en samlet aftale på 2,45 mia. kr.

Men den varige hjælp er jo sådan set at hjælpe med at udfase den fossile gas. Den opgave mangler vi at prioritere højt at få gennemført. Det er en omstilling, som både kan bidrage til klimaløsninger, kan sikre uafhængighed af importeret gas og kan sikre, at Danmark ikke finansierer Putins angrebskrig. Nogle partier har støttet opførelsen af Nord Stream 1, som gav mulighed for, at Putin kunne finansiere sin oprustning gennem årene. Den er altså betalt af europæiske lande. Der har også været mange partier i Folketinget, som har støttet, at man skulle etablere Nord Stream 2. Den er så heldigvis ikke kommet i anvendelse. Men det er jo sådan set en planlægning, som har sikret, at Putin kunne sælge mere gas til Europa.

Aktuelt står vi i Europa med en alt for stor afhængighed af russisk gas, og vi er aktuelt med til at finansiere Putins krig, hvis det er sådan, vi kommer til at betale gasregningen, når sanktionerne engang ophører og man kan overføre penge til Rusland. Der er virkelig grund til at få udfaset den gas.

Vedvarende energi er løsningen både i Europa og i Danmark, og vi skal i Danmark frem til en fjernvarme baseret på geotermi, varmepumper og solvarme suppleret med dansk biomasse. Vi bør meget hurtigt afdække, hvor det giver mening at udrulle mere fjernvarme. Enhedslisten støtter, at der laves en national screening af områder med gasopvarmning, så vi får en hurtig afklaring, som ifølge dansk fjernvarme kan ske på 2-3 måneder. Derefter kan kommunerne jo så se på resultatet, for kommunerne har ansvaret for den overordnede varmeplanlægning, og den synes jeg egentlig skal blive liggende i kommunerne. Men jeg synes, den her nationale screening skal laves for at give dem et redskab til at lave ordentlige konklusioner med, og den skal laves hurtigst muligt.

Den screening vil jo afklare, hvilke husstande der fortsat skal have en individuel varmeløsning. Det vil jo sådan set afklare, at det gasfyr, mange husstande har, bør blive fortid og varmepumper er fremtidens opvarmning eventuelt suppleret med solvarme eller andre varmekilder. Der skal være et særligt fokus også på at få sikret omstillingen af de fjernvarmeselskaber, som bruger gas nu. Det er fjernvarmeselskaber, som er listet op i lovforslaget – ca. 80 selskaber. Det er faktisk temmelig mange. Jeg kunne egentlig godt tænke mig at få afklaret, hvordan vi hjælper de selskaber med at

Kl. 18:22

Kl. 18:22

Kl. 18:23

Kl. 18:23

Kl. 18:23

Kl. 18:23

få udfaset gassen. Det har jeg stillet udvalsspørgsmål om, og jeg synes ligesom andre ordførere, at den her tidsplan for lovforslaget er lige stram nok. Altså, vi har en time efter den her behandling til at få formuleret vores sidste spørgsmål, og så er der nogle, der skal på natarbejde og svare på spørgsmålene meget hurtigt, og så har vi anden og tredje behandling torsdag. Det er altså en hastebehandling, der er lidt for hastende.

Kl. 18:28

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak for det. Så er det hr. Ole Birk Olesen med en kort bemærkning.

Kl. 18:28

Ole Birk Olesen (LA):

Hvis gasprisen er høj i vinteren 2022 og 2023, synes Enhedslisten så, at der skal uddeles en varmecheck igen?

Kl. 18:29

Søren Egge Rasmussen (EL):

Nej, det synes vi ikke. Vi lægger meget stor vægt på, at vi kan hjælpe flest mulige til at komme af med gassen, og vi er godt klar over, at vi ikke kommer i mål med alle. Men i stedet for at udsende varmechecks igen tror jeg egentlig at jeg har det bedre med at give kommunerne en større pose penge, som dem, der er blevet ramt af høje energipriser, kan ansøge om. Det synes jeg egentlig er en bedre løsning, så det er ikke vores hensigt at gentage det her til næste vinter. Man kan sige, at med det, vi gør nu, hjælper vi nogle mennesker, som er blevet konfronteret med høje regninger. Vi skal ikke have et system, hvor vi understøtter, at man kan fortsætte på de fossile brændsler ved ligesom at skabe en forventning om, at vi også kommer og hjælper til næste vinter.

Nej, det er overhovedet ikke vores tilgang til det. Men vi har også en erkendelse af, at det at få udfaset gas i så mange husstande faktisk er noget, der tager tid. Dem, der opstiller varmepumper, mener, at de kan installere 70.000 varmepumper om året. Det er faktisk for lavt et tempo.

Kl. 18:30

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 18:30

Ole Birk Olesen (LA):

Men den her varmecheck var jo heller ikke Enhedslistens favoritidé. Enhedslisten ville hellere have gjort noget andet allerede nu, f.eks. det, som hr. Søren Egge Rasmussen her omtalte. Alligevel endte det med, at Enhedslisten gjorde det, som regeringen gerne ville have, nemlig stemte for en varmecheck i forbindelse med fossil gasafbrænding. Vi hørte før den radikale ordfører sige, at han måske også var åben for en handel næste vinter. Er Enhedslisten også åben for en handel næste vinter, hvis regeringen gerne vil give en varmecheck igen? Og hvis svaret er ja, vil Enhedslisten så medgive, at Enhedslisten er trådt ind på en sti, som handler om at give tilskud til afbrænding af fossile brændsler?

Kl. 18:30

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 18:31

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jeg hørte det, De Radikale sagde, fuldstændig anderledes. Det, vi går ind i nu, er at lave en grøn aftale hurtigst muligt. Vi skal jo mødes snart, som der står i aftalen, og så vil vi meget gerne være med til at prioritere og ændre på rammevilkår og finansiere det med tilskud, eller hvad det skulle være. Vi er sådan set åbne over for

virkemidlerne, men vi skal jo frem til, at vi udfaser mest mulig fossil gas hurtigst muligt. Det er vores tilgang til det og ikke at uddele flest mulige checks.

Kl. 18:31

Den fg. formand (Christian Juhl):

Fru Marie Bjerre.

Kl. 18:31

Marie Bjerre (V):

Jeg bemærker, at ordføreren er optaget af, at den her varmecheck kommer efter husstandsindkomst, at der er et socialt sigte med varmechecken, men hvorfor er man mere optaget af det fremfor at lave en simpel model, der hjælper de danskere, der rent faktisk har haft de største regninger, de danskere, der oplever de største varmestigninger?

Kl. 18:31

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 18:32

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jamen jeg har ikke set den der simple model velbeskrevet, for hvis man skal lave det meget retfærdigt, skal man jo ind at se på, hvad det er for en gasaftale, den enkelte husstand har med den gashandler, om man har en fastprisaftale eller ej. Og man skal ind at kigge på, hvad det er for nogle aftaler, de varmeværker, cirka 80 styks, som har gasfyring, har. Vi er helt klar over, at den her check ikke er milimeterretfærdig, det er vi godt klar over, og vi synes egentlig, at den første aftale, vi lavede, hvor der var en lavere indtægtsgrænse, var bedre end aftale nummer to. Men det var det, det blev til. Jeg kan også godt se nogle argumenter for, at det, når vi har opfordret danskerne til at få deres feriepenge udbetalt, er rimeligt nok, at vi hæver den samlede beløbsgrænse, så der er færre, der bliver ramt af det.

Kl. 18:32

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 18:32

Marie Bjerre (V):

Jeg er glad for, at ordføreren kan se, at der er nogle problemer med den her varmecheck, for det er der så sandelig. Men er det ikke bare et skalkeskjul for at lave social omfordeling fremfor at lave en egentlig varmecheck og varmehjælp? Anerkender ordføreren ikke, at der er forskel på indtægtsrammer og rådighedsbeløb, og med sådan en varmecheck her, hvor man udelukkende går efter indkomstgrænsen, kan det være, at en børnefamilie, hvor både mor og far arbejder, højst sandsynligt slet ikke får nogen varmehjælp, på trods af at det kan være rigtig svært at få økonomien til at hænge sammen med de her ekstraordinært høje prisstigninger, vi har set på varme?

Kl. 18:33

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 18:33

Søren Egge Rasmussen (EL):

Vi er godt klar over, at vi ikke hjælper alle med den her varmecheck, men vi hjælper trods alt 419.000 husstande med en skattefri check på 6.000 kr., som kan være med til at betale de høje regninger, som de er udsat for. Vi er helt klar over, at det ikke er milimeterretfærdigt.

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til hr. Søren Egge Rasmussen. Der er ikke flere korte bemærkninger. Velkommen til fru Katarina Ammitzbøll fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 18:33

(Ordfører)

Katarina Ammitzbøll (KF):

Tak. Energi er rygraden i den grønne omstilling, og energi er nu også den største geopolitiske udfordring, Europa står over for. Men den grønne energis betydning er sandelig også noget, som nærmest alle danskere mærker på pengepungen på grund af de høje energipriser, særlig på gas. Men det er generelt dyrt, også el. Alle kan mærke det. Ca. 52 pct. af danskerne er bekymrede for, at de stigende energipriser kan få en mærkbar indvirkning på deres privatøkonomi. 60 pct. af børnefamilierne er bekymrede, viser en ny undersøgelse.

Vi mener, at regeringens check hjælper for få og for sent. Vi rejste det og drøftede det jo allerede ved årsskiftet. Regeringen dryssede også lidt ud ved kommunalvalget. Det var den 17. november, så det er jo lang tid siden. Vi ville jo egentlig også have udbetalt hele det ubudgetterede beløb, der var givet til støtteordningen til vedvarende energi – det drejede sig om ca. 2,7 mia. kr., så vi var oppe i det leje for lang tid siden.

Regeringens varmecheck er dårligt nyt for børnefamilierne; de står stadig med tårnhøje regninger og ingen kompensation. Skal de små børn, der ligger på gulvet, fryse? Eksempelvis vil en skolelærer og en pædagog formentlig stadig ikke kunne modtage checken, hvis de har været i arbejde i nogle år. Dem i vores velfærdssektor, som har knoklet, dem, som der hele tiden bliver talt om, der skal hjælpes med minimumsnormeringer i forhold til bedre velfærd, dem, der tager hånd om vores syge, dem, som virkelig har knoklet, også igennem coronaperioden, får ikke glæde af det her. Checken er også dårligt nyt for dem, som arbejder, dem, som passer deres job og forsøger at forsørge sig selv.

Selv om regeringen har kaldt deres varmecheck her for en akut økonomisk håndsrækning, kommer den tidligst til august. Det er sent. Men der er også flere problemer med checken i måden, grundlaget for udbetalingen beregnes og udbetales på. Man kan jo læse i de høringssvar, der er kommet, at problemet er, at borgerne f.eks. skal bruge deres indtægt fra et år, der har været exceptionelt på grund af de indefrosne feriepenge, som der ellers var bred opbakning til. Et andet problem er, at lejere af boliger, hvor varmen er inklusive den faste månedlige leje, vil få glæde af det ekstra varmetilskud, men ikke udlejere, som har udfordringen med varmepriserne. Der er flere ting i de høringssvar.

Som situationen er nu, ville vi jo gerne have hjulpet flere og med mere. Når man nu har brugt så lang tid, 5 måneder, på at komme med så simpel en løsning, så kunne der jo også have været andre tiltag, f.eks. en mulighed for at udfase gas hurtigere. Vi skal udskifte vores gasfyr. Der er stadig 400.000. Nu er tiden til at få dem skiftet ud. Der kunne være tilskud til konvertering fra gasfyr til varmepumper, støtte til fjernvarmeværkerne, som ønsker at omstille deres produktion fra gas til de store varmepumper, udvide deres fjernvarmeområder, lave en ordentlig screening, så man ved, hvor der er fjernvarme, og hvor den ikke kommer, og hvad vi kan gøre for at sætte målet ind, øget elektrificering i industrien. Man kunne tænke lidt mere, være lidt mere innovativ. I stedet for griber man det sædvanlige håndtag med at prøve at dele lidt penge ud til dem med den allerlaveste indkomst. Det er jo ret skuffende. Selvfølgelig er der også et element om gasfyr – det står der jo i aftalen.

Vi synes også, man kunne have brugt muligheden her for at se på en ændring af nogle af de tilskudsordninger, som er så bøvlede og

bureaukratiske, f.eks. til varmepumper. Man kunne måske lave det om til et fradrag – smartere for både borgere og erhverv.

Så ja, det er trist, at der nu skal gå så lang tid, før man får den akutte check. Men så skal det hastes igennem på den her måde. Jeg synes, det er ærgerligt. Det er ærgerligt, at man ikke får lov til at sidde med ved bordet, det er ærgerligt, at det alt sammen skal presses igennem på den her måde. Der er ikke engang tid til at stille spørgsmål.

Så nu vil jeg benytte lejligheden her til at stille mine spørgsmål i de sidste sekunder, der er tilbage af min taletid. Er det rimeligt, at en hel masse børnefamilier med to forældre i arbejde, særlig i velfærdssektoren, ikke får en håndsrækning? Kan regeringen garantere, at dem, de har lovet en check, faktisk også får den udbetalt i august eller september? Indtil nu er den jo bare udskudt og udskudt. Er det rimeligt, at børnefamilier med forældre i arbejde ikke får en varmecheck, mens et par, hvor kun den ene arbejder, får checken? Er det rimeligt at få 0 kr., hvis begge forældre tjener mere end 30.000 kr. om måneden, men at man får 6.000 kr., hvis forældrene tjener 29.416 kr. om måneden? Tak for ordet.

Kl. 18:39

Den fg. formand (Christian Juhl):

Selv tak. Der er et par korte bemærkninger. Den første er fra fru Signe Munk. Værsgo.

Kl. 18:39

Signe Munk (SF):

Det er jo interessant. I Venstre har man en simpel model, der er så kompliceret, at ordføreren ikke kan forklare den, og i Konservative har man bare en ny model sådan for den uge, vi nu er i. I sidste uge var det beskæftigelsesfradraget, der skulle hæves for at hjælpe pensionister, og nu er det så en ordning, der skal hjælpe børnefamilier. Så kunne ordføreren ikke bare for undertegnede her lige forklare: Hvem får penge til varmhjælp med De Konservatives model? Hvornår får de den, og hvor meget får de? Det er bare, så vi lige ved, hvilken model det er i den her uge.

Kl. 18:39

Den fg. formand (Christian Juhl):

Værsgo.

Kl. 18:39

Katarina Ammitzbøll (KF):

Som vi siger, er der jo rigtig mange håndtag. De står faktisk også i mine papirer her. Jeg vil meget gerne sende dem til fru Signe Munk. Jeg nævnte jo også noget af det i sidste uge, men man kan ikke gentage sig selv, for der var ikke tid til det hele. Der er flere håndtag. Det ene var netop fradrag. Vi ville hæve beskæftigelsesfradraget – det er korrekt. Det andet var, at vi også ville sikre, at man ikke modregner folkepensionen for de ældre. Her nævnte jeg bl.a. det par fra Rønne, som måske godt ville gå ud og gøre lidt mere for at kunne betale deres varmeregning. De er friske og frejdige og er i starten af 70'erne. Jeg får afsindig mange henvendelser. De mennesker kunne man også have hjulpet.

Så mener vi jo også, at vi skulle have udbetalt de penge, som staten har sparet. Dem kunne man jo have udbetalt hurtigt til alle dem, som har de høje varmeregninger, så dem, som er i arbejde, også får en håndsrækning. For det fjerde skulle vi se på: Hvordan kan vi gøre, så de her varmeregninger bliver mindsket? Det gav jeg også lige nogle eksempler på. Så der er faktisk mange flere tiltag end den her meget simple og meget sent virkende model.

Kl. 18:40

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Signe Munk (SF):

Nu bevæger vi os vist bare over i helt almindelig finanspolitik, så derfor kunne det jo være fint for os andre, hvis ordføreren lige oplyste, hvor mange milliarder det nu er, ordføreren har delt ud, og hvordan de skal finansieres. Hvor i velfærden skal der skæres? Hvilke sygeplejersker skal fyres, for at ordføreren kan finansiere alle de løfter, der netop nu er givet, altså både i forhold til VE-ordninger, hævelse af beskæftigelsesfradraget osv.? Så hvor mange milliarder er der brugt, og hvordan skal de finansieres?

Kl. 18:40

med til forhandlingsbordet. Det er ikke sådan, at vi siger, at kun har den ene model – vi havde mange forslag, vi gerne ville have siddet og drøftet ved bordet, men det har der ikke været mulighed for. Vi er ikke blevet inviteret med her i anden runde, og det synes vi jo er ærgerligt. Der har ikke engang været åbnet op for at lytte til os, og nu har vi så kort tid til at stille spørgsmål.

Kl. 18:43

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 18:41

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 18:43

Katarina Ammitzbøll (KF):

For det første sagde vi jo 2,7 mia. kr. før. For det andet så lavede vi i Konservative et finanslovsudspil, hvor der står, at vi faktisk kan spare 7 mia. kr. Det står i vores finanslovsudspil, som vi lavede her i efteråret. Der er også det med modregning af folkepensionen og det med at hæve beskæftigelsesfradraget. Det hele er der, og det er finansieret.

Kl. 18:41

Anne Paulin (S):

Jeg beklager, hvis ordføreren syntes, det var et forkert ordvalg, da jeg sagde, at hun havde slynget noget ud, og det kan også godt være at det var det, men det var et udtryk for, at jeg synes, at det er meget arbitrært, hvad der kommer fra Det Konservative Folkeparti. Den ene uge er det et beløb og en række initiativer, og den næste uge er det et andet beløb og andre initiativer. Ordføreren ryster på hovedet, så det kan være, at ordføreren kan komme med en hurtig bekræftelse af, at det er rigtigt opfattet, at det er 2,7 mia. kr., som Det Konservative Folkeparti ønsker at bruge på varmemhjælp.

Kl. 18:44

Den fg. formand (Christian Juhl):

Fru Anne Paulin.

Kl. 18:41

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 18:44

Anne Paulin (S):

Tusind tak for det. Jeg synes ligesom den tidligere spørger også, at det er meget svært at blive klog på, præcis hvad for en model, Konservative foreslår i den her sammenhæng. Så kunne ordføreren ikke lige præcisere det? Jeg synes, at der bliver sagt 2,7 mia. kr. heroppe fra talerstolen, og jeg har også hørt ordføreren slynge tallet 4,9 mia. kr. ud tidligere, så kan ordføreren præcisere, om det er 2,7 mia. kr., man ønsker at bruge, eller om det er 4,9 mia. kr.? Og hvordan ser man det her struktureret, altså, hvor mange x antal milliarder eller millioner skal afsættes til hvilke forskellige forslag? Og med hensyn til det ønske, der åbenbart også er fra konservativ side, om markante sænkelse af benzin- og diesellafgifter, skal det så også finansieres via de her 2,7 eller 4,9 mia. kr.?

Kl. 18:41

Katarina Ammitzbøll (KF):

Ja, det var det oprindelige beløb, da vi begyndte i starten af året, og da vi så på, hvad for en situation vi var i med de høje gaspriser. Nu kan vi jo se, at det nu er et dyrt på rigtig mange områder, også for dem, der bruger el, og det er også derfor, vi siger, at der skal flere tiltag til, for det her er ikke akut. Da vi alle sammen talte om det her i januar, var der jo ikke krig i Ukraine, og der kunne vi jo ikke se, hvor høje energipriserne ville blive ved med at være. Jeg tror, at vi alle lidt tænkte: Det her går over, det er midlertidigt – vi skal bare klare os igennem vinteren. Men vi ser jo ind i et andet scenarie nu, og det er jo derfor, vi beder om, at der skal tænkes på, hvordan vi får hjulpet mange flere danskere. Ordføreren sagde før, at man jo ikke kunne vide, om det også bliver sådan næste vinter, men det ved man faktisk godt. Alle eksperter siger, at det er noget, der fortsætter, at vi kommer til at have høje energipriser. Det er derfor, vi siger, at vi skal se på flere muligheder.

Kl. 18:42

Kl. 18:45

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 18:42

Den fg. formand (Christian Juhl):

Man kan tale sig varm. Tak til fru Katarina Ammitzbøll. Der er ikke flere korte bemærkninger. Velkommen til hr. René Christensen fra Dansk Folkeparti.

Kl. 18:45

Katarina Ammitzbøll (KF):

Jeg mener ikke, at jeg står og slynger noget ud – det synes jeg er en lidt mærkelig måde at sige tingene på.

Vi sagde jo – og det gjorde vi med flere partier – da vi begynde på det her i starten af året, at vi jo kunne se, at der var 2,7 mia. kr., der ikke var blevet brugt, og det blev også bekræftet. Det var for 2021, og det blev også sagt, at der også var et tilsvarende beløb i 2022. Så det blev jo drøftet, hvor meget man kunne tage, for det er jo ikke, fordi man skal tage det hele; det er jo ikke et råderum. Men vi kiggede på, hvad der kunne være rimeligt. Og der vil jeg bare sige, at der jo altså var en stor mængde penge, man kunne have prioriteret i forhold til det.

Det beløb, vi oprindeligt nævnte, var de 2,7 mia. kr., men nu står vi jo i en situation, hvor inflationen kommer op på 4,6 pct., og det vurderes her, at de ekstre regninger for børnefamilierne, bare på grund af inflationen, ligger på omkring 13.000 kr. Det er derfor, vi siger, at vi havde mange forskellige forslag, som vi kunne have haft

(Ordfører)**René Christensen (DF):**

Tak for det, formand. Den her sag er faktisk slet ikke så nem, som flere vil gøre den til. Om det er 2 mia. kr. eller det er 2,7 mia. kr., er nok ikke det, der er spørgsmålet her. Spørgsmålet er nok, at der er nogle borgere derude, der desværre har nogle energikilder, som desværre er steget markant i pris. Der er nok også nogle borgere, der har nogle huse og ejendomme, som de bor i, og som ikke er isoleret godt nok, og hvor man simpelt hen har et for stort varmeforbrug.

Hvad kan man så gøre på den korte bane? Der kan man jo give et engangsbeløb. Men det er jo sådan lidt af et kunstigt åndedræt, og her skal jeg komme med en lille historie. Jeg var i Faxe, hvor jeg var nede at besøge Nikolaj. Nikolaj er på sygedagpenge. Han bor

i et lille rækkehus, som er ret dårligt isoleret; det skal faktisk også moderniseres i, jeg mener, det var i 2024. Han havde elvarme. Jeg så hans regninger, og han havde for en enkelt måned, der havde været en kold måned, haft den højeste regning, og det var i november, hvor han havde fået en elregning på 4.300 kr. Så havde han også en husleje oveni, så havde han sit fagforeningskontingent, og så havde han sådan set også en telefon, og så ville han også godt se lidt fjernsyn. Han sad der med sine sygedagpenge, kiggede på sine regninger og sagde: Hvad er det for nogle, jeg skal betale? Han havde simpelt hen ikke råd til at betale dem alle sammen. Og det er jo den situation, der er nogle, der er i. Jeg tror helt klart, at han er en af dem, som får den her varmecheck, og det vil jo hjælpe ham lidt på den korte bane. Det er jo ikke sådan, at varmechecken skal dække folks elforbrug, den skal dække den merpris, der er; vi ved også godt, at det jo ikke er sådan med de her 6.000 kr., at der kun er til 2 måneder. Han ville nok have haft en almindelig elregning på omkring 2.000 kr., og nu var den blevet mere end fordoblet. Så det er nogle få måneder, han får hjælp til.

Men det, der er det interessante her, Enhedslisten var også lidt inde på det, er jo: Hvad skal der ske fremadrettet for de her borgere? For der er jo ingen tvivl om, at den her diskussion slipper vi for i 5-6 måneder, men så kommer den jo tilbage igen. Skal vi så igen stå og diskutere, om vi skal bruge 2 mia. kr. eller 2,7 mia. kr.? Vi bliver simpelt hen nødt til at give en del af de her borgere nogle incitamentet til, at de får en anden varmekilde, får isoleret deres huse bedre, således at de får nogle mindre udgifter.

Jeg tror også, at man skulle have kigget mere på det, som regeringen jo også har gjort, det gør man så med aftalen, og her der afsætter man 200 mio. kr. til kommunerne, så de kan give et engangsbeløb. Der var det sådan, at en stor del af de personer, som bliver hårdest ramt af det her – alle bliver jo sådan set lige hårdt ramt i kroner, men der er nogle, der har et større rådighedsbeløb end andre – var dem, der har det mindste rådighedsbeløb, for mange af dem er jo på overførselsindkomst. Der kunne man måske også have givet kommunerne et større værktøj til det, fordi de jo kender deres borgere, så de kunne give nogle flere engangsbeløb til de her borgere til hjælp til at betale merprisen på deres elregninger. Det værktøj er et værktøj, man kender derude, og jeg mener, det er efter § 34 i sociallovgivningen, at man kan give de her engangstilskud, så det er kommunerne, der skal afgøre, om det er med tilbagebetalingspligt, eller om det er et engangsbeløb, man har fået. Der mener vi helt klart i forhold til den her situation, at der skulle det være et engangsbeløb, som man havde fået. Det kunne have fyldt mere i aftalen, så havde man i hvert fald ramt dem, der har mindst.

Men når man nu vælger at lave det som en check, synes vi jo, at det er mærkeligt, at man lægger det her loft over husstandsindkomsten på 650.000 kr. Hvis man går ind og kigger på sådan en ganske almindelig LO-familie, som jo ikke behøver at være særlig rig eller noget, og som har almindelige udgifter, ser man, at der ligger gennemsnitslønnen faktisk på 766.500 kr., og det er det tal, som man har. Så hvis de er en ganske almindelig 3F-familie, som går på arbejde og passer deres ting og betaler deres skat, får de ikke noget hjælp til en dyr gasregning, elregning eller for den sags skyld til deres træpiller, selv om de er steget markant. Det er også noget, der undrer os lidt, at der er nogle varmekilder, man ikke tager med i aftalen. Bl.a. hvad angår sådan noget som træpiller, er der nogle borgere, som har valgt at sige: Jamen vi vil gerne være grønne, men vi har ikke adgang til fjernvarme, så vi har valgt at tage noget biobrændsel ind. Men det er jo også steget markant. Dem har man også taget ud af ligningen her.

Det, jeg dog glæder mig over – og det skal man altid huske, når man står med et lovforslag, som man ikke synes er så godt – er, at der er noget, der er lykkedes for regeringen. Da vi sad med i forhandlingerne under den første runde, var man ikke helt sikker på,

om det kunne lade sig gøre for de førtidspensionister, som har deres fritidsbolig som fast bolig, at blive en del af aftalen, men de er kommet med, og det er blevet bekræftet i dag af den socialdemokratiske ordfører, og jeg så også, at ministeren nikkede til det. Det glæder vi os over. De er jo sådan set nogle af dem, som sidder i nogle boliger, som desværre for manges tilfælde ikke er så godt isolerede og derfor også er dyre at opvarme.

Så alt i alt håber jeg, at ministeren vil indkalde til forhandlinger, og der vil vi rigtig gerne være med. Hvordan sikrer vi os, at vi på den korte tid, vi har til rådighed, så hurtigt som muligt får så mange som muligt over på fjernvarme der, hvor det giver mening, eller over på andre varmekilder, der kunne være individuelle varmekilder som f.eks. varmepumper, og det kunne også være jordvarme? Og jeg håber, at vi får lavet en varmeplan både på kommuneniveau og på nationalt niveau? Tak.

Kl. 18:50

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak for det. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Så vi siger tak til hr. René Christensen, og vi går videre til hr. Peter Seier Christensen fra Nye Borgerlige. Værsgo.

Kl. 18:51

(Ordfører)

Peter Seier Christensen (NB):

Den aftale, vi behandler nu, er ikke sådan, som vi ønskede den skulle være. Vi foreslog i forhandlingerne, at man i stedet for at give et tilskud skulle sænke afgifterne. Det var der ikke flertal for, og da hjælpen så endda kun skulle hjælpe udvalgte grupper baseret på en indtægtsgrænse, deltog vi ikke i aftalen. Vi mener også, at det afsatte beløb er for lille. 2 mia. kr. skal der gives i varmehjælp, men kun til husstande, hvor indkomsten er under 650.000 kr., og hjælpen kommer nu i form af en check. Nu får en udvalgt gruppe af borgere en check, som skal bruges til at betale afgifter. Det er en bagvendt måde at gøre tingene på, og det viser sig også at tage lang tid. Regeringen forventer, at pengene er udbetalt til september.

Mens alle danske familier oplever, at købekraften falder, at priserne stiger, og at budgettet strammer til, indkasserede staten sidste år et overskud på ca. 59 mia. kr. og regner i år med et overskud på ca. 17 mia. kr. Det er rigtig mange penge, som danskerne har betalt i skat af deres egen lomme, og som politikerne nu lægger i kassen til at bruge på, hvad de selv finder bedst i løbet af de kommende år. Nye Borgerlige mener, at en del af de penge skal føres tilbage til danskerne her og nu, så derfor foreslår vi konkret, at man sænker bundskatten med 1 pct., at man sænker elafgiften, og at man sænker afgiften på benzin. Det vil samlet set koste ca. 17-19 mia. kr., og det kan godt finansieres af det enorme overskud i statskassen. Vores forslag har endvidere den fordel, at lettelsen kan indføres her og nu; bundskatten kan endda sættes ned med tilbagevirkende kraft, så lettelsen gælder fra januar.

Så vi synes ikke godt om den aftale, der ligger her. Men det lovforslag, vi behandler, vil dog betyde, at nogle borgere får en hjælp, og det er trods alt bedre, at nogle får en hjælp, end at ingen får en hjælp, så derfor vil Nye Borgerlige støtte lovforslaget. Denne aftale retter sig mod borgerne – eller rettere nogle af dem – og jeg vil derfor godt opfordre til, at der også bliver set på en hjælp til de erhvervsdrivende, hvor mange er rigtig hårdt ramt. Tak for ordet.

Kl. 18:53

Den fg. formand (Christian Juhl):

Selv tak til hr. Peter Seier Christensen. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Så jeg vil gerne byde velkommen til hr. Ole Birk Olesen fra Liberal Alliance.

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Det er nu så dyrt at leve i Danmark med alle de skatter og afgifter og en verdensrekordhøj moms, som vi betaler her, at vi bliver nødt til at have en check af det offentlige, som jo uddeles med de penge, vi har betalt i skatter og afgifter, for at vi kan klare os gennem vinteren. Det er en ret utrolig situation at stå i, at man har forarmet befolkningen sådan, at befolkningen ikke kan stå imod, hvis det er, at verdensmarkedspriserne på gas stiger, så man derfor bliver nødt til med folks egne penge at uddele dem en check, som de kan købe varme for.

Det her er jo Absurdistan. Tænk, hvis vi havde et flertal i Folketinget, som i stedet gik op i, at vi skulle have et stærkt og velfungerende og selvhjulpent folk i det her land, og at vi skulle føre en politik, der kunne sørge for, at folk selv kunne stå imod, når de blev ramt af udsving i verdensmarkedspriserne. Det har vi ikke. Vi har en politik, som holder folk på et ret lavt niveau af privatforbrug, fordi de skal betale så mange skatter og afgifter, så hvis der kommer en eller anden turbulens på verdensmarkedet, har de ikke penge til overs til at kunne stå imod, og så skal de stå med hatten i hånden og bede om en varmecheck på 6.000 kr. fra det offentlige, som de i øvrigt selv har betalt med deres moms og deres afgifter og deres indkomstskat. Sådan noget her vil vi aldrig være med til, og vi vil heller ikke være med til, at vi, når der endelig kommer et markedsudsving i prisen på fossile brændsler, som kan motivere folk til at skifte til en mere grøn energikilde, så siger, at nej, det skal sandelig ikke ske, men vi må uddele en check, så de kan blive ved med at brænde gas af i stedet for at gå over til en billigere og mere grøn energikilde. Det her er jo også den fuldstændig omvendte verden, og det, som vi ser her i dag, hvor folk fra Enhedslisten og fra Radikale Venstre på spørgsmål fra mig svarer, at det her skam kun er en engangscheck, er den juridiske virkelighed, som vi kan finde i lovforslaget, som vi behandler i dag.

Men den politiske virkelighed er, at der nu bliver skabt en præcedens, sådan at der, hvis vi næste vinter går ind i en tid med lige så høje gaspriser som i dag, så formentlig vil være det samme politiske flertal, som siger, at nåh ja, men nu er det jo igen synd, så nu skal folk igen have en check, og det ved de godt derude. De ved godt, at der er det her flertal, som synes, at det er synd, når varmepriserne på fossile brændsler stiger, og de ved godt, at de ikke behøver at skifte til en mere grøn energikilde, for hr. Søren Egge Rasmussen fra Enhedslisten, klimaministeren, fru Signe Munk fra SF og hr. Rasmus Helveg Petersen fra Radikale Venstre skal nok komme anstigende næste vinter med en varmecheck igen, hvis folk ikke har skiftet til en mere grøn og en billigere energikilde end gas. Selvfølgelig gør disse partier og disse politikere da det. Den mangel på rygrad, som gør, at de i dag ikke kan stå imod, når priserne stiger, vil også være der om et år, når vinteren igen står for døren og gaspriserne er de samme, altså nøjagtig den samme mangel på rygrad. Ja, det behøver jeg ikke at fortsætte med, men den vil være der igen også næste år.

Så folk derude, der tænker, at nej, vi behøver da ikke skifte, og at de jo nok kommer med en check igen, har formentlig fuldstændig ret, og det er også derfor, at det her fører til, at der ikke sker en omstilling af energien ude i hjemmene, og man vil fortsætte med at brænde gas af i forventning om, at der næste gang igen kommer en check. Derfor er det jo også nogle fupberegninger, der kommer fra ministeriet, når ministeriet siger, at der ikke er sådan en effekt på den grønne omstilling i Danmark, at folk indregner det her som en forventning og de derfor ikke skifter. Hvis de vidste, at den her vinter blev dyr, og at næste vinter bliver dyr igen, hvis de ikke omstiller, så ville flere omstille, end når man uddeler en check, og når folk har en forventning om, at det vil ske igen næste år. Så derfor passer det jo simpelt hen ikke, når ministeriet laver beregninger, der

Kl. 18:53

viser, at det her går ud over den grønne omstilling. Det er jo ikke sandt. Det, som ministeriet regner på, er jo ikke sandt. Så vi stemmer imod det her. Vi uddeler ikke checks til folk for deres egne penge. Vi vil i stedet sænke skatter og afgifter, så de selv kan stå imod vinteren.

Kl. 18:58

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak for det. Der er en kort bemærkning fra hr. Søren Egge Rasmussen.

Kl. 18:58

Søren Egge Rasmussen (EL):

Det er utroligt at høre oraklet fra Liberal Alliance komme frem til, hvad andre partier vil gøre. Jeg tror, at ordføreren fuldstændig undervurderer befolkningen. Den her angrebskrig, Putin har startet, gør altså, at der er mange mennesker, som ikke ønsker at være afhængige af fossil gas fra Rusland – mere eller mindre indirekte.

Jeg tror sådan set også, at klimakrisen er medvirkende til, at flere og flere godt kan se, at vi skal af med den her gasfyring. Jeg er sikker på, at man i en række mindre varmegærker, hvor man ellers har gået og trimmet sine gasturbiner derude, og måske syntes, at det var en god løsning, nu er kommet til den erkendelse, at de er nødt til at lave en omstilling. Og de værker skal vi hjælpe.

Så skal vi frem til klart at definere, hvad det er for nogle husstande med individuel opvarmning, som fortsat vil have individuel opvarmning og ikke får fjernvarme på noget som helst tidspunkt. Det er den afklaring, vi vil prioritere fra Enhedslistens side, og ikke det, som oraklet fra Liberal Alliance skitserede.

Kl. 18:59

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ordføreren.

Kl. 18:59

Ole Birk Olesen (LA):

Jamen jeg tror da bestemt også, at der er folk, som er fornuftige – jeg tror endda, at der er mange, der er fornuftige og siger, at nu må de skifte, også selv om de får en check. Men der vil være andre mennesker, som siger: Arh, nu behøver vi jo ikke at skifte, for vi får en check, og der kommer nok også en check næste år, for hvorfor skulle der ikke gøre det? Når der kan komme en check et år, kan der da også komme en check næste år, hvor vi står over for, at der snart er folketingsvalg.

Hvem skulle tro, og hvem bilder sig dog ind, at hr. Søren Egge Rasmussen har mere bagdel i bukserne, når folketingsvalget truer, end nu her, hvor der trods alt er næsten halvandet år til folketingsvalg? Jeg tror det ikke. Jeg tror, at hr. Søren Egge Rasmussens bagdel i bukserne vil være mindre næste år, end den er nu.

Kl. 19:00

Den fg. formand (Christian Juhl):

Sporgeren.

Kl. 19:00

Søren Egge Rasmussen (EL):

Nu er vi i den situation, at den her varmecheck på 6.000 kr. for mange husstande ikke er noget, som dækker den stigning, de har været udsat for, så derfor er der en motivation til at arbejde på løsninger, som kan gøre, at man kommer af med sit individuelle gasfyr. Altså, den situation har vi allerede. At vi så har en varmecheck, som gør, at der er færre, der skal gå fra hus og hjem, synes jeg faktisk er en god håndsækning, som jeg egentlig klart kan stå inde for, og som fint lever op til den socialpolitik, vi har i Enhedslisten.

Kl. 19:00

Kl. 19:03

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 19:00

Ole Birk Olesen (LA):

Ja, det er jo noget sjovt noget. At Enhedslisten vil beskytte folk mod stigende energipriser, fordi de måske ikke har så godt råd; men Enhedslisten vil gerne lægge højere afgifter på folk, der ikke har råd, så de ikke har råd til de cigaretter, som de føler de har behov for. Altså, afgifter, der driver folk fra hus og hjem og gør, at de ikke har råd til den livsstil, som de dyrker, vil Enhedslisten gerne lægge på, selv om Enhedslisten ved, at det rammer folk med lave indkomster hårdest. Men hvis det er af verdensmarkedspriserne, der stiger, så er det noget frygteligt noget, og så skal de have en check.

Kl. 19:01

Den fg. formand (Christian Juhl):
Fru Anne Paulin.

Kl. 19:01

Anne Paulin (S):

Tak for det. Hr. Søren Egge Rasmussen var allerede lidt inde på det, men jeg vil spørge til lidt af det samme, nemlig at ordføreren fremfører det her argument om, at folk ikke skulle have et incitament til at skifte til andre energikilder, når man får varmechecken. Men vil ordføreren ikke bekræfte, at varmechecken trods alt kun er en hånds-rækning, som dækker en mindre del af den stigning i energipriserne, som dem, der får varmechecken, har oplevet, og at der dermed stadig væk vil være rigeligt økonomisk incitament til det?

Kl. 19:01

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Kl. 19:01

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg ved ikke rigtig, om rød bloks politikere virkelig ikke forstår det her, eller om de forsøger at lade, som om de ikke forstår det, altså det her forhold, at folk godt kan have et incitament til at gøre noget, men at man gør det incitament mindre ved at tildele dem en check for ikke at gøre det. Ja, der er et incitament, men incitamentet bliver mindre, fordi man beslutter, at de skal have en check, hvis de ikke gør det. Det fører til, at der er nogle, for hvem checken er det, der afgør, at de ikke gør det alligevel, mens det for andre ikke betyder noget, at de får checken; de gør det alligevel.

Kl. 19:02

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 19:02

Anne Paulin (S):

Det kan vi nok ikke enes helt om. Jeg har som sagt lidt svært ved at følge det der med, at der ikke skulle være et økonomisk incitament. Jeg tror da, at det i langt højere grad handler om, at vi netop skal sætte skub i den her udfasning af gasfyrene ude hos folk og få eksempelvis fjernvarmen rullet ind i stedet. Så kan ordføreren ikke også se, at det jo i langt højere grad handler om det at få sat skub i den her udvikling, som altså er gået alt for langsomt, også ude i den kommunale varmeplanlægning i de seneste år?

Kl. 19:03

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ordføreren.

Ole Birk Olesen (LA):

Jo, lad os endelig få sat skub i det her ved at få fjernet elafgiften, så folk har en lyst til at gå på den, også selv om de har et elforbrug, der ligger under de 4.000 kWh om året. Men det er altså noget mærkeligt noget, at hvis man er rød og gerne vil stemme for det her lovforslag, så forstår man simpelt hen ikke det koncept, at incitamentet er én ting, men at der med en check skabes et mindre incitament, end hvis checken ikke blev uddelt.

Kl. 19:03

Den fg. formand (Christian Juhl):

Tak til hr. Ole Birk Olesen. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så er vi kommet til klima-, energi- og forsyningsministeren. Velkommen.

Kl. 19:03

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Tak for det, også tak for en spændende debat. Ganske ofte er det jo sådan, når man kommer her i Folketingssalen og hører på sine kloge og højtærede kollegaer, at man så også selv bliver lidt klogere – ikke mindst på deres holdninger og standpunkter. Jeg må sige, at det ikke er et af de tilfælde, der har fundet sted i dag. Jeg er tværtimod blevet forvirret på et højere niveau, i forhold til hvad det egentlig er, det borgerlige Danmark vil.

Jeg ved godt, hvad de ikke vil. De ville ikke give 419.000 mennesker en hjælp på 6.000 kr. i den svære situation, vi står i nu – det vil de ikke. Den har jeg fanget. Men de leverer jo ikke noget alternativ. Jo, hr. Ole Birk Olesen gør sådan set, og han er jo ret åben og idealistisk ud fra sit eget politiske perspektiv, i og med at han siger, at man slet ikke bør subsidiere, ikke bør give tilskud, fordi det vil give flere incitament. Det er jeg meget uenig i er den rette vej at gå, men jeg kan have respekt for standpunktet, fordi det er konsistent.

Det, der er lidt svære at respektere, er de borgerlige, som siger: Jeres model, regering og aftalepartier, er for kompliceret. Og så nævner man i øvrigt lige ti yderligere forhold, man gerne ville have haft med i modellen. I giver ikke nok, lyder det, og så har man i øvrigt selv kun fremlagt finansiering, der vil give, når det skal spredes ud på en langt større gruppe mennesker, en meget lavere check. Der findes ikke endnu fra nogen af de borgerlige partiers side en eneste konkret model, og det, der kommer i nærheden af en konkret model, stritter så langt væk fra alt det, de andre i den borgerlige blok vil, at man ikke er i nærheden af at have et flertal for det. Og så er vi ikke engang begyndt at tale om finansieringen.

Nå, det, vi nu foreslår at gennemføre lovgivning om, vil muliggøre, at vi kan hjælpe danskere, danske familier, som har det svært nu i en helt unik situation. Det er ikke noget, vi synes man skal gøre hvert år. Det er ikke en god ting, at vi er kommet dertil, at vi bliver nødt til at støtte folk med fossile varmekilder, men vi erkender, at behovet er der nu, fordi vi står i en helt unik situation med historisk høje varmepriser – en situation, der er blevet værre af krisen i Ukraine. Det er derfor vi vælger at gøre det, vi gør.

Det er også klart, at det her jo hænger sammen med en mere grundlæggende ambition om, at vi vil helt væk fra afhængigheden af de fossile varmekilder. Der er langt flere i Danmark, der skal på fjernvarme, og den fjernvarme, vi har, skal være grøn i højere grad, end den er i dag. De steder, hvor det ikke er rationelt, eller hvor man ikke kan få fjernvarme, er individuelle varmepumper ganske ofte en god idé. Vi mener også, at vi skal erstatte endnu mere af den naturgas, vi har i Danmark, med biogas – altså CO₂-neutral gas.

Med hensyn til dem, der har sagt, hvorfor vi ikke bare sænker elafgifterne, kan jeg sige, at vi jo lige har lavet en aftale, hvor vi sænkede elafgifterne; en aftale – i parentes bemærket – som de fleste

af de borgerlige partier i parentes bemærket ikke støtter. Jeg tænker, at hvis man sidder derhjemme og lytter med, tænker man nok, at der talte ministeren da vist over sig, det kan da vist ikke være rigtigt, for de borgerlige partier har jo lige alle sammen sagt, at de vil sænke elafgiften. Ja, men ikke desto mindre støtter de ikke den aftale, vi lige har lavet, om at sænke elafgiften.

Så på bundlinjen har vi, at de borgerlige ikke vil give 419.000 danske hjem 6.000 kr. Det vil vi. Og vi gør det, samtidig med at vi har en ambition om at gøre langt mere for at få udfaset de fossile energikilder, vi taler om, specielt selvfølgelig gassen. Vi skal allerede på fredag forhandle om at udmønte de 250 mio. kr., vi har afsat. Efter påske kommer vi til at gå langt mere grundigt til værks og se fordomsfrit på, hvad der er af også regulatoriske barrierer, og hvad der i det hele taget er af tiltag, man kan iværksætte, for at få rullet den grønne fjernvarme mere ud. Tak.

Kl. 19:08

Den fg. formand (Christian Juhl):

Selv tak. Der er et par korte bemærkninger, og det er fru Maria Bjerre, der starter. Værsgo.

Kl. 19:08

Marie Bjerre (V):

Tak for det. I Venstre ville vi gerne have haft en mere simpel model, der havde hjulpet flere danskere. Jeg synes sådan set, det er ret klart, hvad det var, vi gerne ville have haft. Vi spurgte ind til, om ikke man kunne give pengene direkte til forsyningsselskaberne, så de nedsatte regningen til de danskere, der har høje varmeregninger, men den vej ville regeringen ikke gå. Man har gjort det ret klart, og man har også gjort det klart i den notits, man har sendt over, da vi spurgte om det, at det ønsker man ikke, for man ønsker at fastholde, at der skal indkomstgraduering. Dermed har man også lagt sig fast på en meget bøvlstatistisk model, som rammer skævt med alle de urimeligheder. Jeg håber, at ministeren vil tage nogle af de urimeligheder med sig.

En anden ting, jeg godt kunne tænke mig at spørge om, er det demokratiske element i, at vi nu kun har 3 dage til at behandle det her lovforslag. Synes ministeren, at det er en værdig behandling af Folketinget, at ministeriet har haft 6 uger til at forberede lovforslaget, mens Folketinget nu har 3 dage til at behandle det?

Kl. 19:09

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 19:09

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Det er alligevel godt gjort, at man skal beskyldes for, at ting går for langsomt, men samtidig at ting går for hurtigt. Vi har givet det klare signal til embedsværket, dem, der sidder og laver det forberedende arbejde, der gør, at vi kan behandle de her sager, at de skal arbejde så hurtigt som overhovedet muligt, så vi kan blive klar til at behandle det i Folketinget, og så vi kan få det behandlet så hurtigt som muligt, sådan at vi kan sætte gang i implementeringen. Det er det, vi har gjort.

Jeg har bemærket, at spørgerens egen formand har sagt, at hvis det var ham, der havde ansvaret, ville han bare sige: De skal udbetales hurtigere. Jeg ved ikke, om formanden for Venstre havde tænkt sig selv at sidde og kode og lave de der dataoverførsler, eller om han havde tænkt sig at bryde lovgivningen i forhold til retsbeskyttelse, databeskyttelse. Det er jo ikke en seriøs tilgang til det her. Jeg synes, det er helt fair, at man har forskellige politiske holdninger. I ønsker ikke at hjælpe 419.000 husstande med 6.000 kr., I vil hellere give en mindre skattelettelse bredt ud over den danske befolkning. Fair nok, det er et politisk valg. Men at give indtryk af, at vi ikke gør alt, hvad vi kan, for at få det her til at gå så smidigt og så hurtigt

som muligt, er simpelt hen ikke sagligt. I hvert fald må man så fremlægge en plan for, hvordan det var, man selv ville sørge for, at de her dataoverførsler kunne foregå hurtigere, at det it-system kunne opbygges hurtigere osv. osv.

Kl. 19:10

Den fg. formand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 19:10

Marie Bjerre (V):

Kunne man så fra ministeriets side have sendt det her lovforslag over til Folketinget tidligere?

Kl. 19:10

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 19:10

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Ikke hvis vi skulle være sikre på, at det så også levede op til alle de krav og regler, der eksisterer, og den politiske aftale, der er. Det er klart, at det her ikke er nogen simpel øvelse, det siger sig selv, og derfor har det været nødvendigt at lave det grundige forarbejde, der er lavet, som i øvrigt bestemt er udtryk for, at man har knoklet benhårdt i embedsværket, siden vi lavede aftalen og frem til nu.

Kl. 19:11

Den fg. formand (Christian Juhl):

Hr. Søren Egge Rasmussen.

Kl. 19:11

Søren Egge Rasmussen (EL):

Nu reflekterede ministeren lige over debatten her, men jeg synes da, at man skylder Nye Borgerlige den anerkendelse, at de sådan set sagde, at de vil stemme for lovforslaget. Så jeg synes jo ikke, at der udelukkende var borgerlig modvind i forbindelse med det her lovfor-slag, som er blevet ridset op. Ministeren sagde, at vi efter påske vil gå langt mere grundigt til værks. Det ser jeg meget frem til, og jeg kunne godt tænke mig at høre, om der i forberedelsen til det møde ligger at vurdere Dansk Fjernvarmes forslag om at lave en national screening i de geografiske områder, hvor der er gasfyring, så man ligesom kommer frem til at få afdækket, hvor der er et potentiale for, at områderne med fjernvarme udvides, og så man kan finde en model, hvor man får lavet en national screening, og hvor man samtidig også har respekt for den kommunale varmeplanlægning, så kommunerne kan se på det, efter at man har lavet screeningen. Er det noget, som indgår i ministerens forberedelser til det spændende møde?

Kl. 19:12

Den fg. formand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 19:12

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Jeg tror ikke, det lige er i den her debat, jeg skal stå og røbe for mange detaljer om, hvad det er, vi helt præcis kommer til at foreslå, men det er klart, at vi selvfølgelig lytter til alle interessenter på området og kigger på al den viden, der findes derude. Jeg tror helt generelt, at der i Danmark er en stor opbakning til fjernvarme. Det ved vi der er, for der er mange, der er på fjernvarme, men vi ved faktisk også, at det i de her år går ret stærkt med, at flere vil på, og jeg tror, at situationen nu med de stigende priser og det faktum, at det for mange nok er sådan, at også krigen i Ukraine har gjort, at de gerne vil være fri af gas, kun gør, at den interesse bliver større.

Kl. 19:13

Kl. 19:15

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 19:13

Kl. 19:15

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jo, men nu er det sagt her, og så kan ministeren vel sætte gang i, at det, inden vi skal mødes efter påske, bliver undersøgt, om den der screeningsløsning, som Dansk Fjernvarme har foreslået ved en deputation i Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget i sidste uge, var noget, som kunne være et element. Jeg har også selv stillet et spørgsmål vedrørende de ca. 80 selskaber, som er fjernvarmeselskaber, og som bruger gas i øjeblikket. Hvordan kan vi specifikt hjælpe dem til at få accelereret en eller anden omstilling? Der har man jo i forvejen et fjernvarmenet, så der kan man hjælpe rigtig mange forbrugere hurtigt. Det må ministeren gerne sætte nogle embedsmænd til at kigge på, så jeg ikke kommer og er meget sur på det der møde, jeg ser meget frem til.

Kl. 19:13

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 19:13

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Jeg sagde bestemt ikke, at jeg ikke ville kigge på det. Jeg sagde bare, at det nok ikke var her, vi skulle diskutere det. Men jeg kan også glæde spørgeren med, at en time før vi mødtes her i salen, havde jeg faktisk et møde med Dansk Fjernvarme, hvor vi diskuterede de forskellige gode forslag, de har. Så spørgeren kan være helt trygget i, at vi vender hver en sten i det her spørgsmål.

Kl. 19:14

Den fg. formand (Christian Juhl):
Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 19:14

Ole Birk Olesen (LA):

Hvis gaspriserne også er høje næste vinter, ønsker regeringen så at uddele en varmecheck igen?

Kl. 19:14

Den fg. formand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 19:14

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Det kan jeg ikke svare på på nuværende tidspunkt.

Kl. 19:14

Den fg. formand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 19:14

Ole Birk Olesen (LA):

Hvis jeg havde et gasfyr, ville jeg tage det svar fra energiministeren som et svar, der bekræfter, at det her nok vil ske igen, når vi står over for et valg i 2023. Så vil regeringen, som i dag ikke vil afvise at uddele en varmecheck en gang til, til den tid netop uddele en varmecheck en gang til. Dermed er det her jo ikke en engangscheck, det er en gentagelsescheck. Man danner en politisk præcedens for, at hvis det er dyrt at fyre med fossile brændsler, så skal skatteyderne betale en del af regningen via en varmecheck.

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Dan Jørgensen):

Jeg varmer mig ved, at grundtonen i spørgerens indlæg her emmer af, at han bestemt også forventer, at der er en socialdemokratisk regering mange år ud i fremtiden, for ellers giver den argumentation jo ikke nogen mening. Jeg forholder mig i dag til det, som vi har foreslået her. Hvordan verdenssituationen, herunder energipriserne og spørgsmålet om krig og fred i Europa, ser ud næste vinter, forholdet jeg mig ikke til her.

Kl. 19:15

Den fg. formand (Christian Juhl):

Mange tak til ministeren.

Der er ikke flere, som har korte bemærkninger eller spørgsmål, og derfor er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget, og hvis ingen af jer gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 19:15

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Christian Juhl):

Der er ikke mere at foretage i det her møde ud over at sige tak til alle for dagens indsats i folkestyrets tjeneste.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 6. april 2022, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 19:16).